VÄRNAMO KOMMUN

KALLELSE/UNDERRÄTTELSE

2024-05-07

Styrelse/Nämnd: Kommunstyrelsen

Dag, tid: 2024-05-07, kl. 09:30

Plats: Kommunfullmäktigesalen

Övrigt:

Ärenden:		Dnr:	Sida:
Ärenden			
1	Mötets öppnande		
2	Upprop		
3	Fastställande av föredragningslista		
4	Val av justerare		
Informationsärenden			
5	Kommundirektören informerar		
6	Information från medborgarförvaltningen om suicidprevention		
7	Budgetuppföljning mars 2024	KS.2024.24	3 - 51
8	Uppdrag att ta fram en konsekvensanalys gällande vatten- och avloppsanläggning i Hamra	KS.2023.983	52 - 64
9	Meddelanden till kommunstyrelsen 7 maj 2024	KS.2024.333	65 - 174
Beslutsärenden			
10	Ansökan om medel för att iordningställa Värnamobadet inför sommarsäsongen 2024	KS.2024.203	175 - 182
Anmälan delegation			
11	Anmälda delegationsbeslut till kommunstyrelsen den 7 maj 2024	KS.2024.359	183 - 186
12	Näringsutskottets protokoll 2024	KS.2024.183	187 - 200
Ärenden från utskottet			
13	Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023	KS.2024.315	201 - 205
Beredningsärenden			

14	Årsredovisning SÅM 2023	KS.2024.314	206 - 236
15	Policy- Värnamo kommun som arbetsgivare, revidering	KS.2024.58	237 - 251
16	Granskning av investeringsprocessen	KS.2024.346	252 - 272
17	Granskning av inköp av konsulttjänst	KS.2024.360	273 - 296
18	Verksamhetsbudget 2025 och investeringsplan 2025-2027 för SÅM	KS.2024.355	297 - 307
19	Remiss Betänkandet Areella näringar vid vatten SOU 2023:103	KS.2024.187	308 - 312
20	Remiss Statskontorets rapport Koncentration av viss länsstyrelseverksamhet	KS.2024.325	313 - 316
21	Återbruk av möbler	KS.2023.875	317 - 318
22	Övrigt		

Tobias Pettersson
Ordförande

Elin Alteborg
Sekreterare

VÄRNAMO KOMMUN

Prognos mars 2024

Budgetuppföljning med helårsprognos

KS

Prognos mars 2024

Status: *Ej påbörjad* ***Rapportperiod:*** *2024-03-31* ***Organisation:*** *KS*

Innehåll

Resultatrapport Värnamo kommun 3
Driftredovisning 3
Kommentar drift 5
Driftredovisning per verksamhet 7
11 - Kommunstyrelsen KLF 7
12 - Kommunstyrelsen Campus 9
13 - Överförmyndaren 10
14 - Kommunrevisionen 11
16 - Upphandlingsnämnden 12
2 - Teknik- och fritidsnämnden 13
32 - Samhällsbyggnadsförvaltning 16
42 - Serviceförvaltning 17
5 - Kulturnämnden 19
6 - Barn- och utbildningsnämnden 20
7 - Omsorgsnämnden 22
8 - Medborgarnämnden 25
9 - Finansiering 27
Överförmyndare 29
Investeringsredovisning 30
Kommentar investeringar 31
Kommentarer till respektive ansvars investeringsredovisning 32
Investeringsprojekt 36

Resultatrapport Värnamo kommun

Resultatrapporten inleder på en övergripande nivå för att sedan redovisa resultat och kommenterar från verksamheten.

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) och är inkl interna poster

Konto	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-2 445 768	-2 479 639	-33 871	-607 795	-623 949
Skatteintäkter	1 965 213	1 961 988	-3 225	486 968	477 890
Generella Statsbidrag och Utjämning	504 211	505 520	1 309	129 241	114 209
VERKSAMHETENS RESULTAT	23 656	-12 131	-35 787	8 414	-31 849
Finansiella Intäkter	18 850	20 325	1 475	5 183	2 510
Finansiella Kostnader	-37 583	-32 567	5 016	-4 731	-2 896
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	4 923	-24 373	-29 296	8 866	-32 235
Extraordinära poster					
ÅRETS RESULTAT	4 923	-24 373	-29 296	8 866	-32 235

Driftredovisning

Ansvar	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
Kommunstyrelse - Kommunledningsförvaltning	-105 136	-104 485	651	-25 245	-22 161
Kommunstyrelse - Campus	-24 482	-24 111	371	-7 134	-9 130
Överförmyndare	-2 327	-1 927	400	-968	-881
Kommunrevision	-1 658	-1 658	0	-136	-206
Upphandlingsnämnd					-6
Teknik- och fritidsnämnd	-99 195	-105 095	-5 900	-33 945	-35 884
Samhällsbyggnadsnämnd	-67 112	-67 112	0	-19 952	-19 235
Servicenämnd	-41 747	-40 417	1 330	-9 568	-10 578
Kulturnämnd	-35 843	-35 843	0	-12 315	-7 606
Barn- och utbildningsnämnd	-988 740	-1 004 143	-15 403	-272 973	-265 003
Omsorgsnämnd	-708 383	-730 383	-22 000	-184 881	-187 069
Medborgarnämnd	-165 071	-170 002	-4 931	-45 178	-41 900
NÄMNDERNAS NETTOKOSTNADER	-2 239 693	-2 285 176	-45 483	-612 297	-599 660

Kommunstyrelse - Finansiering	2 244 616	2 260 803	16 187	621 163	567 425
ÅRETS RESULTAT	4 923	-24 373	-29 296	8 866	-32 235

Kommentar drift

DRIFTPROGNOS

Prognosticerat resultat för helåret är -24,4 miljoner kronor, vilket är 29,3 miljoner kronor lägre än budget. VA gör ett underskott på 2,3 miljoner kronor. Om VA exkluderas blir det prognosticerade resultatet 22,1 miljoner kronor, vilket är 27 miljoner kronor lägre än budget.

De största förklaringarna till resultatet är:

- Reavinster exploateringsverksamhet +14 mnkr
- Skatteintäkter/utjämning/fastighetsavgift -2 mnkr
- Utdelning Kommuninvest +1 mnkr
- Lägre räntekostnader +4 mnkr
- Avskrivningar +2 mnkr
- Pensioner -3 mnkr
- Underskott hos nämnderna –45,5 mnkr

NÄMNDERNAS PROGNOSER

De största avvikelserna redovisar följande nämnder:

Teknik- och fritidsnämnden

Prognosen för helåret 2024 visar ett underskott på totalt -5,9 miljoner kronor varav -3,6 miljoner kronor för den skattefinansierad verksamhet och -2,3 miljoner kronor för den avgiftsfinansierade verksamheten (VA).

- Underskott Fastighetsavdelningen (yttre skötsel, mediakostnader)
- Underskott Gata/Park avdelningen (vintervägh̊llning, gatuunderhåll)
- Underskott Fritidsavdelningen (lägre intäkter i simhallen, ökade kostnader för el/uppvärmning)
- Underskott VA (kostnadsökningar inflation samt ökade räntekostnader/elkostnader)

Servicenämnden

Prognosen för helåret 2024 visar ett överskott på +1,3 miljoner kronor.

- Vakanser inom staben, servicecenter lokalvård och IT-center
- Lägre kostnader för tolkarvoden

Barn- och utbildningsnämnden

Prognosen för helåret 2024 visar ett underskott på -15,4 miljoner kronor.

Förvaltningen har delat ut 14,4 miljoner kronor mer än budget till verksamheterna som är kopplat till stora återkommande statsbidrag som nu har plockats bort. Detta underskott behöver hanteras med strukturella förändringar.

- Underskott förskoleenheterna (högre personalkostnader, minskat barnantal, fler barn med särskilda behov, högre kostnader för köp av förskoleplatser)
- Underskott skolenheterna (högre personalkostnader, arbete med trygghet/särskilt stöd)
- Underskott gymnasieskolan (högre personalkostnader, skolskjutsar, placeringar i andra kommuner)
- Underskott vuxenutbildning (högre personalkostnader)

Omsorgsnämnden

Prognosen för helåret 2024 visar ett underskott på -22,0 miljoner kronor.

- Verkställigheten har en högre bemanning än vad som ryms inom tilldelad budgetram
- Införandet av 11-timmars dygnsvila har medfört ett ökat personalbehov i vissa verksamheter
- Ett ansträngt rekryteringsläge av vård- och omsorgspersonal, biståndshandläggare och sjuksköterskor medför höga kostnader för sjukfrånvaro, mertid och timlöner
- Svårigheter att rekrytera biståndshandläggare medför även höga kostnader för inhyrd personal
- Högre kostnader för daglig verksamhet än nämndmålet med riksgenomsnitt

Medborgarnämnden

Prognosen för helåret 2024 visar ett underskott på -4,9 miljoner kronor.

De största avvikelserna är:

- Underskott Familjehem/familjerätt (högre kostnader konsulentstödda familjehemsplaceringar samt inhyrd personal)
- Underskott Vuxen (högre placeringskostnader institutionsvård)
- Underskott Ekonomiskt bistånd
- Arbetsmarknadsenheten (underskott personalkostnader, överskott flyktingmottagande)
- Utredning barn/unga (underskott placeringskostnader HVB-vård, överskott vakanta tjänster)

Driftredovisning per verksamhet

Driftredovisningen per verksamhet redovisas med belopp i tusentals kronor (tkr), inkl interna poster

11 - Kommunstyrelsen KLF

Verksamhet	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
1000 - Nämnd- och styrelseverksamhet	-8 173	-8 173	0	-1 975	-2 380
1100 - Stöd till politiska partier	-1 160	-1 160	0		
1300 - Övrig politisk verksamhet	-1 370	-1 370	0	-342	-333
1301 - Allmänna val	-713	-713	0	-43	-3
2150 - Fysisk/tekn planering	-3 831	-3 831	0	-966	-293
2152 - Bostadsförbättring	-50	-50	0	-36	-64
2200 - Näringslivsinsatser	-3 683	-3 683	0	-1 594	-1 530
2300 - Turistverksamhet	-2 319	-2 319	0	-513	-234
2490 - Gator/vägar samt broar	-500	-500	0		
2750 - Totalförsvar och samhällsskydd	-256	-256	0	-474	-168
3001 - Bidrag fritidsverksamhet	-455	-455	0		-5
5710 - Övriga insatser till vuxna	-967	-879	88	-128	-4
5750 - Ekonomiskt bistånd					0
8100 - Kommersiell verksamhet	600	600	0	91	84
8151 - Expl Bostadsområden					0
8320 - Kollektiv- och länstrafik	-30	-30	0	-8	-8
9101 - Gemensamma lokaler, övrigt	-11 867	-11 867	0	-2 977	-2 834
9200 - Kommunledningsverksamhet Adm	-49 090	-48 472	618	-12 206	-11 386
9201 - Kommunikation och marknadsföri	-2 013	-2 013	0	-375	-412
9202 - Överförmyndarverksamhet	-1 845	-1 745	100	-434	81
9203 - Kummunlednvsh övr, kommunöverg	-9 959	-10 087	-128	-2 137	-1 567
9204 - Personalbefrämjande åtgärder	-5 067	-5 172	-105	-481	-570
9205 - Facklig verksamhet	-2 388	-2 310	78	-647	-536
Summa Verksamhet	**-105 136**	**-104 485**	**651**	**-25 245**	**-22 161**

Kommentar
Kommunledningsförvaltningen beräknar ett totalt överskott på ca 0,7 miljoner kronor vid årets slut. Överskottet på 0,7 miljoner kronor beror främst på personalomsättning och vakanser, dock är det ökade kostnader för inhyrd personal på grund av vakanser. I prognosen ingår även ett överskott på ca 0,2 miljoner kronor för facklig verksamhet, utbildningsinsatser med mera. Dock ett underskott på -0,2 miljoner kronor som beror på en ny och mer användarvänlig hantering av friskvårdssubventionen via E-passi, som medför ett högre nyttjande av friskvårdsbidraget samt en högre systemkostnad än budgeterat.

12 - Kommunstyrelsen Campus

Verksamhet	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
2200 - Näringslivsinsatser	-1 848	-1 829	19	-1 712	-2 638
4750 - Campus Värnamo	-2 681	-2 718	-37	-766	-1 074
4751 - Teknikcenter	-4 375	-4 137	239	-1 012	-1 095
4752 - Kompetensakademin	-2 827	-2 828	0	-576	-804
4753 - Hög- och yrkeshögskoleutb	-12 098	-11 951	147	-2 899	-2 960
4754 - Hög- och yrkeshögskoleutb	-652	-648	4	-168	-560
9200 - Kommunledningsverksamhet Adm				0	
Summa Verksamhet	**-24 482**	**-24 111**	**371**	**-7 134**	**-9 130**

Kommentar
Överskottet beror på vakanta tjänster under några månader.

13 - Överförmyndaren

Verksamhet	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
1000 - Nämnd- och styrelseverksamhet	-161	-161	0	-31	-46
1302 - Överförmyndare	-2 166	-1 766	400	-938	-835
Summa Verksamhet	**-2 327**	**-1 927**	**400**	**-968**	**-881**

Kommentar
Värnamo kommuns budgetram för överförmyndare/överförmyndarnämnd är 2,3 miljoner kronor. År 2023 infördes gemensam överförmyndarnämnd för GGVV, vid bokslut år 2023 visade det ett totalt utfall för Värnamos del på 1,9 miljoner kronor vilket innebar ett överskott för Värnamo kommun jämfört med budgetram på ca 0,4 mnkr. År 2024 beräknas Värnamo kommuns utfall bli ca 1,8-1,9 miljoner kronor, vilket även år 2024 innebär ett överskott för Värnamo kommun på ca 0,4-0,5 miljoner kronor. Överskottet beror på lägre kostnader för gode män/förvaltare jämfört med tidigare år. Vid budgetdialogen inför budget 2025 har budgetberedningen informerats om överskott och om en eventuell justering av budgetramen inför kommande år, dock är det svårt att bedöma kostnader inför kommande år.

14 - Kommunrevisionen

Verksamhet	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
1200 - Revision	-1 658	-1 658	0	-136	-206
Summa Verksamhet	**-1 658**	**-1 658**	**0**	**-136**	**-206**

Kommentar

16 - Upphandlingsnämnden

Verksamhet	Utfall Jan - Mar 2023
1000 - Nämnd- och styrelseverksamhet	-6
Summa Verksamhet	**-6**

Kommentar

2 - Teknik- och fritidsnämnden

Verksamhet	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
1000 - Nämnd- och styrelseverksamhet	-819	-819	0	-189	-301
1300 - Övrig politisk verksamhet	-721	-721	0	-179	-114
2150 - Fysisk/tekn planering	-104	-104	0	-104	-53
2151 - Fysisk/tekn planering	-781	-781	0	-670	-1 864
2300 - Turistverksamhet	0	0	0	-14	-19
2490 - Gator/vägar samt broar	-18 515	-23 165	-4 650	-9 973	-8 657
2491 - Gator/vägar resurs	-6 275	-5 675	600	-1 258	-1 095
2492 - Gator/vägar entreprenad	-100	100	200	436	227
2493 - Gång- och cykelvägar	-3 028	-3 328	-300	-2 173	-1 660
2494 - Enskilda vägar	-3 393	-3 393	0	-102	-65
2495 - Trafik och parkering	-6 095	-6 995	-900	-1 811	-1 458
2496 - Fordon och maskiner	-1 021	1 929	2 950	339	-574
2500 - Naturområden	-5 857	-6 157	-300	-1 166	-1 520
2501 - Parker	-1 128	-428	700	-332	359
2502 - Offentliga toaletter	-310	-410	-100	-90	-79
2630 - Miljö, hälsa, hållbar utveckli	-50	-50	0	-3	-39
2750 - Totalförsvar och samhällsskydd	-62	-62	0	-12	-12
3000 - Allmän fritidsverksamhet	-6 805	-7 105	-300	-1 162	-1 920
3001 - Bidrag fritidsverksamhet	-8 852	-7 852	1 000	-5 218	-3 060
3400 - Inomhusanläggningar	-15 668	-16 768	-1 100	-5 073	-3 267
3401 - Utomhusanläggningar	-8 882	-8 882	0	-2 803	-2 155
3402 - Hälsocenter	-1 689	-1 689	0	-897	-1 190
3403 - Simhallen	-6 523	-7 323	-800	-2 382	-2 059
4504 - Figy Utvecklingssektor					-1
5106 - Öppen verksamhet	-135	-135	0	-85	-81

8100 - Kommersiell verksamhet	2 517	2 517	0	1 418	386
8650 - VA	-3 907	-3 907	0	-22	-1 953
8651 - VA taxor och avgifter	105 793	105 793	0	25 337	21 703
8652 - Vattenverk	-16 219	-17 319	-1 100	-3 651	-3 413
8653 - Distributionsanläggning	-1 630	-1 630	0	-386	-204
8654 - Vattenledningar	-19 223	-19 223	0	-5 277	-3 549
8655 - Avloppsverk	-29 473	-30 673	-1 200	-6 590	-6 644
8656 - Avloppspumpstationer	-7 463	-7 463	0	-2 034	-1 389
8657 - Avloppsledningar	-19 706	-19 706	0	-3 939	-3 147
8658 - Dagvattenledningar	-7 025	-7 025	0	-1 256	-1 070
8659 - Lågtrycksavlopp	-1 147	-1 147	0	-258	-118
8700 - Avfallshantering	-1 099	-1 099	0	-1 084	-3 343
9100 - Gem lokaler fastighetsdrift	4 222	3 922	-300	840	-1 512
9101 - Gemensamma lokaler, övrigt	-4 570	-5 170	-600	-1 528	-567
9221 - Service vsh IT					-2
9501 - Gemensamt TU	-3 454	-3 154	300	-591	-411
Summa Verksamhet	**-99 195**	**-105 095**	**-5 900**	**-33 945**	**-35 884**

Kommentar

VÄSENTLIGA EKONOMISKA & VERKSAMHETSRELATERADE HÄNDELSER:
Prognos: -5,9 mnkr

Skattefinansierad verksamhet: Underskott -3,6 mnkr

Administration: Överskott +0,3 mnkr
Vakanser inom administrationen för det första delen av året innebär att personalkostnaderna blir lägre med +0,3 mnkr.

Fastighetsavdelningen: Underskott -0,9 mnkr
Under årets första kvartal har vi beslutat om att fördröja rekrytering vid vakanser inom fastighetsdriften samt mindre sjukfrånvaro än budgeterar vilket innebär lägre personalkostnader med 1,5 mnkr. Högre kostnader med -0,6 mnkr för yttre skötsel på grund av ökade kostnader för bland annat interväghållning. Mediakostnaderna (el, värme mm), främst höjda elkostnader, beräknas ge ett underskott på -1,8 mnkr. Även förändrade avtal och inflation påverkar.

Gata/Park avdelningen: Underskott -1,8 mnkr
Avtalet för interväghållning innebär ökade kostnader. Första delen av året har varit resurskrävande både vad gäller snöhantering och halkbekämpning. Om sista delen av året blir som 2023 så räknar avdelningen med ett underskott på 3,3 mnkr gällande snöröjning och halkbekämpning för gata.
Med det nya maskinavtalet och höga elkostnader påverkas gatuunderhållet med ett underskott på ca 1,8 mnkr. Allmän återhållsamhet med bland annat minskning av inhyrda fordon, färre reparationer och minskad drivmedelsförbrukning innebär ett överskott på ca 3 mnkr.

På grund av återhållsamhet gällande vakanta tjänster är prognosen överskott på 0,3 mnkr för parkavdelningen.

Skogen: +/-0 mnkr
Skogen har en nettobudget på 3,0 mnkr och kommer att hålla sin budget.

Fritidsavdelningen: Underskott -1,2 mnkr
Simhallen har haft -0,5 mnkr mindre intäkter för det första kvartalet och prognosen är att intäkterna följer budget för den resterande delen av året. Både arenaservice och simhallen har haft ökade kostnader för el och uppvärmning och prognosticerar totalt -1,6 mnkr på grund av ökade priser. Arenaservice kommer ha mindre personalkostnad med 0,2 mnkr på grund av vakanta tjänster under året. Generell återhållsamhet med omkostnader inom fritidsservice ger ett överskott på 0,6 mnkr. Fritidsservice har återstående bidrag och som inte betalas ut som uppgår till 0,4 mnkr men mer kostnader för reparation av Värnamo badet med -0,3 mnkr.

Teknik och projekt: +/-0 mnkr
Teknik och projekt kommer att ha budget i balans.

Deponi/Lakvatten: +/-0 mnkr
Deponier och lakvatten kommer att ha budget i balans.

Avgiftsfinansierad verksamhet: Underskott -2,3 mnkr
Den avgiftsfinansierade verksamheten har en nettobudget på -3,8 mnkr vilket finansierad av det överskott som finns av fonderade medel från tidigare år. VA ekonomin är påverkad till stor del av ökade räntekostnader och kostnadsökningar som följd av inflation. För 2024 har VA taxan höjts med 17% för att kompensera dessa kostnadsökningar. Enbart ökade räntekostnader för 2024 är 1 mnkr högre än vad taxehöjningen ger. VA har ökade elkostnader som följd av ökade priser jämfört mot föregående år med 3,3 mnkr. Lägre omkostnader för planmässiga reparationer och underhåll med 1 mnkr. VA prognos är då att tillsammans med det förväntade resultatet kommer årets resultat kommer uppgå till -6,1 mnkr. Räntekostnader bedöms minska i takt med styrräntan sänks. Dock är det en fördröjning vilket medför att räntekostnadssänkningen uppstår med två års fördröjning. Ovan innebär att taxehöjning bedöms som nödvändig inför 2025.

32 - Samhällsbyggnadsförvaltning

Verksamhet	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
1000 - Nämnd- och styrelseverksamhet	-774	-774	0	-159	-181
1300 - Övrig politisk verksamhet	-211	-211	0	-58	-57
2150 - Fysisk/tekn planering	-10 250	-10 175	75	-2 900	-3 722
2495 - Trafik och parkering	-1 487	-1 487	0	-342	-311
2610 - Miljö-/hälsoskydd myndig utöv	-4 152	-4 227	-75	-1 966	-1 830
2630 - Miljö, hälsa, hållbar utveckli					-6
2670 - Alkoholtillstånd m.m.	-206	-206	0	-196	-163
2701 - Räddningstjänst	-30 066	-30 066	0	-9 146	-8 361
2702 - Räddningstjänst deltid	-9 710	-9 710	0	-2 692	-2 394
2750 - Totalförsvar och samhällsskydd	-77	-77	0		-19
5101 - Hemtjänst i ordinärt boende	-307	-307	0	-142	-81
5109 - Övriga insatser, ordinärt boen	-3 388	-3 388	0	-593	-527
9500 - Administration, SBF	-6 484	-6 484	0	-1 758	-1 582
Summa Verksamhet	**-67 112**	**-67 112**	**0**	**-19 952**	**-19 235**

Kommentar

VÄSENTLIGA EKONOMISKA VERKSAMHETSRELATERADE HÄNDELSER

Samhällsbyggnadsförvaltningen driftprognos för helåret efter mars pekar mot ett noll resultat.

Miljöavdelningen prognos är ett underskott på 75 tkr, beror bla på omklassning av livsmedelsobjekten från 1 januari 2024.

Räddningstjänstens, geodataavdelningen och plan- och byggavdelningarnas prognos är i nivå med budget.

Det finns en stor osäkerhet på intäktsprognosen pga konjunkturläget.

42 - Serviceförvaltning

Verksamhet	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
1000 - Nämnd- och styrelseverksamhet	-610	-610	0	-114	-168
2150 - Fysisk/tekn planering	-3 199	-3 199	0	-620	-685
6000 - Flyktingmottagande	-1	149	150	11	351
9101 - Gemensamma lokaler, övrigt	-32	618	650	522	
9220 - Serviceverksamhet	-5 234	-4 954	280	-1 049	-1 087
9221 - Service vsh IT	-21 374	-21 224	150	-6 331	-5 898
9222 - Service vsh kontaktcenter	-7 862	-7 762	100	-2 031	-1 805
9223 - Service vsh bemanning					32
9224 - Service vsh Måltidsservice	-341	-341	0	972	-527
9225 - Service vsh Logistik/Fordon	-1 577	-1 577	0	-506	-214
9226 - Service vsh Post och tryckeri	-1 518	-1 518	0	-423	-577
Summa Verksamhet	**-41 747**	**-40 417**	**1 330**	**-9 568**	**-10 578**

Kommentar

Servicenämnden prognostiserar för år 2024 en positiv avvikelse mot budget som totalt beräknas uppgå till 1 330 tkr. Prognostiserade budgetöverskott är en följd av att i nästan alla verksamheter förväntas kostnader för personal vara lägre än budgeterat.
Stabens överskott beräknas uppgå till 280 tkr och förklaras med en föräldraledighet som inte ersätts med vikarie samt ny administratörstjänst som tillsätts något senare än planerat.

Servicecenter, vilket omfattar kontaktcenter, tolkservice och intern service prognostiserar totalt ett överskott om 250 tkr. Därav för kontaktcenter positiva resultat på 100 tkr beror på föräldraledighet under början av året som inte har ersätts med vikarie och för tolkservice överskott på 150 tkr, beror på lägre än budgeterat kostnader för tolkarvoden.

Måltidsservice prognostiserar en budget i balans för 2024. I prognosen förväntas att livsmedelskostnader kan hållas inom budgetramen under förutsättning att livsmedelspriser inte fortsätter öka i samma takt som under första kvartalet. Prisökningar för produkter för städning och rengöring samt köpta reparations- och underhållstjänster bedöms inrymmas inom den befintliga budgeten. Utöver bedöms att kostnaderna för varu- och mattransporter kommer att öka. Den exakta prisökningen är inte känd i dagsläget.
Från 1 januari 2024 bedrivs lokalvården inom servicenämndens regi. För helåret prognostiseras för lokalvården en positiv avvikelse mot budget som uppgår till 650 tkr. Prognostiserat resultat beror på lägre personalkostnader på grund av en eftersläpning vid rekrytering av ny personal för utökade städuppdraget i ny- och ombyggda fastigheter/verksamheter samt vid löpande vakanta tjänster. Även längre sjukskrivningar som inte ersätts med vikarier fullt ut genererar ett visst överskott.

IT-center prognostiserar ett överskott på 150 tkr. Vakanser under årets första månader bidrar till personalkostnader som är omkring 600 tkr lägre än budgeterat. Inköp av tjänster i form av IT-konsulter och el-konsulter överstiger budget med omkring 300 tkr. Licenskostnaderna ligger omkring 150 tkr över budget till följd av prisuppräkningar.

Logistik och tryckerienheten prognostiserar en budget i balans. Kommunen har ökade kostnader för hyrbilar och självrisker som ligger omkring 200 tkr över budget efter 3 månader. Eftersom kostnaderna faktureras vidare till de som nyttjar fordonen så har det ingen effekt på resultatet för logistikenheten då intäkterna stiger med motsvarande belopp. I övrigt ligger kostnader och intäkter i linje med budget.

5 - Kulturnämnden

Verksamhet	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
1000 - Nämnd- och styrelseverksamhet	-468	-468	0	-105	-181
1300 - Övrig politisk verksamhet	-210	-210	0	-59	
2250 - Konsument-/energirådgivning					0
3150 - Allmän kulturverksamhet, övr	-6 735	-6 735	0	-4 499	-1 369
3200 - Bibliotek	-21 354	-21 354	0	-5 501	-3 975
3250 - Kostnadsfördeln kulturförv	-7 075	-7 075	0	-2 152	-2 081
Summa Verksamhet	**-35 843**	**-35 843**	**0**	**-12 315**	**-7 606**

Kommentar

6 - Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhet	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
-					13
1000 - Nämnd- och styrelseverksamhet	-1 091	-1 091	0	-289	-411
1300 - Övrig politisk verksamhet				-180	
3300 - Musikskola/kulturskola	-11 909	-11 909	0	-1 645	-3 529
4000 - Öppen förskola	-1 454	-1 444	10	-421	-423
4010 - Gemensamt BUN	-14 549	-16 401	-1 852	-7 078	-5 988
4070 - Förskola	-239 883	-242 642	-2 760	-65 345	-63 734
4250 - Fritidshem	-66 886	-68 769	-1 883	-12 237	-13 671
4350 - Förskoleklass	-7 431	-7 431	0	-4 872	-6 534
4400 - Grundskola	-437 245	-441 600	-4 354	-123 057	-115 799
4430 - Anpassad grundskola	-30 554	-30 317	237	-6 872	-6 670
4500 - Gymnasieskola	-75 649	-79 477	-3 827	-21 860	-20 255
4501 - Figy Tekniksektor	-19 220	-18 676	544	-5 232	-5 948
4502 - Figy Entreprenörsektor	-17 718	-14 173	3 545	-4 391	-4 850
4503 - Figy Humanistsektor	-15 339	-14 849	490	-4 264	-4 856
4504 - Figy Utvecklingssektor	-13 822	-19 321	-5 499	-4 873	-4 405
4530 - Anpassad gymnasieskola	-12 978	-12 856	122	-4 105	-2 212
4700 - Grundläggande vuxen utb	-9 338	-9 409	-71	-2 524	-2 187
4720 - Gymnasial vux utb/påbyggn utb	-6 209	-5 614	595	-1 505	-1 764
4740 - Lärvux				-18	-16
4760 - Svenska för invandrare (Sfi)	-7 465	-8 165	-700	-2 205	-1 766
Summa Verksamhet	**-988 740**	**-1 004 143**	**-15 403**	**-272 973**	**-265 003**

Kommentar
Förvaltningen har under tidigare år haft stora statsbidrag som täckte kostnader i verksamheten som inte var av tillfällig karaktär. När dessa sedan tagits bort står förvaltningen med kostnadsökningar som inte balanserats som exempelvis skolskjutsar, totalt underskott i budget -14 352tkr. Utifrån detta har det 2024 delats ut -14 352 tkr mer än budgetram, vilket behöver hanteras via beslut om strukturella förändringar. Skolskjutsar förväntas under året att hålla budget i balans, likaså den administrativa organisationen.

Förskolenheterna prognostiserar ett underskott utifrån högre personalkostnader och det är främst de förskolorna som arbetat med att uppnå politikernas mål med "2 förskollärare och 1 barnskötare" samt små enheter som visar underskott. 2 nybyggda förskolor har öppnats och inledningsvis har det även medfört högre personalkostnader men på längre sikt ska de större enheter kunna hålla sin budget i balans. En annan orsak är minskat barnantal vilket går i linje med befolkningsprognosen. Intäkterna för barnomsorgsavgifterna förväntas bli lägre som en följdeffekt samtidigt som högre personalkostnader orsakas av att barn med behov av särskilt stöd ökar. Kostnaderna för köp av förskoleplatser prognostiseras högre än budgeterat, likaså avvecklingskostnaderna för de enheter som lämnas.

Skolenheterna prognostiserar högre personalkostnader än budgeterat. Flertalet av insatserna på personalsidan är för att arbeta med trygghet och särskilt stöd. Det finns några statsbidrag som är osäkra i prognosen framför allt läxhjälp och fortbildning för lärare. Statsbidraget Stärkt kunskapsutveckling om 26 mnkr fortsätter under 2024. Det används till att implementera särskilda undervisningsgrupper samt flexgrupper på flertalet skolor, där behovet av särskilt stöd är högt. Det används också för att starta två akutskolor samt för att starta upp skolsociala team på högstadierna. En del av bidraget går också till insatser på varje skola där måluppfyllelsen behöver förbättras och dessutom görs en satsning på skolbiblioteken. Anpassad grundskola prognosticerar att hålla budget i balans. Elevtalet väntas öka under året men med det följer ökade personalkostnader.

Gymnasieskolan prognostiserar högre personalkostnader än budgeterat, främst på IMY programmen som budget inte kan hållas på grund av behovet av mindre grupper och särskilt stöd. Nettot för köp och försäljning av skolskjutsar förväntas bli högre än budgeterat -1139 tkr. Särskilt stor är påverkan då elever blir placerade hos andra kommuner där skolplatserna är särskilt dyra. Intaget för läsåret 23/24 är ännu inte fastställt vilket kan påverka prognosen för både personalkostnaderna och köp/försäljning av skolplatser. I nuläget ser måluppfyllelsen för de sökande ut att vara lägre än tidigare år, vilket kommer påverka personalkostnaderna negativt i form av särskilt stöd. Anpassad gymnasieskola prognostiserar en budget i balans. Under föregående år ökade antalet elever och verksamheten har anpassat sig utifrån de förändrade omständigheterna, med bland annat nya lokaler. Kulturskolan prognostiserar att ha en budget i balans över året även om intäkterna ökar utifrån fler elever och att personalstyrkan består.

Vuxenutbildningen prognostiserar ett mindre underskott för personal. Intäkten av statsbidrag för året prognosticeras till 6885 tkr, vilket är mer än föregående år. Vuxenutbildningen har i år en minskad ram med 1800 tkr samt ytterligare en minskning med 1 %, vilket påverkar verksamheten. Verksamheten har vidtagit åtgärder som förbättrat prognosen.

Nämnd och förvaltning har under några år haft stora statsbidrag. Dessa statsbidrag har i stor omfattning påverkat verksamheterna både med möjlighet till insatser men de har också täckt kostnader i verksamheterna som inte varit av tillfällig karaktär. Detta har gjort att verksamheten är uppbyggd på en större budget än vad Barn- och utbildningsnämnden har till sitt förfogande. Därmed har det 2024 delats ut -14 352 tkr mer än budgetram. Det kommer det krävas strukturella förändringar för att nå en budget i balans. De stora kostnadsökningarna för de senaste åren har varit inom skolskjuts, personalomkostnaderna samt IT. Statsbidragen är en stor osäkerhetsfaktor i prognosen, dels för dess storlek om ca 80 mnkr, dels att de tenderar att variera över tid. Detta innebär att det kan tillkomma statsbidrag under året som inte är med i den här prognosen. Observera att prognosen som läggs i mars inkluderar att flertalet åtgärder görs för att verksamheterna ska nå budget i balans. Det beräknas att både på verksamhetsnivå samt i nämnd tas beslut för att göra åtgärder som ger effekt under året, om detta inte görs så kommer Barn- och utbildningsförvaltningen att gå med ett betydligt större underskott än vad som prognosticeras i denna prognos.

Under 2023 beslutade Barn- och utbildningsnämnden om en åtgärdsplan för att nå budget i balans. Åtgärdsplanen gav en effekt på 4,4 miljoner kronor men det var inte tillräckligt för en budget i balans. Flera av åtgärderna som inte hann ge en effekt är utredningar som är av långsiktig karaktär. Nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för 2024 och denna kommer att presenteras för nämnd i maj.

7 - Omsorgsnämnden

Verksamhet	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
1000 - Nämnd- och styrelseverksamhet	-1 342	-1 342	0	-316	-341
1300 - Övrig politisk verksamhet	-632	-632	0	-173	-171
5100 - Gem vård/omsorg, funk nedsättn	-12 319	-12 019	300	-3 030	-3 150
5101 - Hemtjänst i ordinärt boende	-96 957	-97 312	-355	-25 463	-27 346
5103 - Korttidsboende	-15 131	-17 781	-2 650	-4 278	-4 054
5104 - Dagverksamhet, ordinärt boende	-8 432	-7 537	895	-1 972	-2 003
5105 - Särskilt boende/annat boende	-217 031	-224 691	-7 660	-56 081	-54 289
5106 - Öppen verksamhet	-1 081	-981	100	-211	-341
5109 - Övriga insatser, ordinärt boen	-8 950	-7 550	1 400	-1 598	-1 907
5130 - Gem insatser enligt LSS	-6 677	-8 527	-1 850	-2 236	-1 843
5131 - Boende enligt LSS, vuxna	-95 738	-106 488	-10 750	-26 408	-27 363
5132 - Boende enligt LSS barn/unga	-9 124	-9 074	50	-2 303	-2 723
5133 - Personlig assistans enl LSS/SF	-19 820	-22 770	-2 950	-6 104	-7 676
5135 - Daglig verksamhet enl LSS	-24 437	-36 117	-11 680	-9 276	-9 951
5139 - Övriga insatser enligt LSS	-20 003	-18 403	1 600	-4 361	-4 543
5401 - Gemensamt ON	-91 490	-79 140	12 350	-20 692	-19 119
5402 - Hälso- och sjukvård HSL	-79 217	-80 017	-800	-20 380	-20 250
Summa Verksamhet	**-708 383**	**-730 383**	**-22 000**	**-184 881**	**-187 069**

Kommentar

Väsentliga ekonomiska & verksamhetsrelaterade händelser
Omsorgsnämnden redovisar en budgetavvikelse på -4 633 tkr efter tre månader. I den prognos som chefsområdena och ekonomifunktionen beräknat och sammanställt prognostiserar förvaltningen ett totalt underskott på 22 000 tkr vid årets slut varav verksamheten redovisar ett underskott på 45 455 tkr och omsorgsförvaltningen (stab) redovisar ett överskott 25 455 tkr.

Avvikelserna i prognosen förklaras enligt följande:

Förvaltningen kan konstatera att verkställigheten har en högre bemanning än vad som ryms inom tilldelad budgetram. Införandet av 11-timmars dygnsvila den 1 oktober 2023 har bidraget till ett ökat personalbehov inom vissa av förvaltningens verksamheter.

Rekryteringsläget av vård- och omsorgspersonal, biståndshandläggare och sjuksköterskor är fortsatt ansträngt. Sjukfrånvaron för januari till mars 2024 är lägre i jämförelse med samma period 2023 vilket bidrar till minskade kostnader för mertid (övertid och fyllnadslön) och timlöner. För att förvaltningen ska uppnå målvärdena i omsorgsförvaltningens handlingsplan för budget i balans behöver sjukfrånvaron och kostnaderna för mertid och timlöner minska ytterligare.

Förvaltningen har svårigheter att rekrytera biståndshandläggare i takt med att vakanser uppstår. För att lösa bemanningsbehovet, behålla en viss kontinuitet och en accepterad balans mellan andelens oerfarna och erfarna handläggare beräknas behovet av inhyrda biståndshandläggare kvarstå till och med augusti 2024. Behovet av inhyrda bemanningssjuksköterskor kommer att kvarstå under året, dock är svårt att få sjuksköterskor från de bemanningsföretag kommunen har upphandlade. Vidare finns det inte många sökande på de tjänster som annonseras ut.

Anställningsstoppet har bidragit till att antalet anställningar har minskat med 20,67 årsarbetare sedan anställningsstoppet infördes 31 oktober 2023. Anställningsstoppet kommer att fortsätta gälla till och med 31 december 2024.

En av omsorgsnämndens åtgärder för att nå en budget i balans per den 31 december 2024 är att kostnaderna för daglig verksamhet enligt LSS ska motsvara riskgenomsnittet. I syfte att nå målet har budgeten effektiviserats men ersättningen till kommunal och privat utförare har inte effektiviserats i motsvarande grad. Budgeten för daglig verksamhet enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) beräknas därmed överskridas med 6 300 tkr.

Ovanstående underskott vägs upp av statsbidraget och vakanta tjänster inom stab, verksamhetsledning och verkställigheten. Riktade statsbidrag till år 2023 har omvandlats till ett generellt statsbidrag 2024. Statsbidraget är en generell satsning som utgår år 2025. Förvaltningen har avsatt del av statsbidraget till särskilda satsningar i syfte att nå en budget i balans per den 31 december 2024. Vidare har förvaltningen avsatt centrala medel då införandet av en ny resursfördelningsmodell kan innebära att resurser till verksamheten kan behöva utökas.

Planerade åtgärder för att minska underskott
Omsorgsnämnden har den 31 maj, § 61 fattat beslut om åtgärder som syftar till att nå en budget i balans per den 31 december 2024. Åtgärderna är följande:

1.Vidta riktade insatser i syfte att sänka förvaltningens sjukrivningstal och medföljande sjukskrivningskostnad med 25 % med utgångspunkt från den totala summan för 2022.

2. Vidta riktade insatser i syfte att sänka förvaltningens kostnader för mertid och övertid med 25 % med utgångspunkt från den totala summan för 2022.

3. Vidta riktade insatser i syfte att sänka förvaltningens kostnader för timanställda med 50 % med utgångspunkt från den totala summan för 2022, exklusive juni, juli och augusti.

4. Vidta riktade insatser i syfte att sänka förvaltningens kostnader för externa konsulter med 50 % med utgångspunkt från den totala summan för 2022.

5. Vidta riktade insatser i syfte att kostnaderna för det förebyggande arbetet inte överstiger 2022 års nivå.

6. Utreda och vidta ändamålsenliga åtgärder i syfte att kostnaderna för daglig verksamhet ska vara motsvarande riksgenomsnittet.

7. Tillse att en överanställning motsvarande 50 årsarbetare i resurspoolen kommer till stånd inom befintlig budgetram samt utifrån den överkapacitet som finns inom verksamheterna.

8. Tillskapa en intern riktlinje för att antalet medarbetare per chef inte överstiger 40 medarbetare och att verkställandet av detta sker inom befintlig budgetram.

9. Med stöd av extern aktör skyndsamt påbörja utredning om matdistribution och serviceinsatser.

10. Göra en genomlysning av förvaltningsorganisation i syfte att finna besparingar.

11. Löpande delge nämnden och nämndens ordförande information och förslag på ytterligare åtgärder som bedöms kunna leda till en budget i balans.

12. Senast med start i september ge nämnden månatlig redovisning i hur ekonomin på förvaltningen utvecklas.

Omsorgsnämnden beslutade den 25 oktober, § 117 att införa ett anställningsstopp med anledning av att verksamheten totalt sett inte håller budget. Anställningsstoppet gäller från och med den 26 oktober 2023 och sex månader eller till annat beslut fattas. Omsorgsnämnden har beslutade den 10 april, § 40 att förlänga anställningsstoppet till och med 31 december 2024.

8 - Medborgarnämnden

Verksamhet	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
1000 - Nämnd- och styrelseverksamhet	-1 194	-1 194	0	-266	-286
1300 - Övrig politisk verksamhet	-286	-286	0	-74	-113
3500 - Fritidsgårdar	-6 931	-7 183	-252	-1 159	-1 509
4500 - Gymnasieskola					0
5520 - Institutionsvård vuxna	-5 431	-3 181	2 250	-987	-1 748
5540 - HVB-vård, barn och unga	-15 481	-18 337	-2 856	-4 397	-4 101
5570 - Familjehemsvård, barn och unga	-20 556	-25 567	-5 011	-6 506	-4 009
5582 - Öppna insatser, beh öppenvård	-4 819	-4 739	80	-1 285	-1 458
5590 - Missbrukarvård	-4 925	-4 552	373	-966	-1 120
5681 - Öppna insatser, ind beh öppenv	-12 405	-12 235	170	-3 310	-1 924
5682 - Öppna insatser, övriga	-3 990	-3 508	482	-653	-976
5690 - Barn och ungdomsvård	-18 477	-17 239	1 238	-4 973	-3 552
5710 - Övriga insatser till vuxna	-2 788	-2 481	307	-1 202	-577
5750 - Ekonomiskt bistånd	-29 995	-32 162	-2 167	-8 099	-7 561
5800 - Gemensamt MBF	-19 392	-19 360	31	-5 702	-4 644
5810 - Gemensamt IFO	-6 400	-6 475	-75	-1 271	-3 357
5851 - Familjerätt	-1 740	-1 350	390	-412	-157
5852 - Familjerådgivn	-441	-441	0	-90	-80
6000 - Flyktingmottagande	-187	1 895	2 082	923	-1 337
6100 - Arbetsmarknadsåtgärder	-9 632	-11 605	-1 973	-4 749	-3 392
9200 - Kommunledningsverksamhet Adm				0	0
Summa Verksamhet	**-165 071**	**-170 002**	**-4 931**	**-45 178**	**-41 900**

Kommentar

Prognosen för helåret 2024 visar ett underskott på -4,9 mnkr, avvikelserna förklaras enligt nedan.

Familjehem/ familjerätt
5570 - Familjehemsvård, barn och unga, verksamheten räknar med underskott med -5 011 som beror på högre kostnader inom konsulentstödda familjehemsplaceringar och kostnader för inhyrd personal.
5851 - Familjerätt, överskottet med 390 tkr handlar om högre intäkter än budgeterat.

Vuxen
5520 - Institutionsvård vuxna, verksamheten räknar med ett överskott med 2 250 tkr som beror på högre placeringskostnader.
5590 - Gemensam missbrukarvård räknar med ett överskott med 373 tkr som beror på lägre personalkostnader.

Ekonomiskt bistånd
5750 - Ekonomiskt bistånd, räknar med ett underskott på -2 167 tkr som handlar om underskott på ekonomiskt bistånd.
5710 - Övriga insatser till vuxna (Familjefrid), verksamheten räknar med lägre placeringskostnader än budgeterat med 307 tkr.

Förebyggande insatser
3500 - Fritidsgårdar, -252 tkr handlar om högre personalkostnader.
5682 - Avvikelsen med 482 tkr handlar till stora delar om överskott på personalkostnader inom fältverksamhet.

Arbetsmarknadsenheten
6100 - Arbetsmarknadsåtgärder, verksamheten räknar med ett underskott på -1 973 tkr som handlar om personalkostnader.
6000 - Flyktingmottagande, verksamheten räknar med högre intäkter än budgeterat från Migrationsverket med 2 082 tkr.

Utredning barn och unga
5540 - HVB-vård barn och unga, verksamheten beräknar med högre placeringskostnader än budget med -2 856 tkr.
5690 - Barn och ungdomsvård, avvikelsen 1 238 tkr beror på överskott på personalkostnader på grund av vakanta tjänster.

Planerade åtgärder
Nämnden avser att fortsätta arbetet med att minska och förkorta placeringskostnader, vidare avser nämnden att växla upp arbetet med automatisering av administrativa processer samt att genomföra åtgärder som tidigare beslutats för att nå budget i balans.
Nämnden utesluter inte att ytterligare besparingsåtgärder behöver arbetas fram i syfte att uppnå budget i balans.

9 - Finansiering

Verksamhet	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
1000 - Nämnd- och styrelseverksamhet	-2 145	-2 145	0		
2150 - Fysisk/tekn planering		14 000	14 000	3 684	108
2151 - Fysisk/tekn planering				99	
2490 - Gator/vägar samt broar	-558	-558	0	-139	-138
2496 - Fordon och maskiner				102	28
3500 - Fritidsgårdar					0
4070 - Förskola					0
4250 - Fritidshem					0
4501 - Figy Tekniksektor					0
5101 - Hemtjänst i ordinärt boende					0
5105 - Särskilt boende/annat boende					0
5131 - Boende enligt LSS, vuxna					0
5133 - Personlig assistans enl LSS/SF					0
8151 - Expl Bostadsområden					1 104
9100 - Gem lokaler fastighetsdrift	-17 478	-17 478	0		
9200 - Kommunledningsverksamhet Adm				0	0
9203 - Kummunlednvsh övr, kommunöverg	-59 147	-59 147	0		
9225 - Service vsh Logistik/Fordon				144	62
9300 - Finansförvaltning	-700	-700	0	23	-4
9301 - Sociala avgifter	0	0	0	226	256
9310 - Pensioner	-245 070	-249 459	-4 389	-48 078	-66 326
9311 - Pensioner, PO-pålägg	143 600	143 600	0	34 970	33 945
9320 - Kapitaltjänstintäkter	150 733	150 733	0	51 844	41 204
9321 - Avskrivningar	-140 214	-138 214	2 000	-30 794	-27 981
9322 - Avskrivningar VA	-30 500	-30 500	0	-6 255	-5 892
9330 - Skatteintäkter	1 965 213	1 961 988	-3 225	486 968	477 890
9340 - Utj, gen statsbidrag, fgh avg	504 211	505 520	1 309	129 241	114 209
9350 - Finansiella intäkter	14 250	15 725	1 475	4 033	2 004
9360 - Finansiella kostnader	-37 579	-32 562	5 017	-4 906	-3 046

9382 - Utjämning motpart				0	
Summa Verksamhet	**2 244 616**	**2 260 803**	**16 187**	**621 163**	**567 425**

Kommentar

Kommunens gemensamma finansiering förväntas visa ett överskott om +16 miljoner kronor för helåret 2024.

Större del är hänförligt till ej budgeterade reavinster för exploateringsverksamheten +14 miljoner kronor.

Skatteintäkter, kommunal utjämning och fastighetsavgift visar sammantaget en negativ budget avvikelse om -2 miljoner kronor. Detta beror på att antal invånare minskade 2023 vilket påverkar skatteintäkterna. Detta vägs dock upp av att fastighetsavgiften är högre än budgeterat till följd av småhustaxeringen.

Kommunen har erhållit utdelning från Kommuninvest med +1 miljoner kronor som inte var med i budgeten. Till följd av senareläggning av investeringsprojekt samt förändrat ränteläge förväntas räntekostnaden bli lägre än budgeterat vilket ger en positiv budgetavvikelse med +4 kronor. Även avskrivningar förväntas bli något lägre än budgeterat, +2 miljoner kronor.

Kommunens pensionskostnad förväntas bli 3 miljoner högre än budgeterat. Detta beror framförallt på att uppräkning av inkomstbasbeloppet blev lägre än förväntat. Samtidigt har den finansiella kostnaden för pensionskostnaden reviderats ner.

Överförmyndare

Verksamhet	Budget 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar	Utfall Jan - Mar 2023
1000 - Nämnd- och styrelseverksamhet	-161	-161	0	-31	-46
1302 - Överförmyndare	-2 166	-1 766	400	-938	-835
Summa Verksamhet	**-2 327**	**-1 927**	**400**	**-968**	**-881**

Kommentar
Värnamo kommuns budgetram för överförmyndare/överförmyndarnämnd är 2,3 miljoner kronor. År 2023 infördes gemensam överförmyndarnämnd för GGVV, vid bokslut år 2023 visade det ett totalt utfall för Värnamos del på 1,9 miljoner kronor vilket innebar ett överskott för Värnamo kommun jämfört med budgetram på ca 0,4 mnkr. År 2024 beräknas Värnamo kommuns utfall bli ca 1,8-1,9 miljoner kronor, vilket även år 2024 innebär ett överskott för Värnamo kommun på ca 0,4-0,5 miljoner kronor. Överskottet beror på lägre kostnader för gode män/förvaltare jämfört med tidigare år. Vid budgetdialogen inför budget 2025 har budgetberedningen informerats om överskott och om en eventuell justering av budgetramen inför kommande år, dock är det svårt att bedöma kostnader inför kommande år.

Investeringsredovisning

Belopp i tusentals kronor (tkr), inkl interna poster

Konto Investeringar	Total Budg. 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar
Inkomster	-32 000	-43 555	-11 555	-18 906
Utgifter	679 759	498 980	-180 779	116 877
TOTALT SAMTLIGA INVESTERINGAR	647 759	455 425	-192 334	97 971

Ansvar Investeringar	Total Budg. 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar
Kommunstyrelse - Kommunledningsförvaltning	3 041	2 871	-170	427
Exploateringschef	7 751	1 272	-6 479	5 902
Kommunstyrelse - Campus	103	103	0	27
Teknik- och fritidsnämnd	421 853	298 625	-123 228	67 721
Teknik- och fritidsförvaltn VA	47 564	78 831	31 267	13 096
Överförmyndare				
Kommunrevision				
Samhällsbyggnadsnämnd	9 637	9 637	0	1 049
Servicenämnd	18 926	18 626	-300	1 667
Kulturnämnd	4 973	4 645	-328	1 690
Barn- och utbildningsnämnd	34 772	26 147	-8 625	5 480
Omsorgsnämnd	12 753	10 853	-1 900	676
Medborgarnämnd	1 316	1 316	0	237
SUMMA SAMTLIGA NÄMNDER EXKL FINANSIERING	562 689	452 925	-109 764	97 971
Kommunstyrelse - Finansiering	85 070	2 500	-82 570	0
TOTAL INKL FINANSIERING	647 759	455 425	-192 334	97 971

Projekt Investeringar	Total Budg. 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar
Skattefinansierade investeringar	564 869	375 323	-189 546	78 386
Avgiftsfinansierade investeringar (VA)	86 836	87 831	995	16 643
Investeringar mark och exploatering	28 054	25 327	-2 727	11 202
Inkomster i anslutning till investeringar mark och exploatering	-23 000	-24 055	-1 055	-4 706

Inkomster i anslutning till investeringar VA-anläggningsavgifter	-9 000	-9 000	0	-3 554
Summa Investeringsprojekt	**647 759**	**455 425**	**-192 334**	**97 971**

Kommentar investeringar

INVESTERINGSPROGNOS

Investeringsprognosen avseende nettoinvesteringarna för helåret är 455,4 miljoner kronor, vilket är 192,3 miljoner kronor lägre än budgeterat. Det är de skattefinansierade investeringarna som har en prognos lägre än budget.

UTFALL

Av rapporten framgår att utfallet per den sista mars för investeringar är 98 miljoner kronor. Det innebär att av den totala investeringsbudgeten har cirka 15 procent använts per sista mars.

Av dessa är den största andelen, 78 miljoner kronor, skattefinansierade investeringar. Investeringar i VA-verksamheten utgör 17 miljoner kronor och investeringar i mark och exploatering 11 miljoner kronor. Till detta tillkommer inkomster i form av försäljningsintäkter för sålda exploateringsfastigheter för 5 miljoner kronor samt anslutningsavgifter till VA-anläggningen för 4 miljoner kronor. Totalt blir då nettoinvesteringarna 98 miljoner kronor per sista mars.

Årets största investeringar till och med 2024-03-31

- Ny grundskola Västhorjaskolan 26,3 mnkr
- Nya Trälleborgsskolan 19,0 mnkr
- Ny förskola Ekenhaga 3,7 mnkr

Kommentarer till respektive ansvars investeringsredovisning

Investeringar KS nivå: *KS pdf*

Ansvar	Kommentar
Ansvar: 11 - Kommunstyrelsen KLF	
11 - Kommunstyrelsen KLF	Kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningens investeringsbudget (exklusive mark och exploatering) för 2024 är 3,0 miljoner kronor. Helåret 2024 visar ett överskott på 0,2 miljoner kronor. Överskottet beror på viss framflyttning gällande införande av IT-system som finns inom förvaltningen. Prognosen för Mark- och exploateringsavdelningens utgifter är ett överskott på 5,4 mnkr, budgeten är 30,8 mnkr och inkomsterna uppskattas till 24,1 mnkr mot budgeterade 23 mnkr, ett överskott på 1,1 mnkr. Försäljning av tomter på bostadsområdet Mossle 16:20 Värnamo och Helmershus pågår.
Ansvar: 21 - Teknik- och fritidsförvaltning	
21 - Teknik- och fritidsförvaltning	Investeringar Teknik- och fritidsförvaltningens investeringsbudget för 2024 inklusive ombudgetering är 469,5 mnkr (421,8 mnkr skattefinansierat + 47,6 mnkr avgiftsfinansierat). KF-budget 82,6 mnkr (52,3 mnkr skattefinansierad + 30,3 avgiftsfinansierad). Totalbudget är 552,1 mnkr. Av investeringsbudgeten har 80,2 mnkr (14 %) använts. Tider och betalningsplaner följer till stora delar investeringsplanen. Utfall på exploateringar är 0,6 mnkr och är inte inräknat i utfallet eftersom budget finns på Mex och de lämnar prognos. Fastighet Trälleborgsskolan löper på enligt plan och bedöms bli färdig våren 2024. Förskolorna Ekenhaga och Magnusgatan är färdiga. Västhorjaskolan bedöms bli färdig 2025. Fotbollsarena är uppskjuten med tanke på återkallande av detaljplan, byggkostnader bedöms uppstå tidigast 2025. Gata/Park Stort fokus på VA-projekt under året. Trafiklösningar för Västhorja och förskola Ekenhaga är färdiga. Flera gc-vägar är beslutade av nämnden och utförs 2024. Infrastrukturåtgärder till ny fotbollsarena är uppskjuten med anledning av detaljplan, byggkostnader bedöms uppstå tidigast 2025. Fritid Dräneringsarbete vid flertalet planer vid Ljusseveka planeras till sommaren. Större underhållsarbeten vid paddocken i Sörsjö genomförs i vår. En stor andel mindre fritidsprojekt genomförs och följer plan.

Ansvar: 22 - Teknik- och fritidsförvaltn VA	
22 - Teknik- och fritidsförvaltn VA	VA Förvaltningen föreslår tidigareläggning av flera ledningsförnyelseprojekt från år 2027-2029 till 2024-2026 för att undvika att investeringstakten blir ojämnt fördelad, med tanke på uppskjutning av arenabygget. Dessutom sker flera stora markprojekt 2027-2029, exempel anstalt och polishus. I övrigt följer VA-investeringarna plan.
Ansvar: 32 – Samhällsbyggnadsförvaltning	
32 - Samhällsbyggnadsförvaltning	VÄSENTLIGA EKONOMISKA VERKSAMHETSRELATERADE HÄNDELSER Investeringsbudgeten för året är 9 637 tkr. Prognosen är att investeringarna är i nivå med budgeten. Av budgeten har 1 049 tkr förbrukats t.o.m mars. Genomförda investeringar är inköp av klippverktyg. Arbetet med att renovera räddningstjänstens övningsfält pågår.
Ansvar: 42 – Serviceförvaltning	
42 – Serviceförvaltning	Servicenämndens investeringsbudget för 2024 uppgår till 18 926 tkr. För helåret prognostiseras den totala investeringsutgiften uppgå till 18 626 tkr, vilket motsvarar omkring 98 procent av planerade investeringar. Serviceförvaltningen gemensamma investeringsbudget för inventarier, skrivare och IT-utrustning uppgår till 1 039 tkr. I stort planeras utbyte av kommunens skrivare följa budgeten medan inköp av nya inventarier och utbyte av IT utrustning i förvaltningen för 810 tkr sker i lägre tempo än planerat. Inköp av ett nyckelskåp till bilpoolen förväntas inte genomföras under 2024 vilket ger ett överskott på omkring 200 tkr. Det totala investeringsanslaget för IT uppgår till 14 391 tkr. Av det budgeterade anslaget så prognostiseras allt utnyttjas under året. Viss osäkerhet kring nyttjande av investeringsanslag för framtidens digitala enheter samt innovation och utveckling. Planering pågår. Flera säkerhetsinsatser förväntas genomföras efter sommaren och utbyte av nätverksutrustning ligger i linje med utbytesplan. Måltidsservice anslag för inventarieutrustning uppgår till 1 946 tkr vilket avser bland annat inköp av inventarier och utrustning till nybyggda kök och matsalar enligt plan samt löpande utbyte av köksutrustning och digitala enheter. Det bedöms att hela investeringsanslaget kommer att utnyttjas under året. Investeringsanslaget för inköp och utbyte av städmaskiner och annan utrustning uppgår till 196 tkr. Det planeras att hela anslaget kommer att användas under året.

	Investeringsprojekt som tillhör logistik, post och tryckeri omfattar en investeringsbudget på 1 354 tkr och under 2024 prognostiseras 1 254 tkr utnyttjas. Utbyte och utbyggnad av laddinfrastrukturen går som planerat. Däremot förväntas inte 100 tkr som är avsatt för implementering av nytt fordonshanteringssystem att användas under 2024.
Ansvar: 6 - Barn- och utbildningsnämnden	
6 - Barn- och utbildningsnämnden	Under 2024 kommer samtliga nya förskolor att tas i bruk och därmed förväntas de investeringsmedlen att användas fullt ut. Förskolans övriga inventarier förväntas gå med ett överskott på 2000 tkr, vilket beror på att man medvetet sparar till större satsningar. Förskolan har under året flyttat och återanvänt en del inventarier från de förskolor som ska läggas ner och på så sätt görs investeringar men till en lägre kostnad. Den nya Trälleborgsskolan kommer att tas i bruk på hösten och även här förväntas hela investeringsbudgeten för projektet att nyttjas. Grundskolans övriga inventarier förväntas nyttjas fullt. De frivilliga skolformerna förväntas nyttja sin investeringsbudget och ge en avvikelse på +/- 0 tkr. När det gäller IT investeringarna så har beställningar lagts för att nyttja budgeten, men leverantören indikerar att leveransen kommer dröja, på grund av komponentbrist. Därav prognosticeras IT-budgeten att ge ett överskott på 5500 tkr under 2024. Förvaltningens övergripande investeringsbudget förväntas även den gå med ett överskott på 1000 tkr.
Ansvar: 7 - Omsorgsnämnden	
7 – Omsorgsnämnden	Väsentliga ekonomiska & verksamhetsrelaterade händelser Omsorgsförvaltningen beräknar ett totalt överskott på 1 900 tkr. Avvikelserna i prognosen förklaras enligt följande: Införandet av trygghetslarm på grupp- och servicebostäder har förskjutits i tid. En behovsinventering av hur många trygghetslarm som behöver köpas in pågår. Biståndsenheten kommer framledes att behovspröva och fatta beslut om trygghetslarm till brukare i grupp- och servicebostäder. Förvaltningen ska redovisa en nyttokostnadsberäkning för digital nattillsyn till omsorgsnämnden under tidig höst. Bedömningen är att hela budgeten inte kommer att förbrukas under 2024.

	Medicinskåp är inköpta till samtliga gruppbostäder och det som kvarstår är installationskostnaden. I ordinärt boende finns det för närvarande sju medicinskåp. Medicinskåp inom ordinärt boende kommer att bredd införas till sommaren. Kostnaden för införandet av digitala medicinskåp i gruppbostäder och ordinärt boende beräknas bli lägre än budgeterat.

Investeringsprojekt

Belopp i tusentals kronor (tkr), inkl interna poster

Projekt Investeringar	Total Budg. 2024	Aktuell prognos	Avvikelse	Utfall Jan - Mar
100001 - KS investeringsanslag	2 000	2 000	0	
100002 - KS förstudier, förprojektering	500	500	0	
100100 - Inventarier KLF	60	60	0	36
100101 - IT-utrustning KLF	339	339	0	194
100102 - IT-utrustning förtroendevalda	107	107	0	
100107 - Arkivsystem kansliet	150	150	0	
100108 - Digital skärm entré stadshuset	50	50	0	
100109 - Säkerhetsinsatser	104	104	0	
100120 - Webbplats	200	200	0	49
100121 - Dokument- o ärendehant system	124	124	0	
100122 - Beslutstöd/Utdata	394	394	0	
100123 - Införande nytt ekonomisystem	543	543	0	18
100124 - HR-system	270	100	-170	
100126 - Nytt HR-system	580	580	0	116
100128 - Ekonomisystem, utveckling	120	120	0	14
100129 - Kommunövergr IT-system fördeln	0	0	0	
100901 - IT-utrustn Teknikcent/pers	53	53	0	27
100902 - Inventarier Campus	50	50	0	
100903 - IT-utrustning utbildning	0	0	0	
130001 - Möbler, SBF	696	696	0	34
130002 - Datorer, SBF	614	614	0	8
130005 - IT system, SBF	457	457	0	
130302 - Drönare, Geodata	400	400	0	
130701 - Fordon, RTJ	2 620	2 620	0	
130702 - Övningsfält, RTJ	3 875	3 875	0	823
130720 - Bdg Utalarmering/kommunikation	396	396	0	
130721 - Larmsystem	60	60	0	60
130730 - Bdg Material	288	396	108	
130731 - Värmekamera	108		-108	
130732 - Klippverktyg	123	123	0	123

140000 - Inventarier SF	290	90	-200	12
140001 - IT-utrustning SF	520	520	0	26
140003 - Utbyte av skrivare	229	229	0	71
141002 - IT utr sammanträdesrum	250	250	0	
141010 - Framtidens IT arbetsplats	397	397	0	
141016 - IT Säkerhetsaktiviteter	4 303	4 303	0	
141017 - Framtidens digitala enheter	586	586	0	
141018 - Nätverksinfrastruktur	3 880	3 880	0	1 169
141020 - IT Stabil lev system/tjänster	2 885	2 885	0	
141021 - IT innovation och utveckling	2 090	2 090	0	
144000 - Inventarier Kostorg	1 946	1 946	0	150
145002 - Fossilobe. fordonsflotta	1 254	1 254	0	239
145003 - Fordonsadministrationssystem	100	0	-100	
146000 - Städmaskiner	196	196	0	
150000 - Inventarier, KN	156	156	0	
150001 - IT-utrustning KN	338	338	0	8
150002 - Konstanslag	246	246	0	92
150003 - Konstnärlig gestaltning KN	608	877	269	171
150004 - Konstnärlig gestaltning TU	2 715	2 518	-197	1 173
150007 - Biblioteksfilialer, bybibblor	910	510	-400	246
160001 - Inventarier, BUF	1 208	208	-1 000	
160002 - IT- utrustning, BUF				31
160003 - Arbetsmiljöåtgärder	2 083	2 083	0	47
160100 - Inventarier förskola	3 395	1 395	-2 000	33
160102 - Inventarier fsk Bredaryd	1 300	1 300	0	834
160105 - Inventarier fsk Ekenhaga	1 300	1 300	0	82
160106 - Inventarier fsk Magnusgatan				833
160201 - Inventarier grsk/grundsärskola	3 300	3 300	0	
160202 - Inv. GRSK Mörkläggningsgardin	102	102	0	
160205 - Inventarier Parkarena				74
160207 - Inventarier Enehagens skolgård	157	157	0	
160209 - GRSK: Trälleborgsskolan ombygg	4 103	4 103	0	
160211 - Utemiljö skolgård UV-skydd	1 111	1 111	0	

160212 - Säkerhetshöjande åtgärder	478	478	0	
160301 - Inventarier Figy	1 858	1 858	0	257
160401 - Inventarier Kulturskolan	372	252	-120	
160402 - IT-utrustning Kulturskolan				36
160501 - Elevdatorer	14 005	8 500	-5 505	1 509
160502 - Ped. Personal				1 606
160503 - Övr Personal				21
160504 - Övrig IT-utrustning				3
160505 - Nätverk IT				114
170000 - IT-utrustning OF	4 470	4 470	0	110
170002 - Vsh-system Combine	568	568	0	25
170106 - Trygghetslarm LSS-boende	735	500	-235	
170108 - Digital nattillsyn	650	325	-325	
170109 - Digitala medicinskåp GRB	819	179	-640	15
170110 - Digitala medicinskåp	1 300	600	-700	
170200 - Inventarier OF	185	185	0	25
170201 - Oförutsedda investeringar	245	245	0	
170202 - Inventarier myndighet, 10 år	25	25	0	
170203 - Inventarier hemtjänst	195	195	0	54
170204 - Inventarier Säbo	708	708	0	9
170206 - Inventarier LSS	415	415	0	43
170207 - Sängar, Liftar, Madrasser	1 000	1 000	0	384
170209 - Medicinteknisk utr 5 år	900	900	0	
170210 - Inventarier HSL 10 år	177	177	0	10
170214 - Spoldesinfektor	111	111	0	
170300 - Nya grupp- och servicebostäder	250	250	0	
180001 - Inventarier MBF	325	325	0	23
180002 - IT-utrustning MBF	780	780	0	215
180003 - Inventarier VAC	121	121	0	
180004 - Inventarier fritidsgårdar	90	90	0	
180005 - Verksamhetssystem IFO				0
200001 - Inventarier tekn.kontor	183	183	0	
200002 - IT-utrustning	322	322	0	55
200003 - Lakvattenrening	3 743	500	-3 243	148
200004 - Skyfallsvägar	5 201	2 000	-3 201	
200005 - Åtgärder Lagan	-137	19	156	1

200006 - Utredning översvämningsåtg	-712	19	731	21
200100 - Skyfallsväg Enehagsvägen	-1 391	350	1 741	139
200101 - Skyfallsled Ljusseveka	-1	1	2	1
200102 - Skyfallsförd Aftonfalken	-125	100	225	25
200103 - Permanent jordvall Galvonoväg	-190	1 500	1 690	48
200104 - Erosion Ljusseveka	-127	670	797	32
200105 - Erosionsåtgärd Forsheda	-197	82	279	81
200106 - Skyfallsåtg Brogatan		15	15	15
210000 - Överg årliga ansl gator vägar	4 320	4 320	0	
210001 - Beläggningar	10 072	10 072	0	281
210003 - Tillgänglighetsåtgärder	159	159	0	
210005 - Broar/viadukter		100	100	18
210006 - Övriga inv gator	2 131	600	-1 531	405
210018 - Förstudie infrastr Gummifabrik	1 428	0	-1 428	
210019 - Hastighetsplan	304	304	0	
210021 - Trafikåtg Värnamo Hånger förs	-201	0	201	
210033 - Storgatan Bredaryd	158	0	-158	
210035 - Vråen centrum	199	200	1	3
210047 - Utreda trafiklösning Götavägen	109	50	-59	
210049 - Åbroparken upprustning	2 500	0	-2 500	
210055 - Hastdämp åtg Grevev-Västbov	-726	-726	0	
210057 - Hållplats Jönköpingsv, Gummifa	-1 190	0	1 190	
210058 - Trafikåtg ny fk Magnusgatan	310	130	-180	72
210059 - Ny förbindelse över järnvägen	5 028	20	-5 008	2
210060 - Karlsdal, väg i bostadsområde	2 743	3 200	457	247
210062 - Planbygge Stomsjö	-2 229	0	2 229	
210065 - Gatuarbeten vid ledningsförny	3 394	20	-3 374	14
210066 - Utfart Växjöv Smålandsg	398	0	-398	1
210067 - Ny infartsled från Nydalavägen	26 922	2	-26 920	2
210068 - Vänsterkörfält Gröndalsleden	3 509	3 509	0	763
210069 - Vänsterkörfält Borgen	2 530	2 530	0	806

210070 - Parkeringslös Vmo centrum	1 000	0	-1 000	
210071 - Cirkulationsplats Nydalavägen	-272	11	283	11
210072 - Åtgärder för centrumutv	967	0	-967	24
210073 - Trafikutredning Halmstadsvägen	334	150	-184	
210074 - Gatuarbeten vid Sadelmakaren	-812	745	1 557	364
210075 - Gatuarbeten vid Odengatan	-74	3 400	3 474	136
210076 - Gatuarbeten vid Bangatan		1 400	1 400	140
210077 - Gatuarbeten vid Kolonigatan	-108	1 250	1 358	30
210078 - Nya hållplatser	0	0	0	
210079 - Busshållsplats Bredasten	500	750	250	29
211001 - GC-vägar för fördelning	3 077	0	-3 077	45
211007 - GC-väg Hörle	942	100	-842	6
211009 - GC-led Värnamo Bredaryd	-1 577	0	1 577	
211016 - Säkra skolvägar	400	0	-400	
211017 - Gc-väg Doktorsg	-3 550	-3 550	0	
211021 - Gc-undergång Götav o Uddebov	918	918	0	
211026 - Gc-väg Gränsgatan	382	382	0	
211027 - Gc-väg Gränsgatan/Doktorsg	405	405	0	
211032 - Gc-vägnät kring grundsk väster	2 783	2 500	-283	1 037
211033 - Trafiksäkåtg Lundav Bredaryd	-61	-61	0	6
211036 - Centrumförny gå ytor	1 759	100	-1 659	27
211037 - GC-väg Kolonigatan	1 315	1 150	-165	1
211038 - Tillgänglighetsåtg kyrktorget	683	10	-673	
211039 - GC-väg Park Arena	302	0	-302	
211040 - GC-väg Torp-Jönköpingsvägen	1 181	0	-1 181	
211041 - GC-väg lekplats Forsheda	-177	-177	0	
211044 - Cykelparkering Kapellgatan	127	75	-52	74
211045 - GC-nät i Forsheda	1 000	0	-1 000	
211046 - GC-passage Borgenvägen	-2	250	252	85

212001 - Gatubelysning	2 748	1 000	-1 748	124
212008 - Belysn gc-broar Gröndalsleden	125	125	0	
212012 - Belysn lekplatser	799	1 600	801	190
212013 - Belysn Finngatan konstgräsplan	100	100	0	
213001 - Fordon och maskiner	3 890	3 890	0	83
214001 - Parker	7 044	1 350	-5 694	98
214004 - Inv enligt Bolaskogsmodellen	295	100	-195	
214011 - Solbacksgatan Bangårdsgatan	182	182	0	
214014 - Laganstråket	535	535	0	372
214015 - Vråenparken	-126	420	546	20
214017 - Trädplanteringar park	156	0	-156	
214033 - Smålandsgärdgård Apladalen	146	146	0	
214039 - Hånger biparadis (LONA)	16	300	284	
214042 - Lekytor i Värnamo City	80	80	0	
214043 - Folkets Park	70	1 500	1 430	19
220001 - Fritidsanläggningar	2 896	2 896	0	116
220027 - Nytt låssystem idrottsanläggn	590	0	-590	
220028 - Konstsnö Borgen	289	0	-289	
220029 - Reinv Vmo ishall isanläggn	97	97	0	
220032 - Stomsjö våtmark	-260	-260	0	
220033 - Norrgårds våtmark	-24	-24	0	
220035 - Passersystem grindar	400	400	0	
220036 - Nytt boknings o bidragssystem	-603	-603	0	
220038 - Skräddarebo våtmark	-46	-46	0	
220046 - Åtg stärka upp bassäng, utredn	880	580	-300	24
220047 - Aktivitetsomr större kransorte	4 600	0	-4 600	0
220054 - Finnvedssv uppgr Allsvenskan	4 818	4 818	0	77
220060 - Aktivitetsyta Forsheda	-2 174	3 100	5 274	261
220061 - Aktivitetsyta Rydaholm	-584	1 500	2 084	37
220063 - Ishall sarg och plexiglas Ry	2 935	2 935	0	
220064 - Inv Park Arena Västhorjaskolan	-513	50	563	20

220065 - Extra omkläd Axelent arena	297	0	-297	
220066 - Byte kylanlägg Talavidshallen	6 500	6 500	0	9
220067 - Klubbhus Bredaryd	500	0	-500	
220068 - Ispist Talavidshallen	2 000	2 000	0	1
220069 - Utökn yta konstgräs Gröndal	500	500	0	15
220070 - Borgens elljusspår LED	400	400	0	2
214023 - Apladalens byggnader	241	241	0	27
231000 - Överg. årliga anslag fast. avd	6 013	3 000	-3 013	
231012 - Plan fastuh drift/invest	12 856	10 000	-2 856	4 434
231017 - Utemiljö grundsk o fsk	1 168	301	-867	301
231031 - G. Solceller Rörstorpsgården	20	20	0	
231041 - Renovering lgh Västrabo	1 899	150	-1 749	
231045 - Gröndalsproj ny bollh o omb FP	3 493	115	-3 378	41
231070 - Lokalanpassning Stadshuset	100	100	0	
231072 - Expo Hus D & E, omb elevhem	2 898	1 500	-1 398	175
231079 - Personalutrymme arenaservice	172	0	-172	
231080 - Matsal personalutrymme gatapa	0	0	0	
231081 - Miljöhus kommunensfastigheter	3 731	2 200	-1 531	716
231082 - Reservkraft Linneberg	1 458	200	-1 258	
231083 - Styr övervakning konv EBO	-603	0	603	
231084 - Ny fotbollsarena	88 613	1 500	-87 113	98
231087 - Bredaryd sk fjv gymsal	232	472	240	13
231088 - Förstudie energibesparingsåtg	147	10	-137	10
231089 - Omb personalutr Finnvedsvallen	-13	0	13	
231091 - Allm. platsmark Gröndal	-7 726	10	7 736	
231093 - Förstudie elprojektering	100	10	-90	
231097 - Ny paviljong fsk efter Gläntan	1 250	1 250	0	
231098 - Omb o modernisering av Stadshu	1 700	300	-1 400	12
231100 - Br sporthall ventilationsbyte	2 239	2 450	211	1 993

231101 - Skogsbackens fsk bytevärmep	0	0	0	
231102 - Skalmans hus fsk aggregatbyte	0	0	0	
231104 - Vmo Sporthall passagesystem	510	510	0	
231106 - Hånger sk o fsk ökad säkerhet	94	100	6	80
231107 - Förstudie säkerhet	100	10	-90	
231108 - Förstudie VVS	76	36	-40	36
231109 - Expo ventilation hus G Aulan	749	250	-499	947
231110 - Gröndalsk passage säkerhet	500	500	0	
231111 - Rydah sk byte fjärrvärme växla	-9	12	21	12
231112 - Två Torn omby kontor	694	700	6	229
231113 - Nylunds fsk byte ventilation	600	600	0	55
231114 - RTJ utbyte portar o ridåvärmar	2 000	1 500	-500	8
231115 - Riktad ökad säkerhet RCO	1 000	1 000	0	
231116 - Stadsh tvillingpump styrvent	600	600	0	10
231117 - Gröndalsk idrottshall renov	2 500	2 500	0	94
231118 - Ekbacken takbyte	650	650	0	11
231119 - Aplarinken omb omkl. o dusch	800	800	0	13
231120 - Nylunds fsk takbyte	700	700	0	5
231121 - Borbacka sk belys golv målning	650		-650	
233001 - Förstudie mindre tillagn kök	452	452	0	
233004 - Figy omb av kök och matsal	-1 775	-1 775	0	282
233006 - Storköksutrustning	2 091	200	-1 891	107
233011 - Mossleskolan omb av kök	-833	-833	0	43
234005 - Ny fsk Jannelund 6 avd	973	650	-323	380
234009 - Ny fsk Vmo Öster Magnusgatan	6 908	1 500	-5 408	1 221
234011 - Ventilationsbyte Ekbackens fsk	-46	-46	0	
234012 - Ny fsk Ekenhaga Vmo nr 3 4 avd	1 490	4 560	3 070	3 760
234015 - Pepparmyntan fsk st uh inv	2 319	200	-2 119	99

235017 - Kärda skola tillbyggn omkl. ru	31	31	0	
235018 - G Bredaryds skola ny musiksal				5
235020 - Ny idrottshall Trälleborgsskol	-250	-250	0	
235021 - Om-/tillbyggnad Trälleborgssko	46 598	47 875	1 277	19 017
235034 - Figy, genomgripande omb.	3 000	1 500	-1 500	5
235037 - Nybyggn grundsk Vmo västra F-6	158 476	125 000	-33 476	26 289
235048 - Horda skola utökat elevantal	-912	-912	0	
240001 - Åtg f minska översvämning	9 597	9 597	0	13
250001 - LONA friluftsliv Lundsbo	-134	0	134	
250002 - LONA Damm i Drömminge	-1	-1	0	
250003 - LONA Utökn. våtmarksomr Stomsj	-241	350	591	
250005 - LONA Infrastr Sörsjö-Stomsjö	-2 356	0	2 356	
250006 - LONA Horda våtmark	1 196	0	-1 196	2
250007 - LONA Forsheda våtmark	-418	0	418	
250008 - LONA Toftanäs våtmark förstudi	537	0	-537	
250010 - LONA Sänkesjön	-948	0	948	75
250011 - LONA Laganstråket Norra delen	-545	0	545	
250012 - LONA Sörsjön sydost våtmark				-146
Summa Skattefinansierade investeringar	**564 869**	**375 323**	**-189 546**	**78 386**
301001 - Övriga inventarier VA	582	582	0	133
301002 - Övervakningssystem VA	1 601	1 601	0	79
301003 - Brandposter	876	0	-876	
301004 - Reservtäkt Hindsen, process	-501	0	501	
301006 - Vattentäkt Horda nya brunnar	674	674	0	7
301007 - Vattentäkt, nya brunnar Lj	-229	0	229	
301008 - Vattennivåmätning	235	235	0	
301012 - Ljusseveka reservtäkt	-1 519	0	1 519	
301015 - Adm av vattenmätare	2 085	2 085	0	
301016 - VA Hamra	1 192	0	-1 192	

301018 - Förstärkningar detaljplaner	29 750	3 500	-26 250	
301019 - Reservtäkt Hindsen, ledning	-1 036	0	1 036	
301020 - Övriga inventarier Avlopp	759	759	0	30
301021 - Betäckningar brunnar	1 435	1 435	0	
301022 - Reningsverk övriga VA	2 133	2 133	0	
301023 - Lanna VV, renovering	-442	0	442	
301024 - Renovera gamla ARV Bor	1 938	1 938	0	
302001 - Vattenverk utbyte UV-ljus	1 884	1 000	-884	
302002 - Vattenverk övriga orter	4 164	4 164	0	322
302003 - Statusvärd vattenverk Lj	7	0	-7	
302004 - Kärda tryckstegringsstation	1 085	0	-1 085	
302005 - Renovera vattentorn Vråen	452	452	0	
302006 - Ljusseveka vattenverk	-59	0	59	
302007 - Tryckstegringsstation, Fo	-1 017	0	1 017	
302009 - Skalskydd Ljusseveka	8	437	429	437
302010 - Renovering Gällaryds vattenver	5 293	0	-5 293	
302011 - Ny brunn Ljussevka	1 516	1 000	-516	
302013 - Övergr Reservtäkt Hindsen	3 600	0	-3 600	
302014 - Omb Armaturgatan VPU204	2 332	1 000	-1 332	23
303001 - Värnamo avloppspumpstation 4,	-1 705	0	1 705	
303002 - Ohs avloppsreningsverk	1 066	566	-500	442
303003 - Avloppspumpstationer	2 610	2 610	0	123
303004 - Avloppsanläggning Gä	1 160	0	-1 160	
303008 - MARKANV FORSHEDA 5:108; Delex	-37	-37	0	
303009 - Rydaholms avloppsverk	3 272	3 272	0	211
303010 - Dannäs avloppsverk	-222	-222	0	14
303011 - Ny pumpstation Åminne	2 999	500	-2 499	
303012 - Ljusseveka byta av kol	57	57	0	
303013 - LTA-pumpar	253	253	0	188
303014 - Nydala SBR-verk	500	0	-500	
303017 - Apparatskåp pumpstationer	-189	63	252	29
303018 - Bredaryd SPU 50 Lunaryd	2 500	2 500	0	
303019 - Ljusseveka byta av kol 2025				2

304052 - Avloppsstation Fo 45 Ån	-5 441	0	5 441	-3
304003 - Överföringsledn Br-På	-41	0	41	
304004 - Flödesmätning VA-ledningar	630	630	0	8
304007 - Överföringsledning Vmo-Bor	2 922	5 000	2 078	156
304014 - Kvarteret Ynglingen Vråenparke	-2 999	23	3 022	13
304015 - Servisledningar, vatten	2 485	2 485	0	7
304016 - Servisledningar, avlopp	1 926	1 926	0	9
304028 - Brunsbeteckning vid asfalt.	-448	-448	0	
304050 - Ledningsförnyelse	19 412	0	-19 412	
304055 - VA-sanering, Rönnegårdsv	-4 691	0	4 691	
304063 - Brunnsrenovering	283	283	0	
304065 - VA-Herrestad	4 969	9 600	4 631	1 074
304071 - VA-sanering Centrumvägen Bor	-80	400	480	
304073 - VA-sanering Trädgårdsv Kärda	0	220	220	8
304075 - VA-sanering Norrelundsv Rydaho	-895	6 000	6 895	96
304076 - VA-sanering Lagast-Enehags Vmo	-1 507	0	1 507	
304082 - Dubbelmatning Vråen Bredasten	-1	500	501	171
304083 - Ny matning av vatten till högz	-1 075	1 200	2 275	750
304084 - VA-sanering Odeng	-60	7 600	7 660	2 737
304087 - Relining Spillvattenledningar	1 171	1 349	178	1 349
304088 - Inkoppling SPU45 nya ledningar	-179	-179	0	
304089 - VA-sanering Brogatan Vmo	-544	280	824	6
304090 - VA-sanering Bangatan Rydaholm	-393	3 600	3 993	2 077
304091 - VA-sanering Källgränd Värnamo	281	0	-281	
304092 - VA-sanering Trädg-Smedg Vmo	-319	2 200	2 519	14
304093 - VA-sanering Sadelvägen Vmo	-38	30	68	4
304094 - Ny tryckspilledning från SPU9	10	0	-10	
304095 - VA-sanering Olofsgatan Värnamo	-105	80	185	52

304096 - VA-sanering Skolvägen Kärda	-52	2 100	2 152	1
304097 - VA-sanering Parkvägen mfl Bor	-1	120	121	
304098 - VA-sanering Kolonigatan Vmo	-248	3 250	3 498	2 768
304099 - Relining Spillvattled Gällaryd	426	0	-426	
304100 - VA Nydalav-Malmöv	-1 032	600	1 632	285
304101 - VA-sanering Växjöv 72-80	-10	1 500	1 510	1 265
304102 - Relining Bragegatan	-8	335	343	333
304103 - Led. Helmershus-Mossle SPU	500	0	-500	
304060 - Mossle SPU samt överföringsled	1 473	500	-973	16
304079 - VA utanf exp Rörst 6.3 Skogsf	-315	-315	0	
304085 - Industriområdet Minken/Mården	1 664	950	-714	885
305002 - Självfallsledn Norr Hult - Teg	-371	0	371	
305004 - Vattenled Arena till VV	-87	2	89	1
305005 - Ny servis Västhorjaskolan	-4 234	800	5 034	460
305006 - Dagvattenledning Speditörvägen	-21	100	121	33
305007 - Ersättning SPU010	-275	0	275	11
305008 - VA infrastruktur Ljusseveka	-4	1	5	1
305009 - VA cirkulationsplats Nydalav	-188	12	200	11
304077 - Dagvattenanläggningar	4 000	2 000	-2 000	
304078 - Våtmark Bredaryd	-1 142	0	1 142	
306001 - Dagvattenanl Mossvägen Horda	-64	50	114	2
350001 - LOVA Proj dagvattanl väst Vmo	490	490	0	
Summa Avgiftsfinansierade investeringar (VA)	**86 836**	**87 831**	**995**	**16 643**
400001 - Markförvärv, SBF	18 293	18 293	0	10 608
400004 - Bdg Arkeologi/geologi undersök	2 700	2 700	0	
400005 - Sanering fd Värnamotvätten	-3 414	0	3 414	
400006 - Bdg Asfaltsuppdr äldre explomr	2 260	2 260	0	
410001 - Prostsjön Vmo expl bo	0	0	0	

410003 - Draken Vmo expl bo	520	520	0	
410006 - Mossle 16:20 Vmo expl bo	1 406	1 406	0	442
410011 - Helmershus 5:89 Vmo expl bo	0	0	0	
410012 - Ekenhaga etapp 1Vmo expl bo	217	0	-217	
410013 - Helmershus 5:89 Södra N exp bo	-77		77	1
410014 - Tre Liljor, Vmo 14:76 expl bo	0	0	0	
410016 - Nöbbele 7:2 Söd expl bo	484		-484	
420000 - Bdg Övriga orter expl ind	1 000	0	-1 000	
420004 - Sörsjö 3:1 expl ind	1 000		-1 000	
420005 - Bor Norra exp ind				6
420007 - Anstalt Hörle expl ind	500	13	-487	13
420009 - Rörstorp 6:31 Polishus exp ind	1 165	135	-1 030	134
420010 - Ängarna Bredaryd expl ind	2 000	0	-2 000	
Summa Investeringar mark och exploatering	**28 054**	**25 327**	**-2 727**	**11 202**
500000 - Inkomst mark/exploatering	-23 000	-18 584	4 416	
500001 - Förs mark/expl fö 2014 bostad		-652	-652	-652
500002 - Förs mark/expl fö 2014 industr		-4 025	-4 025	-3 260
500003 - Försäljning mark		-200	-200	-200
520001 - Bredasten etapp 1-2 expl ind		-593	-593	-593
Summa Inkomster i anslutning till investeringar mark och exploatering	**-23 000**	**-24 055**	**-1 055**	**-4 706**
600001 - Anläggningsavgift VA	-9 000	-9 000	0	-3 554
Summa Inkomster i anslutning till investeringar VA-anläggningsavgifter	**-9 000**	**-9 000**	**0**	**-3 554**
Total Summa	**647 759**	**455 425**	**-192 334**	**97 971**

§ 141 Dnr: KS.2023.983

Uppdrag att ta fram en konsekvensanalys gällande vatten- och avloppsanläggning i Hamra

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar
att bordlägga ärendet.

Ärendebeskrivning

Bakgrund
Kommunfullmäktige beslutade 30 januari 2020 att fastställa verksamhetsområde för spillvatten i Hamra.

Kommunstyrelsen beslutade den 5 december 2023, § 408
att uppdra till teknik- och fritidsnämnden att tillsammans med kommunledningsförvaltningen ta fram en konsekvensanalys gällande allmän avloppsanläggning och/eller enskilt avlopp i Hamra utifrån gällande lagstiftning, Länsstyrelsens krav samt effekter för kommunen, boende i området samt miljö, och
att återrapportering ska ske till kommunstyrelsens senast den 31 mars 2024.

Teknik- och fritidsförvaltningens tjänsteskrivelse
Teknik – och fritidsförvaltningen har tjänsteskrivelse den 20 mars 2024 anfört följande.

Under utredningens gång har dialog förts med Länsstyrelsen samt jurist och utifrån denna dialog kan vissa slutsatser dras. Det är viktigt att notera att Länsstyrelsen i Jönköpings län inte tidigare har varit med om att en kommun har lyft frågan om att återta beslut om att inrätta verksamhetsområde för vatten- och avlopp, varför de inte klart kan uttala konsekvenserna av detta. Nedan redovisas vad som har framkommit vid dialogen.
Vid ett eventuellt återtagande av beslutet som rör verksamhetsområdet för spillvattenavlopp måste kommunen kunna presentera konkreta bevis och motiveringar till varför detta görs. Detta inkluderar en granskning av om situationen i Hamra har förändrats. Ändring av situationen kan till exempel vara att det inte längre finns en risk för att enskilda avloppsanläggningar kontaminerar en specifik dricksvattenkälla eller att övergödningen av Draven, som mottagarvatten, till följd av näringsämnen från bebyggelsen inte längre är utsatt för en negativ effekt. Tidigare har kriterierna för att uppfylla § 6 i Lagen om allmänna vattentjänster ansetts vara uppfyllda, och

Forts.

KS § 141 (forts.)

kommunen måste nu kunna visa att detta inte längre stämmer. Ett kriterium för ett § 6-område är att det är minst 15-20 fastigheter med 200 meter mellan husen. Detta uppfylls i Hamra där över 40 hus kan anslutas.

Om beslutet om verksamhetsområdet för spillvattenavlopp dras tillbaka måste detta meddelas till Länsstyrelsen. De fastighetsägare som är positivt inställda till införandet av ett kommunalt system för spillvattenavlopp kan få överprövat ett återtagande av beslut om verksamhetsområde. Dessutom kan detta beslut anmälas till Länsstyrelsen av allmänheten. Inkommen anmälan gör att Länsstyrelsen måste utreda om det återtagna beslutet är korrekt.

Skulle Länsstyrelsens utredning visa att ansvaret för spillavlopp i Hamra faktiskt åvilar kommunen, resulterar det sannolikt i ett föreläggande om att inrätta ett verksamhetsområde för spillvattenavlopp.

Ett återtagande av tidigare beslut som i så fall skulle ge fastighetsägarna möjlighet att installera nya enskilda avloppslösningar kan leda till negativa konsekvenser. Om det senare visar sig att ansvaret för spillavlopp trots allt kommer ligga på kommunen, efter Länsstyrelsens utredning, kan fastighetsägarna komma att stå inför ytterligare kostnader (utöver installation av de enskilda avloppsanläggningarna), i form av anläggningsavgifter för anslutning till det kommunala systemet.

Juristbyrån Tyréns Group uppger att Hamra infaller under § 6 i Lagen om allmänna vattentjänster, både vad gäller det mottagande vattendragets beskaffenhet och antalet bostäder. Eftersom vattendraget Draven har förhöjda halter av näringsämnen klassas området som ett område med högt skyddsvärde. Det innebär att enskilda avloppsanläggningar behöver ha en bättre rening. Det är vanligt att ha en anläggning med minireningsverk i sådana områden, vilket driver upp kostnaderna för att anlägga en enskild anläggning. Kostnader på över 200 000 kronor är inte ovanligt. Utöver detta tillkommer drift av anläggningen i form av el, kemikalier och tillsyn för den enskilda fastighetsägaren. Det finns också en risk att nyanlagda enskilda anläggningar kan göra så att förorenat vatten tar sig ner i grundvattnet och förorenar en dricksvattenbrunn nedströms.

Forts.

KS § 141 (forts.)

Konsekvensanalys
Som tidigare nämnts har inte Länsstyrelsen i Jönköpings län tidigare prövat en situation där en kommun återtar ett beslut om att inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, varför det inte går att exakt förutse vad konsekvenserna blir. Troliga konsekvenser kan dock sammanfattas enligt nedan.

Konsekvenser för Värnamo kommun
- Återtagande av beslut om att inrätta verksamhetsområde medför att kommunen inte följer Lagen om allmänna vattentjänster.
- När Länsstyrelsen utreder återtagande av beslutet kommer kommunen sannolikt få ett föreläggande om att inrätta ett verksamhetsområde för spillvattenavlopp.

Konsekvenser för fastighetsägare
- Fastighetsägare som installerar nya enskilda avlopp kommer sannolikt tvingas att trots allt ansluta sig till kommunalt avlopp om Länsstyrelsen förelägger Värnamo kommun att åter inrätta verksamhetsområde, med högre total kostnad som följd.
- På grund av att Draven har förhöjda halter av näringsämnen klassas området som ett område med högt skyddsvärde. Det innebär att risken finns att enskilda avloppsanläggningar behöver ha minireningsverk, vilket är väldigt dyrt och inte blir mindre kostsamt än att ansluta till kommunalt avlopp.
- Nyanlagda enskilda anläggningar kan göra så att förorenat vatten tar sig ner i grundvattnet och förorenar en dricksvattenbrunn nedströms.

Konsekvenser för miljön
- Draven har förhöjda halter av näringsämnen och behöver skyddas från ytterligare gödning. Lillån som går nära fastigheterna i Hamra har avrinning till Draven och för med sig skadliga ämnen om reningen är ofullständig. Övergödning gör att sjön riskerar att växa igen eller att det uppstår syrebrist i vattnet, vilket kan orsaka ”döda bottnar” och fiskdöd. (Källa: VA-utredning Hamra 2012 av Ramböll Sverige AB)
- Utsläpp av avloppsvatten kan belasta miljön med farligt avfall såsom tungmetaller och organiska filer från färgrester, lösningsmedel och annat. (Källa: VA-utredning Hamra 2012 av Ramböll Sverige AB)

Forts.

KS § 141 (forts.)

- Avloppslösningar i Hamra och Fänestad anses ha stor effekt på haven. (Källa: Kartläggning VA - Hamra 2021 av Ernst och Young)
- Otillräcklig rening av avloppsvatten medför hög risk för förorening av grundvattnet i området, vilket även kan påverka dricksvattenbrunnar i området.

Sammanfattning
Teknik- och fritidsförvaltningen har hanterat ärendet enligt § 6 Lagen om allmänna vattentjänster. En konsekvensanalys har gjorts som visar på konsekvenser för kommun, fastighetsägare och miljön, enligt uppdrag från kommunstyrelsen. Det bör påtalas att Värnamo kommun inte är överprövningsinstans i ärendet. Vid en önskan om att överpröva § 6 Lagen om allmänna vattentjänster behöver invånarna i Hamra vända sig till Mark- och miljödomstolen för att få ett slutligt och hållbart ställningstagande.

Teknik- och fritidsnämndens beslut
Teknik- och fritidsnämnden beslutade den 26 mars 2024, § 76
att godkänna konsekvensanalysen gällande vatten- och avloppsanläggning i Hamra samt
att lämna konsekvensanalysen till kommunstyrelsen.

Yrkanden
Mikael Karlsson (C) yrkar att kommunstyrelsen beslutar
att bordlägga ärendet.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige
Teknik- och fritidsnämnden

§ 76 Dnr: TFN.2023.425

Konsekvensanalys gällande vatten- och avloppsanläggning i Hamra

Beslut

Teknik- och fritidsnämnden beslutar

att godkänna konsekvensanalysen gällande vatten- och avloppsanläggning i Hamra samt

att lämna konsekvensanalysen till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 30 januari 2020 att fastställa verksamhetsområde för spillvatten i Hamra.

Kommunstyrelsen önskar att det ska utredas vilka effekter ett eventuellt återtagande av detta beslut skulle medföra och beslutade därför 5 december 2023 att uppdra till teknik- och fritidsnämnden att tillsammans med kommunledningsförvaltningen ta fram en konsekvensanalys gällande allmän avloppsanläggning och/eller enskilt avlopp i Hamra utifrån gällande lagstiftning, Länsstyrelsens krav samt effekter för kommunen, boende i området samt miljö, och att återrapportering ska ske till kommunstyrelsen senast den 31 mars 2024.

Ärendet behandlades av teknik- och fritidsnämnden 12 mars och nämnden beslutade att återremittera ärendet till teknik- och fritidsförvaltningen.

Under utredningens gång har dialog förts med Länsstyrelsen samt jurist och utifrån denna dialog kan vissa slutsatser dras. Det är viktigt att notera att Länsstyrelsen i Jönköpings län inte tidigare har varit med om att en kommun har lyft frågan om att återta beslut om att inrätta verksamhetsområde för vatten- och avlopp, varför de inte klart kan uttala konsekvenserna av detta. Nedan redovisas vad som har framkommit vid dialogen.
Vid ett eventuellt återtagande av beslutet som rör verksamhetsområdet för spillvattenavlopp måste kommunen kunna presentera konkreta bevis och motiveringar till varför detta görs. Detta inkluderar en granskning av om situationen i Hamra har förändrats. Ändring av situationen kan till exempel vara att det inte längre finns en risk för att enskilda avloppsanläggningar kontaminerar en specifik dricksvattenkälla eller att övergödningen av Draven, som mottagarvatten, till följd av näringsämnen från bebyggelsen inte längre är utsatt för en negativ effekt. Tidigare har kriterierna för att uppfylla § 6 i Lagen om allmänna vattentjänster ansetts vara uppfyllda, och

Forts.

TFN § 76 (forts.)

kommunen måste nu kunna visa att detta inte längre stämmer. Ett kriterium för ett § 6-område är att det är minst 15-20 fastigheter med 200 meter mellan husen. Detta uppfylls i Hamra där över 40 hus kan anslutas.

Om beslutet om verksamhetsområdet för spillvattenavlopp dras tillbaka måste detta meddelas till Länsstyrelsen. De fastighetsägare som är positivt inställda till införandet av ett kommunalt system för spillvattenavlopp kan få överprövat ett återtagande av beslut om verksamhetsområde. Dessutom kan detta beslut anmälas till Länsstyrelsen av allmänheten. Inkommen anmälan gör att Länsstyrelsen måste utreda om det återtagna beslutet är korrekt.

Skulle Länsstyrelsens utredning visa att ansvaret för spillavlopp i Hamra faktiskt åvilar kommunen, resulterar det sannolikt i ett föreläggande om att inrätta ett verksamhetsområde för spillvattenavlopp.

Ett återtagande av tidigare beslut som i så fall skulle ge fastighetsägarna möjlighet att installera nya enskilda avloppslösningar kan leda till negativa konsekvenser. Om det senare visar sig att ansvaret för spillavlopp trots allt kommer ligga på kommunen, efter Länsstyrelsens utredning, kan fastighetsägarna komma att stå inför ytterligare kostnader (utöver installation av de enskilda avloppsanläggningarna), i form av anläggningsavgifter för anslutning till det kommunala systemet.

Juristbyrån Tyréns Group uppger att Hamra infaller under § 6 i Lagen om allmänna vattentjänster, både vad gäller det mottagande vattendragets beskaffenhet och antalet bostäder. Eftersom vattendraget Draven har förhöjda halter av näringsämnen klassas området som ett område med högt skyddsvärde. Det innebär att enskilda avloppsanläggningar behöver ha en bättre rening. Det är vanligt att ha en anläggning med minireningsverk i sådana områden, vilket driver upp kostnaderna för att anlägga en enskild anläggning. Kostnader på över 200 000 kronor är inte ovanligt. Utöver detta tillkommer drift av anläggningen i form av el, kemikalier och tillsyn för den enskilda fastighetsägaren. Det finns också en risk att nyanlagda enskilda anläggningar kan göra så att förorenat vatten tar sig ner i grundvattnet och förorenar en dricksvattenbrunn nedströms.

Forts.

TFN § 76 (forts.)

Konsekvensanalys
Som tidigare nämnts har inte Länsstyrelsen i Jönköpings län tidigare prövat en situation där en kommun återtar ett beslut om att inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, varför det inte går att exakt förutse vad konsekvenserna blir. Troliga konsekvenser kan dock sammanfattas enligt nedan.

Konsekvenser för Värnamo kommun
- Återtagande av beslut om att inrätta verksamhetsområde medför att kommunen inte följer Lagen om allmänna vattentjänster.
- När Länsstyrelsen utreder återtagande av beslutet kommer kommunen sannolikt få ett föreläggande om att inrätta ett verksamhetsområde för spillvattenavlopp.

Konsekvenser för fastighetsägare
- Fastighetsägare som installerar nya enskilda avlopp kommer sannolikt tvingas att trots allt ansluta sig till kommunalt avlopp om Länsstyrelsen förelägger Värnamo kommun att åter inrätta verksamhetsområde, med högre total kostnad som följd.
- På grund av att Draven har förhöjda halter av näringsämnen klassas området som ett område med högt skyddsvärde. Det innebär att risken finns att enskilda avloppsanläggningar behöver ha minireningsverk, vilket är väldigt dyrt och inte blir mindre kostsamt än att ansluta till kommunalt avlopp.
- Nyanlagda enskilda anläggningar kan göra så att förorenat vatten tar sig ner i grundvattnet och förorenar en dricksvattenbrunn nedströms.

Konsekvenser för miljön
- Draven har förhöjda halter av näringsämnen och behöver skyddas från ytterligare gödning. Lillån som går nära fastigheterna i Hamra har avrinning till Draven och för med sig skadliga ämnen om reningen är ofullständig. Övergödning gör att sjön riskerar att växa igen eller att det uppstår syrebrist i vattnet, vilket kan orsaka ”döda bottnar” och fiskdöd. (Källa: VA-utredning Hamra 2012 av Ramböll Sverige AB)
- Utsläpp av avloppsvatten kan belasta miljön med farligt avfall såsom tungmetaller och organiska filer från färgrester, lösningsmedel och annat. (Källa: VA-utredning Hamra 2012 av Ramböll Sverige AB)

Forts.

TFN § 76 (forts.)

- Avloppslösningar i Hamra och Fänestad anses ha stor effekt på haven. (Källa: Kartläggning VA - Hamra 2021 av Ernst och Young)
- Otillräcklig rening av avloppsvatten medför hög risk för förorening av grundvattnet i området, vilket även kan påverka dricksvattenbrunnar i området.

Sammanfattning
Teknik- och fritidsförvaltningen har hanterat ärendet enligt § 6 Lagen om allmänna vattentjänster. En konsekvensanalys har gjorts som visar på konsekvenser för kommun, fastighetsägare och miljön, enligt uppdrag från kommunstyrelsen. Det bör påtalas att Värnamo kommun inte är överprövningsinstans i ärendet. Vid en önskan om att överpröva § 6 Lagen om allmänna vattentjänster behöver invånarna i Hamra vända sig till Mark- och miljödomstolen för att få ett slutligt och hållbart ställningstagande.

Förslag till beslut
Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta
att godkänna konsekvensanalysen gällande vatten- och avloppsanläggning i Hamra samt
att lämna konsekvensanalysen till kommunstyrelsen.

Beslut skickas till:
Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Konsekvensanalys gällande vatten- och avloppsanläggning i Hamra

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 30 januari 2020 att fastställa verksamhetsområde för spillvatten i Hamra.

Kommunstyrelsen önskar att det ska utredas vilka effekter ett eventuellt återtagande av detta beslut skulle medföra och beslutade därför 5 december 2023 att uppdra till teknik- och fritidsnämnden att tillsammans med kommunledningsförvaltningen ta fram en konsekvensanalys gällande allmän avloppsanläggning och/eller enskilt avlopp i Hamra utifrån gällande lagstiftning, Länsstyrelsens krav samt effekter för kommunen, boende i området samt miljö, och att återrapportering ska ske till kommunstyrelsen senast den 31 mars 2024.

Ärendet behandlades av teknik- och fritidsnämnden 12 mars och nämnden beslutade att återremittera ärendet till teknik- och fritidsförvaltningen.

Under utredningens gång har dialog förts med Länsstyrelsen samt jurist och utifrån denna dialog kan vissa slutsatser dras. Det är viktigt att notera att Länsstyrelsen i Jönköpings län inte tidigare har varit med om att en kommun har lyft frågan om att återta beslut om att inrätta verksamhetsområde för vatten- och avlopp, varför de inte klart kan uttala konsekvenserna av detta. Nedan redovisas vad som har framkommit vid dialogen.

Vid ett eventuellt återtagande av beslutet som rör verksamhetsområdet för spillvattenavlopp måste kommunen kunna presentera konkreta bevis och motiveringar till varför detta görs. Detta inkluderar en granskning av om situationen i Hamra har förändrats. Ändring av situationen kan till exempel vara att det inte längre finns en risk för att enskilda avloppsanläggningar kontaminerar en specifik dricksvattenkälla eller att övergödningen av Draven, som mottagarvatten, till följd av näringsämnen från bebyggelsen inte längre är utsatt för en negativ effekt. Tidigare har kriterierna för att uppfylla § 6 i

Lagen om allmänna vattentjänster ansetts vara uppfyllda, och kommunen måste nu kunna visa att detta inte längre stämmer. Ett kriterium för ett § 6-område är att det är minst 15-20 fastigheter med 200 meter mellan husen. Detta uppfylls i Hamra där över 40 hus kan anslutas.

Om beslutet om verksamhetsområdet för spillvattenavlopp dras tillbaka måste detta meddelas till Länsstyrelsen. De fastighetsägare som är positivt inställda till införandet av ett kommunalt system för spillvattenavlopp kan få överprövat ett återtagande av beslut om verksamhetsområde. Dessutom kan detta beslut anmälas till Länsstyrelsen av allmänheten. Inkommen anmälan gör att Länsstyrelsen måste utreda om det återtagna beslutet är korrekt.

Skulle Länsstyrelsens utredning visa att ansvaret för spillavlopp i Hamra faktiskt åvilar kommunen, resulterar det sannolikt i ett föreläggande om att inrätta ett verksamhetsområde för spillvattenavlopp.

Ett återtagande av tidigare beslut som i så fall skulle ge fastighetsägarna möjlighet att installera nya enskilda avloppslösningar kan leda till negativa konsekvenser. Om det senare visar sig att ansvaret för spillavlopp trots allt kommer ligga på kommunen, efter Länsstyrelsens utredning, kan fastighetsägarna komma att stå inför ytterligare kostnader (utöver installation av de enskilda avloppsanläggningarna), i form av anläggningsavgifter för anslutning till det kommunala systemet.

Juristbyrån Tyréns Group uppger att Hamra infaller under § 6 i Lagen om allmänna vattentjänster, både vad gäller det mottagande vattendragets beskaffenhet och antalet bostäder. Eftersom vattendraget Draven har förhöjda halter av näringsämnen klassas området som ett område med högt skyddsvärde. Det innebär att enskilda avloppsanläggningar behöver ha en bättre rening. Det är vanligt att ha en anläggning med minireningsverk i sådana områden, vilket driver upp kostnaderna för att anlägga en enskild anläggning. Kostnader på över 200 000 kronor är inte ovanligt. Utöver detta tillkommer drift av anläggningen i form av el, kemikalier och tillsyn för den enskilda fastighetsägaren. Det finns också en risk att nyanlagda

enskilda anläggningar kan göra så att förorenat vatten tar sig ner i grundvattnet och förorenar en dricksvattenbrunn nedströms.

Konsekvensanalys
Som tidigare nämnts har inte Länsstyrelsen i Jönköpings län tidigare prövat en situation där en kommun återtar ett beslut om att inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, varför det inte går att exakt förutse vad konsekvenserna blir. Troliga konsekvenser kan dock sammanfattas enligt nedan.

Konsekvenser för Värnamo kommun
- Återtagande av beslut om att inrätta verksamhetsområde medför att kommunen inte följer Lagen om allmänna vattentjänster.
- När Länsstyrelsen utreder återtagande av beslutet kommer kommunen sannolikt få ett föreläggande om att inrätta ett verksamhetsområde för spillvattenavlopp.

Konsekvenser för fastighetsägare
- Fastighetsägare som installerar nya enskilda avlopp kommer sannolikt tvingas att trots allt ansluta sig till kommunalt avlopp om Länsstyrelsen förelägger Värnamo kommun att åter inrätta verksamhetsområde, med högre total kostnad som följd.
- På grund av att Draven har förhöjda halter av näringsämnen klassas området som ett område med högt skyddsvärde. Det innebär att risken finns att enskilda avloppsanläggningar behöver ha minireningsverk, vilket är väldigt dyrt och inte blir mindre kostsamt än att ansluta till kommunalt avlopp.
- Nyanlagda enskilda anläggningar kan göra så att förorenat vatten tar sig ner i grundvattnet och förorenar en dricksvattenbrunn nedströms.

Konsekvenser för miljön
- Draven har förhöjda halter av näringsämnen och behöver skyddas från ytterligare gödning. Lillån som går nära fastigheterna i Hamra har avrinning till Draven och för med sig skadliga ämnen om reningen är ofullständig. Övergödning gör att sjön riskerar att växa igen eller att det uppstår syrebrist i vattnet, vilket kan orsaka ”döda bottnar” och fiskdöd. (Källa: VA-utredning Hamra 2012 av Ramböll Sverige AB)

- Utsläpp av avloppsvatten kan belasta miljön med farligt avfall såsom tungmetaller och organiska filer från färgrester, lösningsmedel och annat. (Källa: VA-utredning Hamra 2012 av Ramböll Sverige AB)
- Avloppslösningar i Hamra och Fänestad anses ha stor effekt på haven. (Källa: Kartläggning VA - Hamra 2021 av Ernst och Young)
- Otillräcklig rening av avloppsvatten medför hög risk för förorening av grundvattnet i området, vilket även kan påverka dricksvattenbrunnar i området.

Sammanfattning
Teknik- och fritidsförvaltningen har hanterat ärendet enligt § 6 Lagen om allmänna vattentjänster. En konsekvensanalys har gjorts som visar på konsekvenser för kommun, fastighetsägare och miljön, enligt uppdrag från kommunstyrelsen. Det bör påtalas att Värnamo kommun inte är överprövningsinstans i ärendet. Vid en önskan om att överpröva § 6 Lagen om allmänna vattentjänster behöver invånarna i Hamra vända sig till Mark- och miljödomstolen för att få ett slutligt och hållbart ställningstagande.

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att godkänna konsekvensanalysen gällande vatten- och avloppsanläggning i Hamra samt

att lämna konsekvensanalysen till kommunstyrelsen.

Antti Vähäkari
Avdelningschef VA

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

§ 408 Dnr: KS.2023.983

Extra ärende: Uppdrag att ta fram en konsekvensanalys gällande vatten- och avloppsanläggning i Hamra

Beslut
Kommunstyrelsen beslutar
att uppdra till teknik- och fritidsnämnden att tillsammans med kommunledningsförvaltningen ta fram en konsekvensanalys gällande allmän avloppsanläggning och/eller enskilt avlopp i Hamra utifrån gällande lagstiftning, Länsstyrelsens krav samt effekter för kommunen, boende i området samt miljö, och
att återrapportering ska ske till kommunstyrelsens senast den 31 mars 2024.

Ärendebeskrivning
Ordföranden anmäler ett extra ärende vid sammanträdet gällande frågan om allmän avloppsanläggning i Hamra.

Yrkanden
Kommunstyrelsens ordförande yrkar, med instämmande av Håkan Johansson (KD) och Anetté Myrvold (S), att kommunstyrelsens beslutar
att uppdra till teknik- och fritidsnämnden att tillsammans med kommunledningsförvaltningen ta fram en konsekvensanalys gällande allmän avloppsanläggning och/eller enskilt avlopp i Hamra utifrån gällande lagstiftning, Länsstyrelsens krav samt effekter för kommunen, boende i området samt miljö, och
att återrapportera till kommunstyrelsens senast den 31 mars 2024.

Beslut skickas till:
Teknik- och fritidsnämnden
Kommunledningsförvaltningen

Meddelanden till kommunstyrelsen
7 maj 2024

1. Överförmyndarnämndens beslut den 12 april 2024 angående Förvaltarenhet med tillhörande utredning
2. Årsredovisning 2023 och revisionsberättelse Europakorridoren
3. Årsredovisning 2023 Davidsonska Donationen
4. Kommunrevisionens granskning – uppföljning av ekonomi – och verksamhetsstyrning i omsorgsnämnden
5. Kommunrevisionens granskning av barn- och utbildningsnämndens ekonomistyrning
6. Medborgarlöfte 2024
7. Protokoll SÅM från sammanträdet den 11 april 2024
8. Samhällsbyggnadsnämndens beslut den 24 april 2024, § 82 gällande uppdraget att utreda förutsättningar för uteserveringar.
9. Trafikverkets svar på kommunstyrelsens brev gällande bristande vintervägunderhåll.

§ 48 Dnr: ÖFN.2023.73

Förvaltarenhet

Beslut
Överförmyndarnämnden GGVV beslutar
att ställa sig positiva till utredningen,
att expediera utredningen till Värnamo, Vaggeryd, Gislaved och Gnosjös kommunfullmäktigen för kännedom samt
att remittera utredningen till servicenämnden

Ärendebeskrivning
Överförmyndarnämnden GGVV gav den 22 september 2023 i uppdrag åt enhetschefen för överförmyndarenheten att utreda en implementering av förvaltarenhet på Värnamo kommun. Utredningen är klar och ett första utkast redovisas till nämnden.

Förslag till beslut
Överförmyndarenheten föreslår överförmyndarnämnden besluta
att ställa sig positiva till utredningen,
att expediera utredningen till Värnamo, Vaggeryd, Gislaved och Gnosjös kommunfullmäktigen för kännedom samt
att remittera utredningen till servicenämnden

Beslut skickas till:
Värnamos kommunfullmäktige
Vaggeryds kommunfullmäktige
Gislaveds kommunfullmäktige
Gnosjös kommunfullmäktige
Servicenämnden

2024
5 april

Utredning förvaltarenhet

FINNS BEHOV AV EN KOMMUNAL FÖRVALTARENHET I GGVV?

Innehåll

Sammanfattning 2
Uppdraget....3
Bakgrund 3
Förvaltarenhet....4
Rättsliga aspekter 4
Laglighet....4
Jävsproblematik....6
Allmänna handlingar och sekretess 7
Arbetsrättsliga aspekter 7
Exempel från andra kommuner 8
Utredningsåtgärder och särskilda frågor....9
Organisationsidé 9
Målgrupp 10
Ekonomi/kalkyler 11
Finansiering....13
Driftform och utförande 13
Genomförande 15
Ansvar 15
Uppföljning....16
Förslag till organisation 17
Bilaga 1 – Förslag till samverkansdokument 18

Sammanfattning

Det har blivit svårare och svårare att få frivilliga att ta på sig uppdrag som förvaltare och gode män, särskilt i mera komplicerade ärenden. Överförmyndarnämnden GGVV har, med anledning av de rekryteringssvårigheter som enheten möts av dagligen, uppdragit till enhetschefen för överförmyndarenheten GGVV att utreda möjligheterna till att inrätta en förvaltarenhet. Med en förvaltarenhet kan vi bidra till tillgång till personal, anställda inom den kommunala organisationen, som kan ta på sig uppdrag som gode män och förvaltare med kortare varsel.

Inrättandet av en förvaltarenhet kan bidra till ett rättssäkrare samhälle för de vi är till för genom att inte riskera att huvudmän står i kö under lång tid för att få en ställföreträdare eller riskera att inte få någon ställföreträdare alls beroende på hur svår problematik det handlar om. Med personal anställda inom den kommunala organisationen får överförmyndarnämnden GGVV även en bättre och säkrare möjlighet till tillsyn och kontroll över ärenden än vad vi har i dagsläget med de professionella bolag vi anlitar. Förutom rättssäkerheten frambringar en förvaltarenhet även ekonomiskt fördelaktiga resultat där vi tydligt kan se besparingar på cirka 600 000 kronor årligen för överförmyndarnämnden GGVV, även genom full finansiering av en förvaltarenhet.

Sammantaget är bedömningen att ett inrättade av förvaltarenhet bidrar till ekonomiskt fördelaktiga resultat för överförmyndarnämnden GGVV och samarbetskommunerna, ett rättssäkrare samhälle för de vi är till för genom att möjliggöra ett snabbare tillgodogörande av deras hjälpbehov samt möjligheten till nya arbetsmöjligheter i Värnamo kommun genom nyrekryteringarna.

Uppdraget

Överförmyndarnämnden GGVV har uppdragit till enhetschefen för överförmyndarenheten GGVV att utreda möjligheterna till att inrätta en förvaltarenhet där personal som kan ta på sig uppdrag som gode män, förvaltare, särskilt för svårare uppdrag, anställs inom den kommunala organisationen. Anledningen är att det har blivit svårare och svårare att få frivilliga att ta på sig uppdrag som förvaltare och gode män, särskilt i mera komplicerade ärenden.

Överförmyndarnämnden GGVV ser även, genom införande av en förvaltarenhet, en möjlighet till ekonomiskt fördelaktiga effektiviseringar för dess samtliga samarbetskommuner då en finansiering av förvaltarenhet innebär lägre kostnader än de kostnader som idag utgörs av uppdrag förlagda på professionella bolag.

Bakgrund

Värnamo, Vaggeryd, Gislaved och Gnosjös kommuner har gemensam överförmyndarnämnd sedan 1 januari 2023. De fyra kommunerna har även gemensam förvaltning för överförmyndarärenden sedan 2011, överförmyndarenheten GGVV. Förvaltningen är lokaliserad till Värnamo kommuns stadshus. Enheten har sex personer anställda. Enhetschefen, Elma Travancic, samt fem handläggare.

Flera kategorier av ärenden ska av överförmyndarnämnden hanteras, nämligen:

1. God man enligt 11 kap 4 § föräldrabalken (FB). Dessa gode män utses för att biträda personer, huvudmän, som själva inte kan tillvarata sina intressen. För att få en god man ska vissa kriterier i föräldrabalken vara uppfyllda och huvudmannen ska lämna medgivande, om medgivande kan ges, till att få god man.

2. Förvaltare enligt 11 kap 7 § föräldrabalken (FB). Förvaltare utses för personer, huvudmän, som inte själva kan tillvarata sina intressen och det inte är tillräckligt med hjälp av en god man. Detta är en tvångsåtgärd och kriterierna för att få en förvaltare än flera än för att få god man.

3. God man för ensamkommande barn enligt lagen om god man för ensamkommande barn 2 §. Lagen gäller ensamkommande barn som inte fyllt 18 år. För sådant barn ska, om det inte är uppenbart obehövligt, förordnas god man.

4. Överförmyndarens tillsyn omfattar även samtliga förmyndarskap, till exempel föräldrars eller utsedda förmyndares förvaltning av underårigs medel.

God man och förvaltare enligt FB 11 kap 4 § och 7 §, 1 och 2 ovan, utses av tingsrätten första gången det sker för en huvudman. Vid byte av god man eller förvaltare utser överförmyndaren den som ska ha uppdraget.

God man för ensamkommande barn, 3 ovan, utses av överförmyndaren medan det är socialnämnden i den kommun där barnet vistas som är skyldig att väcka talan hos rätten om att särskilt förordnad vårdnadshavare för barn som fått permanent uppehållstillstånd (PUT) ska utses. Det är sedan tingsrätten som utser sådan vårdnadshavare.

Förvaltare, gode män och särskilt förordnade vårdnadshavare rekryteras på frivilligbasis ute i samhället. Det har succesivt visat sig svårare och svårare att rekrytera förvaltare, särskilt för mera komplicerade och krävande uppdrag. Åtgärder som annonsering, informationer med mera

har gett vissa resultat, dock inte tillräckligt för att täcka behovet i en förlängning. I flera kommuner har det inrättats förvaltarenheter för att lösa problemet. Personal har anställts och avlönas av kommunen, men får personligt förordnade uppdrag som gode män och förvaltare. På marknaden finns även privata företag som tar på sig gode mans- och förvaltaruppdrag, så kallade professionella ställföreträdare/bolag. Det juridiskt tillåtna i att privata företag tar på sig uppdrag av detta slag har ifrågasatts och både domstolarnas, länsstyrelsernas och JO:s inställningar, lutar numera åt en positivare syn av inrättande av förvaltarenheter framför användning av privata företag.

Överförmyndarnämnden GGVV använder sig i dagsläget av privata företag för att lösa tillsättandet av de mest komplicerade uppdragen som inte bedöms kunna tillfalla en lekman. Nämnden ser med införande av förvaltarenhet möjligheten att både minska den ekonomiska påfrestning som användandet av privata företag innebär och möjligheten att stärka rättssäkerheten för de vi är till för genom att inte riskera att huvudmän står i kö under lång tid för att få en ställföreträdare eller riskera att inte få någon ställföreträdare alls beroende på hur svår problematik uppdraget kan röra sig om.

Förvaltarenhet

En förvaltarenhet drivs i kommunal regi och de som anställs i enheten har till uppgift att vara förvaltare och gode män i komplicerade uppdrag. Förvaltarenheter finns numera i ett flertal kommuner såsom Göteborg, Stockholm, Örnsköldsvik, Jönköping, Sollefteå, Malmö, Ljungby med flera. Personalen i förvaltarenheten har sin anställning i en kommun men är personligt förordnade av tingsrätten eller överförmyndaren som förvaltare och gode män.

Överförmyndaren har tillsynen över verksamheten i förvaltarenheten på samma sätt som över frivilligt utsedda gode män och förvaltare. Verksamheten vid förvaltarenheten finns till för att kommunens medborgare inte ska behöva riskera att stå i kö under lång tid för att få en ställföreträdare eller riskera att inte få någon ställföreträdare alls beroende på hur svår problematik det handlar om.

Målgruppen för förvaltarenhetens verksamhet är personer över 18 år som har ett så omfattande och sammansatt hjälpbehov på grund av social problematik eller svåra och långvariga funktionshinder att det fordras att professionell god man alternativt förvaltare med särskild kompetens förordnas för uppdraget.

Rättsliga aspekter

Laglighet

Det har i olika sammanhang lyfts frågor kring lagligheten av inrättande av kommunala förvaltarenheter med anställda ställföreträdare.

Den kommunala kompetensen anger kommuners behörighet att ägna sig åt olika slags angelägenheter och fastställs i kommunallagen och speciallagar. En kommun får ha hand om angelägenheter av allmänt intresse med anknytning till kommunen eller dess medlemmar. En kommun får inte ägna sig åt sådant som enbart staten eller någon annan ska ha hand om (jfr 2 kap. 1–2 §§ Kommunallagen). Om inrättande av förvaltarenhet med professionella ställföreträdare ingår i den kommunala kompetensen har inte prövats rättsligt. Den legala grund

som ofta anförts till stöd för att anställda ställföreträdare ingår i den kommunala kompetensen är kommunens yttersta ansvar för sina invånare enligt socialtjänstlagen (Tjänsteutlåtandet Stockholm Stad 2022-06-02).

Att det råder osäkerhet kring lagligheten av att anlita kommunalt anställda ställföreträdare framhålls i ställföreträdarutredningens betänkande *Professionella ställföreträdare* (SOU 2021:36). Utredningen påpekar att förvaltarenheter inte passar in i det regelsystem som finns för ställföreträdare idag och att frågan inte har prövats rättsligt. I utredningen framhålls att det bland annat har påpekats att systemet med förvaltarenheter innebär att överförmyndaren ska utöva tillsyn över personer som är anställda i kommunen, vilket kan resa frågor om ställföreträdarnas självständighet och om överförmyndarens tillsyn blir tillräckligt effektiv. Det framhålls vidare att den som har ett personligt uppdrag som ställföreträdare och samtidigt är anställd kan få dubbla lojaliteter. Utredningen framhåller även att det riktats kritik mot förvaltarenheterna gällande att det strider mot det av tradition ideella ställföreträdaruppdraget när ställföreträdare är anställda, och att det finns ett egenvärde i att uppdraget förblir ideellt. Därutöver har ett antal arbetsrättsliga aspekter lyfts fram, exempelvis att det personliga uppdraget som ställföreträdare inte alltid är förenligt med de villkor som gäller för arbetstagare. Utredningen föreslår en lagreglering som innebär att anställda ställföreträdare endast ska få förordnas om det är nödvändigt på grund av uppdragets svårighetsgrad eller om det annars finns särskilda skäl med hänsyn till den enskildes intressen. Utredningen överlämnade betänkandet i maj 2021. Förslaget har i dagsläget inte lett till lagstiftning.

Frågan om kommunala förvaltarenheter har även behandlats i bland annat yttranden från Justitieombudsmannen (JO), tidigare utredningsbetänkande och i rapport från Riksrevisionens Nedan redogörs i korthet för dessa.

- JO har i sitt yttrande R 77-2021 över betänkandet SOU 2021:36 framfört följande: ”I likhet med utredningen bedömer jag att professionella ställföreträdare behövs för att alla som är i behov av en god man eller förvaltare ska kunna få den hjälp som de har rätt till. Varken kommunala förvaltarenheter eller privata företag med anställda ställföreträdare passar emellertid särskilt väl in i det nuvarande regelsystemet för ställföreträdare. Som framgår i betänkandet finns det bl.a. arbetsrättsliga frågor och arvodesfrågor som kan skapa problem. Jag har i och för sig inga invändningar mot att det regleras i vilka situationer som professionella ställföreträdare får användas, men även om förslaget genomförs kommer det att återstå många svårigheter. Därför är det enligt min mening olyckligt att utredningen inte har haft möjlighet att ta ett helhetsgrepp, så att föräldrabalkens regelverk även i övrigt kan anpassas till professionella ställföreträdare.”
- I utredningsbetänkandet *Frågor om förmyndare och ställföreträdare för vuxna* (SOU 2004:112) ställde sig utredningen i princip positiv till kommunala förvaltarenheten. Det framhölls att en förvaltarenhet kan vara en värdefull tillgång och att enheterna innebär en viss garanti för att ställföreträdaruppdragen utförs av erfaren och kompetent personal. I betänkandets angavs att förvaltarenheter kan innebära effektivitetsvinster och avlastning för överförmyndare. Utredningen underströk att en förvaltarenhet inte får vara knuten till överförmyndaren eftersom en kommunal nämnd inte får utöva tillsyn över en verksamhet som den själv bedriver. Det framhölls också att enheten, med hänsyn till risk för intressekonflikter, måste vara skild från socialtjänsten. Utredningen fann att förvaltarenheter inte kräver någon särskild lagstiftning- Betänkandet i denna del ledde inte heller till någon lagändring.

- JO har i 2009/10 s. 431 uttalat följande: ” De kommuner som försökt lösa ställföreträdarfrågan i särskilt komplicerade ärenden, t.ex. på här antytt sätt, utgör enligt min mening efterföljansvärda exempel. Det finns ett – sannolikt – stort behov av professionella ställföreträdare som kan ta sig an ärenden där det i princip annars är omöjligt att finna en lämplig person för uppdraget.”
- Även Riksrevisionen har i sin granskningsrapport RIR 2017:33 bedömt att ställföreträdar- och överförmyndarsystemet inte helt kan bygga på ideella ställföreträdare. Riksrevisionen skriver ”att en professionalisering i någon form är nödvändig för att systemet på sikt ska vara rättssäkert. En form av professionalisering har sedan en längre tid i praktiken redan genomförts i och med ökningen av förvaltarenheter, samt tillkomsten av ett företag, alla med anställda ställföreträdare. Dessa förvaltarenheter och det privata företaget åtar sig främst svårare fall där överförmyndarna har svårt att rekrytera ställföreträdare. Dessutom har flera ”ideella” ställföreträdare så pass många uppdrag att det går att betrakta som en huvudsyssla. Staten behöver utforma ett system som tar hänsyn till det behov av professionalisering som dessa förändringar är ett uttryck för.”
- Vad gäller privata bolag med anställda ställföreträdare kan även nämnas att det i betänkandet SOU 2023:36 framhålls att privata företag med anställda som tar sig an ställföreträdaruppdraget stämmer dåligt överens med föräldrabalkens regler om arvode. Enligt flera kritiker rimmar det illa med uppdragets karaktär att dessa företag är vinstdrivande. Stockholm Stad skriver i sin utredning från 2019 att det bör vara lättare att få acceptans för förvaltarenhet än anlitande av bolag. Främst eftersom förvaltarenheten finns i kommunal regi.

Det konstateras att det finns rättsliga frågetecken kring inrättande av förvaltarenheter i kommunen. Mot bakgrund av svårigheten att rekrytera ideella ställföreträdare till komplexa ärenden, kommunernas yttersta ansvar för sina invånare enligt socialtjänstlagen och de uttalanden som gjorts i ovan nämnde betänkanden och JO-uttalanden kan det trots dessa frågetecken anses berättigat att Värnamo kommun inrättar en förvaltarenhet.

Jävsproblematik

En förvaltarenhet får inte vara knuten till överförmyndarnämnden eftersom en kommunal nämnd inte får utöva tillsyn över sådan verksamhet som nämnden själv bedriver (6 kap. 7 § kommunallagen). Förvaltarenheten ska därmed inte ha någon koppling till vare sig överförmyndarnämnden eller överförmyndarenheten. Eftersom överförmyndarenheten i Värnamo kommun är en del av kommunledningsförvaltningen som i sin tur är kommunstyrelsens förvaltningsorgan bör inte en förvaltarenheten vara ansluten till kommunstyrelsen. Förvaltarenheten bör även vara skild från socialtjänsten eftersom förvaltarna har till uppgift att företräda huvudmannen mot delar av socialtjänsten, till exempel genom att överklaga biståndsbeslut eller anmäla boenden. En förvaltarenhet i Värnamo kommun ska därför inte tillhöra medborgarnämnden eller omsorgsnämnden.

Det är däremot ofrånkomligt att ett införande av en förvaltarenhet innebär att överförmyndarnämnden kommer att utöva tillsyn över anställda i kommunen. Genom att placera förvaltarenheten under en annan nämnd och förvaltning får jävsproblematiken anses hanterad på ett godtagbart sätt. Vad gäller frågan om vilken nämnd en förvaltarenhet lämpligen bör tillhöra, se avsnittet *Organisationsidé*.

Allmänna handlingar och sekretess

En fråga att beakta är hur man ska se på de handlingar som kommer in till och upprättas av förvaltarenheten och som rör en huvudman. Är handlingar allmänna och råder det i sådant fall sekretess för uppgifter i handlingarna?

Var och en har rätt att ta del av allmänna handlingar i den mån de inte omfattas av sekretess. En handling är allmän, om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen dit eller upprättad där (2 kap. 1, 2 och 4 §§ tryckfrihetsförordningen).

Kammarrätten i Sundsvall har i dom den 11 september 2023 (mål nr 1353–23) kommit fram till följande. ”Ett förvaltarskap anordnas av allmän domstol för den som är ur stånd att vårda sig eller sin egendom och domstolen ska samtidigt som den meddelar ett sådant beslut förordna en förvaltare att utföra uppdraget (se 11 kap. 7 § föräldrabalken). Förvaltaruppdraget har därmed inte sin grund i anställningen hos Sollefteå kommun, även om förvaltaren är anställd vid en förvaltarenhet. Enligt kammarrättens bedömning är handlingar som en förvaltare tar emot inom ramen för sitt förvaltaruppdrag inte att hänföra till anställningen och därmed inte att anse som inkomna till kommunstyrelsen. Eftersom handlingarna inte kan anses vara inkomna till kommunstyrelsen är de inte heller att anse som allmänna handlingar.”

Mot bakgrund av kammarrättens avgörande är de handlingar som inkommer till en ställföreträdare på förvaltarenheten från och för huvudmannen inte att betrakta som inkomna till dem i egenskap av anställda. Handlingarna får i stället anses vara inkomna till dem i egenskap av enskilda personer genom sina personliga förordnanden. Handlingarna betraktas därmed inte som inkomna till myndigheten och därför inte heller som allmänna handlingar. Samma resonemang får anses gälla när det kommer till handlingar som upprättas av ställföreträdare inom ramen för uppdraget.

Vad gäller frågan om sekretess finns ingen bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen som tar sikte på ställföreträdare. Eftersom handlingar hos förvaltarenheten som avser ställföreträdaruppdraget inte är att betrakta som allmänna är de inte heller offentliga. På vilket sätt de anställda ställföreträdarna ska hantera information om sina uppdrag, både vad gäller dokumentation och information sinsemellan, blir en fråga för verksamheten att ta ställning till.

Arbetsrättsliga aspekter

Det finns vissa arbetsrättsliga frågor att beakta. En sådan fråga är krocken mellan anställningen och det personliga förordnandet. Vid semester är till exempel ställföreträdaren ansvarig för vad som händer i uppdraget. En annan aspekt är att en ställföreträdare som mister sitt uppdrag inte per automatik mister anställningen på förvaltarenheten och vice versa. En annan fråga att beakta är arbetsmiljön för ställföreträdarna då det vid kontakt med huvudmannen skulle kunna inträffa oönskade händelser som hot och våld. Verksamheten kommer få hitta arbetssätt och rutiner för att det personliga förordnandet från tingsrätten ska kunna förenas med anställningen i kommunen. Vid semestrar bör till exempel ställföreträdarna till vissa delar kunna ersätta varandra. Vad gäller arbetsmiljön bör riskbedömningar och rutiner tas fram, troligtvis påminner arbetsmiljön om socialtjänstens varför kunskap kan hämtas från medborgarförvaltningen.

Exempel från andra kommuner

Ett antal kommuner som redan har förvaltarenheter eller som utrett förutsättningarna för sådana enheter har studerats på nätet och i några fall i kontakter med tjänstemän i kommuner med förvaltarenhet.

Jönköpings kommun har förvaltarenhet sedan år 2001. Enheten har tre heltidstjänster. Enheten är placerad inom socialförvaltningen, funktionshinderomsorgen, och finansieras i sin helhet med medel från överförmyndaren, med vilken enheten har avtal. Överförmyndaren styr mängden ärenden till enheten. Varje handläggare har 25–27 ärenden och detta är relativt konstant med en ständig kö men de undersöker möjligheten att utöka antal ärenden. Handläggarna har både förvaltar- och godemansuppdrag. För handläggarna krävs normalt högskoleutbildning

Kramfors och Sollefteå kommuner har en gemensam förvaltarenhet som startades på försök år 2011 och permanentades år 2013. Kommunerna är till invånarantal ungefär lika stora, cirka 18 000 invånare per kommun. Enheten började med en anställd handläggare och har numera utökats till två handläggare placerade i vardera kommunen, men de åtar sig uppdrag inom båda kommunerna. Båda handläggarna har sin bakgrund inom psykiatrin. Organisatoriskt tillhör förvaltarenheten Kramfors kommun och är placerad inom kommunledningsförvaltningen, administrativa enheten. Enheten finansieras med hälften vardera av respektive kommun.

Göteborg har förvaltarenhet som startade redan år 1948 och som handlägger ärenden både i Göteborgs stad och Mölndals kommun. Förvaltarenheten finns idag inom den Sociala Resursförvaltningen, Funktionsstöd. Förvaltningen lyder under den Sociala Resursnämnden. Enligt förvaltarenhetens hemsidesuppgifter arbetar 13 personer inklusive enhetschefen inom enheten.

Malmö stad inrättade en förvaltarenhet i september 2019 mot bakgrund av att överförmyndaren hade svårt att rekrytera gode män och förvaltare. Enheten har tio anställda som har till uppgift att ta de svåraste uppdragen och avlasta andra gode män. Tillsammans har de tio anställda hand om 240 ärenden. Enligt utredning inför inrättande av enheten framgick följande: *”Förvaltarenheten inrättas i funktionsstödsförvaltningen under förutsättning att ekonomisk överenskommelse görs mellan funktionsstödsförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Förvaltarenheten ska vara kostnadsneutral för funktionsstödsförvaltningen, d.v.s. funktionsstödsförvaltningen kommer att fakturera arbetsmarknads- och socialförvaltningen för alla kostnader som uppstår inklusive administrativa omkostnader.”*

Örnsköldsvik kommun har en förvaltarenhet bestående av tre heltidstjänster som inrättades 2009 med utökningar under 2014 samt 2018 till två respektive tre tjänster. Förvaltarenheten är placerad under omsorgsförvaltningen, handikappomsorgen tillsammans och på liknande sätt som verksamheten personligt ombud.

Ljungby kommun inrättade en professionell god man/förvaltare 2016 som hanterar cirka 20 god man- och förvaltarskap. Överförmyndarnämnden bedömde införandet av denna tjänst ha varit positiv för överförmyndarverksamheten men en viss risk för sårbarhet uppmärksammades med enbart en person anställd, bland annat i den internkontroll som gjordes hösten 2016 gällande sårbarhet vid frånvaro av tjänstemän som har särskilda kompetenser. Diskussioner har under en tid pågått med Älmhults kommun om deras behov av att införa av en så kallad professionell god man och Älmhults kommun har ställt en förfrågan till Ljungby kommun om möjligheten att

dela på en liknande tjänst. Älmhults kommunfullmäktige beslutade 2017 att utöka budgeten för sin överförmyndarnämnd för att bland annat kunna inrätta en tjänst som professionell god man. 2018 utökades verksamheten ännu en gång då en tredje professionell god man anlitades tillsammans med Markaryds kommun med förläggning i Ljungby kommun.

Utredningsåtgärder och särskilda frågor

Organisationsidé

Precis som överförmyndarenheten GGVV ska förvaltarenheten ingå i värdkommunen Värnamos organisation. Inledningsvis var de viktigaste diskussionerna vilka lokaliseringar av förvaltarenheten som kunde vara möjliga. Vad som var viktigt att ta hänsyn till var att förvaltarenheten inte får ha någon koppling till överförmyndarenheten, eftersom överförmyndaren är den som ska utöva tillsynen över arbetet i förvaltarenheten. Med anledning av det ansågs inte kommunledningsförvaltningen vara en lämplig placering. Anställda inom förvaltarenheten såväl som överförmyndarenheten hade varit tvungna att ha daglig interaktion på en nivå som skulle kunna leda till svårigheter att uppfylla det kollegiala samarbetet då risk för osämja kan uppstå vid utövande av tillsynen.

Precis som överförmyndarenheten och kommunledningsförvaltningen uteslöts som alternativ medborgarförvaltningen, eftersom jäv skulle kunna uppstå om någon huvudman skulle ha andra kontakter, t ex någon form av stöd, från socialförvaltningen. Likaså var vi tvungna att utesluta omsorgsförvaltningen då liknande jävsituationer kan uppstå. Teknik- och fritidsförvaltningen samt samhällsbyggnadsförvaltningen bedömdes som förvaltningar med svårigheter att hitta en naturlig samhörighet med en förvaltarenhet. Likaså gick funderingarna kring barn- och utbildningsförvaltningen samt kulturförvaltningen.

Serviceförvaltningen var den förvaltning som ansågs bäst lämpad och med en naturligare samhörighet till en förvaltarenhet. Serviceförvaltningen samlar centrala servicefunktioner i Värnamo kommuns organisation. I dag består förvaltningen av måltidsservice, It-service, lokalvård, kontaktcenter, tolkservice samt logistik och tryckerienhet. Förvaltarenheten, precis som kontaktcenter och tolkservice, är en servicefunktion riktad till våra medborgare och bedöms därför ha en naturlig samhörighet till förvaltningen.

Den 29 september 2023 skedde en första avstämning med förvaltningschefen för serviceförvaltningen. Förvaltningschefen var positivt inställd till förvaltarenheten och intrycket var att enheten ansågs vara lämplig för den typ av service som förvaltningen erbjuder. Förvaltningschefen hade i oktober 2023 en första avstämning med serviceförvaltningens styrgrupp och deras första intryck var att de var positivt inställda till enheten samt att de ville samla in mer information från redan etablerade förvaltarenheter. Utredningen har med anledning av detta fokuserats på en etablering på serviceförvaltningen.

Målgrupp

Verksamheten vid förvaltarenheten riktar sig till personer (huvudmän) som är myndiga och folkbokförda i någon av våra samverkanskommuner, Värnamo, Vaggeryd, Gislaved eller Gnosjö kommun. Personerna ska ha ett sådant hjälpbehov att det inte lämpar sig för en lekman att på ideell grund ha uppdraget. Exempel på uppdrag kan vara en person med omfattande psykisk sjukdomsbild och/eller ärende där uppdraget fordrar extra snabb hantering.

Bedömningen av målgruppen utgår från överförmyndarenhetens rutin som använts vid tillämpning av professionella ställföreträdare (privata företag). Nuvarande rutinen bygger på att privata företag endast ska anlitas i de fall där det är klarlagt att det inte finns någon möjlighet att använda ideella ställföreträdare och först efter att samtliga rekryteringsförsök av lekmän har uttömts. Om rekryteringsförsöken visar sig vara fruktlösa ska ärenden föredras för enhetschef som gör bedömning om ärendet ska lyftas vidare till nämnden för anlitande av privata företag. I det skedet ersätts de privata företagen med förvaltarenheten men förfarandet blir detsamma.

Överförmyndarnämnden kommer att sträva efter att ärenden ska överflyttas från professionella ställföreträdare på förvaltarenheten till en ideell ställföreträdare när den professionelle arbetat upp en bättre situation runt den enskilde.

Ekonomi/kalkyler

Överförmyndarnämnden GGVV har i dag utgifter för de professionella bolagen motsvarande 2,2 mkr. Intäkterna från huvudmännen (de som betalar för sitt eget arvode) utgör ca 400 tkr. Utredningen föreslår att överförmyndarnämnden finansierar förvaltarenhetens sammantagna driftkostnader, d.v.s. personalkostnader, lokalkostnader samt övriga kostnader. Serviceförvaltningen svarar för så kallade overheadkostnader. Genom att låta överförmyndarnämnden finansiera de sammantagna driftkostnaderna ser vi fortfarande en möjlighet till ca 600 tkr i årlig besparing för överförmyndarnämnden. Med förslaget till kalkyl som redovisas här nedan möjliggör vi inte enbart för ökad rättssäkerhet för huvudmän genom att väntetiden för förordnande minskar och bättre kontroll samt tillsyn över ärenden utan även en kostnadseffektivitet som gynnar samtliga samarbetskommuner.

	Handläggare 37600kr	**Handläggare 38000kr**
Personalkostnader/år inkl allt	655 000 kr	661 000 kr
Lokalhyra/år inkl lokalvård	26 000 kr	26 000 kr
Förbrukningsmaterial/ år (exkl dator)	10 000 kr	10 000 kr
Bilpool 11 månader	105 930 kr	105 930 kr
Totalt	**796 930**	**802 930**
		1 599 860

ÖF utgifter bolag	2 200 000kr	Förvaltarenhet	1 599 860
Intäkter fr huvudmän	412 000	Intäkter fr huvudmän	412 000
Total kostnad	**1 788 000**	**Total kostnad**	**1 187 860**
		Totalt överskott	**600 140**

Kalkylen bygger på en nulägesbild av överförmyndarnämndens kostnader för de professionella bolagen samt de intäkter som hämtas in från huvudmän som enligt lag behöver bekosta sitt eget arvode. Som ovan nämnt har nämnden i dag utgifter för bolagen motsvarande ca 2,2 Mkr samt intäkter på ca 400 tkr. Nämndens avsikt är att avsluta ingångna avtal med de professionella bolagen för att i stället överföra de till anställda handläggare på förvaltarenheten. Antal ärenden som idag är förlagda på bolag och som i stället ska förläggas på en förvaltarenhet utgörs av 53. Utredningen tar sikte på den lösning och utformning som används i främst Jönköpings kommun och som visat sig ge bra resultat. Förvaltarenheten ska bemannas av två heltidstjänster vilka tar över samtliga 53 ärenden. Tidigare utredningar genomförda i andra kommuner, bland annat i Jönköping, visar att en heltidsanställd klarar av 25–30 uppdrag utan större konsekvenser varför denna utredning tar sikte på samma lösning och möjliggör att samtliga ärenden flyttas över till förvaltarenheten.

Då kravet på kompetens är högskoleutbildning och gärna några års arbetslivserfarenhet kan vi förvänta oss ett lönespann på 37 600 – 38 000 kr i månaden vilket motsvarar 655 000 – 661 000 kr i årliga personalkostnader. Till beräkningarna tillkommer även lokalhyra inklusive lokalvård vars kostnad beräknas till ca 26 000 kr per kontor och år. I ovan presenterade kalkyl har utgångspunkten varit att handläggarna har varsitt kontor och därmed beräknas kostnaderna dubbelt men utredningen överlämnar till serviceförvaltningen att delta i beslutet rörande

lokaler. Vidare innehåller beräkningen kostnader för förbrukningsmaterial som planeras till ca 10 000 kr om året, i vilka kontorsmaterial och övrigt beräknas ingå. Kostnader för hårdvara såsom dator och skärmar är inte med i beräkningarna då det omfattas att förvaltningarnas investeringsbudgetar och inte belastar de specifika enheterna.

Handläggarnas arbete kommer främst baseras på besök hos de huvudmän de är förordnade för varför användning av bil i tjänst är nödvändigt. Utredningen har tagit i beaktning olika möjliga lösningar, allt från egen tillgång till bil genom leasingavtal till hyra av bil från kommunens existerande bilpool. Utredningen väljer dock att i första hand utforska möjligheterna av användning av kommunens egna bilpool för att i ett senare skede utvärdera kostnaderna. Skulle det visa sig att kostnaderna för hyra står i motsvarighet till leasing eller liknande lösning på egen tillgång till bil ska diskussion föras mellan parterna. Inledningsvis är det svårt att förutse hur stor användningen av bilen kommer att vara varför beräkningarna har baserats på höga utgifter. Vi utgår från att en handläggare ägnar 15 dagar i månad åt besök hos huvudmän, vilket är väldigt högt beräknat. Varje dag kör handläggarna 9 timmar till en hyrkostnad av 51 kronor/tim i grundpris. Till det tillkommer en milkostnad som varierar beroende på om man hyr en hybridbil, gasbil eller elbil där gasbil är dyrast med en milkostnad på 16,5kr/mil och elbil billigast med 7,5kr/mil. Beräkningen görs på den dyraste varianten, dvs. en gasbil, på 16,5kr/mil och om vi utgår från att man kör 50 mil om dagen, 9 timmar om dagen, blir det en totalkostnad på 1284 kr/dag. Den årliga kostnaden för bilpoolen blir därför 211 860 kr och 105 930 kr/handläggare. Som tidigare nämnt har utredningen valt att fokusera på väldigt höga beräkningar av bilpool för att kunna ta höjd för eventuella höjningar men även för att säkra att utrymme finns för eventuella felberäkningar.

Framtidsscenario

Utredningens utgångspunkt grundar sig i att tillskapa en förvaltarenhet som bidrar till en ’spetsigare’ verksamhet som är rättssäkrare för medborgarna mot en lägre kostnad för kommunerna. Att använda sig av professionella bolag för att förordna ställföreträdare i de mest omfattande uppdragen är inte en tvingande åtgärd för överförmyndarverksamheterna eller kommunerna. I många fall kan det leda till att den enskilde inte får sitt hjälpbehov tillgodosett eftersom kommunen inte har ekonomiska förutsättningar att anlita bolag i den omfattning som krävs för att den enskilde ska få hjälp.

Den rutin som överförmyndarnämnden använder sig av vid bedömning om professionella bolag grundar sig i tanken att enbart de mest komplexa uppdragen ska tillfalla ett bolag. I praktiken skulle det innebära att enbart de uppdragen enligt nivå 3 i rutinen, med en kostnad på 5000 kronor i månaden, skulle tillfalla bolagen. Ponerar man en framtid där 50 av de uppdrag som idag ligger på bolagen utgörs av nivå 3 till en kostnad av 5000 kr per månad innebär det en total kostnad avseende professionella bolag på ca 3 miljoner kronor. Räknat på samma intäkter som nämnden idag erhåller från de huvudmän som står för sitt eget arvode innebär det en total intäkt på ca 400 000 kronor. Den totala kostanden som överförmyndarnämnden hade belastats med avseende bolagen hade varit ca 2,6 miljoner kronor.

En förvaltarenhet, som i stället kan hantera denna typ av ärenden, hade enligt den kalkyl som redovisats inneburit en kostnad på ca 1,6 miljoner kronor för kommunen och nämnden vilket innebär en direkt besparing på ca 1 miljon kronor. I praktiken innebär det att vi kan upprätta en högre standard, med en förvaltarenhet, genom att förlägga svåra uppdrag på enheten och möjliggöra att medborgarna får sina hjälpbehov tillgodosedda på ett rättssäkrare sätt utan att det för den delen påverkar kommunernas eller överförmyndarnämndens ekonomi.

Förvaltarenhetens kostnader kommer alltjämt se likadana ut oberoende av om uppdragen är bedömda enligt nivå 2 eller nivå 3 enligt rutinen för professionella bolag.

Finansiering

Förvaltarenheten
Överförmyndarnämnden GGVV finansierar förvaltarenhetens sammantagna driftkostnader, d.v.s. personalkostnader, lokalkostnader samt övriga kostnader. Serviceförvaltningen svarar för så kallade overheadkostnader. Driftskostnader internfaktureras överförmyndarnämnden förslagsvis månadsvis, eller enligt överenskommelse mellan berörda parter.

De arvoden som enligt 12 kap. 16 § föräldrabalken ska betalas av den enskilde (ovan nämnda som intäkter) bokförs på konto hos överförmyndarnämnden.

Överförmyndarnämnden GGVV
Överförmyndarnämndens budget finansieras av de samtliga samverksamkommuner enligt två fördelningar:

1. Kostnader för nämnden samt dess ledamöter fördelas utifrån nyckeltal baserat på befolkningsmängd i respektive kommun.
2. De faktiska arvodena för gode män och förvaltare samt för de professionella bolagen belastar respektive kommun med dess faktiska belopp.

De uppdrag som idag är förlagda på bolagen och som ska tillföras förvaltarenheten är inte jämnt fördelade utifrån kommunernas storlekar. På grund av den ojämna fördelningen i kommunerna är förslaget att förvaltarenhetens kostnader ska faktureras respektive kommun på lika sätt som kostnaderna för de faktiska arvodena görs i nuläget. Varje kommun ska alltså bekosta de uppdrag som tillfaller kommunen enligt en procentuell beräkning av totala kostnaden.

Driftform och utförande

Handläggarna på förvaltarenheten ska ha specialkompetens för att på bästa sätt kunna biträda de huvudmän som enheten ansvarar för. Med specialkompetens avses adekvata utbildningar, eller erfarenheter som bedöms likvärdiga, inom funktionshinderområdet, juridik och ekonomi eller annan inriktning som bedöms likvärdig.

Stor vikt måste läggas vid personlig lämplighet eftersom arbetet handlar om att ta på sig personliga förordnanden och enheten ska sträva efter att bygga en så bred kompetens som möjligt.

Handläggarna på förvaltarenheten ska uppfylla kraven som ställs på en god man eller förvaltares lämplighet enligt gällande regelverk. Innan en person anställs på förvaltarenheten ska därför dennes lämplighet kontrolleras enligt gällande regelverk för ställföreträdare. Enhetschefen på förvaltarenheten ansvarar för att samtycke till lämplighetskontroll lämnas in till överförmyndarenheten som ansvarar för kontroll.

Överförmyndarenheten ansvarar för att återkommande kontroller av ställföreträdares lämplighet görs enligt gällande föreskrifter och rutiner.

Handläggare på förvaltarenheten ska hantera uppdragen utifrån vad som följer av förordnande. Tingsrättens beslut om förordnande sätter ramen för godmanskapet/förvaltarskapet tillsammans med gällande regelverk.

Arbetet ska präglas av professionellt och värdigt bemötande med hög rättssäkerhet och respekt för den enskildes integritet.

Antal uppdrag
Förvaltarenheten ska överta samtliga ärenden som idag är förlagda på professionella bolag och verksamheten kommer omfatta totalt 53 huvudmän. Avvikelse från detta utrymme bedöms i samråd mellan enhetschefer på överförmyndarenhet och förvaltarenhet. Bedömning görs utifrån uppdragens svårighetsgrad och befintliga resurser.

Rutin för överlämning av uppdrag
Överlämning av ärenden sker genom att överförmyndarenhetens enhetschef tar kontakt med förvaltarenhetens enhetschef som fördelar ärendet till lämplig handläggare. En fördelning ska normalt ske inom 8 dagar från det att enhetschef fått informationen.

Målet är att huvudmännen ska få en stabil och fungerande vardag och i de fall där det är möjligt och lämpligt bör förordnandet övergå till ideellt förtroendeuppdrag när omständigheterna för huvudmannen stabiliserats annat än tillfälligt. En övergång till ideellt förtroendeuppdrag ska föregås av en utredning och byte administreras av överförmyndarenheten efter begäran av ställföreträdare hos förvaltarenheten.

Om förvaltarenheten anser att ett uppdrag har förändrats så att en ideell kraft bör kunna hantera det ska kontakt med överförmyndarenheten tas där skälen presenteras. Frågan om ett uppdrag ska föras över på en ideell kraft kan också väckas direkt från överförmyndarenheten där överförmyndarhandläggare kan begära förvaltarenhetens syn i ärendet.

Om förvaltarenheten anser att ett uppdrag kan upphöra ska utsedd ställföreträdare ta fram nödvändig utredning och sedan ansöka direkt hos tingsrätten om ett upphörande. Samma förfarande gäller i de fall ett uppdrag ska konverteras eller jämkas, d.v.s. när förordnandet anses kunna ändras.

Om ett ärende som hanteras av handläggare på förvaltarenheten blir av den karaktären att Värnamo kommun inte kan säkerställa sitt arbetsgivaransvar avseende arbetsmiljö ska en kontakt mellan enhetschefer tas för att hantera frågan skyndsamt.

Enhetscheferna för respektive enhet ska informera varandra om förändringar som kan antas påverka verksamheterna utifrån det samverkansavtal som upprättas sinsemellan.

Bemanning
Personalen på förvaltarenheten ska bestå av två heltidstjänster vilka ska verka som ställföreträdare.

Det är enhetschefen på förvaltarenhetens ansvar att se till att förvaltarenheten har rätt bemanning och att ersättare tas in vid längre frånvaro som påverkar verksamheten.

Genomförande

Utbildning
Vid anställning ska personalen på förvaltarenheten genomgå introduktion enligt särskild plan vid anställning samt ges handledning. Vidare ska personalen vid förvaltarenheten ges möjlighet att delta vid reguljära fortbildningar inom serviceförvaltningens område. Ansvar under denna punkt faller under serviceförvaltningen.

Överförmyndarnämnden GGVV ansvarar för att personalen vid förvaltarenheten erbjuds samma utbildningar och tillgång till rådgivning som alla ställföreträdare i GGVVs kommuner enligt gällande regelverk och nämndens tillsynsfunktion. Vid nyanställning på förvaltarenheten ska också medarbetare erbjudas en träff med personal från överförmyndarenheten.

Verksamhetens organisation
Arbetsgivaransvar för anställda på förvaltarenheten ligger under serviceförvaltningen. Detta avser personal-, ekonomi-, arbetsmiljö- och verksamhetsansvar.

Verksamheten vid förvaltarenheten utgör inte myndighetsutövning och eftersom handlingar hos förvaltarenheten som avser ställföreträdaruppdraget inte är att betrakta som allmänna är de inte heller offentliga. På vilket sätt de anställda ställföreträdarna ska hantera information om sina uppdrag, både vad gäller dokumentation och information sinsemellan, blir en fråga för verksamheten att ta ställning till.

Anställningsform
Serviceförvaltningen är anställningsmyndighet. Anställning som handläggare vid förvaltarenheten innebär att den anställde arbetar under särskilda betingelser då den anställde åtar sig ett antal personliga förordnanden enligt föräldrabalken. Det är viktigt att detta klargörs vid nyanställning.

Arbetsformer och lokaler
Handläggarna ska i huvudsak ha sin arbetstid förlagd till vardagar, kl. 08:00 – 17:00. Under handläggares sjukdom, semester och annan ledighet utförs nödvändig arbetsinsats av annan lämplig personal genom fullmakt. Enhetschefen för förvaltarenheten ansvarar för att fullmaktshavare uppfyller lämplighetskrav för ställföreträdare.

Den fysiska arbetsmiljön vid förvaltarenheten ska vara utformad med hänsyn till risk för våld eller hot om våld.

Ansvar

Handläggarna har samma åligganden och rättigheter som andra förordnade ställföreträdare. Eftersom handläggarna är förordnade som ställföreträdare inom ramen för en anställning inom kommunen gäller dock att regeln om arbetsgivarens skadeståndsansvar i 3 kap. 1 § skadeståndslagen tar över bestämmelsen om ställföreträdares skadeståndsansvar i 12 kap. 14 § föräldrabalken.

Uppföljning

Ett samverkansavtal/dokument ska tas fram som fastställer bestämmelserna i samarbetet mellan överförmyndarenheten GGVV samt förvaltarenheten. Samarbetsdokumentet ska följas upp minst två gånger per år och uppföljning sker mellan enhetschefer på respektive enhet. Vid behov kan representanter vid respektive nämnd eller tjänstemannaorganisation adjungeras.

Vid uppföljning ska bland annat följande utvärderas:

- Behov av kompetensutveckling som ligger inom överförmyndarenhetens ansvar
- Utvärdering och utveckling av eventuella processer och rutiner
- Frågor som förväntas påverka finansieringsfrågan kring förvaltarenheten

Vid oenighet lyfts aktuell fråga till respektive nämnd för avgörande.

Förslag till organisation

Följande förslag läggs under förutsättningen att överförmyndarnämndens samtliga GGVV kommuner godkänner och beslutar om finansiering av förvaltarenheten samt att överförmyndarnämnden GGVV och servicenämnden beslutar sig att ingå ett samarbete med att tillskapa en förvaltarenhet.

Behovet av att tillskapa en förvaltarenhet i någon form av kommunal regi, för att lösa rekryteringen av såväl förvaltare som gode män, får anses väl dokumenterat av vad som framgår i denna utredning. De hinder av juridisk art som framförts från vissa instanser bygger enligt min uppfattning i mycket på resonemang om vad som kan hända om verksamheten inte byggs upp och sköts i enlighet med gällande regelverk. Mot de lagliga hinder som framförts talar också det faktum att det redan idag finns ett stort antal fungerande förvaltarenheter, varav den äldsta funnits ända sedan 1948 (Göteborg).

Var en förvaltarenhet ska förläggas i den kommunala organisationen är en avgörande fråga som utredningen på olika sätt försökt belysa. Utredningens uppfattning i detta är som ändå framgått ovan att en placering av en förvaltarenhet inom serviceförvaltningen, Värnamo kommun, skulle vara den lämpligaste. Förvaltarenheten utgör en liknande medborgarservice som förvaltningens nuvarande områden, så som kontaktcenter och tolkservice, och bör rimligen kunna hanteras samt ligga under den ansvarige verksamhetschefen för dessa områden. Organisationen bör göras permanent från start och all personal bör lokaliseras tillsammans. Vid rekryteringen av personal bör det bland annat ges akt på att de som rekryteras kan ha olika bakgrunder som kompletterar varandra. Enheten kan från början bemannas med två personer, varefter utökning kan vara möjlig, succesivt, utifrån hur behovet bedöms. De anställda inom enheten bör kunna arbeta med såväl förvaltar- som godemansuppdrag.

Förvaltarenheten kommer att finansieras av överförmyndarnämnden GGVV, förutom de overheadkostnader som åligger serviceförvaltningen.

Utredningens förslag är att förvaltarenheten träder i kraft den 1 januari 2025.

Bilaga 1 – Förslag till samverkansdokument

SAMVERKSANSDOKUMENT FÖR FÖRVALTARENHETEN

Mellan överförmyndarnämnden GGVV och servicenämnden har följande samverkansdokument ingåtts om verksamheten inom förvaltarenheten på serviceförvaltningen.

BAKGRUND

Det krävs omfattande stöd från samhällets sida för att personer med sammansatt social problematik eller svåra och långvariga funktionshinder ska få ett värdigt liv.

En viktig form av stöd är förordnande av god man respektive förvaltare. Genom ett sådant förordnande kan den enskilde få hjälp med att bevaka sin rätt, sköta sin ekonomi och få adekvat omvårdnad. Vem som kan få en god man eller förvaltare (ställföreträdare) bestäms av tingsrätten och utgår från föräldrabalkens 11 kap. 4§ och 7§. I normalfallet förordnas lekmän på ideell basis för uppdrag som ställföreträdare.

Verksamheten vid förvaltarenheten finns till för att kommunens medborgare inte ska behöva riskera att få stå i kö under lång tid för att få en ställföreträdare eller riskera att inte få någon ställföreträdare alls beroende på hur svår problematik det handlar om.

MÅLGRUPP

Verksamheten vid förvaltarenheten riktar sig till personer (huvudmän) som är myndiga och folkbokförda i någon av våra samverkanskommuner, Värnamo, Vaggeryd, Gislaved eller Gnosjö kommun. Personerna ska ha ett sådant hjälpbehov att det inte lämpar sig för en lekman att på ideell grund ha uppdraget. Exempel på uppdrag kan vara en person med omfattande psykisk sjukdomsbild och/eller ärende där uppdraget fordrar extra snabb hantering.

DRIFTSFORM OCH UTFÖRANDE

Handläggarna på förvaltarenheten ska ha specialkompetens för att på bästa sätt kunna biträda de huvudmän som enheten ansvarar för. Med specialkompetens avses adekvata utbildningar, eller erfarenheter som bedöms likvärdiga, inom funktionshinderområdet, juridik och ekonomi eller annan inriktning som bedöms likvärdig.

Stor vikt måste läggas vid personlig lämplighet eftersom arbetet handlar om att ta på sig personliga förordnanden och enheten ska sträva efter att bygga en så bred kompetens som möjligt.

Handläggarna på förvaltarenheten ska uppfylla kraven som ställs på en god man eller förvaltares lämplighet enligt gällande regelverk. Innan en person anställs på förvaltarenheten ska därför dennes lämplighet kontrolleras enligt gällande regelverk för ställföreträdare. Enhetschefen på förvaltarenheten ansvarar för att samtycke till lämplighetskontroll lämnas in till överförmyndarenheten som ansvarar för kontroll.

Överförmyndarenheten ansvarar för att återkommande kontroller av ställföreträdares lämplighet görs enligt gällande föreskrifter och rutiner.

Handläggare på förvaltarenheten ska hantera uppdragen utifrån vad som följer av förordnande. Tingsrättens beslut om förordnande sätter ramen för godmanskapet förvaltarskapet tillsammans med gällande regelverk.

Arbetet ska präglas av professionellt, med hög rättssäkerhet, och värdigt bemötande med respekt för den enskildes integritet.

Antal uppdrag
Verksamheten ska omfatta 53 huvudmän. Avvikelse från detta utrymme bedöms i samråd mellan enhetschefer på överförmyndarenhet och förvaltarenhet. Bedömning görs utifrån uppdragens svårighetsgrad och befintliga resurser.

Rutin för överlämning av uppdrag
Överlämning av ärenden sker genom att överförmyndarenhetens enhetschef tar kontakt med förvaltarenhetens enhetschef som fördelar ärendet till lämplig handläggare. En fördelning ska normalt ske inom 8 dagar från det att enhetschef fått informationen.

Målet är att huvudmännen ska få en stabil och fungerande vardag och i de fall där det är möjligt och lämpligt bör förordnandet övergå till ideellt förtroendeuppdrag när omständigheterna för huvudmannen stabiliserats annat än tillfälligt. En övergång till ideellt förtroendeuppdrag ska föregås av en utredning och byte administreras av överförmyndarenheten efter begäran av ställföreträdare hos förvaltarenheten.

Om förvaltarenheten anser att ett uppdrag har förändrats så att en ideell kraft bör kunna hantera det ska kontakt med överförmyndarenheten tas där skälen presenteras. Frågan om ett uppdrag ska föras över på en ideell kraft kan också väckas direkt från överförmyndarenheten där överförmyndarhandläggare kan begära förvaltarenhetens syn i ärendet.

Om förvaltarenheten anser att ett uppdrag kan upphöra ska utsedd ställföreträdare ta fram nödvändig utredning och sedan ansöka direkt hos tingsrätten om ett upphörande. Samma förfarande gäller i de fall ett uppdrag ska konverteras eller jämkas, d.v.s. när förordnandet anses kunna ändras.

Om ett ärende som hanteras av handläggare på förvaltarenheten blir av den karaktären att Värnamo kommun inte kan säkerställa sitt arbetsgivaransvar avseende arbetsmiljö ska en kontakt mellan enhetschefer tas för att hantera frågan skyndsamt.

Enhetscheferna för respektive enhet ska informera varandra om förändringar som kan antas påverka verksamheterna utifrån detta samverkansavtal.

Bemanning
Personalen på förvaltarenheten består av två heltidstjänster vilka ska verka som ställföreträdare.

Det är enhetschefen på förvaltarenhetens ansvar att se till att förvaltarenheten har rätt bemanning och att ersättare tas in vid längre frånvaro som påverkar verksamheten.

GENOMFÖRANDE

Utbildning
Vid anställning ska personalen på förvaltarenheten genomgå introduktion enligt särskild plan vid anställning samt ges handledning. Vidare ska personalen vid förvaltarenheten ges möjlighet att

delta vid reguljära fortbildningar inom serviceförvaltningens område. Ansvar under denna punkt faller under serviceförvaltningen.

Överförmyndarnämnden GGVV ansvarar för att personalen vid förvaltarenheten erbjuds samma utbildningar och tillgång till rådgivning som alla ställföreträdare i GGVVs kommuner enligt gällande regelverk och nämndens tillsynsfunktion. Vid nyanställning på förvaltarenheten ska också medarbetare erbjudas en träff med personal från överförmyndarenheten.

Verksamhetens organisation
Arbetsgivaransvar för anställda på förvaltarenheten ligger under serviceförvaltningen. Detta avser personal-, ekonomi-, arbetsmiljö- och verksamhetsansvar.

Verksamheten vid förvaltarenheten utgör inte myndighetsutövning och eftersom handlingar hos förvaltarenheten som avser ställföreträdaruppdraget inte är att betrakta som allmänna är de inte heller offentliga. På vilket sätt de anställda ställföreträdarna ska hantera information om sina uppdrag, både vad gäller dokumentation och information sinsemellan, blir en fråga för verksamheten att ta ställning till.

Anställningsform
Serviceförvaltningen är anställningsmyndighet. Anställning som handläggare vid förvaltarenheten innebär att den anställde arbetar under särskilda betingelser då den anställde åtar sig ett antal personliga förordnanden enligt föräldrabalken. Det är viktigt att detta klargörs vid nyanställning.

Arbetsformer och lokaler
Handläggarna ska i huvudsak ha sin arbetstid förlagd till vardagar, kl. 08:00 – 17:00. Under handläggares sjukdom, semester och annan ledighet utförs nödvändig arbetsinsats av annan lämplig personal genom fullmakt. Enhetschefen för förvaltarenheten ansvarar för att fullmaktshavare uppfyller lämplighetskrav för ställföreträdare.

Den fysiska arbetsmiljön vid förvaltarenheten ska vara utformad med hänsyn till risk för våld eller hot om våld.

ANSVAR
Handläggarna har samma åligganden och rättigheter som andra förordnade ställföreträdare. Eftersom handläggarna är förordnande som ställföreträdare inom ramen för en anställning inom kommunen gäller dock att regeln om arbetsgivarens skadeståndsansvar i 3 kap. 1 § skadeståndslagen tar över bestämmelsen om ställföreträdares skadeståndsansvar i 12 kap. 14 § föräldrabalken.

FINANSIERNG
Överförmyndarnämnden GGVV finansierar förvaltarenhetens sammantagna driftkostnader, d.v.s. personalkostnader, lokalkostnader samt övriga kostnader. Serviceförvaltningen svarar för så kallade overheadkostnader. Driftskostnader internfaktureras överförmyndarnämnden månadsvis.

De arvoden som enligt 12 kap. 16 § föräldrabalken ska betalas av den enskilde bokförs på konto hos överförmyndarnämnden.

UPPFÖLJNING

Samverkansdokumentet ska följas upp minst två gånger per år och uppföljning sker mellan enhetschefer på respektive enhet. Vid behov kan representanter vid respektive nämnd eller tjänstemannaorganisation adjungeras.

Vid uppföljning ska bland annat följande utvärderas:

- Behov av kompetensutveckling som ligger inom överförmyndarenhetens ansvar
- Utvärdering och utveckling av eventuella processer och rutiner
- Frågor som förväntas påverka finansieringsfrågan kring förvaltarenheten

Vid oenighet lyfts aktuell fråga till respektive nämnd för avgörande.

IKRAFTTRÄDANDE

Detta samverkansdokument träder i kraft då båda parter undertecknat.

Värnamo 202X-	Värnamo 202X-
För överförmyndarnämnden GGVV	För servicenämnden
NN Titel	NN Titel

Årsredovisning

för

Föreningen Europakorridoren

829001-5562

Räkenskapsåret

2023

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	3
Balansräkning	4-5
Noter	6
Underskrifter	7

Penneo dokumentnyckel: I2IIE-KPPHU-F2WHQ-CBCC8-NNHTP-ITC5X

Styrelsen för Föreningen Europakorridoren får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten
Föreningen har till uppgift att främja tillkomsten av ett modernt tågsystem i södra Sverige, benämnt Europakorridoren, sprida information om Europakorridoren/Götalandsbanan, äga aktier i Europakorridoren AB samt i övrigt fullgöra de uppgifter varom medlemmarna enas. I övrigt hänvisas till dotterbolagets förvaltningsberättelse.

Föreningen är moderföretag till det 100% ägda dotterbolaget Europakorridoren AB, 556566-9693.

Föreningen har sitt säte i Linköping.

Flerårsöversikt (Tkr)	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**
Nettoomsättning	68	74	66	91
Resultat efter finansiella poster	68	59	66	91
Soliditet (%)	100	100	100	100

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Penneo dokumentnyckel: I2IIE-KPPHU-F2WHQ-CBCC8-NNHTP-ITC5X

Resultaträkning

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Föreningens intäkter			
Medlemsavgifter		68 000	74 000
Summa föreningens intäkter		**68 000**	**74 000**
Föreningens kostnader			
Övriga externa kostnader		0	-15 055
Summa föreningens kostnader		**0**	**-15 055**
Rörelseresultat		**68 000**	**58 945**
Resultat efter finansiella poster		**68 000**	**58 945**
Resultat före skatt		**68 000**	**58 945**
Årets resultat		**68 000**	**58 945**

Penneo dokumentnyckel: I2IIE-KPPHU-F2WHQ-CBCC8-NNHTP-ITC5X

Balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	2	100 000	100 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		**100 000**	**100 000**
Summa anläggningstillgångar		**100 000**	**100 000**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos koncernföretag		386 295	318 295
Summa kortfristiga fordringar		**386 295**	**318 295**
Summa omsättningstillgångar		**386 295**	**318 295**
SUMMA TILLGÅNGAR		**486 295**	**418 295**

Penneo dokumentnyckel: I2IIE-KPPHU-F2WHQ-CBCC8-NNHTP-ITC5X

Balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Medlemsinsatser		100 000	100 000
Summa bundet eget kapital		**100 000**	**100 000**
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		318 295	259 350
Årets resultat		68 000	58 945
Summa fritt eget kapital		**386 295**	**318 295**
Summa eget kapital		**486 295**	**418 295**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**486 295**	**418 295**

Penneo dokumentnyckel: I2IIE-KPPHU-F2WHQ-CBCC8-NNHTP-ITC5X

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Not 2 Andelar i koncernföretag

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	100 000	100 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**100 000**	**100 000**
Utgående redovisat värde	**100 000**	**100 000**

Penneo dokumentnyckel: I2IIE-KPPHU-F2WHQ-CBCC8-NNHTP-ITC5X

Den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Mona Forsberg
Ordförande

Magnus Gunnarsson

Jörgen Oskarsson

Stefan Gustafsson

Mikael Karlsson

Alexander Svensson

Niklas Borg

Annette Ohlsson

Kerstin Hermansson

Min revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Lars Göransson
Auktoriserad revisor

Penneo dokumentnyckel: I2IIE-KPPHU-F2WHQ-CBCC8-NNHTP-ITC5X

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Stefan Gustafsson
Styrelseledamot
Serienummer: ca44587bf05136496a67d70034d3667f1e03xxxx
IP: 31.193.xxx.xxx
2024-04-17 13:52:14 UTC

LEIF ERIK MAGNUS GUNNARSSON
Styrelseledamot
Serienummer: 394b225382e395accbfd8a2503fd404da5f8xxxx
IP: 94.234.xxx.xxx
2024-04-17 14:48:28 UTC

ANNETTE OLSSON
Styrelseledamot
Serienummer: 6f244ffe92e5f4ffae12fd4605e6df7a370cxxxx
IP: 158.126.xxx.xxx
2024-04-17 15:30:18 UTC

JÖRGEN OLAV OSKARSSON
Styrelseledamot
Serienummer: 99cb35d691c07ba684eb89f0d451782d29abxxxx
IP: 85.226.xxx.xxx
2024-04-17 16:30:22 UTC

Eric Mikael Karlsson
Styrelseledamot
Serienummer: f1040b64adb607eed1c5f67cb779d8cfedcdxxxx
IP: 194.236.xxx.xxx
2024-04-18 06:48:32 UTC

ALEXANDER SVENSSON
Styrelseledamot
Serienummer: 1ecad3e358541d396ae09dda6f11a68cc151xxxx
IP: 104.28.xxx.xxx
2024-04-19 13:45:57 UTC

Penneo dokumentnyckel: I2IIE-KPPHU-F2WHQ-CBCC8-NNHTP-ITC5X

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com.** Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

KARL NIKLAS BORG
Styrelseledamot
Serienummer: b15957f0c3975709936bd0fbfdf78a2b20fa[illegible]
IP: 176.10.xxx.xxx
2024-04-20 05:59:53 UTC

KERSTIN HERMANSSON
Styrelseledamot
Serienummer: 2b99c2b51af5e89758bcd5d76d37ff4b4e3[illegible]
IP: 85.195.xxx.xxx
2024-04-20 13:07:09 UTC

Mona Forsberg
Styrelseledamot
Serienummer: 2f3a71b19c7172106db431715f6714d3d606[illegible]
IP: 90.129.xxx.xxx
2024-04-21 10:50:59 UTC

LARS GÖRANSSON
Revisor
Serienummer: d5d9b1ca08b915552b36fedb03b526dc62d[illegible]
IP: 217.197.xxx.xxx
2024-04-22 05:44:24 UTC

Penneo dokumentnyckel: I2IIE-KPPHU-F2WHQ-CBCC8-NNHTP-ITC5X

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com.** Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Föreningen Europakorridoren
Org.nr 829001-5562

Rapport om årsredovisningen

Uttalande

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Föreningen Europakorridoren för räkenskapsåret 2023. Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningenss finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.
Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.
Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.
Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:
- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

Penneo dokumentnyckel: X22FK-XM76T-XTFDE-VQTP1-O66CA-ZDD06

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Föreningen Europakorridoren för räkenskapsåret 2023.

Jag tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet.

2024-

Lars Göransson
Auktoriserad revisor

Penneo dokumentnyckel: X22FK-XM76T-XTFDE-VQTP1-O66CA-ZDD06

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LARS GÖRANSSON
Revisor
Serienummer: d5d9b1ca08b915552b36fedb03b526dc62d3xxxx
IP: 217.197.xxx.xxx
2024-04-22 05:44:24 UTC

Penneo dokumentnyckel: X22FK-XM76T-XTFDE-VQTP1-O66CA-ZDD06

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com.** Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**

Uppföljning av ekonomi- och verksamhetsstyrning i omsorgsnämnden

Värnamo kommun

Building a better working world

Innehåll

1. Sammanfattning 2

2. Inledning 3

2.1. Bakgrund 3

2.2. Syfte och revisionsfrågor 4

2.3. Genomförande och avgränsning 4

2.4. Revisionskriterier 4

3. Verksamhetsmål 5

3.1. Organisation 5

3.2. Mål och prioriteringar 5

3.3. Delbedömning målarbetet 7

4. Ekonomistyrning 8

4.1. Ramtilldelning 8

4.2. Löpande ekonomisk rapportering 10

4.3. Handlingsplan för ekonomi i balans 13

4.4. Bedömning ekonomistyrning 17

5. Intern kontroll och uppföljning 20

5.1. Intern kontroll 2023 20

5.2. Uppföljning i form av system- och ekonomistöd 21

5.3. Bedömning intern kontroll och uppföljning 22

6. LEIF-projektet 24

6.1. Projektets bakgrund och genomförande 24

6.2. Kostnaderna för projektet 24

7. Slutsats och rekommendationer 26

8. Källförteckning 28

9. Revisionskriterium 29

Bilaga 1. Sammanställning av beslut 30

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Värnamo kommun granskat vilka åtgärder omsorgsnämnden vidtagit utifrån 2022 års granskning av arbetet med mål och ekonomi.

Den sammanfattande bedömningen är att omsorgsnämnden i flera avseenden inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att komma till rätta med de brister som konstaterades i den föregående granskningen. Av totalt sex rekommendationen är bedömningen att tillräckliga åtgärder inte vidtagits i fem fall och att nämnden i ett fall vidtagit delvis tillräckliga åtgärder.

Detta innebär att nämnden bland annat i sin hantering av resursfördelning och internbudget, ekonomistyrning och hantering av underskott 2023 i flera avseenden uppvisar brister avseende ändamålsenlig ekonomisk styrning samt otillräcklig intern styrning och kontroll. Bilden förstärks av den historiska bakgrunden med bristande budgetdisciplin och brister i verksamhets- och ekonomistyrningen redan under föregående mandatperiod.

Nämnden behöver fatta nödvändiga beslut för att på ett par års sikt kunna nå en budget i balans och det är angeläget att nämnden snarast fortsätter sitt arbete med resursfördelningsfrågor inom sitt verksamhetsområde så att verksamheten på sikt kan anpassas till förväntade ekonomiska ramar. I detta arbete behöver chefer på flera nivåer avsevärt mer kunskap om budget och ekonomi och ett utökat stöd för att budgetera, följa upp och vidta åtgärder vid ekonomiska avvikelser.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Revisionen granskade under 2022 omsorgsnämndens ekonomi- och verksamhetsstyrning. Bakgrunden var nämndens svårigheter att nå budet i balans under hela mandatperioden 2019–2022. Underskottet om 10 miljoner kronor (mkr) år 2021 växte till 12 mkr år 2022. Prognosen för helåret 2023 var ett underskott om 42,5 mkr. Detta uppges i delårsbokslutet 2023 bero på att utförarverksamheten har fler anställda än vad som ryms inom tilldelad budgetram och på kostnader för externa placeringar enligt LSS.

Den sammanfattande bedömningen från granskningen 2022 var att omsorgsnämnden inte hade en ändamålsenlig ekonomi- och verksamhetsstyrning. Bland annat säkerställde nämnden inte att ändamålsenliga riskanalyser fanns framtagna kopplade till budgeten och planerade ekonomiska åtgärder. Tillräckliga åtgärder för att nå en budget i balans hade inte vidtagits. Därtill identifierades brister i hur nämnden säkerställde att chefer på olika nivåer hade uppdaterad och tillgänglig information samt tillräckliga system och controller stöd för att följa och analysera kostnadsutvecklingen.

Omsorgsnämnden lämnades sex rekommendationer:

- Tillse att nämndens mål även omsätts av verksamheterna på enhetsnivå.
- Tillse att indikatorer är ändamålsenliga för att följa upp nämndens måluppfyllelse.
- Tydligare hantera risker med påverkan på nämndens ekonomi och bristande uppföljning t.ex. i intern kontrollplan.
- Fördjupa sig ytterligare i nämndens ekonomi och orsakerna till att nämndens underskott både gällande de delar som inte kan påverkas men framförallt i de som kan påverkas.
- Tydligt fatta beslut med anledning av t.ex. prognosticerade underskott, vägvalsfrågor m.m. se till att nämndens beslut framgår av protokoll. Detta för att leva upp till kommunallagens krav gällande förtroendevalda i nämnder.
- Tillse att chefer m.fl. ges tillräcklig utbildning i stödsystem för uppföljning så att dessa system kan användas fullt ut i verksamheten.

Förvaltningen inledde under år 2022 en metod för att planera arbetsuppgifter där schemaläggning utgick från brukarnas behov kallad *Lugnt, Effektivt med Individen i Fokus* (LEIF). Vid intervju med nämndens presidium i september 2023 framfördes att LEIF-projektet inte nått förväntat resultat och att projektet kommer att tonas ned.

Då underskottet i verksamheten består och under 2023 ökade jämfört med tidigare år har revisionen utifrån en risk- och väsentlighetsbedömning beslutat att följa upp granskningen av nämndens ekonomistyrning samt LEIF-projektet.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte har varit att bedöma om omsorgsnämnden har vidtagit åtgärder utifrån 2022 års granskning och om nämnden har en ändamålsenlig ekonomistyrning inklusive åtgärder som syftar till att nå en budget i balans. Revisionsfrågorna har utgått från tidigare rekommendationer samt inkluderat en kartläggning av kostnader för LEIF-projektet. Ytterligare en granskningsrapport som rör specifikt upphandlingen av konsultstödet i LEIF-projektet har beslutats och genomförts av revisionen i mars 2024.

2.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen har genomförts mellan november 2023 och mars 2024.

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer. Vi har tagit del av underlag som dels visar på processer och arbetet med ekonomin, dels ekonomiska uppföljningar. Enskilda intervjuer har hållits med nämndens presidium samt med tjänstepersoner inom omsorgsförvaltningens ledning. En fullständig källförteckning finns i kapitel 5.

Utöver vår interna kvalitetssäkring har samtliga intervjuade getts möjlighet att sakgranska rapportutkastet. Detta för att säkerställa att revisionsrapporten bygger på korrekt fakta och uttalanden.

Rapportens granskningsresultat är strukturerat utifrån tre olika områden:

- Verksamhetsmål
- Ekonomistyrning, samt
- Intern kontroll och uppföljning.

I varje kapitel går vi igenom hur arbetet inom området bedrivs och vilka åtgärder som vidtagits utifrån de rekommendationer som revisionen lämnade. I slutet av varje kapitel lämnas en delbedömning utifrån huruvida nämnden vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationen och sist, i kapitel 7 finns slutsatser och rekommendationer. I ett särskilt kapitel (kapitel 6) beskrivs arbetet med LEIF.

2.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier, för att läsa mer om revisionskriterierna se bilaga 1.

- Kommunallagen (2017:725)
- Fullmäktiges budget 2023
- Omsorgsnämndens reglemente

3. Verksamhetsmål

3.1. Organisation

Sedan 1 september 2023 finns en ny organisation inom omsorgsförvaltningen. Förvaltningen leds av en förvaltningschef med tre verksamhetschefer uppdelade på:

- funktionshinderomsorg och myndighet,
- särskilt boende, samt
- hemtjänst, hälso- och sjukvård samt förebyggande.

Det finns totalt 29 enhetschefer uppdelade på de tre verksamhetsområdena. Den sista januari 2024 finns 915 tillsvidareanställda medarbetare. Inom förvaltningen finns en avdelning för ekonomi och administration med cirka 16 medarbetare samt en avdelning för kvalitet och utveckling med cirka 14 medarbetare.

Innan omorganisationen i september hade verksamheten under ungefär två år letts av en förvaltningschef samt en verksamhetschef, en biträdande verksamhetschef samt enhetscheferna. Uppdelningen i olika verksamhetsområden gjordes efter önskemål i organisationen.

Av nämndens delårsrapport framgår att det under 2023 varit en hög omsättning av personal samt chefer. Sedan september 2023 har förvaltningen letts av en tillförordnad förvaltningschef. En ny förvaltningschef tillträder i mars 2024.

3.2. Mål och prioriteringar

Av omsorgsnämndens verksamhetsplan åren 2023-2025 framgår att nämndmålen med indikatorer kvarstod från 2022. Nämndmålen utgick från kommunfullmäktiges fyra övergripande mål om kvalitet, klimat, delaktighet och kompetensförsörjning.

I tabellen nedan framgår bedömningen av målen från verksamhetsberättelsen 2022 samt bedömning per 31 augusti 2023 och prognosen för helåret.

Tabell 1. Bedömning av nämndmål

Övergripande mål och nämndmål 2023-2025	Bedömning 2022	Bedömning 31.08.2023	Prognos helåret 2023
Kvalitet - Brukaren möts utifrån sina individuella behov med respekt.	Delvis uppfyllt.	Ej utvärderat.	I hög grad uppfyllt.
Kvalitet - Brukaren får en jämlik, trygg och säker vård med god kvalité.	Delvis uppfyllt.	Ej utvärderat.	I hög grad uppfyllt.
Kvalitet - Vård- och omsorgsbehov ska dokumenteras på ett säkert sätt.	Delvis uppfyllt.	Ej utvärderat.	Delvis uppfyllt.
Klimat - Att nå en klimateffektiv verksamhet som innefattar bra	Ej utvärderat.	Ej utvärderat.	Delvis uppfyllt.

energianvändning och miljövänliga transporter.			
Delaktighet - Medarbetarna är insatta i målen för sin arbetsplats och Värnamo kommuns målstyrning samt delaktig i arbetet i omsorgsförvaltningen.	Ej utvärderat.	Ej utvärderat.	I hög grad uppfyllt.
Kompetensförsörjning - Omsorgsnämnden ska upplevas som en attraktiv arbetsgivare som utvecklar och kan behålla sina medarbetare.	Ej uppfyllt.	Ej utvärderat.	Delvis uppfyllt.

Källa 1. Verksamhetsberättelse 2022 och delårsrapport 2023

Målarbetet förändrades inte under 2023

Vår granskning visar att vid bedömningen för 2022 var tre mål delvis uppfyllda, två mål ej utvärderade och ett mål var ej uppfyllt. Vid delårsrapporten 2023 är inget av målen utvärderat. Ett av målen bedöms ha samma utfall för helåret 2023 som för 2022 medan övriga fem mål förväntas ha ett bättre utfall 2023. Vid intervju lyfts fram att utvärdering av målen är ett förbättringsområde.

Av verksamhetsberättelsen 2022 framgick att 14 av 23 indikatorer inte hade mätts för 2022. Avseende vissa indikatorer framgår att det inte har gått att mäta på grund av att Socialstyrelsen inte mäter det aktuella året eller att medarbetarundersökningen enbart görs vartannat år. I delårsrapporten för 2023 har ingen av indikatorerna mätts.

Av intervjuer framgår en bild av att arbetet med verksamhetsplanen och nämndmålen under 2023 inte har varit ett prioriterat område. Dels på grund av att det tidigt kommunicerades att en ny struktur och nya mål skulle tas fram för 2024, dels att handlingsplanen för att nå en budget i balans prioriterades.

Nämndmålen har inte brutits ned till verksamhetsnivå, varken till verksamhetsområde eller enhetsnivå. Intervjuade uppger att det rått samstämmighet inom förvaltningen i att inte bryta ned målen till enhetsnivå mot bakgrund av att det varit en hög omsättning av chefer med både vakanser och interrimschefer under 2023.

Delade uppfattningar om verksamhetsplanen 2024–2026

Verksamhetsplanen för åren 2024–2026 har arbetats fram i dialog mellan nämndspresidiet och förvaltningsledning och antogs av nämnden i december 2023. Kommunfullmäktige har antagit nya mål och nya övergripande målen. Dessa är: *En stark kommun, en attraktiv kommun, en grön kommun och en trygg kommun*. Utifrån detta har nämnden beslutat om fyra mål och 35 indikatorer. Intervjuade uppger att man har fler kvantitativa indikatorer än tidigare med syfte att öka mätbarheten.

Däremot saknas det resultat från tidigare år att jämföra med och/eller målnivåer för flera av indikatorerna. Totalt saknas framtida målnivåer för 22 av 35 indikatorer (ca

två tredjedelar). Gällande 15 av 35 indikatorer saknas såväl framtida målnivåer som tidigare resultat att jämföra med (cirka 40 procent). En förklaring uppges vara att indikatorer inom målområdet för *en attraktiv kommun* inte tidigare mätts vilket avser 15 indikatorer. För 10 av dessa saknas dock även framtida målnivåer.

I verksamhetsplanen finns ett avsnitt om utmaningar och framtida utveckling i vilken generella externa faktorer som demografiska utveckling, personal- och kompetensförsörjning och eventuella kommande lagförändringar inom socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. I stort beskrivs samma utmaningar i verksamhetsplanen 2023 som 2024. Intervjuade har delade meningar om detta på ett rättvisande sätt speglar nämndens specifika utmaningar inom bland annat ekonomiområdet. Andra intervjuade menar att verksamhetsplanen också syftar till att beskriva visioner för verksamheten.

Av intervjuer beskrivs att det finns en ambition om att bryta ned verksamhetsplanen till respektive verksamhetsområde under 2024. Vidare beskrivs att verksamheten hittills inte har varit involverad i verksamhetsplanen för 2024.

3.3. Bedömning målarbetet

Rekommendationer:

- Tillse att nämndens mål även omsätts av verksamheterna på enhetsnivå.
- Tillse att indikatorer är ändamålsenliga för att följa upp nämndens måluppfyllelse.

Bedömningen är att nämnden inte har beaktat rekommendationerna.

Den kommunövergripande målstrukturen kvarstod under 2023 och därmed kan det till viss del anses rimligt att nämndens målstruktur kvarstod.

Bedömningen är dock att målarbetet har varit otillräckligt under 2023. Nämnden ska i enlighet med kommunallagen se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om och vi bedömer att nämnden delvis brustit i sitt ansvar genom att verksamhetsplanen inte brutits ner, och att målen inte har utvärderats vid delåret. Detta innebär att nämnden inte kan vidta åtgärder vid avvikelser då de inte vet vad utfallet är eller på ett underbyggt sätt förväntas bli.

Avseende verksamhetsplanen för år 2024 som är antagen av nämnd noterar vi att målnivåer saknas för 22 av 35 indikatorer. I många fall saknas både målnivåer och tidigare jämförbara resultat. Detta bedöms som en brist. Nämndens verksamhetsplan för 2024 bedöms vidare inte spegla de utmaningar inom exempelvis personalförsörjning och resursfördelning som finns utan beskriver verksamheten i mycket generella ordalag och är mer att betrakta som ett visionsdokument än en planering för det kommande året.

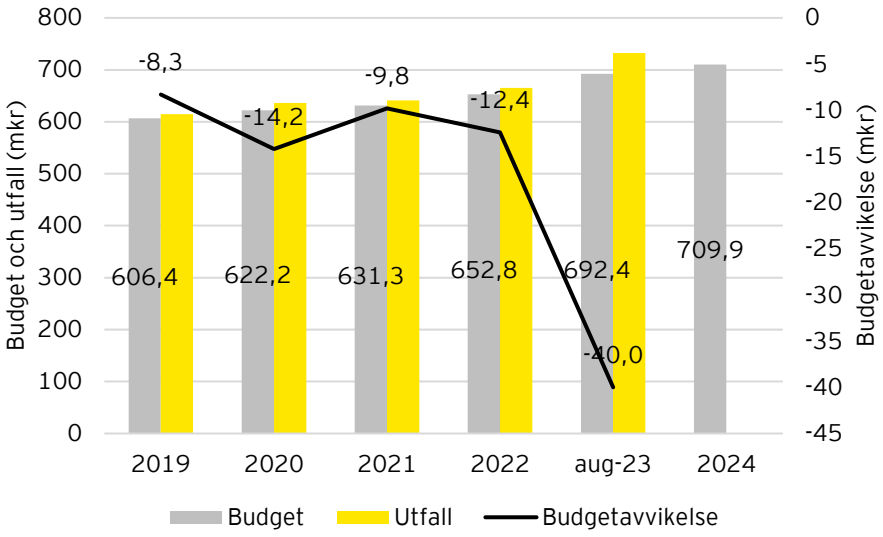
4. Ekonomistyrning

4.1. Ramtilldelning

Diagrammet nedan visar nämndens ramtilldelning och utfall mellan 2019 och augusti 2023. Siffrorna för augusti 2023 avser prognosen från delårsrapporten. Ett underskott om 40,0 mkr motsvarar nästan 6 % av den totala ramtilldelningen. Ramtilldelningen till nämnden är inte volymbaserad utifrån exempelvis demografiska kartläggningar eller vårdbehov utan bygger i stort på föregående års budget. Intervjuade uppger att man efterfrågat en volymbaserad modell men inte fått gehör från kommunstyrelsen.

Den tilldelade ramen för 2024 är 709,9 mkr. Detta uppges vid intervju vara dels en omfördelning, dels kompensatoriska höjningar för exempelvis ökade pris- och lönekostnader samt avseende boendekostnader för placerade barn. Ramomfördelningen beror på att bemanningsfunktionen numera ingår under nämndens ansvar.

Diagram 1. Budget, utfall och avvikelse 2019–2023

Källa 2: Årsredovisningar 2019–2022, delårsrapport 2023 samt verksamhetsberättelse 2023

Diagrammet ovan visar att nämnden mellan 2019 och 2022 har haft ett underskott mellan -8,3 och -14,2 mkr. För 2023 var underskottet -40,0 mkr.

Internbudgetbeslut

Nämnden beslutade 14 december 2022 att godkänna årsbudget för 2023 enligt förvaltningens förslag. Underlaget vi har tagit del av innehåller en sammanställning

av delramar per verksamhetsområde för 2023 samt en jämförelse med 2022. Delramarna omfattar:

- Ej fördelad budget
- Stab
- Verksamhetsledning
- Förebyggande
- Myndighet
- Äldreomsorg
- Funktionshinderomsorg
- Hälso- och sjukvård

Årsbudgeten för 2024 godkändes av nämnden 13 december 2023 enligt förvaltningens förslag. Underlaget vi har tagit del av innehåller en sammanställning likt den som beskrivits ovan. Därtill finns en beskrivning av väsentliga förändringar för varje område. Exempelvis framgår att förvaltningen har avsatt cirka 5,6 mkr centralt då införandet av en ny resursfördelningsmodell kan innebära att resurser till verksamheten kan behöva utökas. Ett annat exempel är att kostnaderna för daglig verksamhet ska motsvara genomsnittet för riket vilket innebär att verksamheten har fått minskade medel med ca 10 mkr.

Hur ersättningen till respektive enhet/verksamhet räknas fram eller vad den baseras framgår inte av underlaget.

Av intervjuer i februari 2024 framgår att verksamheterna, ännu inte har en budget för innevarande år och därmed inte vet vilka ekonomiska förutsättningar de har för 2024. En likartad problematik beskrivs ha funnits under 2023.

Resursfördelningsmodell

Resursfördelningsmodellen är baserad på en generell kvot/fördelning till de olika enheterna. Intervjuade uppger att det inte är respektive enhets faktiska brukares behov eller vårdtyngd som styr resursfördelningen. Detta beskrivs sin tur leda i till att det finns enheter som redan när budgetåret börjar har kostnader som överstiger budgeterade medel. Vid den första månadsuppföljningen, per siste februari 2023 var det 19 av 22 chefsområden inom förvaltningen som redovisade underskott.

Vidare framgår av intervjuer att även budgeten för 2024 till stora delar bygger på föregående år med vissa kompensationer för äskande från verksamhetschefer och enhetschefer.

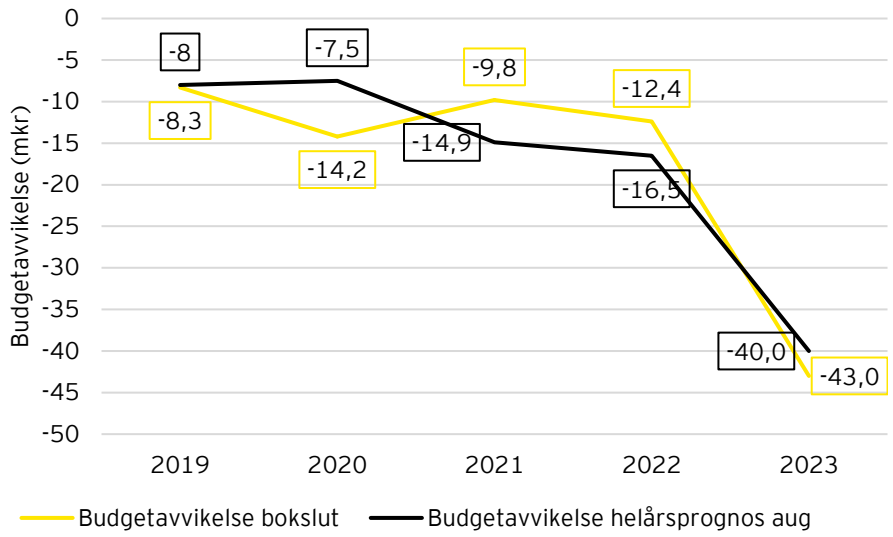
Intervjuade uppger att det pågår en översyn av resursfördelningsmodellen med så kallade vårdtyngsmätningar vilket syftar till att säkerställa att rätt nivå av resurser och vård tilldelas baserat på brukares individuella behov.

Kommunen tecknade ett abonnemangsavtal för Kuben[1] med en leverantör för perioden 2020-11-01 till och med 2021-10-31. Enligt uppgift flyttades däremot projektet fram. Leverantören beskriver Kuben som ett verktyg för att översätta individers behov av hjälp och stöd till resursfördelning i form av bemanningsbehov och budgetfördelning. Av intervju framgår att en bedömning gällande resursfördelningen inom daglig verksamhet och gruppbostäder påbörjades 2024.

Prognossäkerhet

Omsorgsnämnden har redovisat underskott under hela perioden 2019–2023. Diagrammet nedan redogör för nämndens prognostiserade budgetavvikelse jämfört med det faktiska utfallet.

Diagram 2. Prognossäkerhet 2019–2023

Källa 3. Årsredovisningar 2019–2022, delårsbokslut 2023 samt verksamhetsberättelse 2023

Mellan 2019 och 2022 har prognoserna visat på en större avvikelse i förhållande till faktiskt utfall jämfört med 2023 då prognos för helåret och utfall för helåret stämt relativt väl. En osäkerhetsfaktor som nämns vid intervjuerna är de generella och de riktade statsbidragen som ofta påverkar utfallet.

4.2. Löpande ekonomisk rapportering

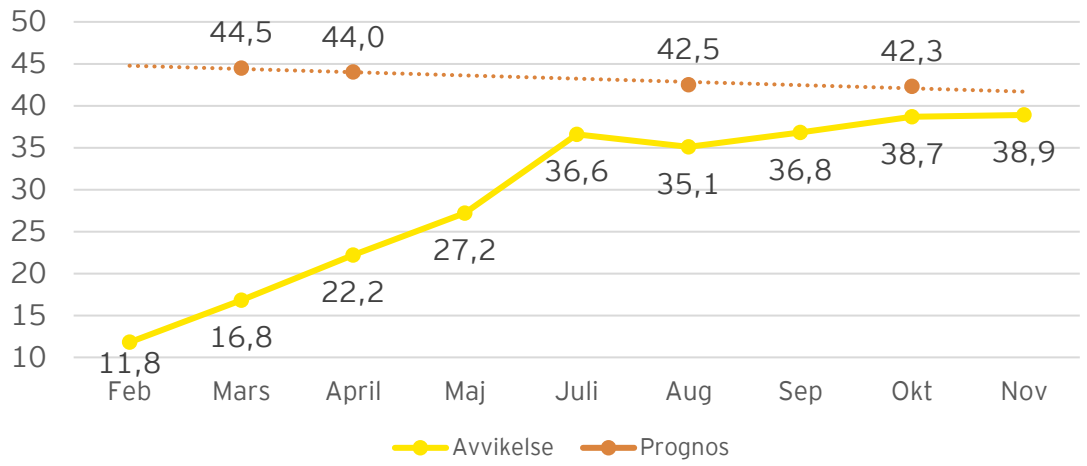
Under 2023 har nämnden tagit del av månadsuppföljning där den ackumulerade avvikelsen har redogjorts per februari, maj, juli, augusti, september och oktober.

[1] Kuben är ett digitalt behovsbedömningsverktyg från företaget Ensolution. Kuben utgår från att vårdåtgärder hos faktiska brukare registreras, sammanställs och sedan används som underlag för planering av tid/bemanning.

Utöver detta har nämnden erhållit budgetuppföljning med helårsprognos per mars, april och oktober samt att en helårsprognos presenterades per augusti vid delårsbokslutet. Totalt 10 olika tillfällen med ekonomisk uppföljning. I bilaga 1 finns en sammanställning över nämndens beslut under 2023.

Diagrammet nedan redogör för den ackumulerade avvikelsen samt prognoser för helåret som nämnden har tagit del av.

Diagram 3. Ackumulerad negativ avvikelse samt helårsprognos under 2023

Källa 4. Månadsuppföljning, budgetuppföljning samt delårsrapport 2023

Diagrammet visar att nämnden vid den första budgetuppföljningen med helårsprognos per mars 2023 redovisade en negativ budgetavvikelse om -16,8 mkr med en prognos om underskott på -44,5 mkr för helåret.

Tabellen nedan visar driftverksamheten per 31 augusti 2023 som redovisades till nämnden i samband med delårsbokslutet.

Tabell 2. Driftverksamhet per augusti 2023

Område	Avvikelse i mkr
Omsorgsnämnd	-0,2
Gemensam vård/omsorg, funktionsnedsättning	+0,2
Hemtjänst	-6,1
Korttidsboende	-1,7
Dagverksamhet, ordinärt boende	+0,5
Särskilt boende/annat boende	-9,2
Öppen verksamhet	-0,5
Övriga insatser, ordinärt boende	+1,7
Gemensamma insatser LSS	-2,3

Boende LSS vuxna	-9,1
Boende LSS barn	-9,9
Personlig assistans LSS/SFB	-4,2
Daglig verksamhet LSS	-3,3
Övriga insatser LSS	+1,0
Förvaltningen	+3,2
Hälso- och sjukvård	-2,5
Total avvikelse	**-42,5 mkr**

Källa 5. Delårsrapport 2023

De fem största underskotten om totalt 38,5 mkr finns inom hemtjänst, särskilt boende, LSS boende vuxna, LSS boende barn samt personlig assistans.

I budgetuppföljningen per mars och april har avvikelserna förklarats på följande sätt:

1. Kostnaden för köpta platser enligt LSS barn/unga kostnad ryms inte inom tilldelad budgetram från kommunfullmäktige och är av denna anledning ofinansierad.
2. Underskottet gällande kostnaden för boende enligt LSS vuxna beror på att det tillkommit en placering utöver budget.
3. Förvaltningen konstaterar att verkställigheten har fler anställda än vad som ryms inom tilldelad budgetram. Rekryteringsläget är ansträngt och sjukfrånvaron är fortsatt hög och därför behövs inhyrda biståndshandläggare, sjuksköterskor och interims-chefer användas.
4. Ett av målen med LEIF-arbetet är att verkställigheten ska få en budget efter planerat/utfört behov. Det kan komma att innebära en omfördelning av budget mellan verksamheterna kan ske, vilken i sin tur ska leda till en budget i balans för verkställigheten. Den nya resursfördelningsmodellen ska simuleras under våren 2023.
5. Antal förskrivna hjälpmedel ökar.
6. Förvaltningen har sökt statsbidrag om 5 mkr som inte är beviljade ännu.

I budgetuppföljningarna per augusti och per oktober är punkt nummer 2, 4 och 6 inte med. Övriga förklaringar till avvikelserna kvarstår. Inga ytterligare förklaringar eller analyser ges.

Av intervjuer framgår att underskotten i de olika verksamhetsområdena beror på olika faktorer. Exempelvis nämns kostnader kopplat till sjukfrånvaro samt konsulter eller att det finns enheter som har en för hög bemanning i förhållande till sin budget.

Det finns bland de intervjuade inte en samstämmig bild av vilka verksamheter eller faktorer som har störst påverkan på nämndens ekonomi och som ligger bakom underskottet. Exempelvis omnämns kostnaden för placerade barn, höga jämförelsekostnader per brukare och sjukfrånvaro. Det framgår även att det har

funnits en oro i organisationen med anledning av den omsättning av personal och förvaltningsledning som varit under 2023.

4.3. Handlingsplan för ekonomi i balans

Beslut om att ta fram handlingsplan fattas i februari 2023

Den 22 februari 2023 fattade nämnden fattade beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att arbeta fram ett förslag på åtgärder som syftar till att nå en budget i balans per 31 december 2024. Det framgår inte om nämndens budget ska vara i balans för budgetåret 2025 eller om också tidigare underskott ska vara hanterade. Åtgärderna ska var och en vara uppskattade till ett ekonomiskt värde och redovisas till nämnd den 5 april 2023. Nämnden prioriterar bland åtgärderna och ger därefter ett nytt uppdrag avseende budget i balans.

I ärendebeskrivningen framgår att nämnden sedan flera år dragits med ett ekonomiskt underskott och till följd av detta krävs en handlingsplan med ändamålsenliga åtgärder. Det påpekas att åtgärderna inte får påverka kvaliteten på arbetet eller arbetsmiljön på ett negativt sätt. Hur detta ska åstadkommas utan att det påverkar kvalitén eller arbetsmiljön framgår inte.

Förslag redovisas i april och beslut fattas i maj

Den 26 april 2023 redovisar förvaltningen ett förslag med åtgärder. Nämnden godkänner redovisningen av föreslagna åtgärder. Den 31 maj 2023 beslutar nämnden om 12 åtgärder. Exempelvis att förvaltningen ska vidta riktade insatser för att sänka sjukskrivningstal och medföljande sjukskrivningskostnad, förvaltningen ska vidta åtgärder för kostnaderna för daglig verksamhet ska motsvara riksgenomsnittet, samt att förvaltningen ska göra en genomlysning av förvaltningen för att hitta besparingar. Vi återkommer till den fullständiga åtgärdsplanen på sida 15.

Av ärendebeskrivningen i protokollet från den 31 maj 2023 framgår att åtgärderna var och en ska vara uppskattade till ett ekonomiskt värde. Det var fem av åtgärderna som innehöll ett procentuellt målvärde med utgångspunkt från 2022. Det går inte att räkna ut det uppskattade ekonomiska värdet av de 12 åtgärder som nämnden godkände.

Enligt intervjuade har nämnden gett direktiv om riktning och målområde medan förvaltningen arbetat fram aktiviteter för att nå dit. I framtagandet av åtgärder har inga dokumenterade riskanalyser av konsekvenser för kvaliteten i arbetet eller arbetsmiljön för medarbetare tagits fram.

Kommunstyrelsen fattar parallellt beslut i maj

Med anledning av att flera nämnder i kommunen prognostiserar underskott för 2023 beslutade kommunstyrelsen den 2 maj 2023 att uppdra dessa nämnder att till den 20 juni återkomma med en åtgärdsplan för en budget i balans 2023.

Den 20 juni 2023 presenterades omsorgsnämndens åtgärdsplan för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen beslutade att godkänna informationen samt utifrån åtgärdsplanen uppdra nämnden att återkomma med tidplan, prioriteringsordning samt ekonomisk effekt för budget i balans till augusti.

Den 5 september 2023 beslutade kommunstyrelsen att berörda nämnder fortlöpande ska rapportera status, genomförande och effekter av beslutade åtgärdsplaner i samband med kommunens ordinarie tillfällen för budgetuppföljning.

I september revideras handlingsplanen

Med anledning av kommunstyrelsens beslut om att nämnden skulle återkomma med tidplan, prioriteringsordning samt ekonomisk effekt gjordes i september 2023 en komplettering av den handlingsplan som ursprungligen godkändes i maj. Komplettering framgår i kursivt men har kortats ned av granskare:

1. att omsorgsförvaltningen vidtar riktade insatser i syfte att sänka förvaltningens sjukskrivningstal och medföljande sjukskrivningskostnad med 25 % med utgångspunkt från den totala summan för 2022.

   Målet 2023 är 9,87 % i sjukfrånvaro samt max 15 mkr vid årets slut. Delmålvärdet för 2023 är ett genomsnitt på utfallet 2022 och målvärde enligt handlingsplan.
2. att omsorgsförvaltningen vidtar riktade insatser i syfte att sänka förvaltningens kostnader för mertid och övertid med 25 % med utgångspunkt från den totala summan för 2022.

   Målvärdet för 2023 är 19,3 mkr. Förväntad besparing är 1,5 mkr.
3. att omsorgsförvaltningen vidtar riktade insatser i syfte att sänka förvaltningens kostnader för timanställda med 50 % med utgångspunkt från den totala summan för 2022, exklusive juni, juli och augusti.

   Årets målvärde är 35 mkr. Förväntad besparing är 3 mkr.
4. att omsorgsförvaltningen vidtar riktade insatser i syfte att sänka förvaltningens kostnader för externa konsulter med 50 % med utgångspunkt från den totala summan för 2022.

   Förvaltningen kommer inte att klara en kostnadsminskning 2023.
5. att omsorgsförvaltningen vidtar riktade insatser i syfte att kostnaderna för det förebyggande arbetet inte överstiger 2022 års nivå.

   Kostnaden uppgick till 5,5 mkr år 2022. Prognos för 2023 redovisas i delårsrapporten.
6. att omsorgsförvaltningen utreder och vidtar ändamålsenliga åtgärder i syfte att kostnaderna för daglig verksamhet ska vara motsvarande riksgenomsnittet.

   Förvaltningen har påbörjat omprövning av samtliga beslut med avsikt att vara klara i september 2023 och återkoppla förslag till nämnden.

7. att omsorgsförvaltningen tillser att en överanställning motsvarande 50 årsarbetare i resurspoolen kommer till stånd inom befintlig budgetram samt utifrån den överkapacitet som finns inom verksamheterna.

   Avsikten är 20 personer i resurspool och 30 överanställningar.

8. att omsorgsförvaltningen tillskapar en intern riktlinje för att antalet medarbetare per chef inte överstiger 40 medarbetare och att verkställandet av detta sker inom befintlig budgetram.

   Omställningen kommer att ske successivt.

9. att omsorgsförvaltningen med stöd av extern aktör skyndsamt påbörjar utredning om matdistribution och serviceinsatser.

   Extern aktör är inte klar.

10. att omsorgsförvaltningen gör en genomlysning av förvaltningsorganisationen i syfte att finna besparingar.
11. att omsorgsförvaltningen löpande delger nämnden och nämndens ordförande information och förslag på ytterligare åtgärder som bedömds kunna leda till en budget i balans.

    Förvaltningen kommer successivt redovisa förslag för ytterligare åtgärder.

12. att omsorgsförvaltningen senast med start i september ger nämnden månatlig redovisning i hur ekonomin på förvaltningen utvecklas.

    Uppföljning av ekonomi samt nyckeltal redovisas månatligen.

Kommunstyrelsen godkände informationen om nämndens handlingsplan den 17 oktober 2023.

Efter revideringen av handlingsplanen är fortfarande inte var och en av åtgärderna uppskattade till ett ekonomiskt värde, i enlighet med nämndens beslut från den 22 februari 2023. Inte heller finns en tidplan, prioriteringsordning eller ekonomisk effekt för handlingsplanen i enlighet med kommunstyrelsens beslut från den 20 juni 2023 annat än för en av de tolv åtgärderna (nummer 10).

Nämnden beslutade om anställningsstopp

Den 25 oktober tog nämnden del av månadsuppföljning per september. Vid samma sammanträde beslutade nämnden om ett anställningsstopp för hela omsorgsförvaltningen från och med den 26 oktober 2023 och 6 månader framöver. Av beslutet framgår att förvaltningschef, efter rutin avseende särskild återbesättningsprövning, kan bevilja dispens från anställningsstoppet. Av ärendebeskrivningen framgår att delårsbokslutet visade på en nettoökning med 19 årsarbetare under årets första åtta månader.

Enligt den interna processen och rutin avseende förstärkt återbesättningsprövning ska processen följa stegen nedan:

- Enhetschef ska se över bemanning inom eget chefsområde samt pröva behovet av att återbesätta tjänsten. Enhetschefen ska därefter motivera

återbesättning enligt en mall för återbesättningsprövning till sin verksamhetschef.

- Verksamhetschefen ska i sin tur motivera återbesättning till förvaltningschefen.
- Om förvaltningschefen beslutar att godkänna återbesättning ska den rekryterande chefen påbörja vakansprövning. I vakansprövning är såväl stabsfunktion, HR som rekryterande chef involverad.
- Anställningsbeslut ska redovisas enligt delegation.

Enligt nämndens delegationsordning är det delegerat på lägsta nivå till chef med personalansvar att besluta om anställning för underställd personal. Inga delegationsbeslut gällande anställningar har redovisats till nämnden sedan anställningsstoppet infördes enligt protokollen. Intervjuade uppger att nämnden har fått muntlig information.

Intervjuade beskriver att enhetschefer med anledning av anställningsstoppet i hög utsträckning har samarbetat för att kunna lösa bemanningen internt inom förvaltningen. Samtidigt framgår vid intervjuer en samlad bild från förvaltningen att administrationen som anställningsstoppet har medfört har försvårat rekrytering av nödvändig personal samt tagit mycket resurser i anspråk.

Vidare framgår av exempelvis delårsrapporten att förvaltningen har använt inhyrda biståndshandläggare, sjuksköterskor och interrimschefer under 2023 för att lösa bemanningsbehovet. Åtgärd nummer 4 i handlingsplanen syftar till att sänka kostnaderna för externa konsulter. Intervjuade uppger att möjligheten att rekrytera personal för att kunna ersätta exempelvis konsulter inom myndighetsutövning har påverkats av den administration återbesättningsprövningen innebär.

Anställningsstoppet gäller inte bemanningsfunktionens timvikarier. Intervjuade uppger att bemanningsfunktionen är överbelastad och inte kan tillhandahålla vikarier till det behov som finns. Åtgärd nummer 3 i handlingsplanen syftar till att sänka förvaltningens kostnader för timanställda. Vi har fått olika uppgifter gällande huruvida behovet av timanställningar och kostnaderna förknippade med desamma har ökat eller minskat under den tid som anställningsstoppet har gällt. Av nämndens protokoll från februari 2024 att kostnader för mertid (övertid och fyllnadstid) per januari 2024 har halverats jämfört med januari 2023. Kostnaderna för mertid för 2023 har minskat med 20 procent jämfört med 2022.

Enligt uppgifter har väldigt få återbesättningar nekats.

Åtgärder i handlingsplanen har inte följts upp

Enligt intervjuade följs handlingsplanen upp månatligen till nämnden i form av muntlig information. Nämnden tar månatligen del av uppföljning av nyckeltal gällande utvecklingen gällande mertid (övertid och fyllnadstid), timanställda samt sjukfrånvaro. Nyckeltalen är förvaltningsövergripande med undantag för sjukfrånvaron som även redovisas per befattning. Tidsserierna omfattar i flera fal perioden 2019–2023. Någon skriftlig analys av nyckeltalen redovisas inte.

Det finns inget dokumenterat underlag på att åtgärderna eller delmålen för 2023 i handlingsplanen har följts upp.

I de månadsuppföljningar som nämnden har tagit del av per augusti, september, oktober och november har nämnden i samtliga fall beslutat att godkänna uppföljningarna. I samtliga beslut finns ett stycke där det framgår att nämnden ser allvarligt på situationen och förutsätter att förvaltningen arbetar hårt för att komma till rätta med underskottet samt att täta och löpande uppföljningar krävs för att nå målet om en budget i balans per 31 december 2024. Enligt uppgift syftar täta och löpande uppföljningar till nämndens 15 planerade sammanträden under 2024 (jämfört med 13 under 2023).

Den första prognosen för 2024 kommer att bygga på utfallet per mars 2024 och behandlas i nämnden i maj 2024.

För en av åtgärderna finns en prioriteringslista

Gällande åtgärd nummer 10 om att förvaltningen ska göra en genomlysning av förvaltningsorganisationen i syfte att finna besparingar har ett dokument arbetats fram med förslag på åtgärder. De tre verksamhetscheferna fick i uppdrag att ta fram åtgärder för respektive verksamhetsområde. Prioriteringslistan har enligt uppgift inte redovisats i nämnden men däremot har nämndsordförande tagit del av den.

Två övergripande åtgärder är att tydliggöra rollfördelningen med exempelvis rollbeskrivning av enhetschef samt genomlysning av rollen som verksamhetsplanerare, samt att säkerställa att verksamheterna har rätt ersättning utifrån individens behov.

Inom respektive områden för myndighet, hemtjänst, särskilt boende, funktionshinderomsorg, hälso- och sjukvård/förebyggande, ekonomi samt personal har mellan två och fem åtgärder föreslagits. Förslagen har fått prioritering 1–4. Det framgår inte vad prioriteringarna innebär. Det finns ett datum för när varje åtgärd ska vara genomförd samt att det framgår vem som är ansvarig. Åtgärderna innehåller inga uppskattningar om kostnader eller besparingar.

4.4. Bedömning ekonomistyrning

Rekommendation:

- Fördjupa sig ytterligare i nämndens ekonomi och orsakerna till att nämndens underskott både gällande de delar som inte kan påverkas men framförallt i de som kan påverkas.

Bedömningen är att nämnden inte har vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationen. Vi grundar bedömningen på bristande process för intern resursfördelning och budgetering. Nämnden behöver fortsätta utveckla sin

förståelse för och förklaring till underskottet samt hur olika ekonomiska faktorer påverkar nämndens ekonomi.

Vi bedömer att nämndens behöver utveckla sin process för resursfördelning och internbudget så att processerna är tydliga, transparenta och att resursfördelningen kan fungera styrande för nämndens ekonomi. Nämnden har inte en tydlig tidsplan för sin internbudgetprocess och vi kan inte utesluta att hanteringen bidrar till en försenad uppföljning och en försenad hantering av underskott då verksamheterna inte får rimliga planeringsförutsättningar. Det påbörjade arbetet med resursfördelning som på ett bättre sätt speglar de faktiska behoven behöver fortsätta och nämnden behöver ytterligare utveckla sin förståelse för vilka faktorer som påverkar nämndens ekonomi och som är kostnadsdrivande, både på kort och lång sikt.

Utifrån intervjuer och underlag är bedömningen att det fortfarande inte finns en samlad bild av orsakerna till underskottet och att de orsaker som beskrivs inte förklarar inte hela underskottet om drygt 40 mkr. Detta visar ytterligare på behovet av en transparent och förutsägbar resursfördelning.

Bedömningen är vidare att vissa av de faktorer som anges som anledning till underskottet har varit, eller borde varit kända på förhand och internbudgeten borde i större utsträckning justerats för att parera dessa faktorer. Som exempel nämns kostnaderna för placerade barn som nämnden inte ensamma kan påverka men där kostanden inte alls tagits i beaktande i internbudgeten.

Rekommendation:

- Tydligt fatta beslut med anledning av t.ex. prognosticerade underskott, vägvalsfrågor m.m. se till att nämndens beslut framgår av protokoll. Detta för att leva upp till kommunallagens krav gällande förtroendevalda i nämnder.

Bedömningen är att nämnden delvis vidtagit tillräckliga åtgärder i enlighet rekommendationen. Vi grundar bedömningen på att det finns protokollförda beslut om åtgärder men att de handlingsplaner som beslutats bedöms som bristfälliga och nämnden har inte i tillräcklig utsträckning följt upp att vidtagna åtgärder fått effekt.

Det är utifrån de handlingar som presenterats för nämnden svårt att få en tydlig uppfattning om hur stora besparingar som åtgärdsplanerna förväntas ge, både för innevarande år och på sikt. Särskilt eftersom flera utav underlagen är otydliga och inte innehåller tydliga beräkningar eller konkreta siffror. Nämnden fattade beslut om att var och en av åtgärderna i handlingsplanen skulle ha ett uppskattat värde vilket de ej har haft, men de har ändå godkänts av nämnd. 6 av tolv åtgärder syftar till att förvaltningen ska "vidta riktade insatser" men det finns inte specificerat vad detta är och nämnden har inte fått någon samlad dokumenterad uppföljning av handlingsplanen.

Att tidig prognos för 2023 ligger nära det faktiska utfallet för 2023 tyder på att handlingsplanen inte haft tillräcklig effekt under 2023. De åtgärder som beslutades efter det att den första prognosen togs fram har inte nämnvärt påverkat det ekonomiska resultatet på totalen. Dock har utvecklingen av den ackumulerade avvikelsen under årets senare månader planats ut.

Vi ser positivt på att nämnden har en tät ekonomiuppföljning med fler uppföljningar än vad som föreskrivs i kommunens interna styrdokument. Dessa tätare uppföljningar möjliggör för nämnden att hålla sig informerade om det aktuella ekonomiska läget och ökar möjligheterna att fatta beslut med anledning av avvikelser.

5. Intern kontroll och uppföljning

5.1. Intern kontroll 2023

Enligt kommunens reglemente för intern kontroll, antaget av fullmäktige, är syftet att nämnder med en rimlig grad av säkerhet ska säkerställa en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet samt ha en tillförlitlig finansiell rapportering och information från verksamheten. Den interna kontrollen ska utgå från en analys av sannolikhet och konsekvens av risker i verksamheten. Det åligger nämnden att anta regler och anvisningar för den interna kontrollen.

Nämndens internkontrollplan för 2023 innehåller totalt 13 identifierade risker varav två avser ej uppföljda kontrollpunkter från 2022. I denna granskning är två av riskerna relevanta. Nämligen:

- *"Risk för att inte kunna säkerställa en kvalitativ och kostnadseffektiv verksamhet"* vilket hänvisar till uppdraget om en budget i balans per 31 december 2024. Det är förvaltningschefen som är ansvarig och det redovisas vid varje nämndssammanträde. Av intervju framgår att nämnden får muntlig information om arbetet med handlingsplanen.
- *"Risk för brister i verksamhetens följsamhet mot biståndsbeslut"* vilket ska följas upp i med systemet för tids- och insatsregistrering av utvecklingsledare/systemutvecklare. Ansvarig är administrativ chef. Denna risk är en av de två ej uppföljda kontrollpunkterna från 2022.

Vid intervjuer framgår att internkontrollplanen arbetats fram av förvaltningschef samt nämndens presidium. Verksamhetschefer, enhetschefer, administrativ chef samt ekonomer har inte medverkat i framtagandet av risker.

Uppföljning av intern kontroll 2023

Nämnden godkände i februari 2024 uppföljning av intern kontroll 2023. Gällande risken för att inte kunna säkerställa en kvalitativ och kostnadseffektiv verksamhet framgår att *"handlingsplan samt sedan tidigare påbörjade och pågående insatser syftar till ett kostnadseffektivt och effektfullt arbetssätt"*. Resultatet beskrivs vara att handlingsplanen för en budget i balans redovisas månatligen till nämnd och kvartalsvis till kommunstyrelsen.

Det finns ingen uppföljning av risken för brister i verksamhetens följsamhet mot biståndsbeslut.

Intern kontroll 2024

Den 1 december 2023 fattade nämnden beslut om intern kontrollplan för 2024. Den innefattar 11 risker. Risken för att inte kunna säkerställa en kvalitativ och kostnadseffektiv verksamhet kvarstår. Det är fortsatt förvaltningschef som är

ansvarig för att vid varje nämndsammanträde följa upp att-satserna i handlingsplanen för en budget i balans.

5.2. Uppföljning i form av system- och ekonomistöd

Kommunen använder verksamhetssystemet Hypergene för ekonomi- och verksamhetsstyrning. I Hypergene ska enhetschefer kunna följa upp sin ekonomi och nyckeltal angående exempelvis personal och sjukfrånvaro. Av intervjuer framgår en samlad bild av att problematiken med Hypergene kvarstår sedan föregående års granskning. Det uppges handla dels om att enhetscheferna efterfrågar mer kompetens och utbildning i ekonomi, dels att den uppbyggda strukturen i Hypergene inte överensstämmer med verksamhetens organisation. Det framgår vidare en samlad bild av att det fortsatt saknas kompetens för att kunna dra nytta av Hypergene fullt ut i syfte att följa upp ekonomi och verksamhet. Enhetscheferna har under 2023 erhållit utbildning och det kommer enligt uppgift att ske fler utbildningstillfällen under 2024.

Därtill används verksamhetssystemet Combine som är ett processtöd för strukturerad dokumentation specifikt framtaget för socialtjänstens verksamhet, LSS-verksamhet och hälso- och sjukvård. Intervjuade uppger att det är en brist att de två verksamhetssystemen inte är kompatibla med varandra vilket gör det svårt för enhetschefer att kunna följa upp sin ekonomi och nyckeltal i Hypergene.

Ekonom- och verksamhetsstöd

Intervjuade uppger att verksamhetscheferna har ledningsmöte med sina enhetschefer en gång i veckan där bland annat bemanning och sjukfrånvaro lyfts.

Enhetscheferna har veckovisa möten med sin administratör och verksamhetsplanerare. Förvaltningens ekonomer ska ha månatliga möten med enhetscheferna. Vid intervju framgår att sjukfrånvaro och vakanser under 2023 har försvårat ekonomisk uppföljning. Intervjuade uppger att verksamhetscheferna sedan de började i september 2023 inte har inte haft en uppföljning med ekonomer gällande sina respektive verksamhetsområden.

Verksamhetsplanerare

Under 2021 infördes en roll som verksamhetsplanerare inom området funktionsnedsättning och under hösten 2022 infördes rollen även inom äldreomsorgen. Varje enhet fick en beräknad kvot för verksamhetsplanerare och totalt rörde det sig om cirka 25 årsarbetare inom hela förvaltningen. Syftet var att verksamhetsplanerare skulle arbeta administrativt samt täcka upp korttidsjukfrånvaro.

Enligt siffror från förvaltningen finns per siste december 2023 nästan 42 årsarbetare med rollen som verksamhetsplanerare. Intervjuade uppger att rollfördelningen mellan enhetschef, administratör samt verksamhetsplanerare har

varit otydlig. Som tidigare har beskrivits i rapporten är en av förvaltningens åtgärder i prioriteringslistan kopplad till åtgärd 10 i handlingsplanen att tydliggöra rollfördelningen inom förvaltningen. Åtgärden har prioritering 1 och tidplanen är 31 januari 2023.

Enligt uppgift kommer antalet verksamhetsplanerare minska med 30 % från den ursprungliga kvoten (om 25 årsarbetare) från och med 1 mars 2024. Förändringen har riskbedömts i februari 2024 och kommer att samverkas med fackliga organisationer under våren 2024. I dagsläget har inte facklig samverkan genomförs eller beslut fattats.

5.3. Bedömning intern kontroll och uppföljning

Rekommendation:

- Tydligare hantera risker med påverkan på nämndens ekonomi och bristande uppföljning t.ex. i intern kontrollplan.

Bedömningen är att nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder i enlighet med rekommendationen. Vi grundar bedömningen på att arbetet med risker bedrivs i en allt för snäv grupp, att kontrollmomenten inte bedöms som ändamålsenliga, att kontrollåtgärder ej genomförts enligt plan och att riskbedömningar för handlingsplanen saknas.

Verksamhetschefer, enhetschefer, administrativ chef samt ekonomer har inte medverkat i framtagande av risker och bedömningen är att nämnden inte har säkerställt en ändamålsenlig riskvärdering. En tänkbar konsekvens är att de risker som finns inte fångas upp, hanteras och kontrolleras på ett ändamålsenligt sätt. För att de verkliga riskerna ska fångas upp krävs att olika professioner, på olika nivåer inom nämndens verksamheter medverkar. Så sker inte i dagsläget.

Vidare bedömer vi att flera kontrollmomentet under 2023 gällande uppföljning av handlingsplanen inte är ändamålsenligt utformade kontrollmoment. De gäller exempelvis uppföljningen av handlingsplanen som inte bedöms uppfyllakontrollmomentets syfte då det innebär information snarare än kontroll. Det framgår inte hur flera av kontrollerna ska bidra till att stärka nämndens interna kontroll inom ekonomiområdet. Intrycket förstärks av att nämnden i sin återrapportering av intern kontrollarbetet 2023 inte får information om resultatet av faktiska kontrollåtgärder och för risken "bristande följsamhet till biståndsbeslut" har den interna kontrollen inte genomförts enligt plan.

Slutligen bedöms nämnden inte ha arbetet systematiskt med riskbedömningar i framtagande av handlingsplanen eller exempelvis i samband med anställningsstoppet. För vissa av de framtagna åtgärderna har riskbedömningar tagits fram, främst i de fall då det fått påverkan på arbetsmiljön och det har krävts av fackliga representanter.

Rekommendation:

- Tillse att chefer m.fl. ges tillräcklig utbildning i stödsystem för uppföljning så att dessa system kan användas fullt ut i verksamheten.

Bedömningen är att nämnden inte vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationen. Vi grundar bedömningen på att det i stort är det samma problematik som i föregående granskning och att kritiken därmed kvarstår.

Den problematik som finns inkluderar att verksamhetssystemet inte fungerar som uppföljning bland annat då organisatoriska indelningar inte stämmer överens med verkligheten, systemet inte förmår hämta statistik från olika källor vilket behövs för att ge en helhetsbild och att uppföljningen inte är kvalitetssäkrad. Vidare bedömer vi att det finns behov av mer utbildning till både verksamhets- och enhetschefer både i ekonomistödsystemen som ekonomistyrning mer generellt. Det stöd som finns i form av ekonomer och controllers uppges i varierande grad att fungera och bedömningen är att det är personberoende och därmed sårbart.

6. LEIF-projektet

6.1. Projektets bakgrund och genomförande

Av nämndens verksamhetsberättelse för 2020 och 2021 framgår att underskotten om -14,2 respektive -9,8 mkr bland annat beror på en kostsam bemanningsplanering inom hemtjänst, boende vuxna enligt LSS samt för ledning och administration.

Av verksamhetsberättelsen för 2021 framgår vidare att omsorgsförvaltningen under den senare delen av 2021 har börjat processen "förändrat arbetssätt". Metoden kopplas till den enskilda individen och det behov personen har och utifrån detta ska en realistisk planering ske över hela dygnet oavsett verksamhetsområde. Det beskrivs att scheman och bemanning ska vara anpassat efter behov och att individens behov är prioriterat och bemanning/schema därmed är sekundärt.

Kommunen utlyste en upphandling med sista anbudsdag till den 26 augusti 2021. Anbudspresentationer hölls den 6 och 7 september 2021. Den 16 september 2021 skickades ett tilldelningsbeslut till leverantören. Två anbudsgivare sökte överprövning av upphandling till Förvaltningsrätten varav ett ärende överklagades till Kammarrätten som inte meddelade prövningstillstånd.

Avtalet gällde 1 år och 2,8 mkr

Kommunen kunde därmed ingå ett avtal med leverantören gällande "organisationskonsult hemtjänst och funktionshinderomsorg" med avtalsperioden 2022-02-07 till 2023-02-06 med ett totalt pris för uppdraget om 2,8 mkr.

I avtalet går att läsa att "Säljaren har således ej rätt till ytterligare ersättning om det ej är skriftligen överenskommet mellan parterna" och att priserna ska vara fasta för hela uppdraget. Lika så framgår att ändringar och tillägg till avtalet endast kan göras genom en skriftlig handling undertecknad av behöriga företrädare för kommunen och leverantören. Enligt uppgifter finns inga sådana handlingar.

I verksamhetsberättelsen för 2022 beskrivs att förvaltningen under 2022 arbetat med LEIF processen (Lugnt, Effektivt med Individen i Fokus) vilket syftar till att skapa goda förutsättningar för god och hållbar kvalitet, arbetsmiljö och ekonomisk hushållning av resurser vilket vidare kopplas ihop med "förändrat arbetssätt".

6.2. Kostnaderna för projektet

Vi har tagit del av en sammanställning av kostnaderna för leverantören vilket sammanfattas i tabellen nedan.

Tabell 3. Kostnader för LEIF-projektet

Tidsperiod	Belopp
2021-05-27 – 2021-11-26	316 342
2022-03-30 – 2023-02-28	3 732 500
2023-03-26 – 2023-11-28	3 710 000
Total kostnad inklusive moms	**7 758 842**

Källa 6. Omsorgsförvaltningen

Underlaget visar att leverantören fakturerat cirka 316 000 kronor mellan maj och november 2021, det vill säga innan avtalet trädde i kraft. Det handlar om kostnader för:

- Inläsning av material och återrapportering utfört i april-maj 2021
- Redovisning av arbetsmetod för chefer inom funktionshinderomsorg juni 2021
- Uppdrag i Värnamo i juli 2021 gällande möte med chefer inom särskilt boende inklusive resekostnader
- Schemaarbete för ett särskilt boende under augusti och september, 5 möten inklusive resekostnader
- Uppdrag i Värnamo november 2021 genomgång av kommunens material för analys inklusive resekostnader

Vidare framgår att leverantören fakturerat 3,7 mkr under avtalsperioden samt 3,7 mkr efter avtalsperioden.

Leverantören har i december 2023 lämnat en slutrapport på 108 sidor. I rapporten står att förvaltningen valde att under hösten fasa ut stödet från leverantören tidigare än planerat vilket påverkar avslutet och implementeringen av det nya arbetssättet.

Intervjuade uppger att det som kvarstår av LEIF är att det nu finns en konsensus i förvaltningen om att det är individens behov som måste styra planeringen av bemanning. Samt att det har belyst att många brukare saknade genomförandeplaner. Samtidigt uppger intervjuade att detta bör vara självklara arbetssätt i enlighet med den lagstiftning som styr verksamheterna.

Slutrapporten har inte redovisats till nämnden.

7. Slutsats och rekommendationer

Den sammanfattande bedömningen är att omsorgsnämnden i flera avseenden inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att komma till rätta med de brister som konstaterades i den föregående granskningen. Detta innebär att nämnden bland annat i sin hantering av resursfördelning och internbudget, ekonomistyrning och hantering av underskott 2023 i flera avseenden uppvisar brister avseende ändamålsenlig ekonomi samt brister avseende intern styrning och kontroll.

Det är utifrån de handlingar som presenterats för nämnden svårt att få en tydlig uppfattning om hur stora besparingar som åtgärdsplanerna förväntas ge, både för innevarande år och på sikt. Särskilt eftersom flera utav underlagen är otydliga och inte innehåller tydliga beräkningar eller konkreta siffror. I detta arbete hjälper det inte att nämnden har fattat beslut om åtgärder om åtgärderna inte får de effekter som förväntas.

Bedömningen är att nämnden behöver fatta nödvändiga beslut för att på ett par års sikt kunna nå en budget i balans och det är angeläget att nämnden snarast fortsätter sitt arbete med resursfrågor inom sitt verksamhetsområde så att verksamheten på sikt kan anpassas till förväntade ekonomiska ramar. I detta arbete behöver chefer på flera nivåer mer kunskap om budget och ekonomi och ett utökat stöd för att budgetera, följa upp och vidta åtgärder vid ekonomiska avvikelser.

Rekommendation	Svar
Tillse att nämndens mål även omsätts av verksamheterna på enhetsnivå.	Nämnden bedöms inte ha vidtagit tillräckliga åtgärder i enlighet med rekommendationen. Nämndens mål 2023 är samma som tidigare och dessa har inte brutits ner på verksamhetsnivå.
Tillse att indikatorer är ändamålsenliga för att följa upp nämndens måluppfyllelse.	Nämnden bedöms inte ha vidtagit tillräckliga åtgärder i enlighet med rekommendationen. Nämndens indikatorer är samma som tidigare och för 2024 saknas i flera fall så väl målvärden som tidigare resultat att jämföra med.
Tydligare hantera risker med påverkan på nämndens ekonomi och bristande uppföljning t.ex. i intern kontrollplan.	Nämnden bedöms inte ha vidtagit tillräckliga åtgärder i enlighet med rekommendationen. Arbetet med risker bedrivs i en allt för snäv grupp, kontrollmomenten bedöms inte som ändamålsenliga eller har inte genomförts och riskbedömningar för handlingsplanen saknas.

Fördjupa sig ytterligare i nämndens ekonomi och orsakerna till att nämndens underskott både gällande de delar som inte kan påverkas men framförallt i de som kan påverkas.	Nämnden bedöms inte ha vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationen. Bedömning är att nämnden har bristande process för intern resursfördelning och budgetering och behöver utveckla sin förståelse för och förklaringar till underskottet.
Tydligt fatta beslut med anledning av t.ex. prognosticerade underskott, vägvalsfrågor m.m. se till att nämndens beslut framgår av protokoll. Detta för att leva upp till kommunallagens krav gällande förtroendevalda i nämnder.	Nämnden bedöms delvis ha vidtagit tillräckliga åtgärder i enlighet rekommendationen. Det finns protokollförda beslut om åtgärder men att de handlingsplaner som beslutats bedöms som bristfälliga och nämnden har inte i tillräcklig utsträckning följt upp att vidtagna åtgärder fått effekt.
Tillse att chefer m.fl. ges tillräcklig utbildning i stödsystem för uppföljning så att dessa system kan användas fullt ut i verksamheten.	Nämnden bedöms inte ha vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationen. I stort är det samma problematik som i föregående granskning och att kritiken därmed kvarstår.

Värnamo den 26 mars 2024

Hanna Ericsson
Certifierad kommunal yrkesrevisor
EY

Charlotte Ahlström
Verksamhetsrevisor
EY

8. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- Tf. förvaltningschef
- Administrativ chef
- Verksamhetschef särskilt boende
- Verksamhetschef funktionshinderomsorg och myndighet
- Ordförande omsorgsnämnd
- Andre vice ordförande omsorgsnämnd

Analyserade dokument

Omsorgsnämnden

- Avtal med leverantör gällande Kuben
- Avtal med leverantör gällande LEIF-projektet
- Budgetuppföljning med helårsprognos per mars, april, oktober 2023
- Delårsrapport 2023
- Internkontrollplan 2023 samt uppföljning av intern kontroll 2023
- Intern kontrollplan 2024
- Månadsuppföljning per februari, maj, juli, augusti, september, november 2023
- Omsorgsnämndens delegationsordning, gäller från och med 2023-10-01
- Prioriteringslista
- Protokoll december 2022 – februari 2024
- Rutin avseende förstärkt återbesättningsprövning till följd av anställningsstopp
- Slutrapport LEIF-projektet
- Verksamhetsberättelse 2020, 2021, 2022, 2023
- Verksamhetsplan 2023-2025
- Verksamhetsplan 2024-2026
- Årsbudget 2023, 2024
- Årsredovisning 2019, 2020, 2021, 2022

Kommunövergripande

- Kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll 2023-05-02 § 165, 2023-06-20 § 232, 2023-09-05 § 279
- Reglemente för intern kontroll antagen av kommunfullmäktige 2017-10-26

9. Revisionskriterium

Kommunallagen (2017:725)

Det är enligt 6 kap. 1 § styrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnder. Kommunstyrelsen ska, enligt 6 kap. 2 §, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunallagens 6 kap 6 § anger att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.

Kommunfullmäktiges budget

Av fullmäktiges budget 2023 framgår att visionen *"Värnamo – den mänskliga tillväxtkommunen – 40 000 invånare år 20235"* ska uppnås genom hållbarhet, attraktivitet, tillväxt och en trygg kommun.

Omsorgsnämndens budget för 202 var cirka 669 mkr, motsvarande 31 % av kommunens totala budget.

Omsorgsnämnden reglemente

Enligt reglementets 1 § ansvarar omsorgsnämnden för omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt följdlagar och författningar. Nämnden ansvarar även för den kommunala hälso- och sjukvården inom de särskilda boendeformerna och ordinärt boende (hemsjukvård), enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Enligt omsorgsnämndens reglemente 4 § ska nämnden se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller annan författning, samt bestämmelser i detta reglemente. Vidare anger reglementets 4 § att omsorgsnämnden regelmässigt till kommunfullmäktige ska rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Bilaga 1. Sammanställning av beslut

Sammanträde	Ärende	Notering
2023-01-25		Ingen budgetuppföljning.
2023-02-22	§ 15 handlingsplan för budget i balans	Nämnden beslutar att ge omsorgsförvaltningen i uppdrag att arbeta fram ett förslag på åtgärder som syftar till att nå en budget i balans per den 31/12 2024. Åtgärderna ska var och en vara uppskattade till ett ekonomiskt värde och redovisas 5/4 2023.
2023-03-22	§ 28 månadsuppföljning februari	Nämnden beslutar att godkänna månadsuppföljning.
2023-04-05	§ 49 Budgetuppföljning med prognos mars	Nämnden beslutar att godkänna budgetuppföljning med helårsprognos.
2023-04-26	§ 53 Handlingsplan för budget i balans	Nämnden beslutar att godkänna redovisningen av föreslagna åtgärder.
2023-05-31	§ 60 Budgetuppföljning med prognos april	Nämnden beslutar att godkänna redovisningen. Nämnden förstår allvaret i situationen och poängterar att man inte på något sätt nöjd med vare sig utfall eller prognos.
	§ 61 Handlingsplan för budget i balans	Nämnden beslutar om 12 åtgärder i handlingsplanen.
2023-06-14	§ 72 Månadsuppföljning maj	Nämnden beslutar att godkänna månadsuppföljning. Nämnden ser fortsatt allvarligt på situationen och poängterar åter att man inte är nöjd med vare sig utfall eller prognos. Nämnden förutsätter att förvaltningen nu på alla nivåer arbetar hårt för att komma till rätta med underskottet.
2023-08-23	§ 86 Månadsuppföljning juli	Nämnden beslutar att godkänna månadsuppföljningen. Samma skrivelse som i §72.
2023-09-13	§ 97 Handlingsplan för budget i balans	Nämnden beslutar att godkänna förslag om handlingsplan för budget i balans samt att överlämna handlingarna till kommunstyrelsen.

2023-10-04	§ 106 Delårsbokslut 2023	Nämnden beslutar att godkänna delårsbokslutet för 2023. Nämnden ser fortsatt allvarligt på situationen och förutsätter att förvaltningen alltjämt och på alla nivåer arbetar hårt för att komma till rätta med underskottet. Uppdraget att minska underskottet utgår från den Handlingsplan för budget i balans. Täta löpande uppföljningar krävs för att nå målet.
	§ 107 Månadsuppföljning augusti	Nämnden beslutar att godkänna månadsuppföljningen. Samma skrivelse som § 106.
2023-10-25	§ 115 Månadsuppföljning september	Nämnden beslutar att godkänna månadsuppföljningen. Samma skrivelse som § 106.
	§ 117 Anställningsstopp	Separat protokoll – finns ej på hemsidan.
2023-11-29	§ 127 Budgetuppföljning med prognos oktober	Nämnden beslutar att godkänna budgetuppföljning. Samma skrivelse som § 106.
2023-12-13	§ 140 Månadsuppföljning november	Nämnden beslutar att godkänna månadsuppföljningen. Samma skrivelse som § 106.

Källa 7. Nämndens protokoll

Granskning av barn- och utbildningsnämndens ekonomistyrning

Värnamo kommun

Building a better working world

Innehåll

1. Sammanfattning 2

2. Inledning 3

2.1. Bakgrund 3

2.2. Syfte och revisionsfrågor 3

2.3. Metod och genomförande 3

2.4. Revisionskriterier 4

3. Granskningsresultat 5

3.1. Organisation 5

3.2. Ekonomi och budget 5

3.3. Åtgärdsplan för ekonomi i balans 10

3.4. Uppföljning och intern kontroll 14

3.5. Bedömning 14

4. Slutsats och rekommendationer 17

5. Källförteckning 19

6. Revisionskriterium 20

Bilaga 1. Sammanställning av ärenden 21

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Värnamo kommun granskat barn- och utbildningsnämndens ekonomistyrning. Granskningens syfte har varit att bedöma om nämnden har en ändamålsenlig ekonomistyrning. Den sammanfattande bedömningen är att nämnden i sin ekonomistyrning och hantering av prognostiserat underskott i flera avseenden uppvisar brister avseende måluppfyllelse inom ekonomiområdet samt bristande intern styrning och kontroll på ekonomiområdet.

Trots förhållandevis små underskott i förhållande till total budget, ca 1,5 %, bedöms ekonomistyrningen ha brister. Dessutom visar trenden de senaste åren på en försämring snarare än förbättring avseende det ekonomiska utfallet. Nämnden bedöms också förlita sig för mycket på statsbidrag för att täcka sina kostnader, vilket framstår som ohållbart över tid.

Ytterligare en brist bedöms finnas i nämndens budgetarbete och resursfördelnings-modell. Budgeten kommer för sent och Nämnden behöver öka sin kunskap på ekonomiområdet och hur skolstruktur- och resursfrågan hänger samman.

När det gäller åtgärderna för att hantera underskotten bedöms de som delvis otillräckliga och underdimensionerade. Slutligen bedömer vi att nämnden brister i att tillhandahålla nödvändigt stöd till sina chefer för att hantera, analysera och vidta åtgärder i förhållande till budget och ekonomiuppföljningen. Det systemstöd som finns används inte fullt ut och stödet från ekonomer bedöms som personberoende och därmed sårbart.

Sammanfattningsvis står nämnden inför en rad utmaningar när det gäller att förbättra sin ekonomiska styrning, uppföljning och stöd för ekonomiuppföljningen.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- Stärka nämndens ekonomistyrning genom exempelvis:
  - Utbildning för nämnden om resursfördelning, ekonomiska förutsättningar och ekonomiska principer inom nämndens område.
  - Uppföljning av det ekonomiska läget vid varje sammanträde.
  - Besluta om åtgärdsplaner för att hantera underskott som är tydliga och realistiska avseende belopp och när de kan väntas få effekt.
- Hantera risker med påverkan på nämndens ekonomi och bristande uppföljning till exempel i intern kontrollplan.
- Fatta nödvändiga struktur- och inriktningsbeslut för att på ett par års sikt kunna anpassa verksamheten till förväntade ekonomiska ramar.
- Se över nämndens resursfördelning och budgetprocessen och säkerställ att budgetansvariga har rimliga planeringsförutsättningar och känner till sin budget innan budgetåret börjar.
- Tillse att chefer och budgetansvariga ges utbildning i stödsystem för uppföljning så att dessa system kan användas fullt ut i verksamheten.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Barn- och utbildningsnämndens uppgifter omfattar bland annat förskoleverksamhet, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, kulturskolan samt utbildning i svenska för invandrare.

Nämndens driftbudget för 2023 uppgick till 951 miljoner kronor (mkr) motsvarade 44 % av kommunens totala budget. År 2022 uppgick nämndens underskott till -8,1 mkr och år 2023 uppgick underskottet till -14 mkr. Enligt nämndens verksamhetsberättelse för 2023 härleds underskottet mestadels från tidigare kostnader som inte har hanterats och inte rymts inom budgetram.

Verksamheten påverkas också av det allmänna ekonomiska läget med prisökningar för drivmedel, måltider, skolmaterial samt el och fjärrvärme. Under 2023 beslutade nämnden om en åtgärdsplan för en ekonomi i balans.

Att resurser används och fördelas på bästa vis är en förutsättning för att kunna bedriva en så god service som möjligt för kommunmedborgarna och i detta fall specifikt barn och unga.

Revisorerna har utifrån ovanstående samt en risk- och väsentlightsanalys beslutat att granska ekonomistyrningen inom barn- och utbildningsnämnden.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om barn- och utbildningsnämnden har en ändamålsenlig ekonomistyrning.

I granskningen ska följande revisionsfrågor besvaras:

- Inom vilka delar av nämndens verksamhet återfinns underskotten och vad uppges de bero på?
- Finns det ändamålsenliga åtgärdsplaner för att komma till bukt med underskotten?
- Har nämnden säkerställt att chefer på olika nivåer har uppdaterad och tillgänglig information, tillräckliga systemstöd och controllerstöd för att följa och analysera kostnadsutvecklingen?

2.3. Metod och genomförande

Granskningen har skett genom intervjuer och dokumentstudier. Intervjuer har genomförts med förvaltningsledning samt enskilda intervjuer med nämndens presidium. Vi har därtill intervjuat rektorer i de olika skolformerna.

Samtliga nämndens protokoll från december 2022 till och med februari 2024 har granskats. Det har varit av vikt i granskningen att kartlägga vilka beslut nämnden

har fattat med bäring på ekonomistyrning samt hur beslut har följts upp. I bilaga 1 finns en sammanställning av detta. Lika så har nämndens budgetuppföljningar samt internbudgetbeslut varit av vikt i granskningen. En fullständig förteckning av analyserat material finns i kapitel 5, källförteckning.

Utöver vår interna kvalitetssäkring har samtliga intervjuade getts möjlighet att sakgranska rapportutkastet. Detta för att säkerställa att revisionsrapporten bygger på korrekt fakta och uttalanden.

Granskningen inleddes i november 2023 och avrapporteras i mars 2024.

2.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier, för att läsa mer om revisionskriterierna se bilaga 1.

- Kommunallagen (2017:725)
- Kommunfullmäktiges budget och mål

3. Granskningsresultat

3.1. Organisation

Barn- och utbildningsförvaltningen lyder under barn- och utbildningsnämnden och leds av en barn- och utbildningschef. Förvaltningen är indelad i fem olika verksamhetsområden: förskola, grundskola, frivilliga skolformer (gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning), elevhälsa, anpassad skola samt modersmål och kultur-skola. Förvaltningens ledningsgrupp består av barn- och utbildningschef, tre verksamhetschefer, barn och elevhälsachef, administrativ chef och kvalitetsstrateg.

Det finns totalt 30 rektorer inom förskola, grundskola, frivilliga skolformer samt anpassad grund- respektive anpassad gymnasieskolaskola. I kommunen finns totalt 36 kommunala förskolor, 19 kommunala grundskolor samt ett kommunalt gymnasium och vuxenutbildning.

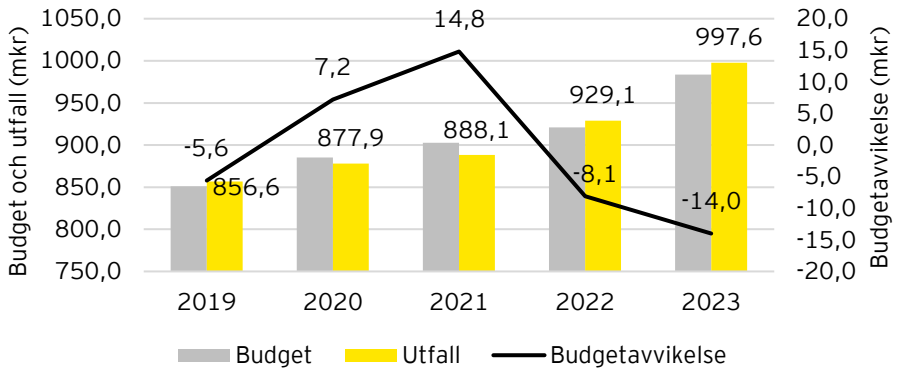
3.2. Ekonomi och budget

I underlagen förekommer olika siffror gällande den totala ramen för nämnden. Enligt fullmäktiges driftbudget 2023-2025 var barn- och utbildningsnämndens tilldelade budget ca 951 mkr vilket motsvarar 44 procent av kommunens totala budget. I kommunens delårsrapport per augusti anges den tilldelade budgeten till 979 mkr. Enligt nämndens verksamhetsberättelse för 2023 (godkänd av nämnd 7 februari 2024) var driftbudgeten får året 984 mkr.

Ramtilldelning

Diagrammet redogör för den tilldelade budgetramen, utfallet samt avvikelse mot budget mellan åren 2019 och 2023.

Diagram 1. Budget, utfall och avvikelse 2019-2023

Källa 1: Årsredovisningar 2019-2022, fullmäktiges driftbudget 2023-2025 samt verksamhetsberättelse 2023

Av nämndens verksamhetsplan för 2023 framgår att Covid-19 pandemin samt statsbidrag har påverkat de ekonomiska resultaten positivt under tidigare år.

Nämnden har inför 2023 fått en utökad ram om ca 50–70 mkr (beroende på vilka siffror man går på av de som förekommer i olika underlag). Från nämndens budgetbeslut framgår att knappt 7 mkr är olika riktade satsningar medan annat är kompensation för pris- och löneökningar.

Redan i nämndens beslut om budget för 2023 förekommer en obalans mot budgeterade medel om -16,8 mnkr. Detta beskrivs bero på effektiviseringar som ännu inte beslutas och tidigare obalanserade poster. I nämndens delårsrapport 2023 återkommer detta och det kvarstår obalanser på -14,2 mkr i den gemensamma verksamheten vilket till stor del beskrivs vara tidigare kostnadsökningar som inte har hanterats. Vidare framgår även i verksamhetsberättelsen för 2023 att det totala underskottet för 2023 var -14 mkr som mestadels kom från tidigare kostnader som inte hanterats och inte rymts inom budgetramen. Därtill nämns skolskjuts (-3,9 mkr), köp av platser (-3,5 mkr) samt att behovet av särskilt stöd har ökat.

I intervjuer lyfts skolskjuts, köp av skolplatser samt det ökade behovet av särskilt stöd fram som orsaker till den nuvarande ekonomiska situationen. Det stora underskottet i den gemensamma verksamheten utgör den största delen av underskottet men intervjuade kan inte ge en tydlig bild av orsakerna till detta.

Internbudgetbeslut

I december 2022 godkände nämnden budget inklusive investeringsbudget, bidragsbelopp, programpriser, interkommunal ersättning och kommunal skolpeng för år 2023.

Resursfördelningsmodellen utgår från en kommunal skolpeng (barnpeng inom förskola och elevpeng inom grundskola). Inom gymnasieskolan utgår man ifrån elevpeng till den egna verksamheten men har också kostnader i form av interkommunala ersättningar för elever som väljer annan huvudman. Vuxenutbildning samt kulturskolan utgår från en ramtilldelning.

Av underlaget till internbudgetbeslutet framgår grundbelopp i kronor per barn och år inom förskolan vilket baseras på om barnet är över eller under tre år samt schemalagd tid. Av intervjuer framgår att max antal timmar är 35 timmar i veckan vilket inte fullt ut täcker behovet för de barn som är schemalagda mer än så. Intervjuade uppger att det finns barn inom förskolan som är schemalagda upp till 55 timmar i veckan. Grundbeloppet för undervisning/omsorg, läromedel och utrustning, måltider samt lokalkostnader framgår. Inom förskolan kan rektor ansöka om tilläggsbelopp för resurser för barn i behov av särskilt stöd, modersmålspedagoger eller nattis.

Grundskolans elevpeng delas upp i årskurs 1–5 och årskurs 6–9. Även här framgår grundbeloppet i kronor per barn och år för undervisning, läromedel och utrustning,

elevvård, måltider och lokalkostnader. Tilläggsbelopp kan sökas av rektor för resurser för barn i behov av särskilt stöd eller för modermålsärare.

I samband med att nämnden beslutar om budget fattar man även beslut om fördelning utifrån SALSA[1]. Av nämndens protokoll från 17 december 2022 framgår att inom grundskoleverksamheten omfördelas budgeterade medel för undervisning med 10 procent utifrån SALSA. Nämnden har bestämt att omfördela utifrån:

- Elever med utländsk bakgrund (1 %).
- Elever som har invandrat de senaste sex åren (3 %).
- Elever vars föräldrar endast har grundskole- eller folkskoleutbildning (6 %).

Budgeten för innevarande år kommer ofta sent

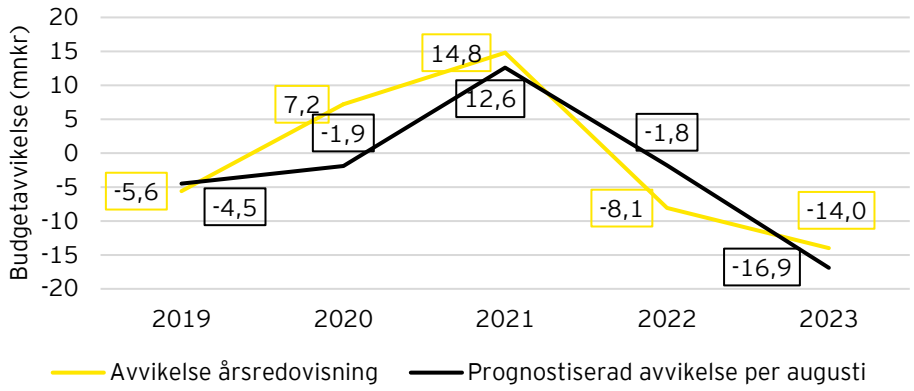
Fördelningen till respektive enhet framgår inte av internbudgetbeslutet. Intervjuade rektorer uppger att de i januari 2024 inte har en budget för innevarande år vilket beskrivs vara ett återkommande problem.

Intervjuade uppger att resursfördelningsmodellen i huvudsak är transparent och förutsägbart förutom när det gäller tilläggsbelopp för extra ordinära stödresurser. Det framgår en samlad bild vid intervjuer att behovet av resurser för olika typer av stödinsatser upplevs mycket större än de tilläggsbelopp som delas ut.

Prognossäkerhet

Diagrammet nedan jämför den prognostiserade avvikelsen för helåret som görs per augusti med den slutliga avvikelsen i årsredovisningen.

Diagram 2. Prognossäkerhet 2019–2023

Källa 2. Delårsrapporter 2019–2023 samt verksamhetsberättelse 2023

[1] SALSA-modellen är en statistisk modell som jämför kommuners och skolors betygsresultat och är den vanligaste utgångspunkten för kommunernas resursfördelning efter socioekonomiska kriterier.

Diagrammet visar att resultatet för 2023 blev något bättre än prognosen i samband med delårsrapporten, per augusti.

Statsbidragen täcker kostnader i verksamheten

I budgetuppföljningen per mars med prognos för helåret framgår att nämnden under några år har erhållit stora statsbidrag vilket i stor omfattning påverkat verksamheterna med både möjligheter till insatser samt täckt kostnader i verksamheterna som inte varit av tillfällig karaktär. Vidare framgår att statsbidragen är en stor osäkerhetsfaktor i prognosarbetet då det kan röra sig om i storleksordningen ca 90 mkr. Samtidigt beskrivs att nämnden behöver arbeta med åtgärder för att nå en budget i balans där att leta och söka mer statsbidrag beskrivs vara en pågående åtgärd.

I verksamhetsplanen för 2024 framgår att statsbidrag utgör cirka 8 procent av budgeten. Vidare beskrivs att på grund av statsbidragens förändring drabbas verksamhetens planering av en kortsiktighet som försvårar för förvaltningen att få störst effekt av bidragen.

Vid intervju framgår att det hos flera av de intervjuade finns en oro för att det kan komma krav på återbetalningar gällande statsbidrag exempelvis för felaktig användning enligt de villkor Skolverket har angett. Detta är en risk som inte beskrivs i till exempel prognoserna eller har fångats i den interna kontrollplanen.

Löpande ekonomisk rapportering

Nämnden har under 2023 erhållit fyra budgetuppföljningar med prognos för helåret per mars, april, augusti och oktober. Se bilaga 1 för en sammanställning av när budgetuppföljningarna har behandlats i nämnden. Vid samtliga fyra tillfällen har nämnden beslutat att godkänna informationen.

Tabellen nedan redovisar att den första prognosen per mars, vilken redovisades till nämnden den 26 april 2023, prognostiserade ett underskott på helåret om -15,3 mkr.

Diagram 3. Prognos för budgetavvikelse 2023

Källa 3. Driftredovisning per verksamhet prognos mars, april, augusti och oktober

I samband med de fyra budgetuppföljningarna har nämnden erhållit driftredovisning per verksamhet. Uppföljningen innehåller även väsentliga ekonomiska och verksamhetsrelaterade händelser som beskriver avvikelserna. Tabellen nedan redogör för hur avvikelserna redovisats per område. De tre största avvikelserna har av oss markerats med grå färg.

Tabell 1. Driftredovisning per verksamhet under 2023

Område	Mars	April	Augusti	Oktober
Barn- och utbildningsnämnd	0	+0,1	+0,3	+0,2
Barn- och utbildningsförvaltning	-16,2	-15,9	-14,2	-14,7
Förskola	+2,4	+1,0	-0,6	-1,0
Grundskola inkl F-klass	-4,1	-2,6	-4,3	-3,6
Anpassad grundskola	-0,2	+0,01	+0,6	+0,3
Gymnasieskola	+0,5	-2,1	-1,0	-3,0
Anpassad gymnasieskola	-0,1	+0,1	-0,2	-1,0
Kulturskolan	+0,5	+0,5	+0,2	+0,4
Vuxenutbildning	+1,9	+1,6	+2,2	+2,5
Totalt	**-14,3**	**-17,2**	**-16,9**	**-16,8**

Källa 4. Driftredovisning per verksamhet prognos mars, april, augusti och oktober

Av driftredovisningen per oktober månad framgår att grundskolan har ett underskott om -3,6 mkr och att gymnasieskolan har ett underskott om -3 mkr. Det stora underskottet återfinns inom barn- och utbildningsförvaltningen och uppgår till -14,7 mkr.

Underskottet inom förvaltningen

Av budgetuppföljningarna per mars 2023, per april 2023 samt per oktober 2023 framgår att förvaltningen under perioden 2020–2022 har haft ett effektiviseringskrav om 2 % vilket beskrivs som delvis uppnått. Däremot kvarstår delar av effektiviseringar och kostnadsökningar som inte balanserats, exempelvis gällande skolskjuts.

I nämndens delårsrapport per augusti framgår att det kvarstår obalanser på 14,2 mkr i den gemensamma verksamheten vilket till stor del är tidigare kostnadsökningar som inte hanterats. Några ytterligare beskrivningar av dessa kostnadsökningar ges inte.

I intervju framgår att kostnader som inte har hanterats och inte rymts inom budget varit ett problem sedan flera år tillbaka. Den barn- och elevpeng som fördelas har varit större än den totala summa som finns att dela ut till enheterna i form av skolpeng. Det är bland annat detta som beskrivs ha resulterat i ett underskott i den

gemensamma verksamheten/på förvaltningscentral nivå. Förvaltningen och nämnden har olika bilder av varför detta sker eller varför tidigare obalanser inte hanterats.

Grundskolan har högre personalkostnader

I budgetuppföljningarna förklaras grundskolans underskott framförallt med att skolenheterna prognostiserar högre personalkostnader än budgeterat för insatser gällande arbete med trygghet och särskilt stöd (ca -4,5 mkr). Därtill nämns ökade kostnader för skolskjuts (ca -3,4 mkr).

Gymnasieskolan har ökade kostnader för köp av skolplatser

Vid den första prognosen framgår att intaget för läsåret 2023/2024 inte var fastställt vilket kan påverka prognosen för både personalkostnader och köp/försäljning av skolplatser. Vid den fjärde prognosen, per oktober beskrivs att kostnader för köp av skolplatser (ca -0,6 mkr) och skolskjutsar (ca -0,6 mkr) blivit högre än vid den första prognosen.

3.3. Åtgärdsplan för ekonomi i balans

Den 2 maj 2023 beslutade kommunstyrelsen att uppdra åt de nämnder som prognostiserade underskott för helåret att senast den 20 juni återkomma med en åtgärdsplan för budget i balans för 2023.

Av nämndens protokoll från den 24 maj 2023 framgår att en åtgärdsplan presenteras och diskuteras. Nämnden beslutar att återremittera åtgärdsplanen.

På nästkommande möte, den 14 juni 2023 presenterar förvaltningen följande åtgärder till nämnden.

1. Restriktiva inköp med förväntad besparing på 10 % motsvarande 2,086 mkr.
2. Uppsägning av IT-licenser, besparing om 70 tusen kronor (tkr) 2023 och 476 tkr år 2024.
3. Färre nämndsmöten, besparing om 38 tkr år 2023 och 76 tkr år 2024.
4. Utredning av förvaltningens samverkansavtal, besparing om 730 tkr år 2024.
5. Minskad sjukfrånvaro, besparing om 250 tkr mkr år 2023 och 250 tkr år 2024.
6. Administrativa processer, besparing om 240 tkr år 2024.
7. Kvarstående effektiviseringsuppdrag om 2,4 mkr fördelas till respektive verksamhetschef:
    a. Barn- och utbildningschef 44 tkr
    b. Administrativ chef 68 tkr
    c. Elevhälsachef 78 tkr
    d. Verksamhetschef förskola 68 tkr

e. Verksamhetschef grundskola inkl. fritidshem och anpassad grundskola 1,1 mkr
f. Verksamhetschef gymnasieskola inkl. anpassad gymnasieskola och vuxenutbildning 418 tkr
g. Kulturskolan 27 tkr
h. Respektive chef får i uppdrag att återkomma till nämnden med effektiviseringsuppdrag för respektive pott samt beskriva konsekvenserna av detta.

8. Cheferna får i uppdrag att ta fram förslag på mer långsiktiga effektiviseringar för att nå en budget i balans samt konsekvenser av de olika förslag. Redovisa till nämnd senast 31 december 2023.
9. Andra uppdrag som utreds är: samverkan mellan gymnasieskolan, vuxenutbildning och Campus, möteskultur och effektiva möten, digitala lärverktyg/hjälpmedel, ny upphandling avseende skolskjuts samt en utredning av skolorganisationen.

Åtgärdsplanen har inte följts upp i sin helhet under 2023. I bilaga 1 finns en sammanställning över nämndens ärenden under 2023 gällande budgetuppföljning och uppföljning av åtgärdsplanen.

Vi har tagit del av en tabell som sammanfattar åtgärderna och effekterna per år 2023 samt 2024 och framåt. Av den framgår att beräkningen var att effekten för 2023 skulle uppgå till cirka 4,8 mkr. Intervjuade uppger att utfallet blev cirka 3,3 mkr. För 2024 beräknas besparingar enligt åtgärdslistan om cirka 6,4 mkr.

Samverkansavtal, sjukfrånvaro samt administrativa processer

Av intervju framgår att punkt 4 gällde att se över exempelvis samverkansavtalet med region Jönköping gällande barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och samverkansavtal med Teknikcollege[2]. Enligt underlaget beräknas en besparing om 730 tkr men vid intervjuer uppges att besparingen uppgår till 130 tkr. För att nå en besparing om 730 tkr skulle samtliga samverkansavtal behöva sägas upp vilket inte ansågs rimligt. Det har inte genomförts någon riskanalys eller på annat sätt beskrivits konsekvenserna av att samtliga samverkansavtal skulle sägas upp.

Punkt 5 avser att det inom förvaltningen pågår ett arbete tillsammans med HR för att minska sjukfrånvaron. Av åtgärdsplanen framgår inte hur mycket sjukfrånvaron behöver sjunka för att nå målsättningen om besparingar om totalt 500 tkr. Av verksamhetsberättelsen 2023 framgår att sjukfrånvaron har minskat på totalen, från 6,87 % per 2022-12-31 till 5,92 % per 2023-12-31.

[2] En samverkansplattform för industrins kompetensförsörjning där kommuner, utbildningsanordnare och företag samverkar för att öka kvaliteten på tekniskt inriktade utbildningar.

Punkt 6 beskrivs i underlag med att informera om hur man väljer utskrifter i svartvitt istället för färg samt att man ska följa upp utskrifter på enhetsnivå. Besparingen beräknas till ca 240 tkr.

Beslut om långsiktiga effektiviseringar

I november 2023 presenterade förvaltningen ett förslag till nämnden gällande långsiktiga effektiviseringar. Nämnden beslutade att återremittera förslaget. I december 2023 presenterades ett nytt förslag. Nedan redovisas det första förslaget och eventuell i december justering i kursiv stil:

A. Att ge förvaltningen i uppdrag att anlita extern utredare för att ge förslag på en framtida effektivare skolorganisation och redovisa senast juni 2024,
B. Att ge förvaltningen i uppdrag att utreda en mer effektiv administrativ organisation och redovisa senast juni 2024,
    - *Med besparing på 3 mkr.*
C. Att ge förvaltningen i uppdrag att utreda ekonomiska och organisatoriska konsekvenser av att inte erbjuda övernattning på nattis[3] och redovisa senast april 2024,
    - *Att utreda de ekonomiska och organisatoriska konsekvenserna utav en förändring av nattis verksamhet.*
D. Att uppdra åt enhetschef för kulturskolan att effektivisera 2 % på rambudgeten 2024 samt redovisa konsekvenser av detta senast maj 2024,
    - *Förslaget i sin helhet tas bort.*
E. Uppdra åt rektor för vuxenutbildningen att effektivisera 2 % på rambudget 2024 samt redovisa konsekvenser av detta senast maj 2024.
    - *1 % på rambudget.*

Nämnden beslutade i december 2023, efter justeringar om de långsiktiga effektiviseringarna ovan.

Skolorganisationen problematiseras på olika sätt

I intervjuer beskrivs skolorganisationen som decentraliserad och med många små enheter på landsbygden. Å andra sidan beskrivs att det finns, eller håller på att byggas upp, en skolstruktur med relativt små enheter även i tätorten.

Skolstrukturen problematiseras också på olika sätt av de intervjuade. Det beskrivs som en utmaning utifrån ett likvärdighetsperspektiv - att mindre enheter kan behöva stängas om likvärdigheten inte kan garanterades och exempelvis kompetens-försörjningen med legitimerade och behöriga lärare inte kan säkras. Vidare beskrivs

[3] Nattis erbjuder barnomsorg under obekväm arbetstid och har öppet vardagar 15.00-08.00 samt dygnet runt varannan helg och gäller ensamstående vårdnadshavare med obekväma arbetstider eller där båda vårdnadshavare har obekväma arbetstider.

att små enheter har svårare att nå en ekonomi i balans jämfört med större enheter med fler elever. I verksamhetsplanen för 2024–2026 framgår att den befintliga förskole- och skolorganisationen med många små enheter inte är resurseffektiv samt att kompetensförsörjning med behörig personal är svår men att kommunen har en stark vilja att behålla de små enheterna för kommunens tillväxt i sin helhet.

I intervju framgår att utredningen av skolorganisationen kommer att redovisas i augusti 2024 istället för juni 2024. Effekten av eventuella förändringar beräknas komma först 2025.

Förändring av administrativ organisation

Av ärendebeskrivningen i protokollet från december 2023 framgår att det under 2019–2020 gjordes en förändring av den administrativa organisationen i förvaltningen. Syftet var att skapa bättre förutsättningar för rektorer samt öka kvaliteten på administrativa processer så som HR, elevregister och fakturahantering. Förändringen innebar en utökning av den administrativa organisationen och denna kommer nu att ses över med anledning av det ekonomiska läget (punkt B i det långsiktiga effektiviseringsuppdraget).

Intervjuade uppger att förändringen innebar en centralisering av administrativa funktioner samtidigt som vissa rektorer också har haft kvar eller byggt upp egna parallella administrativa funktioner. De totala kostnaderna för administrativt stöd uppges därmed ha ökat.

Kulturskolan och nattis beskrivs vara viktiga för kommunen

Av intervjuer framgår en samlad bild av att nämnden anser att det är angeläget att erbjuda kulturskola och nattis även om det är verksamhet som är frivillig för kommunen att erbjuda. Kulturskolan beskrivs vara en uppskattad och viktig verksamhet till kommunens barn och unga samt att kulturskolan haft tidigare krav på effektiviseringar vilka har genomförts.

Nattis beskrivs vara en viktig verksamhet för kommunens attraktivitet. Enligt uppgift har nämndens presidium en dialog med näringsutskottet där näringsutskottet ska återkomma med ett ställningstagande under våren 2024, om hur de ser på vikten av att kommunen ska kunna erbjuda verksamheten. Av intervjuer framgår att en möjlig förändring är att erbjuda "Kvällis" där verksamheten stänger klockan 22.00.

Rektorer har redovisat åtgärdsplaner

På nämndsammanträdena i november och december 2023 har rektorer med prognostiserade underskott i sin budget kallats till nämndens sammanträde för att redovisa åtgärdsplaner för en budget i balans med riskbedömningar. Av protokollen framgår att om underskottet finns kvar 2024 kommer aktuella rektorer att ha ett uppföljande möte med presidiet, förvaltningschef och verksamhetschef i samband

med den första prognosen under 2024 samt en ny redovisning för nämnden i maj 2024.

Intervjuade rektorer uppger att det som påverkar deras budget i stor utsträckning handlar om förutsättningar som är svåra för den enskilda rektorn att påverka. Exempelvis spelar det stor roll inom förskolan om barngrupperna är fulla från terminsstart eller inte. Inom grundskolan lyfts fram att det handlar om att antalet elever påverkar delningstal, det vill säga storlek på klasser och möjligheten til fulla klasser, samt behörighet och åldersstruktur bland lärarna. Fler legitimerade och behöriga och mer erfarna lärare ger högre personalkostnader. Kostnader som ofta uppges överstiga den budgeterade summan.

I verksamhetsberättelsen för 2023 framgår att i rektorernas redovisningar av åtgärdsplaner lyfter rektorerna genomgående att det var ökade behov av särskilt stöd som gett ökade personalkostnader. Åtgärden var att vara mer restriktiv med personal. Minskat barnantal respektive elevantal angavs också som anledningar till underskott.

3.4. Uppföljning och intern kontroll

Inom kommunen är det verksamhetssystemet Hypergene som används för att följa upp verksamhetens nyckeltal och ekonomi. I systemet ska så väl verksamhetschefer som rektorer kunna följa upp kvalitet, ekonomi och personal.

Intervjuade rektorer inom förskole- och grundskoleverksamhet uppger att det saknas kompetens för att kunna utnyttja Hypergene för uppföljning av ekonomi och personal. Uppföljning av statistik upplevs inte som vare sig tydlig eller tillförlitlig.

Intervjuade uppger att de får ett bra stöd av ekonomer. På grund av bristande systemstöd ges exempel på att ekonomer presenterar månadsvisa prognoser i Excel vilket beskrivs bli sårbart när det blir vakanser eller sjukfrånvaro bland ekonomerna.

Gymnasieskolans organisation innebär att det finns fyra rektorer där det övergripande ekonomiansvaret finns hos verksamhetschefen. Som enskild rektor är uppges det mycket svårt att påverka sin ekonomi.

3.5. Bedömning

Det är vår sammanfattande bedömning att nämnden i sin ekonomistyrning och hantering av prognostiserat underskott i flera avseenden uppvisar brister avseende måluppfyllelse ekonomi samt intern styrning och kontroll på ekonomiområdet.

Vi grundar vår bedömning på bland annat brister i budgetering, underlag och analyser avseende ekonomin samt brister i uppföljning och åtgärder avseende underskottet. Även om underskottet i absoluta tal inte så stort jämfört med nämndens totala budgetomslutning, runt 1,5%, vill vi betona vikten av att komma till rätta med de brister som vi identifierat för att utveckla ekonomistyrningen och säkerställa att underskotten inte består eller förvärras. Utvecklingen av underskottet har varit negativ de två senaste åren. För åren innan dess beskrivs att

statsbidrag täckt kostnader i verksamheterna som inte varit av tillfällig karaktär vilket inte bedöms som en långsiktigt ekonomisk hållbar situation.

Vår bedömning är att nämnden på flera områden behöver utveckla sin resursfördelningsmodell och sitt budgetarbete för att på ett ändamålsenligt sätt matcha resurser och verksamhet. Ett särskilt utvecklingsområde är just statsbidragen där nämnden behöver stärka sin uppföljning och säkerställa att bidragen används som avsetts för att inte riskera att bli återbetalningsskyldiga. Vi vill vidare varna nämnden för att bli allt för beroende av statsbidrag. I underlagen kan vi läsa att leta och söka statsbidrag nämns som en åtgärd för att komma till rätta med underskottet. Att förlita sig på extern finansiering, särskilt för att täcka kontinuerliga behov bedömer vi som en risk och något som på sikt riskerar att förvärra nämndens ekonomiska situation. Detta då man i allt för stor utsträckning riskerar att förlita sig på en extern finansieringsform, alltså de riktade statsbidragen, som ofta är kritiserade av exempelvis Sveriges kommuner och regioner (SKR) för att vara både kortsiktiga och oförutsägbara.

Vidare gällande resursfördelningsmodell och budgetarbete är bedömningen att nämnden behöver utveckla sitt arbete. Nämnden har inte en tydlig tidsplan för sin internbudgetprocess och vi kan inte utesluta att hanteringen bidrar till en försenad uppföljning och en försenad hantering av underskott då verksamheterna inte får rimliga planeringsförutsättningar. De orealiserade effektiviserings-uppdragen som beskrivs i olika underlag och som fördelas på verksamhetscheferna först i juni 2023 bedöms inte ha hanterats på ett ändamålsenligt sätt.

- Inom vilka delar av nämndens verksamhet återfinns underskotten och vad uppges de bero på?

Det är vår bedömning att det inte finns tillräcklig kunskap i nämnden om inom vilka verksamheter underskotten finns eller vad underskotten beror på. Vi grundar vår bedömning på intervjuer samt att de underlag nämnden vid sina sammanträden under året tagit del av inte på ett tydligt sätt visar var underskotten finns eller analys av vad de beror på. En samstämmig bild av vad underskotten beror på underlättar såklart när det gäller att besluta om åtgärder för att komma tillrätta med underskottet.

I den driftsredovisning som nämnden i samband med prognoserna för helåret tar del av anges i huvudsak tre anledningar till det ekonomiska underskottet: delar av effektiviseringarna och andra kostnadsökningar som inte balanserats som exempelvis skolskjutsar, att skolenheterna prognostiserar högre personalkostnader än budgeterat och ett underskott inom gymnasieskolan.

Vår bedömning är att nämnden behöver fatta nödvändiga beslut för att på ett par års sikt kunna nå en budget i balans och det är angeläget att nämnden fortsätter arbetet med strukturfrågor inom sitt verksamhetsområde så att verksamheten på sikt kan anpassas till förväntade ekonomiska ramar. I detta ligger bland annat att se över organisation och bemanning för samtliga skolformer.

- Finns det ändamålsenliga åtgärdsplaner för att komma till bukt med underskotten?

Vi är vidare kritiska mot nämnden avseende hantering av det underskott som finns för 2023. Först i mitten av juni, efter att kommunstyrelsen beslutat att ge nämnden i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan, fattar nämnden beslut om en åtgärdsplan. Redan i prognos 1, per den siste mars vilken redovisades i nämnden i april, prognostiserades om ett underskott om -15 mnkr men nämnden beslutar på sammanträdet enbart att godkänna informationen och fattar inte några beslut om åtgärder.

Nämnden har i juni fattat beslut om en handlingsplan men utifrån de handlingar som presenterats för nämnden finns besparingar om 4,8 mkr för att matcha ett underskott om -15 mkr. Vidare bedömer vi att vissa summor som presenteras inte är realistiska varken avseende besparingens summa eller när i tid som besparingen kan vänts få effekt.

Nämnden bedöms inte ha haft en tillräcklig uppföljning av åtgärdsplanen och har inte tagit del av någon samlad uppföljning som visar på vilka effekter åtgärderna gett. Givet det ekonomiska läget är det vår bedömning att ekonomi inklusive månadsrapport alltid bör vara en stående punkt på dagordningen på varje sammanträde för nämnden. I detta bedömer vi att nämnden delvis har brustit i sitt aktivitetskrav.

Att tidig prognos för 2023 ligger nära det faktiska utfallet för 2023, även om utfallet är något sämre, tyder på att handlingsplanen inte haft effekt under 2023. De åtgärder som beslutades efter det att den första prognosen togs fram har inte nämnvärt påverkat det ekonomiska resultatet på totalen.

- Har nämnden säkerställt att chefer på olika nivåer har uppdaterad och tillgänglig information, tillräckliga systemstöd och controllerstöd för att följa och analysera kostnadsutvecklingen?

Vår bedömning är att nämnden inte har säkerställt att chefer på olika nivåer har uppdaterad och tillgänglig information, tillräckliga systemstöd och controllerstöd för att följa och analysera kostnadsutvecklingen. Vi bedömer att verksamhetssystemet Hypergene inte används fullt ut i organisationen. Bedömningen grundar sig på de brister i tydlighet och tillförlitlighet som finns. Ekonomer finns i olika utsträckning som stöd för rektorer och verksamhetsansvariga i att följa upp ekonomin men detta stöd bedöms inte som tillräckligt och dessutom personbundet.

4. Slutsats och rekommendationer

Den sammanfattande bedömningen är att nämnden i sin ekonomistyrning och hantering av prognostiserat underskott i flera avseenden uppvisar brister avseende måluppfyllelse ekonomiområdet samt bristande intern styrning och kontroll på ekonomiområdet.

Trots förhållandevis små underskott i förhållande till total budget, ca 1,5%, bedöms ekonomistyrningen ha brister. Dessutom visar trenden de senaste åren på en försämring snarare än förbättring. Nämnden bedöms också förlita sig för mycket på statsbidrag för att täcka sina kostnader, vilket framstår som ohållbart över tid.

Ytterligare en brist bedöms finnas i nämndens budgetarbete och resursfördelningsmodell. Budgeten kommer för sent och Nämnden behöver öka sin kunskap på ekonomiområdet och hur skolstruktur- och resursfrågan hänger samman.

När det gäller åtgärderna för att hantera underskotten bedöms de otillräckliga och underdimensionerade i förhållande till problemets storlek. Dessutom visar nämndens hantering av prognostiserat underskott för 2023 på en bristande aktivitet för att komma till rätta med underskottet.

Slutligen bedömer vi att nämnden brister i att tillhandahålla nödvändigt stöd till sina chefer för att hantera, analysera och vidta åtgärder i förhållande till budget och ekonomiuppföljningen. Det systemstöd som finns används inte fullt ut och stödet från ekonomer bedöms som personberoende och därmed sårbart.

Sammanfattningsvis står nämnden inför en rad utmaningar när det gäller att förbättra sin ekonomiska styrning, uppföljning och stöd för ekonomiuppföljningen.

Revisionsfråga	Svar
▸ **Inom vilka delar av nämndens verksamhet återfinns underskotten och vad uppges de bero på?**	Vår bedömning är att det inte finns en enhetlig bild av var underskotten finns eller beror på. I underlagen framkommer att förvaltningen har kvar delar av effektiviseringarna och andra kostnadsökningar som inte balanserats som exempelvis skolskjutsar, att skolenheterna prognostiserar högre personalkostnader än budgeterat och att det finns ett underskott inom gymnasieskolan.
▸ **Finns det ändamålsenliga åtgärdsplaner för att komma till bukt med underskotten?**	Delvis. Nämnden har antagit en åtgärdsplan för budget i balans men åtgärderna bedöms komma för sent och i vissa fall bedöms varken tidsplan eller summor som realistiska.

▸ **Har nämnden säkerställt att chefer på olika nivåer har uppdaterad och tillgänglig information, tillräckliga systemstöd och controllerstöd för att följa och analysera kostnadsutvecklingen?**	Nej. Det stöd som chefer på olika nivåer har tillgång till i form av digitala stödsystem och controllerstöd bedöms inte som tillräckligt.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- Stärka nämndens ekonomistyrning genom exempelvis:
  - Utbildning för nämnden om resursfördelning, ekonomiska förutsättningar och ekonomiska principer inom nämndens område.
  - Uppföljning av det ekonomiska läget vid varje sammanträde.
  - Besluta om åtgärdsplaner för att hantera underskott som är tydliga och realistiska avseende belopp och när de kan väntas få effekt.
- Hantera risker med påverkan på nämndens ekonomi och bristande uppföljning till exempel i intern kontrollplan.
- Fatta nödvändiga struktur- och inriktningsbeslut för att på ett par års sikt kunna anpassa verksamheten till förväntade ekonomiska ramar.
- Se över nämndens resursfördelning och budgetprocessen och säkerställ att budgetansvariga har rimliga planeringsförutsättningar och känner till sin budget innan budgetåret börjar.
- Tillse att chefer och budgetansvariga ges utbildning i stödsystem för uppföljning så att dessa system kan användas fullt ut i verksamheten.

Värnamo den 26 mars 2024

Hanna Ericsson
Certifierad kommunal yrkesrevisor
EY

Charlotte Ahlström
Verksamhetsrevisor
EY

5. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- Barn- och utbildningschef
- Verksamhetschef grundskola
- Verksamhetschef förskola
- Förvaltningsekonom
- Rektor förskola
- Rektor grundskola
- Rektor gymnasium
- Nämndspresidiet

Analyserade dokument

- Barn- och utbildningsnämndens internkontrollplan 2023
- Barn- och utbildningsnämndens protokoll december 2022-januari 2024
- Delårsrapport 2023
- Driftredovisning per verksamhet prognos mars, april, augusti och oktober
- Kommunstyrelsens protokoll 2023-05-02 § 165
- Protokoll december 2022 – februari 2024
- Underlag kommunal skolpeng 2024
- Verksamhetsberättelse 2023
- Verksamhetsplan 2024-2026
- Verksamhetsplan för barn- och utbildningsnämnden 2023-2025
- Årsredovisning 2019, 2020, 2021, 2022
- Övergripande och finansiella mål 2020, kommunfullmäktige 2019-06-19

6. Revisionskriterium

Kommunallagen (2017:725)

Det är enligt 6 kap. 1 § styrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnder. Kommunstyrelsen ska, enligt 6 kap. 2 §, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunallagens 6 kap 6 § anger att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten. Lika så ska nämnderna se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige beslutade 2019-06-19 om mål för 2020 och framåt. Den övergripande visionen var *"Värnamo – den mänskliga tillväxtkommunen med 40 000 invånare 2035K"*. Följande mål antogs av fullmäktige:

- Delaktighet – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling
- Kompetensförsörjning – arbetsgivare kan anställda de medarbetare de behöver
- Klimat – klimatsmarta val underlättar
- Kvalitet – grunduppdrag av god kvalitet för de vil är till för
- Finansiella mål – enligt god ekonomisk hushållning.

Ett av två finansiella mål var att årets resultat ska för perioden (tre år framåt respektive bakåt) i genomsnitt inte understiga 2,5 % av summan av allmän kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift.

Motiveringen till målet är att kommunallagen kräver en budget i balans där intäkterna överstiger kostnaderna. För en kommun som expanderar och vill återinvestera när det finns behov är denna resultatnivå inte tillräcklig. För att kunna finansiera investeringarna med egna medel behöver driftverksamheten visa ett överskott.

Bilaga 1. Sammanställning av ärenden

Sammanträde	Ärende	Notering
2023-02-08		Ingen budgetuppföljning.
2023-02-22		Ingen budgetuppföljning.
2023-03-08		Ingen budgetuppföljning.
2023-03-22		Ingen budgetuppföljning.
2023-04-26	**§ 88 Budgetuppföljning**	Förvaltningsekonom går igenom prognosen för mars 2023 vilken prognostiserar underskott om 15,3 mkr. Nämnden beslutar att godkänna informationen.
2023-05-24	**§ 96 Åtgärdsplan budget i balans**	Nämnden beslutar att återremittera åtgärdsplanen.
2023-05-24	**§ 107 Månadsrapport**	Förvaltningsekonom informerar om prognostiserat underskott om 17,3 mkr. Nämnden beslutar att godkänna informationen.
2023-06-14	**§ 108 Åtgärdsplan budget i balans**	Nämnden beslutar att godkänna presenterad åtgärdsplan.
2023-09-13		Ingen budgetuppföljning.
2023-10-04	**§ 146 Delårsrapport 2023**	Prognos för helåret visar underskott om 16,9 mkr. Nämnden beslutar att godkänna delårsrapporten 2023.
2023-11-22	**§ 171 Långsiktiga effektiviseringar**	Nämnden beslutar att återremittera ärendet till barn- och utbildningsförvaltningen.
2023-11-22	**§ 185 Åtgärdsplaner för budget i balans**	Nämnden beslutar att anse föredragande rektorers åtgärdsplaner och riskbedömningar som redovisade.
2023-11-22	**§ 186 Prognos 4**	Förvaltningsekonom redogör för prognostiserat underskott om 16,8 mkr. Nämnden beslutar att godkänna informationen.
2023-12-06	**§ 196 Långsiktiga effektiviseringar**	Nämnden beslutar om sex kort- och långsiktiga förslag på utredningar och uppdrag till förvaltningen.
2023-12-06	**§ 208 Åtgärdsplaner för budget i balans**	Nämnden beslutar att anse föredragande rektorers åtgärdsplaner och riskbedömningar som redovisade.

Källa 5. Barn- och utbildningsnämndens protokoll januari-december 2023

VÄRNAMO KOMMUN

Polisen

Medborgarlöfte Värnamo kommun 2024

Värnamo kommun och polisen lovar att arbeta för att förebygga brott och skapa en ökad trygghet för kommunens invånare.

Detta gör vi genom att:

- Fortsätta med arbetsmetodiken *Effektiv samordning för trygghet* (EST) genom återkommande aktuella gemensamma lägesbilder. Vid behov ska analyser och åtgärdsplaner kopplas till lägesbilderna.

- Insatser och aktiviteter för att förebygga och förhindra brottslighet och missbruk bland unga.

- Insatser riktade mot bedrägerier.

- Involvera kommunens invånare och andra aktörer i det brottsförebyggande arbetet till exempel genom medborgardialoger, grannsamverkan och näringslivssamverkan.

Effekt
Den gemensamma regelbundet återkommande lägesbilden leder till att kommunens och polisens arbete kan riktas till de problem, platser och tidpunkter som för tillfället är mest aktuellt och arbetet förväntas ge en brottsförebyggande effekt, en ökad trygghet och fler ingripanden.

Bakgrund
Värnamo kommun och lokalpolisområde Värnamo har efter lokala lägesbilder, medarbetardialoger, medborgardialoger, tips från kommunens invånare samt inhämtning av statistik och information från polisens underrättelsetjänst skapat detta medborgarlöfte.

Uppföljning

Uppföljning sker vid årets slut och publiceras på polisens hemsida – www.polisen.se.

Lägesbild
Enligt polisens trygghetsundersökning är invånarna i Värnamo kommun i stor utsträckning trygga och förhållandevis få har varit utsatta för brott. Vid medborgardialoger framkommer att invånarna tycker att polisen främst bör arbeta med narkotikabrottslighet och ungdomar. Polisens underrättelsetjänst framhåller vikten av att prioritera förebyggande arbete med målsättning att unga inte ska hamna i kriminella miljöer. Brottsstatistiken vittnar om en stor, och pågående ökning av antalet bedrägeribrott.

Rekrytering av unga till kriminella miljöer
I Sverige idag ser vi att vissa unga personer attraheras av, och lockas in i eller tvingas till en kriminell livsstil. Det är mycket allvarligt och oroande och får stor negativ påverkan på samhället och individen. I Värnamo kommun har vi inga etablerade kriminella gäng och vi har för närvarande inga kända exempel på unga som rekryterats av kriminella gäng. En kriminell livsstil kan ändå attrahera unga människor, och Kommunen och Polisen är angelägna om att unga personer inte ska hamna i kriminalitet och missbruk. Arbetet med att förebygga detta kommer att vara kommunens och polisens främsta fokus.
För att nå effekter både på kort och lång sikt kommer både sociala insatser och situationella brottsförebyggande åtgärder att genomföras.

Narkotikabrott med fokus på unga
Att upptäcka unga personer som riskerar att hamna i ett missbruk och så tidigt som möjligt genomföra förebyggande individuella åtgärder är av största vikt. Aktiviteter och åtgärder riktade mot narkotikabrottslighet med ungdomar i fokus ska genomföras.

Bedrägerier
Under de senaste två åren har antalet bedrägeribrott ökat kraftigt i Sverige och så även i Värnamo kommun. Brottsstatistiken visar att äldre personer är särskilt utsatta. Olika informationsinsatser ska prioriteras i syfte att förhindra att bedrägerier sker.

2024-04-22

Tobias Pettersson
Kommunstyrelsens ordförande

Anders Sund
Tf Lokalpolisområdeschef

Plats och tid	Skillingehus, den 11 april, kl. 13:00 – 15:00
Beslutande	Marie Johansson, Ordf. (S), Gislaved Gert Jonsson, (M), Vaggeryd Lars-Åke Magnusson, (KD) ersätter Kristine Hästmark, (M), Gnosjö Klas Gustavsson, (EMP), Vaggeryd Kjell Örtlund, (MiG), Gislaved Bo Svedberg, (S), ersätter Anetté Myrvold, (S), Värnamo Camilla Karlsson (S), Gnosjö
Övriga deltagande	Jonatan Rosenquist, förbundsdirektör, SÅM Ewa Nilsson, förbundsadministratör, SÅM
Utses att justera	Camilla Karlsson
Justeringens plats och tid	

Under-skrifter

Sekreterare

.....

Ewa Nilsson

Ordförande

.....

Marie Johansson

Justerande

.....

Camilla Karlsson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organisation	Förbundsdirektion SÅM
	Paragrafer
Datum för anslags uppsättande	Datum för anslags nedtagande
Förvaringsplats för protokollet	SÅM Skillingaryd
Underskrift	

.....

Ewa Nilsson

Utdragsbestyrkande

B1KomKUWC-HJxqoQtLZA

SAMMANFATTNING

Mötet är det andra mötet för år 2024 med förbundsdirektion för kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning och Miljö).

Mötet öppnas, Ewa Nilsson utses till sekreterare och Camilla Karlsson till justerare av protokollet.

Ärendeförteckning:

Föredragande: Jonatan Rosenquist = JR

Beslutsärenden:

§17 Förlag verksamhetsbudget 2025 för SÅM (JR)
§18 Förslag investeringsplan 2025-2027 för SÅM (JR)

Informationsärende:

§19 Revisionsberättelse 2023 (JR)
§20 Lönerevision 2024 (JR)
§21 Avstämning likviditet (JR)
§22 Miljörapportering för 2023 (JR)
§23 Personalärenden (JR)
§24 Insamling av fett (JR)
§25 Hylte Kommun (JR)

Övriga ärenden:

§17 Dnr: SÅM 2024/002-2

Förslag verksamhetsbudget 2025 för SÅM

Ärendebeskrivning

Enligt förbundsordningen ska direktionen årligen, senast vid april månads utgång, uppta samråd med förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser kring ett av direktionen upprättat förslag till budget. Förslaget ska i tillämpliga delar utformas i enlighet med intentionerna i förbundsmedlemmarnas regler för ekonomistyrning. Förbundsdirektionen fastställer därefter, senast vid utgången av november månad, kommunalförbundets budget för nästkommande verksamhetsår. Budgeten ska innehålla en investerings- och finansieringsplan för den kommande treårsperioden.

SÅM har upprättat ett förslag till verksamhetsbudget för 2025. Budgetförslaget är framtaget med nollresultat som mål. I budgetförslaget har både intäkter och kostnader ökat med cirka 9 miljoner kronor jämfört med budget för 2024. En stor del av intäktsökningen kopplas till den ersättning som SÅM från och med 2024 erhåller från förpackningsproducenterna, men i intäktsökningen ingår även höjning av vissa avgifter i avfallstaxan samt intäkter från försäljning inom ÅVC. Kostnadsökningen till 2025 förväntas framförallt bero på högre kostnader inom befintliga entreprenader (indexökning i avtalen), ökade insamlingskostnader kopplat till införandet av obligatorisk matavfallssortering och FNI, högre ränte- och avskrivningskostnader på grund av ökad investeringstakt samt ökade personalomkostnader kopplat till utökat verksamhetsansvar.

Från och med 2024 övertog SÅM, efter en lagändring, ansvaret för insamlingen av förpackningsavfall från hushåll. Denna förpackningsinsamling ska finansieras av förpackningsproducenterna vilket medför att SÅM från och med 2024 erhåller ekonomisk ersättning i avsevärt större utsträckning än tidigare år. SÅM har sedan hösten 2023 infört FNI hos alla villor och fritidshus inom GGVV-regionen. Den ekonomiska ersättningen från producenterna för FNI-insamlingen medför sannolikt att SÅM inte behöver höja avgifterna för villor och fritidshus till 2025 trots att obligatorisk FNI medför både ökade insamlingskostnader och sänkta intäkter. Budgetförslaget inkluderar således ingen taxehöjning för villor och fritidshus till 2025.

När det gäller flerbostadshus så har SÅM ingen FNI-insamling hos dem i dagsläget och ersättningen från producenterna för sådan insamling förväntas inte täcka kostnadsökningen när den väl införs under 2025-2026. SÅM behöver därför höja avgifterna kopplat till flerbostadshusen för att förebygga så att den verksamhetsgrenen inte blir underfinansierad med tiden.

Kostnadsökningen i samhället har varit omfattande under en period och detta har även påverkat SÅM till exempel genom högre indexhöjningar i avtal, högre transportkostnader, höjda räntor mm. SÅM räknar därför med att avgifterna kopplade till flerbostadshus, verksamheter och enskilda avlopp mm kommer att behöva höjas med 5 % till 2025. I budgetförslaget finns denna avgiftshöjning medräknad som en ökad intäkt.

Beslutsunderlag

Förslag verksamhetsbudget 2025 SÅM, daterad 2024-04-02
Budgetjämförelse 2025-2024 SÅM, daterad 2024-04-02

Förbundsdirektionen beslutar

att godkänna upprättat förslag till verksamhetsbudget för 2025.

att uppdra till förbundsdirektören att överlämna upprättat budgetförslag till kommunstyrelsen i respektive medlemskommun enligt förbundsordningen för SÅM.

§18 Dnr: SÅM 2024/002-2

Förslag investeringsplan 2025-2027 för SÅM

Ärendebeskrivning

Ett förslag till investeringsplan för 2025-2027 är framtaget. Det totala investeringsutrymmet under treårsperioden har planerats till 60 miljoner kronor för SÅM i dess nuvarande omfattning. Den årliga investeringstakten är således satt till cirka 20 miljoner kronor i likhet med tidigare investeringsplan för perioden 2024-2026.

I investeringsplanen ingår även en kolumn avseende anslutning av Hylte kommuns avfallsverksamhet till SÅM. Det pågår just nu en utredning kring möjligheten att ansluta Hylte kommun till SÅM och beslut förväntas tas under hösten/vintern 2024. I det fall Hylte inträder i SÅM så planeras inträdet till 2026. Ett sådant inträde medför att SÅM behöver köpa loss Hyltes anläggningstillgångar utifrån dess bokförda värde. Enligt nytt lagkrav så ska FNI bli obligatoriskt för alla hushåll senast under 2026. Vid Hyltes inträdande behöver SÅM således även införskaffa, montera och ställa ut fyrfackskärl inom Hylte kommun till en kostnad motsvarande cirka 15 miljoner kronor. Utöver detta krävs inköp av en ny hjullastare till Hylte återvinningscentral och eventuellt även ombyggnation av Hyltes omlastningsstation. Hyltes inträde i SÅM förväntas därför kräva ytterligare investeringar motsvarande minst 30 miljoner kronor under 2026. Den totala summan under planperioden 2025-2027 kan således bli 90 miljoner kronor förutsatt att Hylte anslutas till SÅM utan att påverka SÅM:s befintliga verksamheter och planerade investeringstakt.

Fokus i investeringsplanen ligger på investering och reinvestering i SÅM:s återvinningscentraler som i dagsläget är delvis eftersatta. I Gislaved och Värnamo föreligger det behov av att separera tung lastbilstrafik från besökarna då de tunga transporterna i anslutning till återvinningscentralerna tenderar att öka. Både i Gislaved och Värnamo krävs även viss ombyggnad av ytor, materialfickor, trafikflöden mm för att förbättra ÅVC:ernas funktion och besökarnas upplevelse.

Återvinningscentralen i Smålandsstenar ligger på dålig mark och kommunen har tidigare planerat att flytta anläggningen till en bättre plats. I och med Hyltes förväntade anslutning till SÅM så har detta projekt dock skjutits på framtiden och Smålandsstenars ÅVC kommer istället få en mindre ansiktslyftning under 2024 efter att vissa investeringsmedel har kunnat omfördelas.

Gnosjö återvinningscentral kommer under 2025 att genomgå en mindre ombyggnation med bland annat utökad yta, asfaltering, ny miljöstation samt ny modul för personalutrymmen. Projektet har försenats och flyttats fram till 2025.

Under treårsperioden är det önskvärt att SÅM ordnar självservice-ÅVC som ett test för att utöka tillgängligheten till mindre återvinningscentraler. Denna åtgärd har dock skjutits fram ett par år i detta utkast till investeringsplan med anledning av andra tillkommande investeringskostnader.

Investeringen i nya sopkärl kopplat till införandet av FNI och matavfallssortering hos flerbostadshusen behöver utökas och omfattar nu 8 miljoner kronor under planperioden.

SÅM:s kontor i Skillingaryd är underdimensionerat och rymmer inte tillräckligt många kontorsplatser. Idag sitter all kontorspersonal i delade kontorsrum och läget är inte optimalt ur arbetsmiljöaspekt. Nuvarande kontor omfattar ca 300 kvm och efter uträkning bör dagens yta egentligen vara minst 500 kvm. Under 2024 kommer därför en tillfällig lösning att ordnas genom att ett externkontor hyrs i närheten av huvudkontoret. Långsiktigt behöver dock en ny kontorslösning ordnas så att kontorsverksamheten återigen kan samordnas under ett gemensamt tak. Utredning pågår kring hur ett nytt kontor ska kunna anordnas och nybyggnation är ett av de alternativ som utreds. I investeringsplanen finns en post för investering i ny kontorslokal med för att påvisa behovet, men ingen faktisk kostnad är satt i planen. Om utredningen visar på ett behov av nybyggnation så kommer en sådan investering troligen hamna utanför planperioden 2025-2027.

Föreslagen investeringstakt kommer med tiden medföra att SÅM behöver utöka sitt låneutrymme. Avskrivningstakten är lägre än investeringstakten i och med komponentavskrivning kopplat till den höga nyttjandeperioden för flera av de större investeringarna.

Beslutsunderlag

Förslag investeringsplan 2025-2027 SÅM, daterad 2024-04-02

Förbundsdirektionen beslutar

att godkänna upprättat förslag till investeringsplan för 2025-2027.

att uppdra till förbundsdirektören att överlämna upprättad investeringsplan till kommunstyrelsen i respektive medlemskommun enligt förbundsordningen för SÅM.

§19 Dnr:

Revisionsberättelse 2023

Ärendebeskrivning

Revisions- och konsultföretaget Deloitte har under mars månad genomfört en granskning av SÅM:s årsredovisning på uppdrag av lekmannarevisorerna.

Deloitte har enligt muntlig utsago inte noterat några avvikelser när de har granskat de monetära delarna. Vad gäller räkenskapsrevisionen så är de snart klara. Revisionen är dock försenad och Deloitte har svårt att ge besked om när revisionen och deras utlåtande kan förväntas vara klart.

SÅM:s årsredovisning har delgetts medlemskommunerna under slutet av mars månad och revisorernas utlåtande kommer att överlämnas till kommunerna så snart de är klara.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§20 Dnr:

Lönerevision 2024

Ärendebeskrivning

Årets lönerevision började som sig bör med en lönekartläggning. Kartläggningen visade att SÅM har jämställda löner. Därefter har resultat- och utvecklingsdialoger genomförts med alla medarbetare inom organisationen som ingår i lönerevision 2024. Dialogerna bygger på ett antal fastslagna lönekriterier.

Märket inom industrin är satt till 3,3 % för 2024, även Kommunals utrymme enligt BÖK är 3,3 % medans AKV och Akademikeralliansen har sifferlösa avtal.

SÅM utgår från den pott som har avsatts i budget för 2024 och tillämpar individuell lönesättning.

De medarbetare som går under Kommunals avtal kommer att få den nya lönen utbetald i april månad. Den centrala processen för medarbetare som faller under AKV och Akademikeralliansens avtal är försenad. Detta innebär att nya löner för dessa medarbetare kommer att betalas ut från och med maj månad och retroaktivt för april.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§21 Dnr:

Avstämning likviditet

Ärendebeskrivning

SÅM:s likviditet är lägre än förväntat under början av år 2024. SÅM har idag ca fem miljoner kronor på kontot och summan förväntas minska ytterligare fram till dess att kvartalsfaktureringen är genomförd och fakturorna betalda.

Utbetalningen av den FNI-ersättning som SÅM från och med 2024 erhåller från förpackningsproducenterna kommer att ske kvartalsvis i efterskott. Detta leder till att den förväntade kvartalsvisa intäkten på 7-8 miljoner kommer SÅM tillgodo senare än förväntat. I och med att utbetalningen sker i efterskott så kommer SÅM att få minus på kontot under delar av året. När detta inträffar aktiveras den checkräkningskredit som finns tillgänglig motsvarande 10 miljoner. SÅM kommer alltså inte att sakna likvida medel även om saldot på kontot är lågt. Möjligheten att utöka krediten till 20 miljoner kommer att undersökas. I och med den ökade investeringstakten och det låga saldot på kontot så kommer SÅM sannolikt behöva uppta ytterligare lån under året.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§22 Dnr:

Miljörapportering för 2023

Ärendebeskrivning

SÅM ska senast den 31 mars varje år lämna in miljörapporter till tillsynsmyndigheten kopplat till de miljötillstånd som gäller för verksamhetens större återvinningscentraler. Rapporterna är i vanlig ordning klara och inlämnade i tid.

Tyvärr har dock viss problematik förekommit med El-kretsens entreprenör vid Gislaveds återvinningscentral. Under ett par tillfällen 2023 så har höga mängder lysrör förekommit då dessa inte har hämtats i tid. Det verkar som att entreprenören på eget bevåg istället har ställt ut fler lagringsboxar för lysrör än vad som är avtalat. Samtidigt är statistiken för dessa två hämtningstillfällen underlig. Fler behållare har rapporterats vid en hämtning än vad som angetts i vårt lagersaldo. SÅM inventerar nu antalet behållare för att säkerställa så att det inte finns överkapacitet i något lagringsutrymme och tar samtidigt en kontakt med El-Kretsen för att påtala bristerna i entreprenaden. Sedan kommer ett enklare system för regelbunden inventering av lagervolymer införas så att volymerna löpande kan stämmas av mot de tillståndsgivna mängderna på respektive anläggning.

SÅM:s arbetsledare som ska utföra denna inventering har redan idag en ansträngd situation kopplat till antalet medarbetare och anläggningar utspridda över ett stort geografiskt område. Ytterligare stöd kommer därför att behövas till arbetsledaren.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§23 Dnr:

Personalärenden

Ärendebeskrivning

Just nu sker det vissa förändringar inom personalsidan hos SÅM och det förekommer även behov av rekrytering.

Efter överenskommelse kommer SÅM:s avfallstekniker att avsluta sin anställning hos SÅM den sista april och övergå till en anställning hos en av SÅM:s entreprenörer. Rekrytering för att fylla vakansen pågår i samarbete med rekryteringsföretaget Stella Rekrytering och Ledarskap. Titeln på tjänsten ändras till driftsamordnare men ansvarsområdet är detsamma.

Tyvärr har SÅM:s nya miljöingenjör valt att säga upp sig. Rekrytering av ny miljöingenjör kommer att startas inom kort. Denna rekrytering sker i egen regi.

Verksamheten har även ett behov av att stärka den arbetsledande funktionen inom ÅVC. Nuvarande arbetsledare behöver stöttning då denne ansvarar för ett större antal medarbetare utspridda på flera anläggningar över ett stort geografisk område. Detta område kommer att utökas ytterligare den dag då Hylte kommun träder in i SÅM. I förebyggande syfte utreder SÅM möjligheten att dela upp det geografiska området inom ÅVC i två delar och rekrytera ytterligare en arbetsledare. Om åtgärden bedöms lämplig så kommer förändringen att utföras redan under året.

I samband med personalförändringarna enligt ovan utreder SÅM organisationen inom den administrativa sidan med fokus på utvecklingsverksamheten i syfte att stärka och förtydliga ansvarsfördelningen och den interna beställarfunktionen. Direktionen var samstämmig och ser positivt på ovanstående. Förbundsdirektören arbetar vidare med frågan.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§24 Dnr:

Insamling av fett

Ärendebeskrivning

Den senaste tiden har det förekommit en del frågor kring insamling av fettavfall. Enligt miljöbalken ansvarar SÅM för insamlingen av fettavfall från hushåll och vissa verksamheter så som restauranger. Det är sedan årsskiftet krav på att matolja och annat flytande fett ska sorteras ut för återvinning.

SÅM har i dagsläget tre lösningar för insamling av fettavfall enligt nedan.

Fett från hushåll som har samlats upp i flaska eller annan behållare ska lämnas på en återvinningscentral, det gäller t.ex. fett från fritös. Fett som torkas upp med hushållspapper ska läggas i papperspåsen för matavfall. Mindre mängd flytande fett om maximalt 1-2 dl kan slängas i restavfallet i de fall den boende har svårt att ta sig till återvinningscentralen.

Uppsamlat stekfett, frityroljor mm från restauranger och dylikt hämtas genom auktorisationsupphandling där auktoriserade entreprenörer sköter insamling och fakturering direkt till kunden. Insamlingen sker i behållare eller fat. Enbart de av SÅM auktoriserade entreprenörerna får nu samla in utsorterat fett från restauranger och storkök.

Fettavskiljare som är kopplade till avloppet inom restaurangverksamhet, storkök etc töms med slambil. Sådan tömning ska utföras minst en gång per år enligt avfallsföreskrifterna eller oftare om det krävs för att upprätthålla anläggningens funktion.

Fett från annan typ verksamhet, t.ex. tillverkningsindustri, är inte kommunalt avfall och faller således inte under SÅM:s insamlingsansvar.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§25 Dnr:

Hylte kommun

Ärendebeskrivning

Hylte kommun utreder just nu förutsättningarna för inträde i SÅM. De har reviderat tidsplanen och målet är nu att Hylte ansluts till SÅM 2026-01-01. Utredningen förväntas vara klar inom någon vecka och lämnas därefter över till Samhällsbyggnads-förvaltningen för internremiss. Hyltes slutliga beslut kring inträde i SÅM planeras till kommunfullmäktiges sammanträde i september. Om Hylte beslutar att ingå i SÅM så kommer en ansöka om inträde därefter att överlämnas till GGVV-kommunerna.

Hyltes inträde i SÅM regleras genom SÅM:s förbundsordning. En ny version av förbundsordningen behöver därför arbetas fram innan dess att kommunfullmäktige i respektive medlemskommun ska besluta i frågan. SÅM arbetar även med en mer detaljerad plan för själva inträdet. Denna plan kommer att aktiveras efter att beslut om inträde är fattat.

Senast under 2026 ska fastighetsnära insamling av förpackningar införas i alla Sveriges kommuner och SÅM får då ansvaret att införa FNI inom Hylte kommun. Leveranstiden för fyrfackskärl är idag mycket lång och SÅM har därför redan nu beställt fyrfackskärl till Hylte kommun. Starttiden för införandet av fyrfack inom Hylte kommun är planerad till 2026-04-13. Upphandling av FNI-insamling från flerbostadshus kommer att ske inom kort och Hylte inkluderas även i den upphandlingen.

Under hösten efter beslut om Hyltes inträde i SÅM behöver ytterligare upphandlingar genomföras kopplat till Hyltes avfallsverksamhet. Flera av Hyltes större avtal löper ut vid årsskiftet 2025-2026 och dessa behöver upphandlas i god tid innan verksamheten överlåts till SÅM.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Protokollsutdrag:
Kommunstyrelsen Sbn § 82 Dnr ALL.2024.850

Översyn av förutsättningar för uteserveringar

Beslut
Samhällsbyggnadsnämnden beslutar
att godkänna informationen, samt
att skicka informationen vidare till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Samhällsbyggnadsnämnden fick 19 mars 2024 i uppdrag av kommunstyrelsen att utreda möjligheterna för tillståndspliktiga uteserveringar att hålla öppet oavsett tid på året samt utreda möjligheten att ha en differentierad prissättning för hyra av allmän platsmark som möjliggör ökad flexibilitet.
Bakgrunden till beslutet är att näringsidkare haft önskemål om att tiden för uteserveringar ska anpassas till förutsättningarna, till exempel särskilda händelser eller evenemang som idag sker utanför tillåten period.

Ärendebeskrivning
Samhällsbyggnadsförvaltningen har under våren börjat en översyn av upplåtelse av kommunal mark. En revidering av taxan för markupplåtelse, där bland annat uteserveringar finns med, pågår och hänsyn kommer att tas till näringsidkarnas önskemål. Taxan är kopplad till en rad andra dokument som också håller på att omarbetas, bland annat "Råd och riktlinjer för uteserveringar på allmän platsmark". För att få en bra helhet i de dokument som styr upplåtelse behöver ett helhetsgrepp tas i frågan. Arbetet med översynen av all upplåtelse av kommunal mark beräknas vara klar till hösten 2024 och taxan ska då beslutas i kommunfullmäktige.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inkommit med tjänsteskrivelse 15 april 2024.

Förslag till beslut
Samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta
att godkänna informationen, samt
att skicka informationen vidare till kommunstyrelsen.

Nämndsbeslut 2024-04-24 Samhällsbyggnadsnämnden (SBN)

Elinor Johansson
Handläggare

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Plan- och byggenheten

Översyn av förutsättningar för uteserveringar

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

att godkänna informationen samt

att skicka informationen vidare till kommunstyrelsen

Bakgrund

Samhällsbyggnadsnämnden fick 2024-03-19 i uppdrag av kommunstyrelsen att utreda möjligheterna för tillståndspliktiga uteserveringar att hålla öppet oavsett tid på året samt utreda möjligheten att ha en differentierad prissättning för hyra av allmän platsmark som möjliggör ökad flexibilitet.

Bakgrunden till beslutet är att näringsidkare haft önskemål om att tiden för uteserveringar ska anpassas till förutsättningarna, till exempel särskilda händelser eller evenemang som idag sker utanför tillåten period.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har under våren börjat en översyn av upplåtelse av kommunal mark. En revidering av taxan för markupplåtelse, där bland annat uteserveringar finns med, pågår och hänsyn kommer att tas till näringsidkarnas önskemål.Taxan är kopplad till en rad andra dokument som också håller på att omarbetas, bland annat "Råd och riktlinjer för uteserveringar på allmän platsmark". För att få en bra helhet i de dokument som styr upplåtelse behöver ett helhetsgrepp tas i frågan. Arbetet med översynen av all upplåtelse av kommunal mark beräknas vara klar till hösten 2024 och taxan ska då beslutas i kommunfullmäktige.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

From: jan-olof.berg@trafikverket.se
Sent: 2024-04-22 09:58:13
To: kund@trafikverket.se
Cc: Elin Alteborg; kristoffer.gamba@trafikverket.se; liselotte.akesson@trafikverket.se
Subject: Sv: Påminnelse nr 1: Angående ärende trv#1754204 hos Trafikverkets Kundservice och Diarium

Hej. Jag måste börja med att ursäkta det tagit lite tid för oss med svaret, jag har ganska nyligen fått uppdraget som projektledare tillfälligt i Västbo som vårt driftområde heter genom er kommun. Jag har därför inte all historik gällande hur ex. intervägh̊llningen skötts i detalj, jag har dock fått information från vår kontrakterade kontrollant som varje vecka följer upp vår entreprenör att det finns vissa vägar eller områden där vi sett problem och kommer lyfta detta med vår entreprenör. När det gäller er personals iakttagelser om att det genomförts halkbekämpningar när dom inte ansett det funnits behov så kan det ju vara kopplat till att vi vid vissa förhållande ställer krav på preventiva åtgärder för att förebygga halka. Om vi går vidare till era synpunkter på förekomst av beläggningsskador så kan vi bara instämma i det ni skriver om de utmaningar vi haft under den vinter som varit med mycket nederbörd och stor variation av temperaturer, detta i kombination med att vi har en hel del vägar där vi inte har resurser att göra de genomgripande och förebyggande åtgärder vi önska ger de problem ni skriver med beläggningsskador över såväl större som mindre partier på vårt vägnät. Vi jobbar mycket med akuta insatser för att komma till rätta med så mycket beläggningsskador som möjligt. Ni tar även upp frågan om ett skadat räcke i Rydaholm jag misstänker att ni avser det räcke som finns utmed GS-vägen över väg 27 där vi ansvarar och det finns en del skador som vi är medvetna om och vi jobbar på att ta fram en lösning för detta. Det kan ju i samband med detta även uppmärksamma er på att i anslutning till detta räcke även finns ett med betydligt större skador där det är kommunens ansvar i rollen som väghållare för den GC-väg som går ner mot (ishallen). Vi har haft dialog med er ansvarig för underhållet och tittar på möjligheten att kunna göra gemensamma åtgärder här. Ni skriver att ni uppmanar Trafikverket att återkomma med information till såväl kommunen som till era medborgare om planerade åtgärder här är det ni som har möten med våra samhällsplanerare och då för fram frågor och får svar om större planerade åtgärder som sedan ni tar vidare till era medborgare. Slutligen vill jag säga att vi alltid önskar vi kunde göra alla de åtgärder vi ser behov av men är samtidigt medvetna om att vi inte når det målet men vi tar med oss era synpunkter och gör vad vi kan för att ge våra trafikanter så bra och säkra vägar vi har möjlighet till.

Med vänlig hälsning
Jan-Olof Berg
Projektledare drift
Direkt: 010-123 80 63
E-post:jan-olof.berg@trafikverket.se
Trafikverket
Region Syd
Box 749
39127 KALMAR
Besöksadress:
Karlstorpsvägen 16
www.trafikverket.se
Telefon: 0771-921 921

Texttelefon: 0243-750 90
Fax: 0480-44 65 88

Från: Kundärende <kund@trafikverket.se>
Skickat: den 21 april 2024 10:32
Till: Berg Jan-Olof, UHsyrv <jan-olof.berg@trafikverket.se>
Kopia: Gamba Kristoffer, UHsyrv <kristoffer.gamba@trafikverket.se>
Ämne: Påminnelse nr 1: Angående ärende trv#1754204 hos Trafikverkets Kundservice och Diarium

Hej!

Vi skickade 2024-03-25 03:21 ett ärende till dig med rubriken "Angående ärende trv#1754204". Eftersom vi inte har fått någon återkoppling skickar vi en påminnelse. Du som chef får detta mejl för kännedom.

Trafikverket lyder under förvaltningslagen och det innebär krav på både serviceskyldighet och tillgänglighet. Medborgaren har rätt att få svar på sina frågor och att ta del av allmänna handlingar och som myndighet ska vi hantera detta skyndsamt. Vi måste tillsammans säkra upp att ärendet hanteras så att Trafikverket lever upp till serviceskyldigheten i förvaltningslagen.

Svara på ärendet genom att
1. svara direkt till kunden, med en kopia till oss, eller
2. svara oss så förmedlar vi svaret vidare.

Om du inte kan svara snarast möjligt, meddela då oss och kunden om när du återkommer i frågan. Om du inte är rätt person att svara på ärendet, meddela då oss vem som kan göra det istället.

Tänk på att inte ändra i ämnesfältet när du svarar på detta meddelande, för att ditt svar ska hamna rätt.

Rubrik/Ämne:

[KS.2024.193] Skrivelse Trafikverket gällande bristande intervägunderhåll

Vägnamn/Vägnummer:

Län/Kommun:

,

Beskrivning:

Hej,

Bifogat finns en skrivelse från Värnamo kommun till Trafikverket gällande vägunderhåll.

Med vänliga hälsningar

Elin Alteborg
Kommunsekreterare

Kommunledningsförvaltningen
Värnamo kommun, 331 83 Värnamo
Telefon direkt 0370-37 73 98
Telefon kontaktcenter 0370-37 70 00
E-post elin.alteborg@varnamo.se
kommun.varnamo.se

Kontaktuppgifter:

Namn:
Organisation/företag:
Postadress:
Postnummer:
Postort:
Telefon:
E-post: elin.alteborg@varnamo.se

Om du svarar på detta meddelande är det viktigt att du inte ändrar i ämnesfältet för att ditt svar ska hamna rätt.

Med vänlig hälsning

Marita Vedin
Handläggare
Kundservice och Diarium

Telefon: 0771-921 921

Trafikverket
781 89 Borlänge
www.trafikverket.se <http://www.trafikverket.se>

§ 158 Dnr: KS.2024.203

Ansökan om medel för att iordningställa Värnamobadet inför sommarsäsongen 2024

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar
att bordlägga ärendet.

Ärendebeskrivning

Teknik- och fritidsförvaltningens tjänsteskrivelse
I samband med att Värnamo simsällskap redovisade hur sommaren 2023 förflöt på Värnamobadet beslutade teknik- och fritidsnämnden att hos kommunstyrelsen ansökan om extra medel med 150 000 kronor för att utöka öppethållandet två veckor innan och två veckor efter de ordinarie öppettiderna för Värnamobadet 2024. Kommunstyrelsen har inte behandlat ärendet än. De senaste somrarna har Värnamobadet haft utökade öppettider, med några extra veckor. Denna satsning syftar främst till att stödja Värnamo simsällskap. Satsningen innebär även en avlastning av Värnamo simhall, som ska rymma mycket verksamhet. Kostnaden för att hålla badet öppet fyra extra veckor är 150 000 kronor.

Under vintern 2023/2024 har det uppstått en större vattenskada i Värnamobadets omklädningsbyggnad. Detta medför att för öppethållande 2024 erfordras insatser som Region Jönköpings län och Värnamo kommun enligt avtal ska hantera i dialog. Finansiering av nödvändiga insatser ska också föras dialog kring. Teknik- och fritidsförvaltningen har tillsammans med teknik- och fritidsnämnden fört diskussioner om möjligheterna att lösa den uppkomna situationen utan att det kostar allt för mycket. Olika lösningar har diskuterats, till exempel att låta besökare använda den kalla utomhusduschen innan bad och att omklädning får skötas utan tillgång till omklädningsrum. Den lösningen bedöms dock kräva att toaletter hyrs in och kopplas upp till vattenledningsnätet. Vid undersökning av kostnaderna för hyra av toaletter visar det sig att den kostnaden blir ungefär lika stor som den uppskattade kostnaden för att iordningsställa omklädningsbyggnaden så att den fungerar under säsongen 2024.Kostnaden det handlar om är ungefär 150 000 kronor.

Forts.

KS § 158 (forts.)

En viktig del i sammanhanget är att Region Jönköpings län har sagt upp avtalet från och med september 2024 för omförhandling, och det är i dagsläget inte klargjort om Värnamo kommun kommer förnya hyresavtalet.

Teknik- och fritidsförvaltningen ser att det finns ett stort behov av att kunna hålla Värnamobadet öppet sommaren 2024 då Värnamo simhall behöver genomgå en större renovering som gör att simhallen kommer behöva vara stängd stora delar av sommaren, mellan två och tre månader.

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår därför att beslutet om att ansöka om extra medel för förlängt öppethållande återkallas och att en ansökan i stället görs om extra medel för nödvändiga reparationer, alternativt hyra av toaletter, för att möjliggöra öppethållande av Värnamobadet under ordinarie öppettider, det vill säga från och med 1 juni till och med 31 augusti 2024.

Teknik- och fritidsnämndens beslut
Teknik- och fritidsnämnden beslutade den 26 mars 2024, § 75
att återkalla teknik- och fritidsnämndens beslut 14 november 2024, § 215 samt
att hos kommunstyrelsen ansöka om extra medel med 150 000 kronor för att iordningsställa Värnamobadet inför sommarsäsongen 2024

Yrkanden
Ordföranden yrkar att ärendet ska bordläggas.

Beslut skickas till:
Teknik- och fritidsnämnden
Ekonomiavdelningen

§ 75 Dnr: TFN.2023.385

Öppethållande av Värnamobadet 2024

Beslut

Teknik- och fritidsnämnden beslutar

att återkalla teknik- och fritidsnämndens beslut 14 november 2024, § 215 samt

att hos kommunstyrelsen ansöka om extra medel med 150 000 kronor för att iordningsställa Värnamobadet inför sommarsäsongen 2024.

Ärendebeskrivning

I samband med att Värnamo simsällskap redovisade hur sommaren 2023 förflöt på Värnamobadet beslutade teknik- och fritidsnämnden att hos kommunstyrelsen ansökan om extra medel med 150 000 kronor för att utöka öppethållandet två veckor innan och två veckor efter de ordinarie öppettiderna för Värnamobadet 2024. Kommunstyrelsen har inte behandlat ärendet än.

De senaste somrarna har Värnamobadet haft utökade öppettider, med några extra veckor. Denna satsning syftar främst till att stödja Värnamo simsällskap. Satsningen innebär även en avlastning av Värnamo simhall, som ska rymma mycket verksamhet. Kostnaden för att hålla badet öppet fyra extra veckor är 150 000 kronor.

Under vintern 2023/2024 har det uppstått en större vattenskada i Värnamobadets omklädningsbyggnad. Detta medför att för öppethållande 2024 erfordras insatser som Region Jönköpings län och Värnamo kommun enligt avtal ska hantera i dialog. Finansiering av nödvändiga insatser ska också föras dialog kring.

Teknik- och fritidsförvaltningen har tillsammans med teknik- och fritidsnämnden fört diskussioner om möjligheterna att lösa den uppkomna situationen utan att det kostar allt för mycket. Olika lösningar har diskuterats, till exempel att låta besökare använda den kalla utomhusduschen innan bad och att omklädning får skötas utan tillgång till omklädningsrum. Den lösningen bedöms dock kräva att toaletter hyrs in och kopplas upp till vattenledningsnätet. Vid undersökning av kostnaderna för hyra av toaletter visar det sig att den kostnaden blir ungefär lika stor som den uppskattade kostnaden för att iordningsställa omklädningsbyggnaden så att den fungerar under säsongen 2024.Kostnaden det handlar om är ungefär 150 000 kronor.

Forts.

TFN § 75 (forts.)

En viktig del i sammanhanget är att Region Jönköpings län har sagt upp avtalet från och med september 2024 för omförhandling, och det är i dagsläget inte klargjort om Värnamo kommun kommer förnya hyresavtalet.

Teknik- och fritidsförvaltningen ser att det finns ett stort behov av att kunna hålla Värnamobadet öppet sommaren 2024 då Värnamo simhall behöver genomgå en större renovering som gör att simhallen kommer behöva vara stängd stora delar av sommaren, mellan två och tre månader.

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår därför att beslutet om att ansöka om extra medel för förlängt öppethållande återkallas och att en ansökan istället görs om extra medel för nödvändiga reparationer, alternativt hyra av toaletter, för att möjliggöra öppethållande av Värnamobadet under ordinarie öppettider, det vill säga från och med 1 juni till och med 31 augusti 2024.

Förslag till beslut

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att återkalla teknik- och fritidsnämndens beslut 14 november 2024, § 215 samt

att hos kommunstyrelsen ansöka om extra medel med 150 000 kronor för att iordningsställa Värnamobadet inför sommarsäsongen 2024.

Beslut skickas till:
Kommunstyrelsen

Teknik- och fritidsförvaltningen | Teknik- och fritidsnämnden | Dnr: TFN.2023.385

Tjänsteskrivelse - Öppethållande av Värnamobadet 2024

Ärendebeskrivning

Teknik- och fritidsnämnden beslutade 14 november 2023 att hos kommunstyrelsen ansöka om extra medel med 150 000 kronor för att utöka öppethållandet för Värnamobadet sommaren 2024. Kommunstyrelsen har inte behandlat ärendet än.

Under vintern 2023/2024 har det uppstått en större vattenskada i Värnamobadets omklädningsbyggnad, som omöjliggör att lokalerna kan användas om de inte genomgår reparation. Olika lösningar har diskuterats, antingen att reparera omklädningsbyggnaden, eller att hyra in toaletter som kopplas upp mot kommunalt vatten- och avlopp och hänvisa till uteduschen.

Teknik- och fritidsförvaltningen ser att det finns ett stort behov av att kunna hålla Värnamobadet öppet sommaren 2024 då Värnamo simhall behöver genomgå en större renovering som gör att simhallen kommer behöva vara stängd stora delar av sommaren, mellan två och tre månader. Förvaltningen föreslår därför att beslutet om att ansöka om extra medel för förlängt öppethållande återkallas och att en ansökan istället görs om extra medel för nödvändiga reparationer, alternativt hyra av toaletter, för att möjliggöra öppethållande av Värnamobadet under ordinarie öppettider, det vill säga från och med 1 juni till och med 31 augusti 2024.

Se även under rubrik ”Utredning”

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att återkalla teknik- och fritidsnämndens beslut 14 november 2024, § 215 samt

att hos kommunstyrelsen ansöka om extra medel med 150 000 kronor för att iordningsställa Värnamobadet inför sommarsäsongen 2024.

Johan Arvidsson
Avdelningschef fritid

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

Utredning

I samband med att Värnamo simsällskap redovisade hur sommaren 2023 förflöt på Värnamobadet beslutade teknik- och fritidsnämnden att hos kommunstyrelsen ansökan om extra medel med 150 000 kronor för att utöka öppethållandet två veckor innan och två veckor efter de ordinarie öppettiderna för Värnamobadet 2024. Kommunstyrelsen har inte behandlat ärendet än.

De senaste somrarna har Värnamobadet haft utökade öppettider, med några extra veckor. Denna satsning syftar främst till att stödja Värnamo simsällskap. Satsningen innebär även en avlastning av Värnamo simhall, som ska rymma mycket verksamhet. Kostnaden för att hålla badet öppet fyra extra veckor är 150 000 kronor.

Under vintern 2023/2024 har det uppstått en större vattenskada i Värnamobadets omklädningsbyggnad. Detta medför att för öppethållande 2024 erfordras insatser som Region Jönköpings län och Värnamo kommun enligt avtal ska hantera i dialog. Finansiering av nödvändiga insatser ska också föras dialog kring.

Teknik- och fritidsförvaltningen har tillsammans med teknik- och fritidsnämnden fört diskussioner om möjligheterna att lösa den uppkomna situationen utan att det kostar allt för mycket. Olika lösningar har diskuterats, till exempel att låta besökare använda den kalla utomhusduschen innan bad och att omklädning får skötas utan tillgång till omklädningsrum. Den lösningen bedöms dock kräva att toaletter hyrs in och kopplas upp till vattenledningsnätet. Vid undersökning av kostnaderna för hyra av toaletter visar det sig att den kostnaden blir ungefär lika stor som den uppskattade kostnaden för att iordningsställa omklädningsbyggnaden så att den fungerar under säsongen 2024. Kostnaden det handlar om är ungefär 150 000 kronor.

En viktig del i sammanhanget är att Region Jönköpings län har sagt upp avtalet från och med september 2024 för omförhandling, och det är i dagsläget inte klargjort om Värnamo kommun kommer förnya hyresavtalet.

Teknik- och fritidsförvaltningen ser att det finns ett stort behov av att kunna hålla Värnamobadet öppet sommaren 2024 då

Värnamo simhall behöver genomgå en större renovering som gör att simhallen kommer behöva vara stängd stora delar av sommaren, mellan två och tre månader.

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår därför att beslutet om att ansöka om extra medel för förlängt öppethållande återkallas och att en ansökan istället görs om extra medel för nödvändiga reparationer, alternativt hyra av toaletter, för att möjliggöra öppethållande av Värnamobadet under ordinarie öppettider, det vill säga från och med 1 juni till och med 31 augusti 2024.

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2024-04-30 **Utskriven av:** Elin Alteborg

Diarieenhet:	Kommunledningsförvaltningen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2024-05-07
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
260168	Centralt avtal HÖK Läkare	HR-chef §2/2024
2024-04-09		Åsa Johansson
KS.2024.316	Centralt tecknade överenskommelser och kollektivavtal enligt rekommendation från SKR 2024	HR-chef
		Åsa Johansson
260670	Centralt avtal HÖK 24 OFR Lärare	HR-chef §4/2024
2024-04-18		Åsa Johansson
KS.2024.316	Centralt tecknade överenskommelser och kollektivavtal enligt rekommendation från SKR 2024	HR-chef
		Åsa Johansson
260169	Centralt avtal HÖK 24 AKV	HR-chef §1/2024
2024-04-09		Åsa Johansson
KS.2024.316	Centralt tecknade överenskommelser och kollektivavtal enligt rekommendation från SKR 2024	HR-chef
		Åsa Johansson
260448	Tillägg till avtal	Inköpschef §44/2024
2024-04-15	Matbutiken i Värnamo AB	Mattias Hultqvist
KS.2024.323	Varuhemsändning av dagligvaror till omsorgsverksamheter UHN.2021.65	Inköpschef
		Karl Johansson
261193	Centralt avtal PAN 24 med kommunal	HR-chef §7/2024
2024-04-25		Åsa Johansson
KS.2024.316	Centralt tecknade överenskommelser och kollektivavtal enligt rekommendation från SKR 2024	HR-chef
		Åsa Johansson

260671	Centralt avtal HÖK 24 Kommunal	HR-chef §5/2024
2024-04-18		Åsa Johansson
KS.2024.316	Centralt tecknade överenskommelser och kollektivavtal enligt rekommendation från SKR 2024	HR-chef
		Åsa Johansson
260167	Centralt avtal BEA 24 OFR AKV respektive läkare samt AkademikerAlliansen	HR-chef §3/2024
2024-04-09		Åsa Johansson
KS.2024.316	Centralt tecknade överenskommelser och kollektivavtal enligt rekommendation från SKR 2024	HR-chef
		Åsa Johansson
261032	Centralt avtal BEA - kommunal, sveriges lärare	HR-chef §6/2024
2024-04-24		Åsa Johansson
KS.2024.316	Centralt tecknade överenskommelser och kollektivavtal enligt rekommendation från SKR 2024	HR-chef
		Åsa Johansson
1470/2024/KS	Beslut om avbrytande av upphandling	Inköpschef §37/2024
2024-04-09	Brister i upphandlingsdokumenten	Mattias Hultqvist
KS.2024.180	Musikinstrument	Inköpschef
		Karl Johansson
1478/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpare §40/2024
2024-04-10	Gärahovs Bygg AB	Thomas Axelsson
KS.2024.227	Byte av portar, Räddningstjänsten, Värnamo	Inköpare
		Thomas Axelsson
1493/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpare §41/2024
2024-04-11	PWS Nordic AB	Carl Fredrik Ledin
KS.2023.2	Avfallsmöbler	Inköpare
		Carl Fredrik Ledin
1494/2024/KS	Fullmakt avropsanmälan	Inköpare §42/2024
2024-04-11	Adda inköpscentral AB	Karl Johansson
KS.2024.315	Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023	Inköpare
		Karl Johansson
1496/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpare §45/2024
2024-04-11	Bravida Sverige AB	Thomas Axelsson
KS.2024.184	Ny belysning elljusspår, Borgen, Värnamo	Inköpare
		Thomas Axelsson
1497/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpare §43/2024
2024-04-11	Bravida Sverige AB	Thomas Axelsson
KS.2024.230	Byte av belysning, Fryele skola	Inköpare
		Thomas Axelsson

1498/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpare §44/2024
2024-04-11	Bravida Sverige AB	Thomas Axelsson
KS.2024.235	Byte av belysning, FiGy Fordon, Malmstensgatan 21, Värnamo	Inköpare
		Thomas Axelsson
1505/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpschef §38/2024
2024-04-15	Lekolar AB/Input Interiör Småland AB	Mattias Hultqvist
KS.2023.764	Möbler & Inventarier till Trälleborgsskolan i Värnamo	Inköpschef
		Carl Fredrik Ledin
1523/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpare §46/2024
2024-04-15	Bravida Sverige AB	Thomas Axelsson
KS.2024.127	Byte av pumpar och styrventiler, Värnamo Stadshus	Inköpare
		Thomas Axelsson
1549/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpschef §39/2024
2024-04-16	VKDB Sverige AB	Mattias Hultqvist
KS.2024.86	Nätauktioner för avyttring av Fordon upp till 3,5 ton	Inköpschef
		Mattias Peterson
1628/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpare §47/2024
2024-04-18	Bravida Sverige AB	Thomas Axelsson
KS.2024.128	Byte av fjärrvärmeväxlare, Rydaholms skola	Inköpare
		Thomas Axelsson
1629/2024/KS	Fullmakt avropsanmälan	Inköpschef §41/2024
2024-04-18	Husbyggnadsvaror HBV Förening	Mattias Hultqvist
KS.2024.299	Luftfilter 24 - 130	Inköpschef
		Thomas Axelsson
1633/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpschef §42/2024
2024-04-18	Grönt och rent i Småland AB	Stefan Goodwin
KS.2023.962	Jordbruk- trädgårdsprodukter	Inköpschef
		Stefan Goodwin
1644/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpschef §43/2024
2024-04-19	Smålands musik och Teater	Mattias Hultqvist
KS.2024.339	Samarbetsavtal Smålands Musik & Teater och Värnamo kommun	Inköpschef
		Mattias Hultqvist
1667/2024/KS	Beslut hävning av avtal	Inköpschef §45/2024
2024-04-18	BMS Packing Solution AB	Mattias Hultqvist
KS.2023.674	Matdistribution - Förpackningar	Inköpschef
		Mattias Hultqvist
1668/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpare §48/2024
2024-04-23	Gärahovs Bygg AB	Thomas Axelsson
KS.2024.264	Renovering av duschutrymme, Värnamo simhall, Värnamo	Inköpare
		Thomas Axelsson

1671/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpschef §46/2024
2024-04-23	Techpack in Scandinavia AB	Stefan Goodwin
KS.2024.343	Matdistribution - Förpackningar	Inköpschef
		Stefan Goodwin
1673/2024/KS	Ordförandebeslut att anta yttrande till Trafikverket gällande väg 27	Ordförande §7/2024
2024-04-23		Tobias Pettersson
KS.2024.341	Yttrande till Trafikverket gällande tidigt samrådsmöte väg 27 Bredasten-Ulås (TÄHS-2023-000891)	Ordförande
		Elin Alteborg
1695/2024/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpare §49/2024
2024-04-25	Bravida Sverige AB	Thomas Axelsson
KS.2024.253	Byte belysning, golv och måleri, Borbackaskolan, Bor	Inköpare
		Thomas Axelsson
1739/2024/KS	Utseende av långivare och villkor för lån	Ekonomichef §3/2024
2024-04-24		Johanna Svensson
KS.2024.359	Långivare och villkor för lån	Ekonomichef
		Elin Alteborg
1765/2024/KS	Publicering av Medborgarinitiativ - Namnbyte Nya Trelleborgsskolan till Parkskolan	Kommunjurist §2/2024
2024-02-05		Anna Magnusson
KS.2024.362	Medborgarinitiativ - Nya Trelleborgskolan namnbyte till Parkskolan	Kommunjurist
		Elin Alteborg
1769/2024/KS	Publicering av Medborgarinitiativ - Bullervall i Rydaholm	Kommunjurist §4/2024
2024-03-12		Anna Magnusson
KS.2024.364	Medborgarinitiativ - Bullervall i Rydaholm	Kommunjurist
		Elin Alteborg
1771/2024/KS	Publicering av Medborgarinitiativ - koppeltvång	Kommunjurist §3/2024
2024-01-30		
KS.2024.363	Medborgarinitiativ - Koppletvång och fler skyltar som visar att hunden ska vara kopplad	Kommunjurist
		Elin Alteborg
1773/2024/KS	Publicering av Medborgarinitiativ - Förnya skolgården på Enehagens förskola	Kommunjurist §5/2024
2024-03-12		Anna Magnusson
KS.2024.365	Medborgarinitiativ- Förnya skolgården på Enehagens förskola	Kommunjurist
		Elin Alteborg
1777/2024/KS	Publicering av Medborgarinitiativ - Hälsans stig	Kommunjurist §6/2024
2024-03-13		Anna Magnusson
KS.2024.366	Medborgarinitiativ - Hälsans stig	Kommunjurist
		Elin Alteborg

Styrelse/Nämnd: Näringsutskottet

Dag, tid: 2024-04-23, kl. 09:30

Plats: Smtr KF-salen

Övrigt:

§	Beslutsärenden:	Dnr	Sida
Beslutsärenden			
	Val av justerare		
§ 31	Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023	KS.2024.315	
Beredningsärenden			
Utgår	Markanvisning kvarteret Rudan	KS.2024.162	
Informationsärenden			
§ 32	Information om fattade delegationsbeslut	KS.2024.11	
§ 33	Informatiom om delegaters direktupphandlingsbeslut 2024	KS.2024.328	
§ 34	Värnamo Näringsliv informerar	KS.2024.9	
§ 35	Kanslichefen informerar	KS.2024.7	
§ 36	Exploateringschefen informerar	KS.2024.8	
§ 37	Inköpschefen informerar	KS.2024.6	
§ 38	Meddelanden		
Utgår	Övrigt		

Plats och tid:	Smtr KF-salen, kl 09:30 – 10:15
Beslutande:	Mikael Karlsson (C), ordförande Johan Hilding (C), ersättare för Håkan Johansson (KD) Åke Wilhelmsson (S) Anetté Myrvold (S) Tobias Pettersson (M), ersättare för Agnes Johansson (M)
Övriga närvarande:	Heidi Ragnar, kanslichef Maria Karlsson, inköpshandläggare Jan Lindeberg, exploateringschef Mattias Hultqvist, inköpschef
Utses att justera:	Anetté Myrvold
Justeringens plats och tid:	Digitalt 26 april 2027
Sekreterare:	Maria Karlsson **Paragrafer: 31–38**
Ordförande:	Mikael Karlsson
Justerare:	Anetté Myrvold

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Nämnd/utskott:	Näringsutskottet	
Sammanträdesdatum:	2024-04-23	**Paragrafer:** 31–38
Datum för anslags uppsättande:	2024-04-29	**Datum för anslags nedtagande:** 2024-05-20
Förvaringsplats för protokollet:	Inköpsenheten	
Underskrift:	Maria Karlsson	

Signature reference: a38f2850-bdb5-414e-b1f0-ad04b8a0913b

§ 31 Dnr: KS.2024.315

Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023

Beslut

Näringsutskottet beslutar
att föreslå kommunstyrelsen anta Onemed Sverige AB som leverantör för Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023 för perioden 9 maj 2024 – 8 maj 2028.

Ärendebeskrivning

Ramavtal som ska tillhandahålla ett brett och kvalitativt utbud av hälso- och sjukvårdsprodukter, som kan stödja verksamheterna i avrop och utgöra en samverkanspart för beredskapsfrågor. I ramavtalet ingår också kostnadsfri vägledning och utbildning kopplad till de produkter som omfattas av ramavtalet.
Ramavtalet omfattar produkter inom minst följande produktområden:

- Förband
- Kompresser
- Häftor
- Tejp
- Bindor
- Bandage
- Fixering
- Plåster
- Sårtvätt
- Första hjälpen-tavlor
- Handskar
- Skyddsutrustning
- Desinfektionsmedel
- Personliga hygienprodukter
- Menstruationsskydd
- Blöjor för barn
- Provtagningsmaterial
- Riskavfallskärl
- Instrument
- Medicinska förbrukningsartiklar
- Injektions- och infusionsmaterial
- Nutritionsmedel
- Inkontinensprodukter
- Antigentester för SARS-CoV-2
- Preventivmedel

Forts.

Signature reference: a38f2850-bdb5-414e-b1f0-ad04b8a0913b

NU § 31 (forts)

Förslag till beslut

Inköpsenheten föreslår näringsutskottet besluta
att föreslå kommunstyrelsen anta Onemed Sverige AB som leverantör för Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023 för perioden 9 maj 2024 – 8 maj 2028.

Kommunledningsförvaltningen har inkommit med skrivelse daterad 9 april 2024.

Beslut skickas till:
Kommunstyrelsen

Signature reference: a38f2850-bdb5-414e-b1f0-ad04b8a0913b

§ 32 Dnr: KS.2024.11

Information om fattade delegationsbeslut

Beslut
Näringsutskottet beslutar
att godkänna informationen

Ärendebeskrivning
Information om fattade delegationsbeslut:

- Exploateringschef delegationsbeslut §§ 2024/12, 2024/19
  - KS.2024.141 Skötselmedgivande utmed riksväg 27, Alandsryd 4:5 och Sörsjö 3:1.
  - KS.2024.148 Skötselmedgivande utmed riksväg 27, Hornaryd 3:1
- Exploateringsingenjörens delegationsbeslut § 2024/7
  - KS.2024.237 Markupplåtelse för mobilmast
- Inköpschefs delegationsbeslut §§ 2024/28 – 38
  - KS.2024.269 Fullmakt Enterala nutritionsprodukter
  - KS.2023.571 Brandvägg och option utökat Skydd
  - KS.2023.986 Beslut om avbrytande av upphandling delarna 2-5 för utbildning Produktionsutveckling, Campus
  - KS.2023.634 Tillägg till avtal funktionsövervaktning trygghetslarm och larmmottagning
  - KS.2024.45 Service och reparationer av fordon och släpkärror där garantiperioden löpt ut.
  - KS.2023.986 del 1 utbildning Produktionsutveckling, Campus Värnamo
  - KS.2024.297 Utbildningsinsats i 3DPrint 2
  - KS.2024.300 Hantverkstjänster - Bygg (interimsavtal)
  - KS.2024.180 Beslut om avbrytande av upphandlingen Musikinstrument
  - KS.2023.764 Möbler & Inventarier till Trälleborgsskolan
- Inköpares delegationsbeslut §§ 2024/32-46
  - KS.2024.242 Licens avseende Studier (Språkprojektet)
  - KS.22024.224 Råvattenpump, vattenverket Ljusseveka.
  - KS.2023.3 Lönekartläggningssystem
  - KS.2024.205 Byte av belysningsarmatur samt belysningsstyrning, Rörstorpsskolan
  - KS.2024.118 Flytt av fordon som är felaktigt uppställt och stör ordningen
  - KS.2023.492 Avtalsförlängning Gotit
  - KS.2024.211 Renovering av duschar, omklädningsrum, Axelent Arena (Aplarinken)

Forts.

Signature reference: a38f2850-bdb5-414e-b1f0-ad04b8a0913b

NU § 32 (forts.)

- KS.2024.214 Takbyte förskola och friggebod, Nylunds förskola
- KS.2024.227 Byte av portar, Räddningstjänsten
- KS.2023.2 Avfallsmöbler
- KS.2024.315 Fullmakt Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023
- KS.2024.230 Byte av belysning, Fryele skola
- KS.2024.235 Byte av belysning, FiGy Fordon
- KS.2024.184 Ny belysning elljusspår, Borgen
- KS.2024.127 Byte av pumpar och styrventiler, Värnamo Stadshus

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningen föreslår näringsutskottet besluta att godkänna informationen

Kommunledningsförvaltningen har inkommit med skrivelse daterad 14 april 2024.

Beslut skickas till:

Signature reference: a38f2850-bdb5-414e-b1f0-ad04b8a0913b

§ 33 Dnr: KS.2024.328

Informatiom om delegaters direktupphandlingsbeslut 2024

Beslut
Näringsutskottet beslutar
att godkänna informationen

Ärendebeskrivning
Upphandlingsbeslut vid inköp/upphandling av varor, tjänster och entreprenader intill ett beräknat totalbelopp om högst 100 000kr där avtal saknas har förvaltningschef, avdelningschef/verksamhetschef och enhetschef delegation att fatta inköpsbeslut.
Information om fattade delegationsbeslut:

- Chefers delegationsbeslut 3 januari 2024- 9 april 2024 om
    - Flir K45 värmekamera
    - Ljuskuber till SmåLit Smålandsliteraturfestival ihop med Jönköpings kommun
    - Utställning i Blickfånget, två tavlor och en skulptur
    - Konstinköp
    - Illustration av Johan Unenge för framtagandet av årets festivalaffisch
    - Utvändig illustration till bokbilen
    - Bokdistribution av e-böcker och e-ljudböcker
    - Bibliografisk service i nationell katalog
    - 1 styck Drönare

Förslag till beslut
Kommunsledningsförvaltningen föreslår näringsutskottet besluta att godkänna informationen

Kommunledningsförvaltningen har inkommit med skrivelse daterad 14 april 2024.

Beslut skickas till:
Kommunstyrelsen

Signature reference: a38f2850-bdb5-414e-b1f0-ad04b8a0913b

§ 34 Dnr: KS.2024.9

Värnamo Näringsliv informerar

Beslut
Näringsutskottet beslutar
att godkänna informationen

Ärendebeskrivning
Anki Hansson, näringslivschef lämnar i huvudsak följande information.

Företagsdialog i område city 9 april 2024
Ett 20-tal företagare deltog

Årsmöte Business Gnosjöregionen AB.
Inger Elmstål valdes till ny styrelseordförande.

Årsmöte Värnamo Näringsliv AB
Inga förändringar i styrelsen. Thorbjörn Sagerström är fortsatt ordförande

Industrinatten goes daytime 29 maj 2024
Industriföretagen öppnar sina dörrar för att ta emot alla åttondeklassare i Värnamo kommun som får besöka 2 industriföretag, som en hjälp på väg mot olika studieval eller yrkesval.

Ordförandeträff 26 april 2024
Information om bland annat VA avgifter och kommande arbete med trafikplanen. Gottlieb Granberg ordförande i teknik- och fritidsförvaltningen, Jesper du Rietz
Förvaltningschef, Antti Vähäkari VA-Chef samt Helena Nyberg Kvalitets o utvecklingsansvarig deltar.
Kommande trafikplan presenteras av Ellinor Gustavsson.

Vision Days 2024 17 – 20 september med möbelriksdagen 19 september 2024

Översiktsplanen dialog med kransorterna.
Bor, Fryle och Nydala är kommande

Förslag till beslut
Kommunsledningsförvaltningen föreslår näringsutskottet besluta att godkänna informationen

Kommunledningsförvaltningen har inkommit med skrivelse daterad 16 april 2024.

Beslut skickas till:

Signature reference: a38f2850-bdb5-414e-b1f0-ad04b8a0913b

§ 35 Dnr: KS.2024.7

Kanslichefen informerar

Beslut
Näringsutskottet beslutar
att godkänna informationen

Ärendebeskrivning
Kanslichefen lämnar i huvudsak följande information

Studiebesök i Malmö 23 maj 2024.
Det händer jättemycket i Malmö när det gäller samhällsutveckling/samhällsplanering, området Hyllie är ett exempel på detta. Vi i Värnamo kommun kan dra nytta och få inspiration av deras erfarenheter och tankar.
Med anledning av det kommer de kommunala bolagen (VD-gruppen) tillsammans med representanter från samhällsbyggnadsnämnden, kommunstyrelsen och teknik- och fritidsnämnden (både politiker och tjänstepersoner) åka på studiebesök där den 23 maj 2024

Förslag till beslut
Kommunsledningsförvaltningen föreslår näringsutskottet besluta att godkänna informationen

Kommunsledningsförvaltningen har inkommit med skrivelse daterad 16 april 2024.

Beslut skickas till:

Signature reference: a38f2850-bdb5-414e-b1f0-ad04b8a0913b

§ 36 Dnr: KS.2024.8

Exploateringschefen informerar

Beslut
Näringsutskottet beslutar
att godkänna informationen

Ärendebeskrivning
Exploateringschefen lämnar i huvudsak följande information

Ringvägen (del av Värnamo 14:66)
Anbudsförfarandet för markanvisning behöver tyvärr avbrytas då en flytt av befintliga VA-ledningar blir för dyrt. En flytt av VA-ledningarna kan bli aktuellt i framtiden och området kan då exploateras, kanske 5-10 år bort!

Helmerhus nytt bostadsområde
De första villatomterna på det nya bostadsområdet Helmershus södra är på gång, två köpekontrakt utskickade.
Dessutom är vi på gång med markanvisning till A13Bostad för en flerbostadstomt, 9st marklägenheter 3-rum och kök.

Mossleplatån
Köpekontrakt för ytterligare en villatomt på gång, nu totalt 6 styck utav de 22 (25) som finns tillgängliga.

Detaljplan för södra Malmövägen (Polishus med mera)
Området för bostäder behöver vi troligtvis banta ytterligare då markförhållande tyvärr är riktigt dåliga. Det går självklart att bygga men kostnaderna blir alldeles för höga och vi får helt enkelt inte ihop kalkylen.

Detaljplan för Sörsjö industriområde
Även här behöver vi troligtvis minska ned det område som är möjligt att exploatera för industri. Dels behövs ett skyddsområde runt ”Lekelundstippen”, dels så finns det väldigt mycket torv i området som det kostnadsmässigt inte är försvarbart att gräva ur och fylla med byggbara massor! En grov uppskattning är att 25-30 % av området inte går att exploatera, ca 15 ha.

Effekt av ”arena dom”
Om det blir en realitet att vi behöver göra en Miljökonsekvensbedömning (MKB) i alla våra större detaljplaner där vi tar ny mark i anspråk så innebär det en fördyring av varje nytt detaljplaneprojekt med ca 800 000–1 000 000 kr.

Forts.

Signature reference: a38f2850-bdb5-414e-b1f0-ad04b8a0913b

NU § 36 (forts.)

Hantering av matjord
MEX har även fått en grov kostnadskalkyl för omhändertagande av matjord i exploateringsprojekt.
En beräkning man har gjort i Norge pekar på att det kostar ca 300 000kr/ha.
Plan var att iordningställa sista etappen av ”Ängarna” i Bredaryd som industriområdet under 2024 men vi behöver skjuta på projektet det beräknas bli dubbelt så dyrt. 4 miljoner i stället för 2 miljoner som budgeterat, kostnadsökningen är helt och hållet hantering av matjord.

Kriminalvårdsanstalten
Kriminalvården informerar om ändring till 240 platser från tidigare 250 platser i ett första skede.

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningen föreslår näringsutskottet besluta **att** godkänna informationen.

Kommunledningsförvaltningen har inkommit med skrivelse daterad april 2024.

Beslut skickas till:

Signature reference: a38f2850-bdb5-414e-b1f0-ad04b8a0913b

§ 37 Dnr: KS.2024.6

Inköpschefen informerar

Beslut
Näringsutskottet beslutar
att godkänna informationen

Ärendebeskrivning
Inköpschefen lämnar i huvudsak följande information

Pågående och planerade upphandlingar
Pågående och planerade upphandlingar 17 april 2024.
Pågående och planerade upphandlingar redovisas även på Värnamo kommuns hemsida, länk Upphandlingar - Värnamo kommun (varnamo.se)

Vad är en delegat när det gäller upphandlingsbeslut?
Chefer i Värnamo kommun som fattar beslut i direktupphandlingar upp till 100 000kr.

Låna en inköpare
Veritaz AB var först ut med att låna en inköpare.

Inköpsorganisation och roller
Information för kommunledningsförvaltningens ledningsgrupp 4 april 2024 samt för Centrala samverkansgruppen (CSG) den 17 april 2024.

Konkurrensverket – upphandlingsskadeavgift
Konkurrensverket har för avsikt att lämna en ansökan om upphandlingsskadeavgift om 260 000kr till förvaltningsrätten.

Status överprövningar (Hantverkstjänster, Bygg, Måleri)
Mål nr: 5823-23 Rollerboys Mitt AB
Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning
Kammarrätten beslutar att Värnamo kommun, såvitt avser upphandlingen Hantverkstjänster – Måleri (KS.2023.694), inte får ingå avtal innan något annat har bestämts.

Mål nr: 5918-23 BAB bygg AB
Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning

Förslag till beslut
Kommunledningsförvaltningen föreslår näringsutskottet besluta
att godkänna informationen

Kommunledningsförvaltningen har inkommit med skrivelse daterad 16 april 2024

Beslut skickas till:

Signature reference: a38f2850-bdb5-414e-b1f0-ad04b8a0913b

§ 38 Dnr:

Meddelanden

- Dom Förvaltningsrätten i Jönköpings län, mål nr 5823–23 Hantverkstjänster Måleri dnr. KS.2023.694.
- Dom Förvaltningsrätten i Jönköpings län, mål nr 5918–23 Hantverkstjänster Bygg dnr. KS.2023.692.
- Protokoll styrelsemöte 5 april 2024, Värnamo City AB
- Protokoll bolagstämma 11 april 2024, Värnamo City AB
- Protokoll konstituerande styrelsemöte 11 april 2024, Värnamo City AB
- Årsmötesprotokoll 25 mars 2024 Värnamo handel.

Signature reference: a38f2850-bdb5-414e-b1f0-ad04b8a0913b

VÄRNAMO KOMMUN

Det här dokumentet är elektroniskt undertecknat av nedan parter.

Signed by: Eric Mikael Karlsson
Date: 2024-04-26 09:19:08
BankID refno: 7063a67f-47b3-4522-8184-455ab186091a

Ordförande: Mikael Karlsson

Signed by: ANETTÉ MYRVOLD
Date: 2024-04-26 08:54:44
BankID refno: 91d315ff-e41b-4b85-b5d3-e9fd252ece24

Justerare: Anette Myrvold

Signature reference: a38f2850-bdb5-414e-b1f0-ad04b8a0913b

Kopia/bekräftelse på e-signerat dokument.

Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023

Ärendebeskrivning

Ramavtal som ska tillhandahålla ett brett och kvalitativt utbud av hälso- och sjukvårdsprodukter, som kan stödja verksamheterna i avrop och utgöra en samverkanspart för beredskapsfrågor. I ramavtalet ingår också kostnadsfri vägledning och utbildning kopplad till de produkter som omfattas av ramavtalet.

Ramavtalet omfattar produkter inom minst följande produktområden:

- Förband
- Kompresser
- Häftor
- Tejp
- Bindor
- Bandage
- Skyddsutrustning
- Desinfektionsmedel
- Personliga hygien-produkter
- Medicinska förbrukningsartiklar
- Injektions- och infusionsmaterial
- Nutritionsmedel
- Inkontinens-produkter
- Fixering
- Plåster
- Sårtvätt
- Första hjälpen-tavlor
- Handskar
- Menstruations-skydd
- Blöjor för barn
- Provtagnings-material
- Riskavfallskärl
- Instrument
- Antigentester för SARS-CoV-2
- Preventivmedel

Näringsutskottet beslutade §31 23 april 2024
att föreslå kommunstyrelsen anta Onemed Sverige AB som leverantör för Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023 för perioden 9 maj 2024 – 8 maj 2028

Beslutsförslag

Näringsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta Onemed Sverige AB som leverantör för Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023 för perioden 9 maj 2024 – 8 maj 2028.

Karl Johansson	Mattias Hultqvist
Inköpare	Inköpschef

Bakgrund

Nuvarande ramavtal med Onemed Sverige AB löper ut den 8 maj 2024.

Adda inköpscentral AB genomför upphandling av Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023 för Värnamo kommunen

Underlag till upphandlingen upprättats av kommuner och regioner med av ansvarig inom området på Adda Inköpscentral .

Upphandlingens totala värde uppskattas till 13 000 000 kronor.

Tänkt avtalsperiod

2024-05-09 – 2028-05-08.

Upphandlingsförfarande

Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt lagen om offentlig upphandling.

Utvärderingsmodellen i upphandlingen är pris.
Lämnade priser i respektive varukorg har viktats enligt följande: 80 % varukorg • 20 % dold varukorg • Inköpscentralen kommer att ingå ramavtal med den leverantör vars anbud har den lägsta anbudspriset.

Sista anbudsdag: 18 september 2023.

Utredning

Anbud har inkommit från följande anbudslämnare, med angivet anbudspris:

- Onemed Sverige AB, 556746–4140
- Mediq Sverige AB, 50297710

Utvärdering av anbuden har gjorts av inköpsenheten tillsammans med berörd personal, se bifogat utvärderingsprotokoll.

Onemed Sverige AB innehar det anbud som har lägst jämförelsetal.

Företagsbeskrivning föreslagen leverantör

Antal anställda 342stYCK. Säte Göteborg. Bransch Medicinsk utrustning och material. Bildades 2006.

§ 31 Dnr: KS.2024.315

Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023

Beslut

Näringsutskottet beslutar
att föreslå kommunstyrelsen anta Onemed Sverige AB som leverantör för Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023 för perioden 9 maj 2024 – 8 maj 2028.

Ärendebeskrivning

Ramavtal som ska tillhandahålla ett brett och kvalitativt utbud av hälso- och sjukvårdsprodukter, som kan stödja verksamheterna i avrop och utgöra en samverkanspart för beredskapsfrågor. I ramavtalet ingår också kostnadsfri vägledning och utbildning kopplad till de produkter som omfattas av ramavtalet.
Ramavtalet omfattar produkter inom minst följande produktområden:

- Förband
- Kompresser
- Häftor
- Tejp
- Bindor
- Bandage
- Fixering
- Plåster
- Sårtvätt
- Första hjälpen-tavlor
- Handskar
- Skyddsutrustning
- Desinfektionsmedel
- Personliga hygienprodukter
- Menstruationsskydd
- Blöjor för barn
- Provtagningsmaterial
- Riskavfallskärl
- Instrument
- Medicinska förbrukningsartiklar
- Injektions- och infusionsmaterial
- Nutritionsmedel
- Inkontinensprodukter
- Antigentester för SARS-CoV-2
- Preventivmedel

Forts.

NU § 31 (forts)

Förslag till beslut

Inköpsenheten föreslår näringsutskottet besluta
att föreslå kommunstyrelsen anta Onemed Sverige AB som leverantör för Hälso- och sjukvårdsartiklar 2023 för perioden 9 maj 2024 – 8 maj 2028.

Kommunledningsförvaltningen har inkommit med skrivelse daterad 9 april 2024.

Beslut skickas till:
Kommunstyrelsen

2023
ÅRSREDOVISNING

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

INNEHÅLL

Ordförande Tobias Pettersson om året som gått 3
Förbundsdirektören har ordet 4
Om SÅM 6
Bakgrund 6
Uppdrag 6
Organisation 6
Ekonomi och budget 7
Finansiella mål 8
Verksamhetsmål och måluppfyllelse 8
Förvaltningsberättelse 9
Väsentliga händelser under året 9
Borgensåtagande och lån 13
Periodens resultat 14
Personalredovisning 15
God ekonomisk hushållning och balanskravet 15
Finansiell information 17
Resultaträkning 17
Balansräkning 17
Kassaflöde 18
Notförklaringar 19
Investeringsredovisning 22
Redovisningsprinciper 23
Förbundsdirektionens godkännande 24

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

ORDFÖRANDE TOBIAS PETTERSSON OM ÅRET SOM GÅTT

Jag har under året fått äran att tillsammans med direktionen och våra skickliga medarbetare fortsätta en spännande och framgångsrik resa med fokus på samverkan, återvinning och miljö!

Förbundet har ett tydligt fokus på att bidra till en långsiktig hållbar utveckling genom ökad återanvändning och återvinning. Genom förbundet vill vi gemensamt tydliggöra vikten av minskat avfall och tillsammans med våra kommuninvånare bidra till en bättre och mer hållbar morgondag.

ÅR 2023 - FÖRSTA ÅRET PÅ EN NY MANDATPERIOD

Genom de kloka och modiga beslut som tidigare direktion har fattat med fokus på FNI, fastighetsnära insamling, stod vi väl rustade för att möta de nya krav som kommit ifrån såväl regering som genom EU:s avfallsdirektiv. Under året tog vi beslut om att övergå till obligatorisk FNI, och tog bort möjligheten till osorterat kärl, vinnaren med denna förändring är givetvis miljön.

NY AVFALLSPLAN

Under året har vi arbetat fram en ny avfallsplan, vilken medlemskommunerna beslutat om under hösten och som nu är gällande. Glädjande är att vi genom engagerade medarbetare och en välskött ekonomi kunnat ställa om och ta oss an nya ansvarsområden utan någon generell höjning av avfallstaxan.

OBLIGATORISK SORTERING AV MATAVFALL

Från och med den 1 januari 2024 tog Sveriges kommuner över ansvaret för förpackningsinsamlingen från hushåll och samlokaliserade verksamheter. I Gnosjö, Gislaved, Värnamo och Vaggeryds kommuner är det SÅM som har det kommunala avfallsansvaret och tog därför från årsskiftet över de obemannade återvinningsstationerna, så kallade ÅVS:er som finns runt om i kommunerna och som tidigare drivits av genom Svenska förpackningsinsamlingen (FTI)

Med ansvaret kring insamling av förpackningar följer också en ny ersättning. Detta gör att vi kan se fram emot konkurrenskraftiga avfallstaxor även fortsättningsvis.

SAMARBETET

Under 2023 är det inte bara flera nya ledamöter i direktionen som tagit plats utan även vår förbundsdirektör Jonatan Rosenquist som genom erfarenhet, stort engagemang och med den småländska kluriheten i blodet tillsammans med sina medarbetare skapat förutsättningar för direktionens konstruktiva och goda samarbete.

Nu ser jag fram emot ett nytt år med ännu mer fokus på samverkan, återvinning och miljö!

Foto: Pressbild

Tobias Pettersson,
Ordförande SÅM Förbundsdirektion

FÖRBUNDSDIREKTÖREN HAR ORDET

Det har nu gått ett år sedan jag tillträdde som ny förbundsdirektör för SÅM. Och vilket år det har varit! Branschen är på stark frammarsch och utvecklingen går fort. Det känns som att det händer något nytt nästan varje dag. Givetvis är det utmanande att med högt tempo utveckla en verksamhet, men tack vare alla våra kompetenta och engagerade medarbetare så går arbetet riktigt bra. Tillsammans skapar vi SÅM:s framtid.

Nya lagkrav medför att vår verksamhet utökas. Framförallt är detta kopplat till insamlingen av förpackningsavfall. Förändringen innebär utökat ansvar men, från 2024, även avsevärt ökade intäkter genom ersättning från förpackningsproducenterna. En ersättning som vi har väntat länge på. Tillsammans med ökade intäkter för annat material, till exempel träavfall, samt minskade behandlingsavgifter kopplat till lyckade upphandlingar så ser ekonomin framåt positiv ut. Vi kan nu leverera en service med hög standard och stor miljönytta till ett gynnsamt pris. Det är vi ordentligt stolta över!

UTFALL 2023

Under de senaste åren har SÅM genererat ett ekonomiskt överskott. I och med att vår verksamhet inte är vinstdrivande så är överskottet egentligen en skuld till abonnenterna och taxekollektivet. För att minska innestående skuld så fastställdes 2023 års budget med ett minusresultat på drygt tre miljoner kronor. Detta skulle nås genom att avfallstaxan 2023 inte höjdes i tillräcklig omfattning. Jag är nöjd över att årets resultat faller mycket väl ut jämfört med budget. Därmed minskar också skulden till taxekollektivet enligt plan.

VIKTIGA INSATSER UNDER ÅRET

2023 har varit ett späckat år när det gäller arbetsinsatser framförallt kopplat till verksamhetsutveckling. Året inleddes med planering inför utökad förpackningsinsamling samt införande av obligatorisk matavfallssortering. Under hösten byttes de sista cirka 2 500 småhusabonnemangen ut till FNI, få kommuner ligger så långt fram i FNI-införandet. Därefter förbereddes övertagandet av det 50-tal återvinningsstationer som finns inom GGVV-regionen så att driften av dessa stationer kunde tas över vid årsskiftet utan några störningar.

Under 2023 har även företagskort införts på våra återvinningscentraler så att vi nu får betalt för verksamhetsavfallet.

Återbrukskonceptet Ge och Ta har utökats med fler platser för byggåterbruk samt genom samarbete med ”Donera med Tradera”. Inom återvinningscentralerna har ett nytt skyltsystem baserat på en gemensam nordisk standard införts och ombyggnationen av Hillerstorps återvinningscentral har projekterats klart för upphandling. På tal om upphandlingar, under året har flera betydande upphandlingar genomförts med gott resultat. Till exempel så har behandlingspriset för

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

material till energiåtervinning halverats och priset för behandling av matavfall sänkts från 250 kr/ton till under 50 kr/ton, vilket ger ett ytterligare ekonomiskt tillskott.

SAMVERKAN FÖR MILJÖN

Vår samverkan inom kommunal avfallshantering är framgångsrik för GGVV-kommunerna likväl som för miljön, och det märks. Genom nya insamlingssystem och effektivare verksamhet har mängden avfall till förbränning nästan halverats till förmån för ökad materialåtervinning. År 2018, innan fastighetsnära insamling FNI införts hos småhus, skickades 18 632 ton till förbränning, att jämföra med 2023 års 10 058 ton till förbränning. Utöver detta har vi under 2023 skickat cirka 136 ton metallförpackningar, 727 ton pappersförpackningar, 558 ton plastförpackningar, 517 ton tidningar och 1 158 ton glasförpackningar till återvinning från våra omlastningsstationer.

Samtidigt börjar vi även se en trend med totalt sett minskande avfallsmängder vilket är extra positivt ur miljösynpunkt.

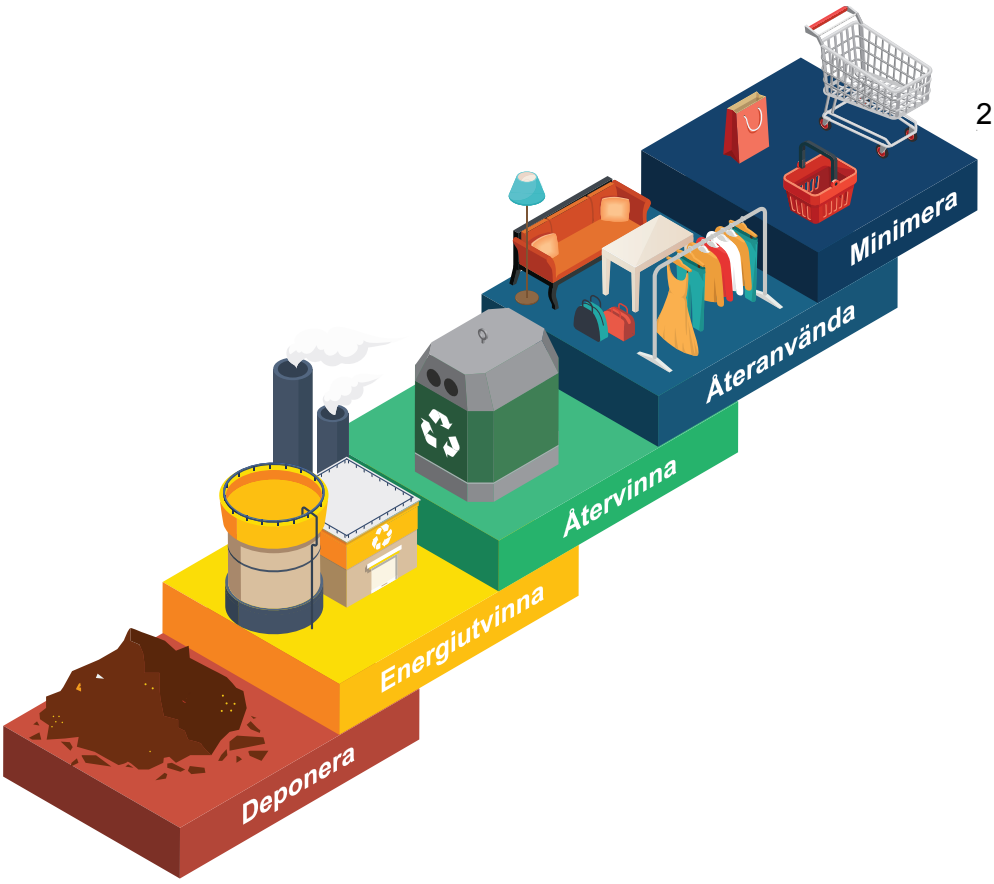
Nu sneglar ytterligare en kommun, Hylte, mot SÅM:s håll. Hylte har under året tagit ett inriktningsbeslut med ambitionen att ingå i SÅM och en projektgrupp har tillsatts. De ser SÅM som en framgångsrik organisation och en bra möjlig samarbetspartner. Det ska ses som en bekräftelse på att vi har lyckats väl i arbetet med att skapa SÅM, en verksamhet i framkant.

Jonatan Rosenquist,
Förbundsdirektör SÅM

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

OM SÅM

BAKGRUND

SÅM tog över det kommunala ansvaret för insamling och hantering av hushållsavfall den 1 januari 2018. SÅM står för Samverkan Återvinning Miljö, och är ett kommunalförbund som gemensamt bildats av Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner.

UPPDRAG

SÅM:s uppdrag är att ansvara för sophämtning, slamtömning, materialbehandling, gröntippar och återvinningscentraler i Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner. Vi tror på en hållbar framtid och att vi tillsammans kan göra skillnad. Vi vill öka servicegraden till våra abonnenter, bidra till en långsiktigt hållbar utveckling, samt förbättra förutsättningarna för att ta vår region högre upp i den så kallade avfallstrappan, mot mer förebyggande, återanvändning och återvinning. Vi arbetar strategiskt och målinriktat för att minska avfallet i vår region. Det avfall som ändå uppstår vill vi i så stor utsträckning som möjligt återanvända eller återvinna för att på så sätt bidra till en framtid som håller länge.

ORGANISATION

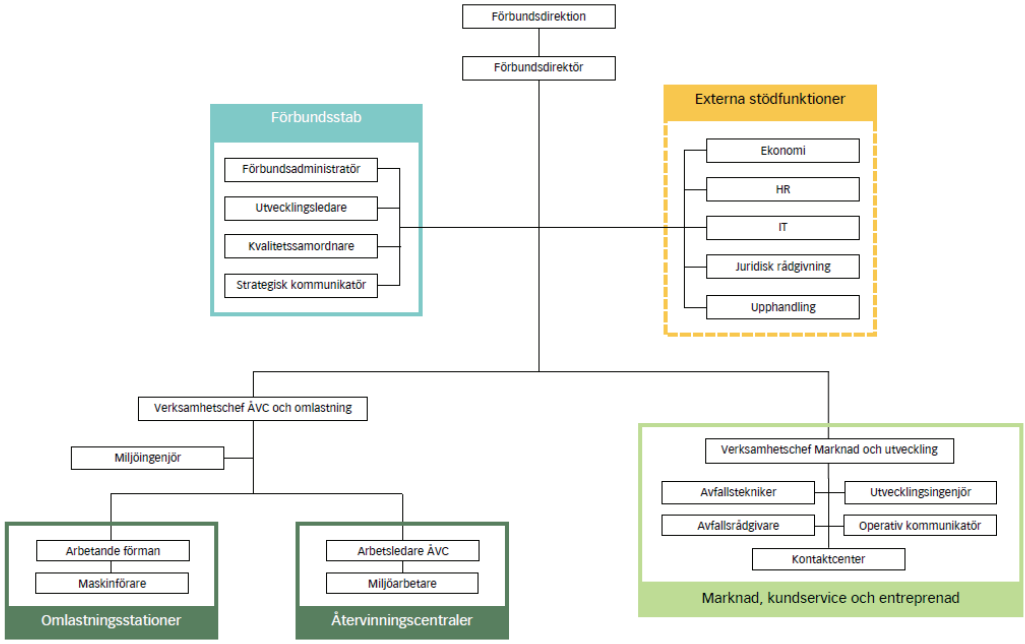
SÅM är ett kommunalförbund, vilket kan beskrivas som en kommun i miniformat. Vårt högsta beslutande organ är direktion, som består av två ledamöter och två ersättare utsedda av respektive kommuns kommunfullmäktige. Direktionens ledamöter och ersättare väljs på fyra år räknat från och med den 1 januari året efter ordinarie val till fullmäktige ägt rum.

Direktionen väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och vice ordförande med två års uppdrag. Uppdraget som ordförande respektive vice ordförande cirkulerar mellan medlemskommunernas ledamöter. Direktionen beslutar om förbundets större inriktningsfrågor (vad), medan tjänsteorganisationen utför uppdragen (hur). Direktionen utser även en förbundsdirektör som verkställande tjänsteman.

Ordinarie ledamöter i SÅM:s direktion under gällande mandatperiod är:

Ordförande:
Tobias Pettersson (M), Värnamo kommun
Vice ordförande:
Marie Johansson (S), Gislaveds kommun
Ordinarie ledamöter:
Kjell Örtlund (MiG), Gislaveds kommun
Kristine Hästmark (M), Gnosjö kommun
Fredrik Franke (S), Gnosjö kommun (t. o.m 2023-08-31)
Camilla Karlsson (S), Gnosjö kommun (fr.o.m 2023-09-01)
Gert Jonsson (M) Vaggeryds kommun
Klas Gustavsson (EMP), Vaggeryds kommun
Anetté Myrvold (S), Värnamo kommun

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

SÅM har idag totalt 30 tillsvidareanställda, varav 14 är stationerade på kontoret i Skillingaryd och 16 är verksamma på de åtta återvinningscentraler som är placerade ute i de olika kommunerna. Utöver tillsvidareanställda tillkommer även visstids- och timanställda. Vissa tjänster inom ekonomi, upphandling, IT och personal köps in av Vaggeryds kommun.

EKONOMI OCH BUDGET

SÅM är en egen organisation i form av ett kommunalförbund. Den kommunägda mark som används för verksamheten i form av återvinningscentraler, gröntippar och omlastningsstationer arrenderas av SÅM.

Varje kommun har tecknat borgen för SÅM:s lån fördelat utifrån befolkningsmängd. Gislaveds kommun uppbär 33 % av förbundets totala gemensamma kostnader, Gnosjö kommun 11 %, Vaggeryds kommun 17 % och Värnamo kommun 39 %. Kommunalförbundet finansieras genom renhållningstaxan och har en egen budget som under en treårsperiod förväntas generera ett nollresultat. Verksamhetsbudget för 2023 samt investeringsplan gällande 2023-2026 finns upprättad. Förbundets budgetprocess är uppdelad i helår och tertial.

Ordinarie ledamöter i SÅMs direktion mandatperiod 2023-2026. Från vänster: Ordförande Tobias Pettersson (M), Värnamo kommun, Vice ordförande Marie Johansson (S), Gislaveds kommun, Klas Gustavsson (EMP), Vaggeryds kommun, Kristine Hästmark (M), Gnosjö kommun, Gert Jonsson (M), Vaggeryds kommun, Fredrik Franke (S), Gnosjö kommun t.o.m 230831, fr.o.m 230901 Camilla Karlsson (S) (ej på bild), Annette Myrvold (S), Värnamo kommun, Kjell Örtlund (MiG), Gislaveds kommun.

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

FINANSIELLA MÅL

År 2020 fattade förbundsdirektionen beslut om att kommunalförbundet SÅM ska bedriva sin verksamhet enligt självkostnadsprincipen. I korthet innebär självkostnadsprincipen att renhållningsavgiften ska bestämmas till högst det belopp som behövs för att täcka nödvändiga kostnader. SÅM har även tidigare bedrivit verksamheten enligt självkostnadsprincipen. Självkostnadsprincipen finns redovisad i Kommunallag 2017:725, 2 Kap 6 § och i Miljöbalken 1998:808, 27 kap. 5 § anges det att renhållningsavgiften ska bestämmas till högst det belopp som behövs för att täcka nödvändiga kostnader. Resultatet ska balanseras mot ett nollresultat över en tidsperiod om tre år.

MÅLUPPFYLLELSE FINANSIELLA MÅL

Budget för 2023 sattes med ett minusresultat på 3 239 tkr för att sakta ta ner skulden till taxekollektivet. Årsbokslutet för 2023 ger ett underskott på 3 172 tkr vilket följer budgeten väl. SÅM har sedan tidigare ett överskott på totalt 14 200 tkr och det negativa resultatet i budgeten medför nu att skulden till taxekollektivet har minskat till 11 000 tkr. Skulden ligger fortfarande i överkant men verksamheten närmar sig det finansiella målet.

Självkostnadsprincipen innefattar ett förbud mot att eventuellt överskott överförs från en verksamhet till en annan, eftersom kommunens medlemmar i ett sådant fall nödgas stödja den kommunala verksamheten två gånger; dels genom att betala den sedvanliga kommunalskatten, dels genom att betala högre avgifter än vad som egentligen är rättmätigt. Detta fenomen har i rättspraxis kallats för ”olaga särbeskattning”. SÅM har bara en verksamhet och det är renhållningsuppdraget för våra fyra medlemskommuner varför det inte finns någon risk att eventuellt överskott överförs till någon annan verksamhet. Verksamheten finansieras enbart via avfallstaxan och överskottet kommer istället att användas för att amortera på våra lån, hålla nere taxeökningar samt utöka servicen till medborgarna inom våra medlemskommuners område.

VERKSAMHETSMÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

AVFALLSPLAN 2024-2030 OCH NYA AVFALLSFÖRESKRIFTER

Under året har arbetet med att ta fram en ny avfallsplan fortsatt tillsammans med representanter från SÅM:s fyra medlemskommuner. Perioden 15 maj – 21 juni 2023 ställdes planen ut digitalt för allmänhetens synpunkter på www.samiljo.se, fysiskt på respektive kommunhus samt på SÅM:s kontor i Skillingaryd. Under utställningstiden fanns möjlighet för såväl allmänhet som andra intressenter att lämna synpunkter på planförslaget. Ett begränsat antal synpunkter kom in och en samrådsredogörelse utarbetades under hösten.

Enligt ursprunglig planering skulle den nya avfallsplanen ha färdigställts och antagits av de fyra medlemskommunerna under våren 2023, men av olika orsaker försenades arbetet och tidsplanen försköts. I slutet av året antogs avfallsplanen i tre av fyra medlemskommuners fullmäktige. Den fjärde och sista kommunen väntas anta planen under början av 2024. Utifrån att avfallsplanen kunde tas upp för beslut först sent under kalenderåret, korrigerades planperioden från 2023-2030 till 2024-2030.

Parallellt med framtagandet av ny avfallsplan har även ett arbete kring nya avfallsföreskrifter pågått under året. Tillsammans utgör avfallsplanen och de kommunala avfallsföreskrifterna den så kallade renhållningsordningen som beskriver regler och strategiska planer för hantering av hushållens avfall, så kallat kommunalt avfall. Målsättningen är att avfallsföreskrifterna ska kunna ställas ut och därefter antas under första halvan av år 2024.

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

Under hösten har utbyggnaden av FNI genom fyrfack slutförts hos alla småhus efter beslut i respektive medlemskommuns fullmäktige om att göra abonnemanget obligatoriskt från och med årets andra del.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

OBLIGATORISK UTSORTERING AV MATAVFALL OCH KOMMUNALT INSAMLINGSANSVAR FÖR FÖRPACKNINGAR

Efter ett regeringsbeslut om förändring i producentansvaret för förpackningar, får Sveriges kommuner ansvaret för insamling av förpackningar från hushåll vid årsskiftet 2023/2024. Syftet med förändringen är att fler förpackningar ska samlas in till återvinning så att behovet av nya råvaror ska minska, vilket i sin tur gynnar den gröna omställningen genom lägre koldioxidutsläpp. Kostnaden för insamlingen av förpackningar kommer att belasta producenterna och kommunerna kommer att ersättas genom en schablonersättning som betalas ut via Naturvårdsverket.

Från och med 1 januari 2024 blir det även obligatoriskt för såväl hushåll som verksamheter att sortera ut sitt matavfall, så kallat biologiskt nedbrytbart köks- eller livsmedelsavfall. Lagändringen grundas på ett som säger att mat- och restavfall inte längre får blandas utan måste samlas in enskilt. Lagändringarna innebär två större förändringar gällande avfallshantering inom en snar framtid och med en snäv tidsram.

Elektronisk Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

ABONNEMANGET FNI NU OBLIGATORISKT FÖR SMÅHUS

SÅM hanterar insamling av matavfall från småhus via abonnemanget FNI. För att kunna leva upp till lagkravet om matavfallsutsortering till 2024, beslutade kommunfullmäktige i respektive GGVV-kommun under sommaren att göra avfallsabonnemanget FNI obligatoriskt för småhus från och med årets andra halva. Likaså fattades beslut om att matavfallssortering skulle införas hos flerbostadshus och verksamheter. Under sommaren informerades de totalt 2 500 hushåll som berördes av abonnemangsbytet och utställningen av FNI-kärl påbörjades i slutet av augusti. I början av november var utbyggnaden av FNI genom fyrfack färdig hos alla småhus.

I samband med att kommunerna får det formella ansvaret för insamling av föpackningsavfall från hushåll den 1 januari 2024, kommer SÅM att ta över driften av de obemannade återvinningsstationerna, ÅVS:erna, i GGVV-kommunerna.

MATAVFALLSINSAMLING HOS FLERBOSTADSHUS OCH VERKSAMHETER

Parallellt med utställningen av FNI-kärl hos småhus, har arbetet med att införa separat matavfallsinsamling hos flerbostadshus pågått. Under hösten skickades informationsbrev till samtliga fastighetsägare som har ett avfallsabonnemang hos SÅM med uppmaningen att ta kontakt för abonnemang avseende matavfallsutsortering. Vid årets slut hade knappt 90 % av flerbostadsfastigheterna inom medlemskommunerna infört matavfallsutsortering i separata kärl, resterande fastighetsbestånd får detta infört löpande under 2024 efter att de kontaktat SÅM.

Även verksamheter som genererar kommunalt avfall omfattas av kravet på utsortering av matavfall, och verksamheter med avfallsabonnemang hos SÅM har därför kontaktats under året. Till kommunalt avfall räknas mat- och restavfall som uppkommer i exempelvis personalmatsalen. Verksamheter som ger upphov till bioavfall som inte definieras som kommunalt avfall, ansvarar däremot själva för att avfallet sorteras ut, samlas in separat genom privata entreprenörer och därefter lämnas till en behandlingsanläggning.

AUKTORISATON FÖRPACKNINGSINSAMLING HOS FLERBOSTADSHUS

Senast 1 januari 2027 ska alla hushåll i Sverige, oavsett boendeform, ha fastighetsnära insamling i separata fraktioner av pappersförpackningar, plastförpackningar, förpackningar av ofärgat- respektive färgat glas samt metallförpackningar. För småhus i GGVV-kommunerna är det kommande lagkravet uppfyllt genom att abonnemanget FNI nu är fullt utbyggt, medan införandet av fastighetsnära förpackningsinsamling fortfarande kvarstår för flerbostadshus. Av det kommunala insamlingsansvaret för förpackningar följer att endast entreprenörer godkända av SÅM kommer ha rätt att samla in förpackningar från och med 2024. Då många flerbostadsfastigheter idag har fastighetsnära förpackningsinsamling via privat entreprenör, genomförde SÅM under hösten en auktorisation, där de privata entreprenörer som ansöker och uppfyller ställda krav får rätt att utföra förpackningsinsamling under 2024. SÅM kommer därefter att successivt införa fastighetsnära förpackningsinsamling hos samtliga flerbostadshus fram till och med 2026. Information om det kommande kravet på fastighetsnära förpackningsinsamling samt auktorisationen skickades ut till samtliga fastighetsägare under hösten.

SÅM TAR ÖVER ANSVARET FÖR ÅVS:ER

Utifrån det ändrade insamlingsansvaret får SÅM vid årsskiftet även ansvar för förpackningsinsamlingen via obemannade återvinningsstationer, ÅVS:er vilket har inneburit ett aktivt förberedelsearbete med såväl entreprenörsupphandlingar som stationsinventeringar för att säkerställa standard på containrar, kringmiljöer

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

skyltar och dekaler. Entreprenörsupphandlingen resulterade i att samma entreprenörer som idag ansvarar för tömning och städning kommer att fortsätta efter SÅM:s övertagande.

I samband med ansvarsövergången behöver även de totalt 51 stationerna i GGVV-kommunerna få nya dekaler och informationsskyltar med kontaktuppgifter och anvisningar för felanmälan. Original för detta utarbetades och beställdes under hösten med planerad montering första veckan i januari 2024. Felanmälningar kommer i första hand att tas emot via en ny funktionalitet på kommunernas nationellt gemensamma avfallsportal sopor.nu som drivs av Avfall Sverige.

KOMMUNIKATIVA INSATSER

SÅM arbetar aktivt för att flytta GGVV-regionen upp i EU:s så kallade avfallstrappa. Effektiv, trovärdig och målgruppsanpassad kommunikation är vårt viktigaste redskap för att inspirera och motivera till förändring. Under året har flertalet breda kommunikationsinsatser genomförts i olika kanaler för att skapa kännedom om kommande lagändringar och för att engagera till mer hållbara val. SÅM:s webbplats samiljo.se är tillsammans med sociala medier navet för den digitala kommunikationen och material har löpande utarbetats för olika målgrupper och lanserats genom organiska och betalda kampanjer i sociala medier.

Utöver detta har ett nytt kommunikationsmaterial i form av en tryckt respektive digital interaktiv broschyr kring matavfallsutsortering tagits fram för målgrupp flerbostadsfastigheter. Produktionen har skett i samverkan med ett externt företag som även producerade en informationsfilm om kommande lagkrav.

Som viktigt komplement till de digitala satsningarna har fysisk kommunikation genomförts i form av vepor på SÅM:s stora och mellanstora återvinningscentraler, information på trottoarpratare samt två postala utskick till alla hushåll; under sommaren respektive vintern.

TECKNINGSTÄVLING ÅK 1-6

Under perioden 1 februari till 31 mars anordnade SÅM en teckningstävling för barn i GGVV-regionen med uppgiften att rita eller måla en teckning på temat Hållbar framtid. Syftet med tävlingen var att väcka ett intresse för miljö- och hållbarhetsfrågor hos unga och samtidigt vara en del av SÅM:s avfallsförebyggande arbete. Vinsten var att få sin teckning publicerad på en sopbil i någon av SÅM:s medlemskommuner. Tävlingsdeltagarna delades in i tre klasser utifrån ålder; förskola (0-5 år), lågstadium (6-9 år) och mellanstadium (10-12 år) och responsen blev mycket

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

överväldigande. Totalt fick vi in drygt 300 teckningar från såväl privatpersoner som förskolor och skolor/fritids, där tävlingen fått vara del av den pedagogiska verksamheten. En jury bestående av tjänstemän från SÅM och en representant från direktionen utsåg tre vinnande bidrag som under försommaren trycktes upp och skyltades på tre av SÅM:s sopbilar. I samband med skyltningen av sopbilarna bjöds alla tre vinnare med familjer in till en pressträff där de fick se sitt vinnarbidrag monterat samt motta sin teckning inramad tillsammans med juryns motivering.

DELTAGANDE PÅ EVENT

För möjlighet att informera och svara på frågor kring kommande lagändringar har SÅM medverkat på ett flertal event under året. Det har handlat om såväl marknadsdagar som deltagande på event och informationsträffar hos kommunala fastighetsbolag samt under senhösten en mässa för fastighetsägare och bostadsrättsföreningar. Även det avfallsförebyggande arbetet är viktigt att lyfta i dessa sammanhang och vi har tagit tillfället i akt att visa upp SÅM:s Ge och Ta-verksamhet vid flera olika event, vilket har mötts väldigt positivt.

Ett nytt och uppskattat inslag i vår utåtriktade pedagogiska verksamhet, har varit sorteringsövningar med hjälp av de så kallade sopsamlarmonstren som framförallt riktar sig till barn och unga. Att sopsamlarmonstren engagerar märks även på att beställningar av kostnadsfria startkit för att jobba med sopsamlarmonster i pedagogisk verksamhet, fortsatt att komma från förskolor.

Sorteringsövningar för barn med hjälp av sopsamlarmonstren har varit ett populärt inslag vid deltagande på event under året.

MATERIAL FÖR FLERBOSTADSHUS

Väl fungerande källsortering är generellt en större utmaning för flerbostadshus än för småhus. Samtidigt är god källsortering en förutsättning för att kunna nå en hög materialåtervinning som sparar resurser och bidrar till minskad negativ klimatpåverkan.
En viktig nyckel för att uppnå en god sortering är kommunikation och under året har vi därför utvecklat nytt informationsmaterial för nedladdning på samiljo.se med syfte att stödja fastighetsägare, fastighetspersonal och boende.

VÄGSKYLTAR OCH SKYLTSYSTEM PÅ ÅTERVINNINGSCENTRALERNA

Ett projekt kring ett nytt gemensamt skyltsystem för fraktions- och hänvisningsskyltar på SÅM:s samtliga återvinningscentraler och gröntippar har genomförts under året. Utgångspunkten för skyltarnas utförande har varit det gemensamma nordiska skyltsystemet för avfallssortering som består av tydliga symboler, enhetliga namn på olika avfallsslag och vägledande färger. Systemet används redan i flera av våra nordiska grannländer och av kommuner runt om i Sverige. En fördel med ett gemensamt skyltsystem är också att det ger ökad igenkänning mellan SÅM:s anläggningar, vilket skapar bättre förutsättningar att sortera avfallet rätt. Den långsiktiga ambitionen med det gemensamma nordiska systemet är att samma symboler för olika sorters avfall ska finnas på både förpackningar, avfallskärl, återvinningsstationer och återvinningscentraler. Att producenter och exportörer använder samma märkning på förpackningar - oavsett i vilket land man befinner sig i - underlättar både för dem och för konsumenterna.

Monteringen av de nya skyltarna genomfördes under hösten och förändringen har tagits väl emot av besökarna. Även vägskyltningen till våra anläggningar har bytts ut under året efter beslut om att alla vägskyltar ska ha benämningen Återvinningscentral.

UTVECKLING AV ÅTERBRUKSARBETET

På flera av våra återvinningscentraler har SÅM samarbete med olika second handaktörer i form av containrar uppställda på våra anläggningar. Besökare kan välja att lämna saker för återbruk till dessa aktörer eller till Ge och Ta. Likaså kan SÅM lämna vidare saker från Ge och Ta till second handverksamhet. Under året har ett nytt samarbete inletts med Hela Människan som har fått en container uppställd på Gislaveds ÅVC.

SÅM:s eget återbrukskoncept Ge och Ta är ett komplement till annan second hand-verksamhet och finns idag på sex av åtta återvinningscentraler. Konceptet omfattar reservdelar till hushållsmaskiner så som ugnsgaller, bestickkorgar och microtallrikar, växter och lökar, krukor och böcker med mera. Utöver detta finns i viss mån även en Prylretur med saker av ringa värde, som inte lämpar sig för second handverksamhet. Under 2023 har Ge och Ta-verksamheten utvecklats ytterligare genom en Byggretur med egen utlämningsplats. Här samlas till exempel virke, fönster, dörrar, isolering, takpapp, betongplattor, tegel och kakel och liknande byggmaterial. Ändamålsenliga ställage för Byggreturen beställdes och finns nu på återvinningscentralerna i Vaggeryd, Värnamo, Gislaved, Gnosjö, Smålandsstenar och Hillerstorp.

DONERA MED TRADERA - ÅTERBRUK OCH VÄLGÖRENHET

Som komplement till befintlig Ge och Ta-verksamhet har försäljning genom Donera med Tradera införts under året, där intäkterna går till välgörande ändamål. Syftet är att kombinera återbruk och välgörenhet genom att ta till vara enstaka prylar av värde och auktionera ut det till högstbjudande. Exempel på saker som auktionerats ut är kameror, modelltåg och en Commodore 64-dator. Första anläggning att testa Donera med Tradera var Gislaveds återvinningscentral för att därefter utökas till att omfatta även Gnosjö och Värnamo återvinningscentraler. Allmänheten har varit positivt inställda till samarbetet med Tradera och initiativet har även uppmärksammats i lokalmedia med radioreportage i Sveriges Radio P4.

INFÖRANDE AV FÖRETAGSKORT

Under våren beslutade SÅM att införa en avgift för företag och verksamheter som vill lämna verksamhetsavfall på återvinningscentralerna. Avgiften tas ut via ett företagskort som beställs via SÅM:s webbplats och ska uppvisas vid besök. Avgiften beror på antalet tillfällen företaget eller verksamheten planerar att besöka anläggningarna per månad. Beslutet att införa en avgift grundar sig på flera faktorer, däribland resultatet av trafikmätningar som visade att många företag och verksamheter använder SÅM:s anläggningar. Återvinningscentralerna är främst avsedda för privatpersoner eftersom hushåll betalar för tjänsten genom avfallstaxan, vilket företag och verksamheter inte gör. För att ändå kunna fortsätta erbjuda företag och verksamheter möjligheten att lämna mindre mängder verksamhetsavfall har SÅM valt att i likhet med många andra kommuner, införa en avgift. Det är även möjligt för företag och verksamheter att anlita privata avfallsaktörer.

I samband med införandet mottog vi en del frågor av främst praktisk karaktär, men förändringen har generellt mötts av förståelse och 138 företagskort har hittills utfärdats.

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

OMBYGGNATION OCH GRÖNTIPP HILLERSTORPS ÅVC

I början av 2023 fick SÅM stänga gröntippen i Hillerstorp då anläggningen inte beviljades strandskyddsdispens. Ett arbete har därefter pågått med att ordna en tillfällig gröntipp och i början av juli färdigställdes en tillfällig dygnet runt-öppen gröntipp på den ÅVC-yta som SÅM redan förfogar över i Hillerstorp. Den tillfälliga ytan är liten men fungerar bra utifrån förutsättningarna. Parallellt projekterar SÅM en om- och tillbyggnad av återvinningscentralen i Hillerstorp, där en ny och större gröntipp ingår. Under augusti påbörjades detaljprojektering inför upphandling och byggnation. Projektet beräknas kosta cirka 4,5 miljoner kronor.

OMBYGGNATION GNOSJÖ ÅVC

Under året har även en projektering för viss ombyggnation av Gnosjö återvinningscentral påbörjats. De planerade förändringarna avser ett nytt personalutrymme via en modullösning, en utökning av anläggningens asfalterade ytor, en ny miljöstation med skärmtak för väderskydd samt en ny container för elavfall. Vidare projektering och upphandling kommer att genomföras under 2024 och de planerade förändringarna beräknas kosta cirka 2 miljoner kronor.

ORGANISATION

KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH PERSONALAKTIVITET

SÅM arbetar fortlöpande med att säkra kompetensförsörjningen inom verksamheten. Det handlar bland annat om att alla anställda på våra återvinningscentraler ska ha de behörigheter och utbildningar som krävs, och fortbildning för anställda på kontoret inom avfallsjuridik och systemkunskap. Under året har även en obligatorisk HLR-utbildning genomförts för alla anställda och en digital nano-utbildning inom informationssäkerhet påbörjats. Nano-utbildningen genomförs i samverkan med Vaggeryds kommun och består av korta lektioner som genomförs via dator, telefon, eller surfplatta. Utbildningen är obligatorisk för SÅM:s medarbetare och kommer att löpa även en bit in i 2024.

Som personalaktivitet med fokus på goda exempel och gemensamt lärande, genomfördes under mitten av hösten en tvådagars personalutflykt där alla anställda fick möjlighet att besöka SÅM:s samtliga anläggningar och utbyta erfarenheter.

VISION, MISSION OCH VÄRDEORD

Det tidigare påbörjade arbetet med att ta fram vision, mission och värdeord för SÅM slutfördes under våren och fastställdes genom beslut i direktionen. Arbetet har skett genom workshops med såväl anställda som ledamöter från direktionen. Visionen Tillsammans skapar vi en hållbar framtid, missionen SÅM möjliggör hållbara materialflöden med effektiva lösningar som gör det lätt att göra rätt och de fem värdeorden Trovärdig, Hållbar, Engagerande, Effektiv och Närvarande ska genomsyra SÅM:s verksamhet. Framåt kommer ett fortlöpande arbete att ske kring att integrera värdeorden i verksamheten.

BORGENSÅTAGANDE OCH LÅN

I förbundsordningen framgår att kommunalförbundet SÅM får uppta lån, samt att om borgen krävs av kreditgivare, ska samtliga kommunmedlemmar gå i borgen för lånet eller leasingavtalet. Vissa kreditgivare kräver därtill ett regressavtal som klargör medlemskommunernas hantering av den finansiella risken, det vill säga hur man avser fördela den solidariska borgen sinsemellan. Ett regressavtal finns således tecknat mellan kommunalförbundets medlemskommuner, där respektive kommuns procentuella andel av förbundets totala invånarantal avgör andel i förbundets tillgångar och skulder. Under november månad förföll ett av SÅM:s lån och ett nytt lån upptogs. I samband med låneförfallet återbetalades en del av lånet motsvarande 13 000 tkr.

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

Borgensförbindelser, Mnkr	Borgenslimit	Skuld 202312
Solidarisk borgen för samtliga kommuner, låneförbindelser	250,0	115,0
Solidarisk borgen för samtliga kommuner, checkräkningskredit	10,0	0,0
Totaltsumma	**260,0**	**115,0**
Gislaveds kommuns andel (33 %) låneförbindelser	82,5	38,0
Gislaveds kommuns andel (33 %) checkräkningskredit	3,3	0,0
Totalsumma Gislaveds kommun	**85,8**	**38,0**
Gnosjö kommuns andel (11 %) låneförbindelser	27,5	12,7
Gnosjö kommuns andel (11 %) checkräkningskredit	1,1	0,0
Totalsumma Gnosjö kommun	**28,6**	**12,7**
Värnamo kommuns andel (39 %) låneförbindelser	97,5	44,9
Värnamo kommuns andel (39 %) checkräkningskredit	3,9	0,0
Totalsumma Värnamo kommun	**101,4**	**44,9**
Vaggeryds kommuns andel (17 %) låneförbindelser	42,5	19,6
Vaggeryds kommuns andel (17 %) checkräkningskredit	1,7	0,0
Totalsumma Vaggeryds kommun	**44,2**	**19,6**

Tabell: Totalt borgensåtagande fördelat per kommun.

PERIODENS RESULTAT

Budget för 2023 sattes med ett minusresultat på 3 239 tkr för att sakta ta ner skulden till taxekollektivet. Årsbokslutet för 2023 ger ett underskott på 3 172 tkr vilket följer budgeten väl. Det negativa resultatet i budgeten medför nu att skulden till taxekollektivet har minskat till 11 000 tkr från tidigare 14 200 tkr.

INTÄKTER

Intäkterna för SÅM ligger på totalt + 1 600 tkr mot budget. Detta beror framförallt på hög ersättning vid försäljning av trä från återvinningscentralerna. Tidigare år har avsättning av trä varit en kostnad eller i bästa fall en nollaffär, vilket budgeteringen för 2023 utgick ifrån.

Införandet av obligatorisk FNI för småhus under hösten 2023 har medfört något minskade intäkter. Detta beror på att den miljöstyrande taxan där abonnemang för blandat mat- och restavfall, som varit dyrare, upphörde att gälla när FNI blev obligatoriskt.

KOSTNADER

Kostnaderna för SÅM ligger på totalt - 920 tkr mot budget. Kostnaderna för administrationen är i fas med budget.

Kostnaderna för insamling av hushållsavfall och slam ligger drygt 4 100 tkr högre än budgeterat. Detta beror till största del på montering och utbyte av kärl i samband med införandet av obligatorisk FNI samt inköp och utbyte av kärl i samband med införandet av matavfallssortering. Även slamverksamheten har genererat något högre kostnader än budgeterat och kundförlusterna har bidragit till att påverka utfallet.

Behandlingskostnaderna för matavfall och restavfall har varit knappt 2 000 tkr lägre än budget. Detta beror framförallt på lägre kostnader vid förbränning av restavfall efter en lyckad upphandling samt att förbränningsskatten har tagits bort. Även lägre avfallsmängder kopplat till det ekonomiska läget i samhället har bidragit.

Kostnaderna för anläggningarna ligger knappt 1 600 tkr lägre än budget för mottagning, transport och behandling av material. Även här är det framförallt hushållens ekonomiska situation som påverkar resultatet genom att mindre mängder avfall lämnats in på våra anläggningar.

RÄNTOR

De finansiella kostnaderna ligger drygt 1 400 tkr högre än budget vilket beror på högre ränteläge än förutspått.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivningarna för perioden hamnar drygt 800 tkr lägre än budgeterat. Detta hänger samman med att investeringar under 2023 har blivit försenade och att

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

leverans samt kostnad förskjutits till 2024, samt att vissa objekt blivit avskriva och klara under räkenskapsåret.

PERSONALREDOVISNING

SÅM har idag totalt 30 tillsvidareanställda. Av dessa är 14 stationerade på kontoret i Skillingaryd och 16 på återvinningscentralerna ute i kommunerna. Utöver tillsvidareanställda tillkommer även visstids- och timanställda. Vissa tjänster inom ekonomi, upphandling, IT och personal köps in av Vaggeryds kommun.

PERSONAL- OCH ORGANISATION

Vid årsskiftet 2022-2023 gick den tidigare förbundsdirektören i pension och efterträddes av Jonatan Rosenquist. Jonatan har tidigare arbetet som planerings- och utvecklingschef inom organisationen. I samband med denna förändring så gjordes även en mindre omorganisation inom förbundets verksamhetsgrenar. Två tydligare grenar utformades; Marknad och utveckling samt ÅVC och omlastning. Driftchefen för ÅVC fick ett något utökat ansvar som verksamhetschef för ÅVC och omlastning och en verksamhetschef tillsattes för grenen Marknad och utveckling. Se organisationsschema (sid 7) för en mer utförlig beskrivning av organisationen.

Under våren rekryterades en utvecklingsledare i syfte att stärka verksamhetens utvecklingskraft. Utvecklingsledaren har till uppdrag att planera och driva investeringsprojekt och uppdrag inom organisationen. En stor del av verksamhetens utveckling kommer framöver vara fokuserad på återvinningscentraler och återbruk. Det har därför varit viktigt att säkerställa intern kompetens inom utveckling och projektledning för att möta behovet inom organisationen.

Under sommaren tillsattes även den vakanta tjänsten som miljöingenjör. Denna tjänst har varit vakant under en period då fokus primärt legat på rekrytering av en utvecklingsledare. Miljöingenjören har ansvar över verksamhetens miljö- och hållbarhetsarbete och i tjänsten ingår även arbetsmiljö som en viktig del. Tack vara denna funktion så kan organisationens systematiska arbete inom miljö och arbetsmiljö säkerställas.

Inom Kontaktcenter har en viss omfördelning av resurserna gjorts med anledning av det utökade ansvaret inom förpackningsinsamlingen till 2024. Syftet är att stärka organisationens kundrådgivande funktion och handläggning av kundärenden, inspektionsärenden med mera. Ytterligare resurser skjuts även till genom att under ett år förstärka bemanningen med en visstidsanställning för en tillsvidareanställd medarbetare från SÅM:s ÅVC-verksamhet. Medarbetaren till[illegible]

Antal anställda*	Kvinnor	Män	Totalt
Tillsvidareanställda*	13	17	30
Visstidsanställda/Vikariat	1	4	5
Övrigt	2	6	8
Årsarbetare**	13,85	20,00	33,85

* Antal anställda 2023-12-31
** Tjänstgöringsgrad omräknat till heltid

Sjufrånvaro	Kvinnor	Män	Totalt
Antal timmar	1 707	1 617	3 324
Sjukfrånvaro %	6,53	4,37	5,26
Sjukfrånvaro över 60 dgr %	28,56	31,01	29,75

tjänsten i Kontaktcenter under slutet av året och en vikarie tillsattes inom ÅVC-verksamheten.

FÖRÄLDRALEDIGHETER

Under våren kom en medarbetare tillbaka från föräldraledighet. I dagsläget har verksamheten enbart några medarbetare med partiell frånvaro kopplat till föräldraledighet.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH BALANSKRAVET

Kommunallagen ställer krav på god ekonomisk hushållning för kommunerna. SÅM är ett kommunalförbund som utifrån kommunallagen har övertagit medlemskommunernas ansvar enligt 15 kap. miljöbalken. Ansvaret omfattar den avfallshantering som åligger kommunerna enligt denna lag.

Avfallsverksamheten är en strikt taxefinansierad verksamhet som ska utgå ifrån kommunallagens självkostnadsprincip enligt 2 kap. 6 §. Självkostnadsprincipen säger att kommuner och därigenom kommunalförbund inte får ta ut högre avgifter än vad som motsvarar kostnaderna för de tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. Även i kommuner ska således avfallsverksamheten särredovisas från kommunens övriga verksamhet.

Överuttag, det vill säga taxeinkomster som överstiger kostnaderna för det kommunala avfallsuppdraget, ska inte betraktas som en vinst utan som en skuld som ska återföras till avgiftskollektivet. I normgivningen för den kommunala redovisningen görs följande uttolkning; ”I den mån verksamhetens avgiftsuttag uttryckligen regleras av självkostnadsprincipen och avgiftsuttaget överskrider självkostnaden, ska intäkten minskas och överuttaget bokföras som en förutbetald intäkt (det vill

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

säga som en skuld till avgiftskollektivet).” Detta innebär att taxeinkomsterna bör intäktsredovisas enligt den omvända matchningsprincipen.

I rättspraxis har det godtagits att återbetalningspliktiga överuttag inte betalas tillbaka direkt till brukarna utan att medlen i stället gottgörs avgiftskollektivet genom avgiftsuttaget. En förutsättning för en sådan kollektiv reglering har varit att den skett enligt plan och inom en inte alltför lång tid från överuttaget. Eftersom varje generation ska stå för sina kostnader har det ansetts rimligt att återföring av överuttag sker inom en treårsperiod. Regleringen enligt denna ”treårsregel” kan således ske genom att justera avgiftsuttaget eller kostnadsnivån upp eller ned beroende på vilken situation avfallsverksamheten befinner sig i.

SÅM har de senaste åren gjort överuttag från avgiftskollektivet då verksamheten har redovisat ett överskott. I ett försök att återbetala delar av överuttaget har SÅM till 2023 budgeterat ett minusresultat. Möjligheten till en sådan budgetering går i strid med god ekonomisk hushållning och det kan därför anses att avfallsverksamheten inte kan målstyras utifrån grunderna i god ekonomisk hushållning. Då överuttag enligt ovan inte är att anse som en vinst, utan snarare en skuld, så konstateras det samtidigt att grundregeln i balanskravet, att intäkterna ska vara större än kostnaderna, inte är tillämpbart för SÅM:s verksamhet. Med anledning av detta så redovisas inget balanskravsresultat.

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

FINANSIELL INFORMATION

RESULTATRÄKNING

Mnkr	Not	2023	2022
Verksamhetens intäkter	1	114,9	112,0
Verksamhetens kostnader	2	-103,6	-96,1
Avskrivningar	3	-11,1	-10,9
Verksamhetens nettokostnader		**0,2**	**5,0**
Finansiella intäkter	4	0,2	0,1
Finansiella kostnader	5	-3,6	-0,9
PERIODENS RESULTAT		**-3,2**	**4,2**

BALANSRÄKNING

Mnkr	Not	2023	2022
TILLGÅNGAR			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	31,9	32,7
Maskiner och inventarier	7	72,3	81,9
Immateriella anläggningstillgångar	8	0,1	0,2
Summa anläggningstillgångar		**104,3**	**114,8**
Kortfristiga fordringar	9	28,1	23,5
Likvida medel	10	14,5	19,9
Summa omsättningstillgångar		**42,6**	**43,4**
SUMMA TILLGÅNGAR		**146,9**	**158,2**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Årets resultat	11	-3,2	4,2
Eget kapital	11	14,2	10,0
Summa eget kapital		**11,0**	**14,2**
AVSÄTTNINGAR	**12**	**0,9**	**1,1**
SKULDER			
Långfristiga skulder	13	115,0	128,0
Kortfristiga skulder	14	4,5	2,7
Leverantörsskulder	14	15,5	12,2
Summa kortfristiga skulder		**20,0**	**14,9**
Summa skulder		**135,0**	**142,9**
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		**146,9**	**158,2**

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

KASSAFLÖDE

Mnkr	2023	2022
Periodens resultat	-3,2	4,2
Avskrivningar	11,1	10,9
Övriga likviditetspåverkande poster	-0,1	0,0
I anspråkstagna avsättningar	-0,1	-0,1
Förändring kortfristiga fordringar	-4,7	0,2
Förändring kortfristiga skulder	5,1	-1,4
Kassaflöde från löpande verksamhet	**8,1**	**13,8**
Investering immateriell och materiell anläggningstillgång	-0,5	-10,5
Investering finansiell anläggningstillgång	0,0	0,0
Erhållna investeringsbidrag	0,0	0,0
Kassaflöde investeringsverksamheten	**-0,5**	**-10,5**
Förändring långfristiga skulder	-13,0	-15,0
Förändring långsiktiga fordringar	0,0	0,0
Kassaflöde finansieringsverksamheten	**-13,0**	**-15,0**
ÅRETS KASSAFLÖDE	**-5,4**	**-11,7**
Likvida medel vid periodens början	19,9	31,6
Likvida medel vid periodens slut	14,5	19,9

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

NOTFÖRKLARINGAR

Not 1 **Verksamhetens intäkter, Mnkr**	**2023**	**2022**
Försäljningsmedel	9,1	9,0
Taxor och avgifter	105,4	102,7
Övriga intäkter	0,4	0,3
Summa	**114,9**	**112,0**

Not 2 **Verksamhetens kostnader, Mnkr**	**2023**	**2022**
Anläggnings-, underhållningsmaterial, inventarier	2,5	0,9
Köp av verksamhet	55,4	56,0
Personalkostnader	19,1	17,0
Lokal- och markhyror	1,2	1,2
Övriga verksamhetskostnader och tjänster	25,3	21,0
Summa	**103,6**	**96,1**

Not 3 **Avskrivningar, Mnkr**	**2023**	**2022**
Avskrivning Immateriella anläggningar	0,1	0,1
Avskrivning Återvinningscentraler och övriga anläggningar	1,4	1,5
Avskrivning Maskiner och inventarier	9,6	9,3
Summa	**11,1**	**10,9**

Not 4 **Finansiella intäkter, Mnkr**	**2023**	**2022**
Ränteintäkter	0,1	0,1
Övriga finansiella intäkter	0,1	0,0
Summa	**0,2**	**0,1**

Not 5 **Finansiella kostnader, Mnkr**	**2023**	**2022**
Räntekostnader	3,6	0,8
Övriga finansiella kostnader	0,0	0,1
Summa	**3,6**	**0,9**

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

Not 6 **Mark, byggnader och tekniska anläggningar, Mnkr**	**2023**	**2022**
Ingående anskaffningsvärde	54,5	54,5
Investeringar	0,6	0
Utgående anskaffningsvärde	**55,1**	**54,5**
Ingående ack avskrivningar	-21,8	-20,4
Årets avskrivningar	-1,4	-1,4
Utgående ack avskrivningar	**-23,2**	**-21,8**
Utgående redovisat värde	**31,9**	**32,7**
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	44 år	44 år

Not 7 **Maskiner, inventarier, fordon, Mnkr**	**2023**	**2022**
Ingående anskaffningsvärde	111,7	101,2
Investeringar	0,0	10,5
Utgående anskaffningsvärde	**111,7**	**111,7**
Ingående ack avskrivningar	-29,8	-20,4
Årets avskrivningar	-9,6	-9,4
Utgående ack avskrivningar	**-39,4**	**-29,8**
Utgående redovisat värde	**72,3**	**81,9**
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	11 år	11 år

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

Not 8 **Immateriella anläggningstillgångar, Mnkr**	**2023**	**2022**
Ingående anskaffningsvärde	0,5	0,5
Investeringar	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	**0,5**	**0,5**
Ingående ack avskrivningar	-0,3	-0,2
Årets avskrivningar	-0,1	-0,1
Utgående ack avskrivningar	**-0,4**	**-0,3**
Utgående redovisat värde	**0,1**	**0,2**
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	5 år	5 år

Not 9 **Kortfristiga fordringar, Mnkr**	**2023**	**2022**
Kundfordringar Vaggeryd	4,1	4,1
Kundfordringar Värnamo	8,4	8,8
Kundfordringar Gnosjö	2,9	2,9
Kundfordringar Gislaved	7,7	8,0
Interimposter	5,4	1,6
Övriga fordringar inkl moms	-0,4	-1,9
SUMMA	**28,1**	**23,5**

Not 10 **Likvida medel, Mnkr**	**2023**	**2022**
Skattemedel	0,9	0,6
Bankmedel	13,6	19,3
SUMMA	**14,5**	**19,9**

Not 11 **Eget kapital, Mnkr**	**2023**	**2022**
Årets resultat	-3,2	4,2
Övrigt eget kapital	14,2	10,0
SUMMA	**11,0**	**14,2**

Not 12 **Avsättningar, Mnkr**	**2023**	**2022**
Pensioner	0,5	0,5
Löneskatt	0,4	0,6
SUMMA	**0,9**	**1,1**

Not 13 **Långfristiga skulder, Mnkr**	**2023**	**2022**
Långfristigt lån	115,0	128,0
SUMMA	**115,0**	**128,0**

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

Not 14 Kortfristiga skulder, Mnkr	2023	2022
Leverantörskulder	15,5	12,2
Arbetsgivaravgifter	0,4	0,3
Personalens källskatt	0,3	0,3
Semesterlöneskuld	1,0	0,9
Övriga interimskulder	2,8	1,2
SUMMA	**20,1**	**14,9**

Investeringsredovisning, Mnkr

ID	Akt	Investeringar	Investeringsutgifter 2023	Investeringsutgifter 2022
	902	FNI-införande	0,00	0,00
	906	ospec investeringar påspengar	0,00	0,00
7000		**Summa Vaggeryd**	**0,00**	**0,00**
	ingen	Investering Värnamo	0,00	0,00
	901	Renovering fordonsvåg	0,00	0,00
	902	FNI-införande	0,00	0,00
	903	Omlastningscentral	0,00	0,00
	904	Ledningar FNI	0,00	0,00
	905	Ledningar Stomsjö ÅVC	0,00	0,00
	906	ospec investeringar påspengar	0,00	0,00
7001		**Summa Värnamo**	**0,00**	**0,00**
	ingen	Investering Gnosjö	0,00	0,00
	902	FNI-införande	0,00	0,00
	906	ospec investeringar påpengar	0,00	0,00
7002		**Summa Gnosjö**	**0,00**	**0,00**
	ingen	Investering Gislaved	0,00	0,00
	902	FNI-införande	0,00	0,00
	903	Omlastningscentral	0,00	0,00
	906	ospec investeringar påspengar	0,00	0,00
7003		**Summa Gislaved**	**0,00**	**0,00**
	ingen akt	Investering gemensam	0,41	0,00
7004		**Summa gemensam**	**0,41**	**0,00**
	ingen akt	Matavfallsprojekt flerfamiljsb	0,00	0,14
	902	FNI-införande	0,00	10,32
7005		**Summa Matavfallsprojekt flerfamiljsb**	**0,00**	**10,46**
	Ingen akt	Om- och tillbyggnad Hillerstorp ÅVC	0,21	0,00
7006		**Summa om- och tillbyggnad Hillerstorp ÅVC**	**0,21**	**0,00**
		Totalsumma investering	**0,62**	**10,46**

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

REDOVISNINGSPRINCIPER

Kommentarer till rekommendationer från rådet för kommunal redovisning

R2 Intäkter från avigfter, bidrag och försäljning
En inkomst redovisas med det belopp som bolaget fått eller kommer att få. En inkomst redovisas normalt som intäkt först när samtliga av följande villkor är uppfyllda: Inkomsten är möjlig att beräkna på ett tillförlitligt sätt, det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förenliga med transaktionen kommer att tillfalla bolaget samt de eventuella utgifter som uppkommit eller som förväntas uppkomma till följd av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

R3 Redovisning av immateriella tillgångar
Linjär metod tillämpas för avskrivningar. Varje investeringsprojekt använda nyttjandeperiod utgör bedömningsgrund för avskrivningens längd. Redovisning av ackumulerade avskrivningar i not till balansräkningen sker separat enligt bruttometod.

R4 Materiella anläggningstillgångar
Linjär metod tillämpas för avskrivningar. Varje investeringsprojekt använda nyttjandeperiod utgör bedömningsgrund för avskrivningens längd. Redovisning av ackumulerade avskrivningar i not till balansräkningen sker separat enligt bruttometod. Komponentavskrivning tillämpas på vissa övertagna investeringar samt på alla nyinvesteringar.

R6 Nedskrivningar
Ingen nedskrivning av anläggningstillgång har skett under året.

R7 Redovisning av lånekostnader
Rekommendationen efterföljs. Lånekostnader belastar resultatet för årsbokslutet. Upptagna lån redovisas som långfristig skuld.

R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser
Inga ansvarsförbindelser finns.

R10 Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser
Rekommendationen efterlevs helt. SÅM köper värderingshjälp från Skandia för att erhålla rätt avsättning och ansvarsförbindelse.
Upplysningar enligt rekommendationen lämnas i not till balansräkningen. Redovisning sker enligt rekommendationer för avsättningar.

R13 Redovisning av kassaflöden
Bolaget följer rekommendationen att redovisa en kassaflödesanalys som utmynnar i en förändring av likvida medel och uppdelad i olika sektorer.

Information från rådet för kommunal redovisning

Ankomstregistrering av leverantörsfakturor
Samtliga leverantörsfakturor mottas centralt av ekonomienheten i Vaggeryds kommun. Ankomstregistrering sker direkt. Administration av leverantörsfakturor köps som tjänst från Vaggeryds kommun.

Samverkan Återvinning Miljö har leasingavtal på tre bilar. Återstående skuld på dessa är beloppsmässigt förhållandevis små och har inte redovisats som finansiell leasing i enlighet med rekommendation RKR R5 Leasing.

Egna upplysningar

- Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner har redovisats enligt kontaktmetoden.
- Semesterlöneskuld avseende månadsavlönade periodiseras löpande månadsvis och har skuldbokförts.
- Personalomkostnadspålägg har interndebiterats med 40,15 %.
- Kommunernas andel av resultatet fördelas enligt beslutad kvotfördelning:

Vaggeryd	17 %
Värnamo	39 %
Gislaved	33 %
Gnosjö	11 %

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

FÖRBUNDSDIREKTIONENS GODKÄNNANDE

Direktionen intygar härmed att denna årsredovisning upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, ÅRL och att den ger en rättvisande bild av förbundets verksamhet, ställning och resultat, samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som förbundet står inför. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av förbundsdirektionen.

Tobias Pettersson (M)
Ordförande

Marie Johansson (S)
Vice Ordförande

Kjell Örtlund (MiG)
Ledamot

Kristine Hästmark (M)
Ledamot

Camilla Karlsson (S)
Ledamot

Gert Jonsson (M)
Ledamot

Klas Gustavsson (EMP)
Ledamot

Anetté Myrvold (S)
Ledamot

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

Hy1VuBVpa-Hkg4OBNaT

De förtroendevalda revisorerna i Samverkan Återvinning Miljö

2024-04-29

Till Kommunfullmäktige i
Värnamo kommun (212000–1736)
Gnosjö kommun (212000–0506)
Vaggeryds kommun (212000–0522)
Gislaveds kommun (212000–0514)

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Kommunalförbund **Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM)** (222000–3228) av dess direktion/styrelse. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Direktionen/styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och förbundsordningen. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vår bedömning

Vi **bedömer** sammantaget att kommunalförbundet i Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM) har bedrivit verksamheten på ett *ändamålsenligt* och från ekonomisk synpunkt *tillfredställande* sätt.

Vi **bedömer** att kommunförbundets interna kontroll i allt väsentligt varit tillräckligt.

Vi **bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi **bedömer** att resultatet i årsredovisningen är förenligt med det finansiella målet som kommunalförbundet uppställt.

I dagsläget kan vi inte göra någon bedömning av de övergripande verksamhetsmålen då förbundet anger att inga övergripande mål har tagits fram för årsredovisningen 2023. Förbundet anger även att det enbart redovisar det finansiella målet i årsredovisningen för 2023.

Vårt uttalande i ansvarsfrågan

Vi tillstyrker med beaktande av ovanstående att fullmäktige i respektive kommun beviljar ansvarsfrihet för styrelsen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

2024-04-29

Revisorer

Inger Strandlund Klas-Göran Park

De förtroendevalda revisorerna i Samverkan Återvinning Miljö

Bilagor:

- Yttrande från Auktoriserad revisor

YTTRANDE

Till revisorerna i Samverkan Återvinning och Miljö organisationsnummer 222000-3228

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Samverkan Återvinning och Miljö utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01–2023-12-31. Samordningsförbundets årsredovisning ingår på sidorna 17-23 i detta dokument

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till förbundets förtroendevalda revisorer 2024-04-17.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Samverkan Återvinning och Miljö för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och årsredovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Samverkan Återvinning och Miljös finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt standard för räkenskapsrevision och god revisionssed för kommunal sektor i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Samverkan Återvinning och Miljö enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter och denna information återfinns på sidorna 1 - 15. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och vårt uppdrag omfattar inte att genomföra en revision av denna information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter.

Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentligt felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som del av revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga biträdets granskning av förvaltningsberättelsen

Det är styrelsen som har ansvaret för och att den upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden. En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Jönköping enligt digital signatur

Deloitte AB

Pernilla Rehnberg

Auktoriserad reviosr /Ansvarigt sakkunnigt biträde

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

Underskrifterna i detta dokument uppfyller kraven för Avancerad Elektronisk Underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan kontrolleras i alla tjänster som kan validera underskrifter som godkänts av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Använd till exempel valideringstjänsten Signport. För validering med Adobe Acrobat Reader, läs mer här.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper följer de elektroniska underskrifterna inte med och kan därför inte valideras.

Följande personer har genom sin elektroniska underskrift godkänt innehållet i detta dokument samt försäkrat att angivna uppgifter är korrekta.

Underskrift 1

Namn: Pernilla Rehnberg
Företag: Deloitte AB
Befattning: Auktorisesrad Revisor
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2024-04-17 15:16:05 GMT+02:00
Transaktions-ID: ed6e4b63e28343a587e60c29f20e8431

Policy- Värnamo kommun som arbetsgivare, revidering

Ärendebeskrivning

Ett förslag på revidering av Policy Värnamo kommun som arbetsgivare har arbetats fram. Förslaget innehåller anpassningar till det nya kommunövergripande målet. Det har också tillförts skrivningar kring samordningsansvaret i arbetsmiljöarbetet, språkutvecklande arbetssätt och distansarbetet.

Tidigare har en likabehandlingsplan tagits fram, den senaste gällde till och med 2022. En omarbetning har gjorts i Policy Värnamo kommun som arbetsgivare gällande strategin Lika möjligheter. Utifrån den förslagna förändringen i policyn kommer Riktlinjen kring systematiskt arbetsmiljöarbete och aktiva åtgärder arbetas om. Med dessa förändringar som grund föreslås att ingen ny likabehandlingsplan tas fram.

Ärendet har behandlats av personalutskottet och samverkats med de fackliga organisationerna.

Beslutsförslag

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

Att föreslå kommunfullmäktige att anta Policy Värnamo kommun som arbetsgivare med föreslagna revideringar

Att föreslå kommunfullmäktige att besluta att ingen ny likabehandlingsplan tas fram.

Åsa Johansson
HR-Chef

Ulf Svensson
Kommundirektör

§ 23 Dnr: KS.2024.58

Policy- Värnamo kommun som arbetsgivare, revidering

Beslut
Personalutskottet beslutar
att ge HR-chefen i uppdrag att samverka förslaget och därefter överlämna ärendet till kommunstyrelsen inför beslut

Ärendebeskrivning
Åsa Johansson redovisar förslaget på ändringar i policyn – Värnamo kommun som arbetsgivare

Förslag till beslut
Kommunledningsförvaltningen föreslår personalutskottet besluta att ge HR-chefen i uppdrag att samverka förslaget och därefter återkomma till kommunstyrelsen

Nytt förslag 2024-04-03

Policy – Värnamo kommun som arbetsgivare

Reglemente
Kommunala beslut som utöver kommunallag och andra författningar styr och reglerar kommunala verksamheter. Innefattar Nämndreglementen, Delegeringsordningar, Bolagsordningar, Ägardirektiv, Föreskrifter, Kommunala taxor och avgifter.

Policy
Anger principer och värdegrundsbaserat förhållningssätt och tjänar som vägledning inom det aktuella området.

Plan
Beskriver strategier för arbetet med utvecklingen av Värnamo som kommun, och utvecklingsarbete inom kommunens organisation.

Åtgärdsplan
Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Riktlinje
Beskriver hur förvaltning bedriver den befintliga verksamheten, eller ett visst område, så att den bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Förslag

Fastställd av: Kommunfullmäktige
Datum: XXX
Dokumentet gäller från: xxxxxx
Dokumentet gäller för: Kommunstyrelsen och kommunens nämnder och utskott
Dokumentansvarig: HR-chef

Inledning

Värnamo kommuns vision, mål och värdegrund styr och påverkar agerandet för Värnamo kommun som arbetsgivare och alla dess medarbetare. Denna policy visar på ett gemensamt förhållningssätt i relationen mellan arbetsgivare och arbetstagare samt arbetstagare emellan.

Genom att följa policyn bidrar Värnamo kommun som arbetsgivare till att alla medarbetare får en värdefull arbetsdag.

Syfte

Policyns syfte är att beskriva vad Värnamo kommun står för som arbetsgivare. Den bidrar till att nå kommunens övergripande mål om att vara en stark kommun, där det anges att en av förutsättningarna och utmaningarna för att klara välfärdsuppdraget är kompetensförsörjningen. Måldokumentet beskriver också Värnamo kommun som attraktiv arbetsgivare, vilket fördjupas i denna policy.

Policyns syfte är också att peka ut en inriktning för övriga styrdokument inom arbetsgivarområdet. Styrdokumenten inom arbetsgivarområdet stärker och styr mot förverkligandet av vision, övergripande mål och värdegrund.

Värnamo kommuns vision och värdegrund

Policyn ger vägledning i hur Värnamo kommun som arbetsgivare bidrar till att förverkliga kommunens vision, genom att vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare. En arbetsgivare där medarbetare har förutsättningar att växa och utvecklas.

Värnamo kommuns värdegrund beskriver hur vi förväntas agera som medarbetare. Varje medarbetare som aktivt arbetar utifrån värdegrunden bidrar till en hållbar arbetsplats med en god arbetsmiljö. Detta leder också till utveckling av verksamheten där alla medarbetares kompetens och yrkesskicklighet tas till vara och medverkar till att alla medarbetare får en värdefull arbetsdag.

Strategi

En nyckel för att klara kompetensförsörjningen är att alla medarbetare har rätt förutsättningar för att göra ett bra arbete. Värnamo kommun vill med värdegrunden i fokus bidra till ett hållbart arbetsliv för våra medarbetare. Några områden är strategiskt viktiga för att vi ska klara det och för att uppnå visionen, uppfylla målen och leva efter vår värdegrund. Arbetet som bedrivs inom samtliga områden utgår ifrån värdegrunden. Områdena är:

- Medarbetarskap och ledarskap
- Delaktighet och inflytande
- Arbetsmiljö och hälsa
- Lika möjligheter
- Utveckling och lärande
- Lön och förmåner
- Arbetstid
- Heltid och heltidskultur

Förslag

Medarbetarskap och ledarskap

Medarbetarskap i Värnamo kommun är att vara med och ta ansvar för att förverkliga kommunens vision och värdegrund. Medarbetarskap handlar om relationer och förhållningssätt gentemot varandra och de vi möter i arbetet. Medarbetare gestaltar värdegrunden i mötet med medborgare, kollegor, besökare och uppdragsgivare genom sitt sätt att utöva sin roll och utföra sitt uppdrag. Tillsammans leder detta till ~~att skapa~~ ett arbetsklimat som inrymmer delaktighet, engagemang och ansvarstagande.

I ledarskapet ingår alltid ett medarbetarskap. I sitt ledarskap utövar chefer i Värnamo kommun det motiverande ledarskapet. Detta innebära att medarbetare och chefer tillsammans utvecklar ett medborgarorienterat arbetssätt. Chefens roll är att stimulera till delaktighet, ansvarstagande, kreativitet och ständiga förbättringar.

Medarbetarskap och ledarskap är varandras förutsättningar för att skapa en bra verksamhet. Ett gott ledarskap kräver ett gott medarbetarskap, ett gott medarbetarskap kräver ett gott ledarskap. När vi tillsammans är aktiva i utvecklingen av arbetsplatsen skapas en bra arbetskultur och ett gott arbetsklimat.

Delaktighet och inflytande

Utgångspunkten för att Värnamo kommun ska uppnå uppsatta mål är att varje medarbetares delaktighet och engagemang tas till vara i verksamheten. Verksamheten ~~ska~~ organiseras så att den skapar förutsättningar för delaktighet och inflytande. En fungerande samverkan förutsätter kommunikation mellan olika nivåer i kommunens organisation, mellan chef och medarbetare samt medarbetarna emellan.

Kärnan i samverkan är relationen mellan medarbetare och arbetsgivare. Det är i medarbetarsamtalet och på arbetsplatsträffarna som grunden läggs för att sedan utvecklas via olika gemensamma samverkansforum. God samverkan ger förutsättningar för ett positivt arbetsklimat, en god hälsa och arbetsmiljö där inflytande, delaktighet och utveckling är en rättighet för alla medarbetare. God samverkan bidrar till långsiktig kompetensförsörjning, måluppfyllelse och utveckling av verksamheten.

De fackliga organisationerna har som företrädare för medarbetarna en viktig roll. Det lokala kollektivavtalet om Samverkan och arbetsmiljö lägger grunden för hur fackliga organisationer, arbetsgivare och medarbetarna tillsammans arbetar med delaktighet och inflytande.

Arbetsmiljö och hälsa

Arbetet med arbetsmiljö och hälsa utgår från arbetsmiljölagstiftningen samt Värnamo kommuns värdegrund och ska vara en integrerad och naturlig del i det dagliga arbetet.

Arbetsmiljöarbetet ska bedrivas systematiskt vilket innefattar att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredställande arbetsmiljö uppnås. Målsättningen med arbetet är att skapa fysiskt, psykiskt, socialt och organisatoriskt väl fungerande och utvecklande arbetsplatser för alla medarbetare.

En god arbetsmiljö och ett hälsofrämjande förhållningssätt åstadkommer vi genom att arbeta med värdegrunden. Värdegrunden i sig utgör viktiga friskfaktorer som påverkar arbetsmiljön och möjligheten till kompetensförsörjning.

Ett engagerat ledarskap baserat på det motiverande ledarskapet där chefen har en god insikt i medarbetarnas arbetsmiljö och allas delaktighet krävs för att uppnå en god arbetsmiljö.

Förslag

Det krävs också att vi uppfyller de lagkrav och myndighetskrav som gäller för verksamheten. För att uppnå detta bedriver Värnamo kommun ett systematiskt arbetsmiljöarbete i en aktiv, öppen och ömsesidig samverkan med medarbetare, skyddsombud och fackliga företrädare.

Arbetsgivaren är huvudansvarig för arbetsmiljöarbetet och en fördelning av arbetsmiljöarbetsuppgifter görs i första hand till chefer utifrån ekonomi-, personal- och verksamhetsansvar. Detta skapar förutsättningar för en fungerande samverkan på alla nivåer. I detta ingår det samordningsansvar för arbetsmiljöarbetet som träder in när flera verksamheter finns i samma lokaler.

Alla medarbetare har ett ansvar att medverka till en god arbetsmiljö genom att till exempel följa skyddsföreskrifterna, riktlinjer och rutiner samt påtala risker eller brister i arbetsmiljön för sin närmaste chef. Skyddsombuden är med och stöttar i det förebyggande arbetet och deltar i uppföljning. Medarbetarna ~~ska~~ ges möjlighet till dialog och ansvarstagande i det dagliga arbetet och på arbetsplatsträffar, de vet också vart de vänder sig vid akuta händelser i arbetsmiljön. Värnamo kommun stödjer och stimulera medarbetare till egna initiativ för att förbättra sin arbetsmiljö såväl som sin hälsa.

Värnamo kommun har ett anpassnings- och rehabiliteringsansvar för medarbetare som drabbas av ohälsa och olycksfall. Aktiva rehabiliteringsprocesser som påbörjas tidigt ger goda förutsättningar för att medarbetarna snabbt kan återgå i arbete. Företagshälsovården är en resurs i arbetet med arbetsanpassning och rehabilitering men kan också finnas med i det förebyggande arbetet.

Lika möjligheter

Värnamo kommun är en attraktiv arbetsplats som präglas av respekt och arbetsglädje och är till för alla. En del av arbetet är att ta tillvara alla medarbetares kunskap och se olikheter som en tillgång snarare än ett hinder. Kommunens arbetsplatser kännetecknas av insikt om alla människors lika värde och erbjuda lika möjligheter, rättigheter samt skyldigheter. Genom att alla medarbetare uppfyller förväntningarna i värdegrunden och att chefer bedriver ett motiverande ledarskap bidrar vi till lika möjligheter för alla oavsett förutsättningar.

I Värnamo kommun är grunden att skapa en arbetsplats som präglas av mångfald, likabehandling, jämlikhet och jämställdhet som tar tillvara människors kompetens och skaparkraft. När kommunens arbetsplatser kan ge samhällsservice som speglar individens behov oavsett bakgrund och förutsättningar blir arbetet mer effektivt och kvalitén högre. En del i detta är att arbeta med språkutvecklande arbetsplatser, vilket innebär att arbeta strategiskt med språkutveckling och språkstöd. Att arbeta språkutvecklande kommer förbättra arbetsmiljön och kvalitén i verksamheten samt underlätta vår framtida kompetensförsörjning.

Arbetet med lika möjligheter utgår från aktiva åtgärder och diskrimineringsgrunderna som regleras i diskrimineringslagen (2008:567). Det innebär att alla människor ska ha samma möjligheter till utbildning, arbete och service oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning

Utveckling och lärande

Kompetensutveckling sker utifrån verksamhetens faktiska behov, mål och vision. Nya kunskaper och erfarenheter ger möjligheter till utveckling och förbättringar i verksamheten

och för medarbetaren. I samband med medarbetarsamtalet fångas varje medarbetares behov av kompetensutveckling upp. Målet är att alla som arbetar i Värnamo kommun tillsammans ska göra det allra bästa för de vi finns till för, Värnamo kommuns invånare. En god introduktion är det första steget till utveckling och lärande.

Värnamo kommun satsar, med det motiverande ledarskapet i fokus, på cheferna i verksamheten. Genom att ge cheferna stöd och kompetensutveckling i ledarskap och i sin roll som chefer skapas förutsättningar för att de ska lyckas i sitt uppdrag, När cheferna lyckas ges möjlighet för att alla medarbetare lyckas i sina uppdrag och att de trivs och mår bra.

Lön och förmåner

Lön i Värnamo kommun är individuell och differentierad och avspeglar medarbetarens resultat, prestation och måluppfyllelse. I detta ingår hur medarbetaren uppfyller förväntningarna i värdegrunden. Härigenom synliggörs sambandet mellan lön, motivation och resultat. Lönen speglar också arbetets komplexitet och kvalifikationskrav samt medarbetarens ansvar, utbildning och kompetens.

Lika lön för likvärdigt arbete är en grundförutsättning. Samma principer för lönesättning gäller för kvinnor och män liksom för yngre och äldre arbetstagare och oavsett etniskt ursprung, trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller könsöverskridande identitet eller uttryck.

Lönepolitiken och dess grunder är väl kända bland alla medarbetare. Förmåner enligt avtal och specifika förmåner för Värnamo kommun ska göras tydliga för den enskilda medarbetaren.

Arbetstid

Medarbetarna i Värnamo kommun har olika arbetstidsvillkor beroende på i vilken verksamhet man arbetar. Vi använder därför olika arbetstidsmodeller och eftersträvar flexibla arbetstider där det finns förutsättningar för detta. Distansarbete erbjuds i de verksamheter det är möjligt.

Heltid och heltidskultur

Värnamo kommun är en organisation med heltidskultur där erbjuder heltidsanställningar och skapar möjligheter för heltidsarbete. Att ha en heltidskultur innebär att verksamheterna är strukturerade och organiserade för att kunna erbjuda heltidstjänster, samt att övervägande del av medarbetarna arbetar heltid. Detta innebär att heltidsarbete är normen och att deltidsarbete är undantaget.

Att arbeta mot ett ökat antal heltidsanställningar och heltidsarbetande syftar till att höja kvaliteten i kommunens verksamheter samt klara kompetensförsörjningen. Det handlar om att minska förekomsten av ofrivilligt deltidsarbete och deltidsarbetslöshet. Arbetsvillkor är jämställda så att medarbetare inom kvinnodominerade yrken har samma möjligheter att få en heltidsanställning som medarbetare inom mansdominerade yrken, på detta sätt bidrar vi till lika möjligheter för medarbetare i Värnamo kommun.

Organisation och ansvar

Kommunledningsförvaltningens HR-avdelning och ytterst HR-chefen har det övergripande ansvaret för hanteringen av policyn och att stötta förvaltningscheferna i att införliva den i kommunens verksamheter. Varje chef och alla medarbetare har ett ansvar att bidra till kommunens mål och vision, följa värdegrunden samt medverka i arbetet med arbetsmiljö.

Förslag

Dokumentansvarig

Kommunfullmäktige

Ansvarig tjänsteperson HR-chefen

Uppföljning

Uppföljning av policyn ska ske minst en gång per mandatperiod

Revidering

Revidering senast 2030-12-31

Förslag

VÄRNAMO KOMMUN

Policy – Värnamo kommun som arbetsgivare

Reglemente
Kommunala beslut som utöver kommunallag och andra författningar styr och reglerar kommunala verksamheter. Innefattar Nämndreglementen, Delegeringsordningar, Bolagsordningar, Ägardirektiv, Föreskrifter, Kommunala taxor och avgifter.

Policy
Anger principer och värdegrundsbaserat förhållningssätt och tjänar som vägledning inom det aktuella området.

Plan
Beskriver strategier för arbetet med utvecklingen av Värnamo som kommun, och utvecklingsarbete inom kommunens organisation.

Åtgärdsplan
Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Riktlinje
Beskriver hur förvaltning bedriver den befintliga verksamheten, eller ett visst område, så att den bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Fastställd av: Kommunfullmäktige
Datum: 2022-06-22, § 82
Dokumentet gäller från: 2022-09-01
Dokumentet gäller för: Kommunstyrelsen och kommunens nämnder och utskott
Dokumentansvarig: Kommunledningsförvaltningen

Inledning

Värnamo kommuns vision, mål och värdegrund styr och påverkar agerandet för Värnamo kommun som arbetsgivare och alla dess medarbetare. Denna policy visar på ett gemensamt förhållningssätt i relationen mellan arbetsgivare och arbetstagare samt arbetstagare emellan.

Genom att följa policyn bidrar Värnamo kommun som arbetsgivare till att alla medarbetare får en värdefull arbetsdag.

Syfte

Policyns syfte är att beskriva vad Värnamo kommun står för som arbetsgivare. Den bidrar till att nå kommunens övergripande mål om kompetensförsörjning, som handlar om att kunna rekrytera och behålla medarbetare. En arbetsgivare som utvecklar och behåller medarbetare upplevs som en attraktiv arbetsplats.

Policyns syfte är också att peka ut en inriktning för övriga styrdokument inom personalområdet. Styrdokumenten inom personalområdet stärker och styr mot förverkligandet av vision, övergripande mål och värdegrund.

Värnamo kommuns vision och värdegrund

Policyn ger vägledning i hur Värnamo kommun som arbetsgivare bidrar till att förverkliga kommunens vision, genom att vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare. En arbetsgivare där medarbetare kan få förutsättningar att växa och utvecklas.

Värnamo kommuns värdegrund beskriver hur vi förväntas agera som medarbetare. Varje medarbetare som aktivt arbetar utifrån värdegrunden bidrar till en hållbar arbetsplats med en god arbetsmiljö. Detta leder också till utveckling av verksamheten där alla medarbetares kompetens och yrkesskicklighet tas till vara och medverkar till att alla medarbetare får en värdefull arbetsdag.

Strategi

En nyckel för att klara kompetensförsörjningen är att alla medarbetare får rätt förutsättningar för att göra ett bra arbete. Värnamo kommun vill med värdegrunden i fokus bidra till ett hållbart arbetsliv för våra medarbetare. Några områden är strategiskt viktiga för att vi ska klara det och för att uppnå visionen, uppfylla målen och leva efter vår värdegrund. Arbetet som bedrivs inom samtliga områden utgår ifrån värdegrunden. Områdena är:

- Medarbetarskap och ledarskap
- Delaktighet och inflytande
- Arbetsmiljö och hälsa
- Lika möjligheter
- Utveckling och lärande
- Lön och förmåner
- Arbetstid
- Heltid och heltidskultur

Medarbetarskap och ledarskap

Medarbetarskap i Värnamo kommun är att vara med och ta ansvar för att förverkliga kommunens vision och värdegrund. Medarbetarskap handlar om relationer och förhållningssätt gentemot varandra och de vi möter i arbetet. Medarbetare gestaltar

värdegrunden i mötet med medborgare, kollegor, besökare och uppdragsgivare genom sitt sätt att utöva sin roll och utföra sitt uppdrag. Tillsammans leder detta till att skapa ett arbetsklimat som inrymmer delaktighet, engagemang och ansvarstagande.

I ledarskapet ingår alltid ett medarbetarskap. Chefer i Värnamo kommun arbetar utifrån det motiverande ledarskapet. Detta innebära att medarbetare och chefer tillsammans utvecklar ett medborgarorienterat arbetssätt. Chefens roll är att stimulera till delaktighet, ansvarstagande, kreativitet och ständiga förbättringar.

Medarbetarskap och ledarskap är varandras förutsättningar för att skapa en bra verksamhet. Ett gott ledarskap kräver ett gott medarbetarskap, ett gott medarbetarskap kräver ett gott ledarskap. När vi tillsammans är aktiva i utvecklingen av arbetsplatsen skapas en bra arbetskultur och ett gott arbetsklimat.

Delaktighet och inflytande

Utgångspunkten för att Värnamo kommun ska uppnå uppsatta mål är att varje medarbetares delaktighet och engagemang tas till vara i verksamheten. Verksamheten ska organiseras så att den skapar förutsättningar för delaktighet och inflytande. En fungerande samverkan förutsätter kommunikation mellan olika nivåer i kommunens organisation, mellan chef och medarbetare samt medarbetarna emellan.

Kärnan i samverkan är relationen mellan medarbetare och arbetsgivare. Det är i medarbetarsamtalet och på arbetsplatsträffarna som grunden läggs för att sedan utvecklas via olika gemensamma samverkansforum. God samverkan ger förutsättningar för ett positivt arbetsklimat, en god hälsa och arbetsmiljö där inflytande, delaktighet och utveckling är en rättighet för alla medarbetare. God samverkan bidrar till långsiktig kompetensförsörjning, måluppfyllelse och utveckling av verksamheten.

De fackliga organisationerna har som företrädare för medarbetarna en viktig roll. Det lokala kollektivavtalet om Samverkan och arbetsmiljö lägger grunden för hur fackliga organisationer, arbetsgivare och medarbetarna tillsammans arbetar med delaktighet och inflytande.

Arbetsmiljö och hälsa

Arbetet med arbetsmiljö och hälsa utgår från arbetsmiljölagstiftningen samt Värnamo kommuns värdegrund och ska vara en integrerad och naturlig del i det dagliga arbetet.

Arbetsmiljöarbetet ska bedrivas systematiskt vilket innefattar att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredställande arbetsmiljö uppnås. Målsättningen med arbetet är att skapa fysiskt, psykiskt, socialt och organisatoriskt väl fungerande och utvecklande arbetsplatser för alla medarbetare.

En god arbetsmiljö och ett hälsofrämjande förhållningssätt åstadkommer vi genom att arbeta med värdegrunden. Värdegrunden i sig utgör viktiga friskfaktorer som påverkar arbetsmiljön och möjligheten till kompetensförsörjning.

Ett engagerat ledarskap baserat på det motiverande ledarskapet där chefen har en god insikt i medarbetarnas arbetsmiljö och allas delaktighet krävs för uppnå en god arbetsmiljö, Det krävs också att vi uppfyller de lagkrav och myndighetskrav som gäller för verksamheten. För att uppnå detta ska Värnamo kommun bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete i en aktiv, öppen och ömsesidig samverkan med medarbetare, skyddsombud och fackliga företrädare.

Arbetsgivaren är huvudansvarig för arbetsmiljöarbetet och en fördelning av arbetsmiljöarbetsuppgifter görs i första hand till chefer utifrån ekonomi-, personal- och verksamhetsansvar. Detta skapar förutsättningar för en fungerande samverkan på alla nivåer.

Alla medarbetare har ett ansvar att medverka till en god arbetsmiljö genom att till exempel följa skyddsföreskrifterna, riktlinjer och rutiner samt påtala risker eller brister i arbetsmiljön för sin närmaste chef. Skyddsombuden är med och stöttar i det förebyggande arbetet och deltar i uppföljning. Medarbetarna ska ges möjlighet till dialog och ansvarstagande i det dagliga arbetet och på arbetsplatsträffar, de ska också veta vart de ska vända sig vid akuta händelser i arbetsmiljön. Värnamo kommun ska stödja och stimulera medarbetare till egna initiativ för att förbättra sin arbetsmiljö såväl som sin hälsa.

Värnamo kommun har ett anpassnings- och rehabiliteringsansvar för medarbetare som drabbas av ohälsa och olycksfall. Aktiva rehabiliteringsprocesser som påbörjas tidigt ger goda förutsättningar för att medarbetarna snabbt kan återgå i arbete. Företagshälsovården är en resurs i arbetet med arbetsanpassning och rehabilitering men kan också finnas med i det förebyggande arbetet.

Lika möjligheter

Värnamo kommun ska vara en attraktiv arbetsplats för alla, en arbetsplats som präglas av respekt och arbetsglädje och erbjuder samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter. På så sätt skapar vi ett bra arbetsliv där vi ta tillvara på alla människors kunskap och ser olikheter som en tillgång snarare som ett hinder. Detta gör oss till attraktiva arbetsgivare för dem som söker jobb

Kommunens arbetsplatser ska kännetecknas av respekt och insikt om alla människors lika värde. Genom att alla medarbetare uppfyller förväntningarna i värdegrunden och genom att cheferna bedriver ett motiverande ledarskap bidrar vi till lika möjligheter för alla medarbetare oavsett förutsättningar.

Utveckling och lärande

Kompetensutveckling sker utifrån verksamhetens faktiska behov, mål och vision. Nya kunskaper och erfarenheter ger möjligheter till utveckling och förbättringar i verksamheten och för medarbetaren. I samband med medarbetarsamtalet fångas varje medarbetares behov av kompetensutveckling upp. Målet är att alla som arbetar i Värnamo kommun tillsammans ska göra det allra bästa för de vi finns till för, Värnamo kommuns invånare. En god introduktion är det första steget till utveckling och lärande.

Värnamo kommun satsar, med det motiverande ledarskapet i fokus, på cheferna i verksamheten. Genom att ge cheferna stöd och kompetensutveckling i ledarskap och i sin roll som chefer skapas förutsättningar för att de ska lyckas i sitt uppdrag, När cheferna lyckas ges möjlighet för att alla medarbetare lyckas i sina uppdrag och att de trivs och mår bra.

Lön och förmåner

Lön i Värnamo kommun är individuell och differentierad och avspeglar medarbetarens resultat, prestation och måluppfyllelse. I detta ingår hur medarbetaren uppfyller förväntningarna i värdegrunden. Härigenom synliggörs sambandet mellan lön, motivation och resultat. Lönen speglar också arbetets komplexitet och kvalifikationskrav samt medarbetarens ansvar, utbildning och kompetens.

Lika lön för likvärdigt arbete är en grundförutsättning. Samma principer för lönesättning gäller för kvinnor och män liksom för yngre och äldre arbetstagare och oavsett etniskt

ursprung, trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller könsöverskridandet identitet eller uttryck.

Lönepolitiken och dess grunder ska vara väl kända bland alla medarbetare. Förmåner enligt avtal och specifika förmåner för Värnamo kommun ska göras tydliga för den enskilda medarbetaren.

Arbetstid

Medarbetarna i Värnamo kommun har olika arbetstidsvillkor beroende på i vilken verksamhet man arbetar. Vi använder därför olika arbetstidsmodeller och eftersträvar flexibla arbetstider där det finns förutsättningar för detta.

Heltid och heltidskultur

Värnamo kommun ska vara en organisation med heltidskultur där erbjuder heltidsanställningar och skapar möjligheter för heltidsarbete. Att ha en heltidskultur innebär att verksamheterna är strukturerade och organiserade för att kunna erbjuda heltidstjänster, samt att övervägande del av medarbetarna arbetar heltid. Detta innebär att heltidsarbete är normen och att deltidsarbete är undantaget.

Att arbeta mot ett ökat antal heltidsanställningar och heltidsarbetande syftar till att höja kvaliteten i kommunens verksamheter samt klara kompetensförsörjningen. Det handlar om att minska förekomsten av ofrivilligt deltidsarbete och deltidsarbetslöshet. Arbetsvillkor ska vara jämställda så att medarbetare inom kvinnodominerade yrken ska ha samma möjligheter att få en heltidsanställning som medarbetare inom mansdominerade yrken, på detta sätt bidrar vi till lika möjligheter för medarbetare i Värnamo kommun.

Organisation och ansvar

Kommunledningsförvaltningens HR-avdelning och ytterst HR-chefen har det övergripande ansvaret för hanteringen av policyn och att stötta förvaltningscheferna i att införliva den i kommunens verksamheter. Varje chef och alla medarbetare har ett ansvar att bidra till kommunens mål och vision, följa värdegrunden samt medverka i arbetet med arbetsmiljö.

Dokumentansvarig

Kommunfullmäktige

Ansvarig tjänsteperson HR-chefen

Uppföljning

Uppföljning av policyn ska ske minst en gång per mandatperiod

Revidering

Revidering senast 2026-12-31

Värnamo Kommun
Kommunrevisionen

16 april 2024

Till:

Kommunstyrelsen

För kännedom till:

Fullmäktige

Granskning av investeringsprocessen

EY har på vårt uppdrag biträtt i rubricerad granskning.

På revisionsmöte den 16 april 2024 har vi i egenskap av revisorer fått en genomgång av revisionsrapporten från EY.

Härmed överlämnar vi revisionsrapporten till kommunstyrelsen för yttrande.

Kommunrevisionen önskar skriftligt svar av kommunstyrelsen på de rekommendationer/slutsatser som framgår av revisionsrapporten senast den 15 aug 2024.

Värnamo som ovan

Susanne Andersson
Revisionens ordförande

Penneo dokumentnyckel: U5LI6-1TLW4-H64N8-67HVB-VGC15-FWSJK

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SUSANNE ANDERSSON
Undertecknare
Serienummer: 9c4dd77b184700248607867d2e3f10a0c66xxxx
IP: 83.252.xxx.xxx
2024-04-17 03:49:37 UTC

Penneo dokumentnyckel: U5LI6-1TLW4-H64N8-67HVB-VGC15-FWSJK

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com.** Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**

Granskning av Investeringsprocessen

Värnamo kommun

Helena Patrikson och Helena Andersson

16 April 2024

Bakgrund

Värnamo kommuns materiella anläggningstillgångar i uppgick i årsredovisningen per 31 december 2023 till 3 027 mkr kronor och anskaffningarna under 2023 uppgick till 561 mkr. Under de kommande åren bedöms investeringsbehovet vara fortsatt högt.

Anläggningstillgångarna utgör ca 80% av kommunens balansomslutning i årsredovisningen och är därför ett väsentligt område vid revisionen.

Investeringsprocessen och redovisningsfrågor kopplade till denna process är ett riskområde med stor påverkan på årsredovisningens finansiella delar.

Syfte

256

Syftet med granskningen är att bedöma intern kontroll i Värnamo kommuns investeringsredovisning.

För att uppnå granskningens syfte besvaras följande delfrågor:

- Sker budgetering och redovisning så att uppföljning kan ske av genomförda investeringar?
- Finns tydliga riktlinjer för hur investeringar och underhåll ska redovisas så att en fördelning kan ske mellan investering och driftskostnad? Följs riktlinjerna?
- Hur hanteras egen tid i investeringsprojekten?
- Hur sker rapportering till nämnd?
- Finns riktlinjer för när och med vilket innehåll löpande uppföljning av investeringsprojekt skall ske?
- Hur hanteras avvikelser från beslutsunderlag och kalkyler?
- Hur bedöms värde och nedskrivningbehov på befintliga anläggningar?
- Hur fastställs avskrivningstider för olika anläggningar?
- Hanteras anläggningsregistret på ett tillfredsställande sätt?

I granskningen ingår även att översiktligt kartlägga kommunens investeringsprocess.

Metod

Granskningen har genomförts genom kartläggning och analys av de processer som styr redovisningen av investeringar. Ansvariga tjänstemän, på centrala funktioner inom redovisning och uppföljning av investeringar, har intervjuats.

Ett antal investeringsprojekt har granskas mot underlag, dels för att säkerställa att processerna fungerar så som beskrivs och dels för att kontrollera att redovisning sker på ett korrekt sätt. I granskningen har ingått att fastställa om upptagna inventarier existerar, är rätt värderade, klassificerade och rubricerade. Granskningen har även inriktats mot gränsdragningen mellan kostnadsföring och aktivering av investeringar.

Granskningen av anläggningsregistret och urvalet har skett med hjälp av IT-verktyg. Transaktioner för hela räkenskapsåret 2023 ingår i analysen. Vid granskningen av anläggningsregistret har bl. a. följande kontroller att skett:

- Kontrollsummering av anläggningsregister
- Avstämning mot huvudbok
- Analys av avvikande avskrivningstider
- Analys om det finns anläggningar som inte skrivs av

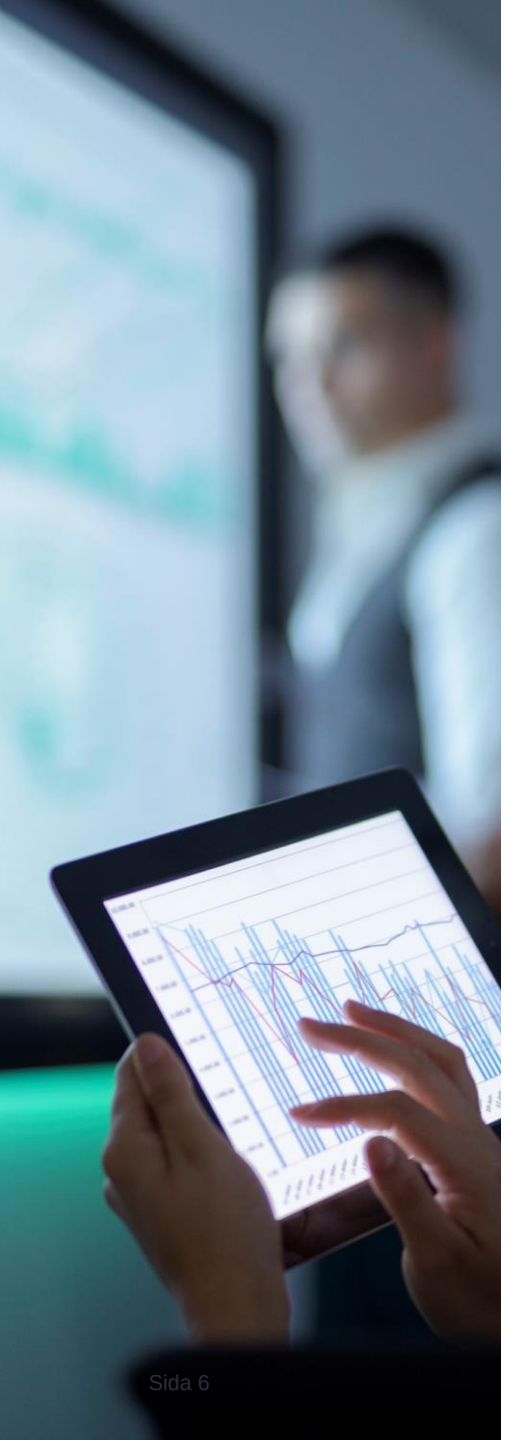
Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i förstudien för analyser, slutsatser och bedömningar.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- Lag om kommunal bokföring och redovisning
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning
- Värnamo kommuns interna riktlinjer och styrdokument

Iakttagelser

Översiktlig beskrivning av investeringsprocessen

Policy för investeringsprocessen är antagen av kommunfullmäktige 2023-11-30 och gäller från 2023-12-06. Då den är så ny bedömer vi att uppföljning av att den följs bör ske kommande år.

Vi har i denna rapporten valt att inte kommentera tidigare policy då den är inaktuell. Följande beskrivningar i rapporten bygger på den nya policyn.

Investeringsbudget /plan ska upprättas och föreläggs kommunfullmäktige för beslut i juni månad.

För investeringar år 1 och 2 ska ändringar ske av investeringsbudgeten endast om särskilda skäl finns.

Projektblad ska upprättas för alla investeringar och innehåller en driftskostnadskalkyl.

Respektive nämnd ska fatta beslut om investerings-budgetförslag som ryms inom nämndens ram och överlämna förslaget till kommunens budgetberedning. Investeringsramar blir definitiva först efter kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget och plan.

För vissa investeringar fordras startbesked från kommunfullmäktige innan investeringen kan starta. Detta ska framgå av investeringsbudgeten.

Om investeringen bedöms bli mer än 10% dyrare än i investeringsbudgeten ska begäran av medel ske hos kommunstyrelsen innan projektet kan starta.

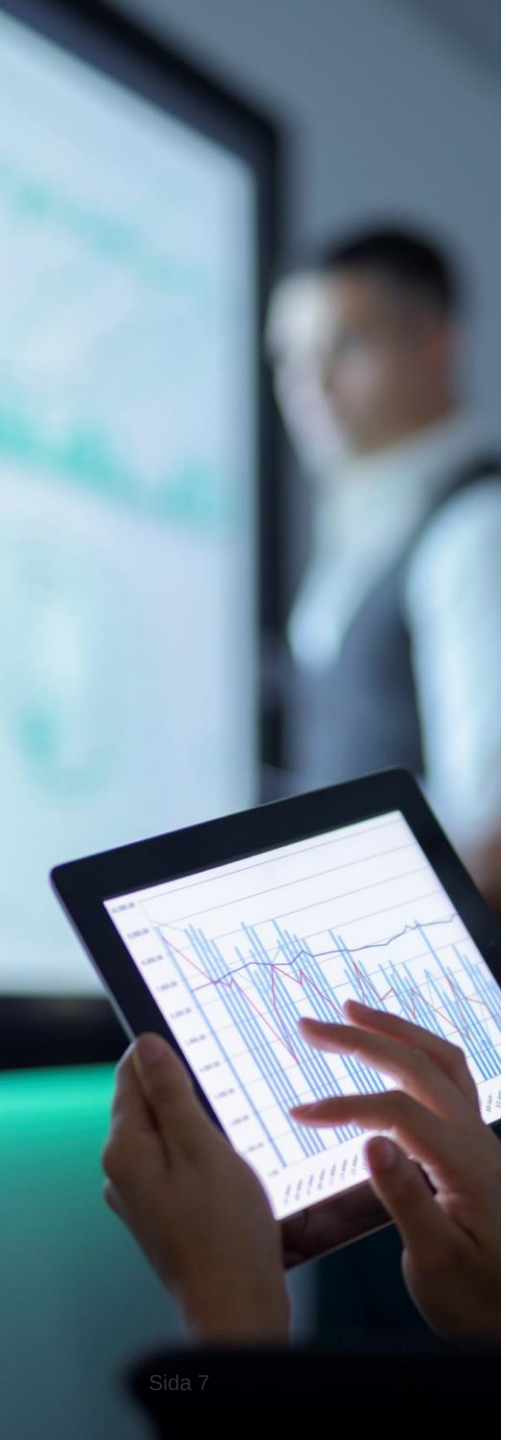
Det finns ett gemensamt anslag för inventarieköp hos respektive nämnd, som själv beslutar hur det ska användas.

Teknik- och fritidsnämnden ska göra en översiktlig uppföljning av pågående investeringar och rapportera till kommunstyrelsen vid delårs- och helårsbokslut. Budgetavvikelser ska redovisas om budgeten överstiger 10 mkr.

Avslutade investeringsprojekt slutredovisas till respektive nämnd. Investeringsprojekt överstigande 5 mkr ska slutredovisas till kommunfullmäktige. Avvikelser mot projektbudgeten ska utredas och beskrivas.

Vid kapacitetsbrist ska prioritering av projekten beslutas av nämnd.

Om en beslutad investering inte kommer att genomföras ska detta redovisas till kommunfullmäktige.

Iakttagelser

Sker budgetering och redovisning så att uppföljning kan ske av genomförda investeringar?

I Värnamo kommuns investeringsbudget 2023 framgår anslag per nämnd. Utöver detta finns planer för de kommande 4 åren.

Investeringarna i budgeten är uppdelade i:
- Skattefinansierade investeringar
- Investeringar mark & exploatering
- Avgiftsfinansierade investeringar VA

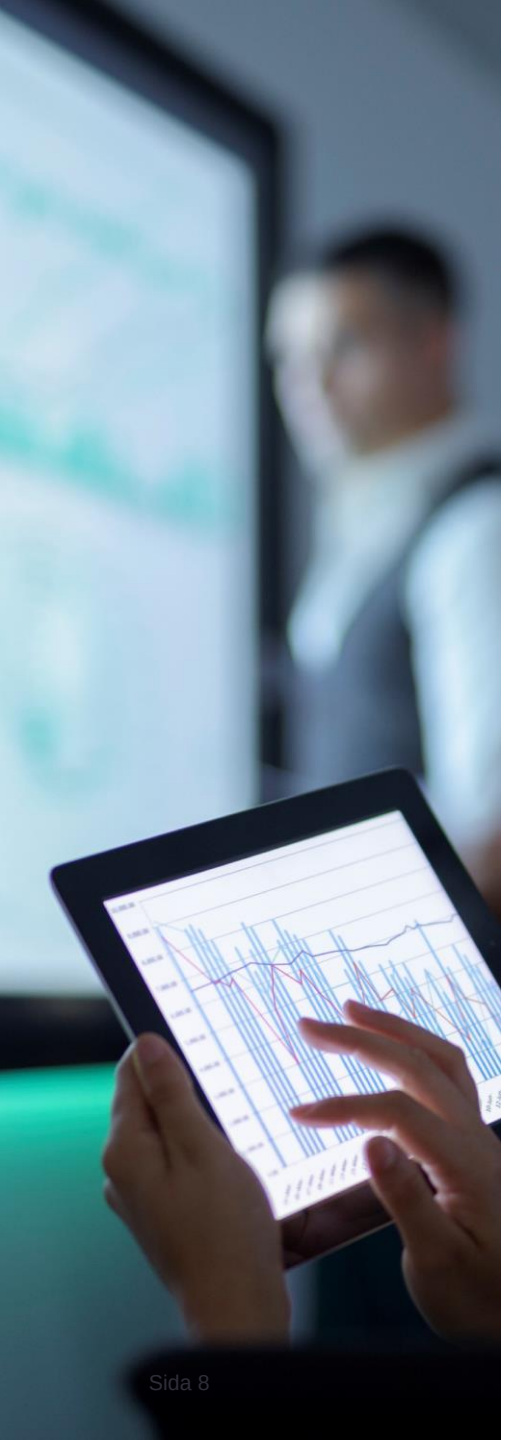
Även beräknade inkomster i anslutning till investeringarna finns med i investeringsbudgeten.

För varje nämnd redovisas vilka projekt som ska genomföras. Projektnummer enligt ekonomisystemet finns med i uppställningen. Det framgår även vilka projekt som fordras KF-beslut innan start.

Vilka ramar som gäller för inventarieköp per nämnd framgår också av budgeten.

Slutsats:

Vår bedömning är att investeringsbudgeten är så utformad och detaljerad att uppföljning kan ske av genomförda investeringar.

Iakttagelser

Finns det tydliga riktlinjer för hur investeringar och underhåll ska redovisas så att en fördelning kan ske mellan investering och driftskostnad? Följs riktlinjerna?

I årsredovisningens redovisningsprinciper framgår att: ”korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp kostandsförs direkt”.

Prisbasbeloppet för 2023 uppgår till 52.500 kronor. Ett halvt prisbasbelopp är därmed 26.250 kronor.

I vår analys av anläggningsregistret noterar vi att årets anskaffningar, exklusive pågående projekt eller projekt som påbörjats tidigare år och avslutats 2023, uppgår till 549 mkr. Det finns två mindre poster i anläggningsregistret som understiger ett halvt prisbasbelopp. Övriga poster överstiger beloppet.

Vid vår granskning har vi analyserat konton för underhåll och reparationer. Vi har stickprovsvis kontrollerat belopp mot fakturor för att se om de är korrekt hanterade. Inga avvikelser framkommit som indikerar att kostnadsföring har skett av investeringar.

Slutsats:

Det finns tydliga riktlinjer för hur investeringar och underhåll ska redovisas.

Baserat på vår analys och stickprov är sammanlagda bedömningen att kommunen följer riktlinjerna för hur investeringar och underhåll ska redovisas.

Iakttagelser

Hur hanteras egen tid i investeringsprojekten?

Enligt Rådet för kommunal redovisning Rekommendation nr 3 Materiella anläggningstillgångar framgår vad som ska ingå i tillgångens anskaffningsvärde.

" Löner för personal som arbetar med att utveckla eller iordningsställa anläggningstillgångar ska tas med i anskaffningsvärde."

I beloppet ska ingå lön, personalomkostnadspålägg samt andra direkta kostnader.

Tid för projektledning och arbete med projekten redovisas i Värnamo kommun som en del i investeringen. Kostnaden beror på vem som utför arbetet.

Tidrapportering sker per projekt av de medarbetare som arbetar med projekten.

Vi har tagit del av tidrapportering för två projekt. Av projektredovisningen framgår vilken vecka arbetet gjorts, nedlagd tid per medarbetare samt kostnad per medarbetare. Timpriserna är mellan 400-800 kronor per timme.

Slutsats:

Baserat på våra stickprov är vår bedömning är att Värnamo kommun följer rekommendationen och att de timpriser som används är rimliga.

Iakttagelser

Hur sker rapportering till nämnd?

Nämnderna ska besluta om investeringsbudget som ryms inom den ram som nämnden har tilldelats. Först då kommunfullmäktige har beslutat om investeringsbudget och ram blir investeringsramarna definitiva.

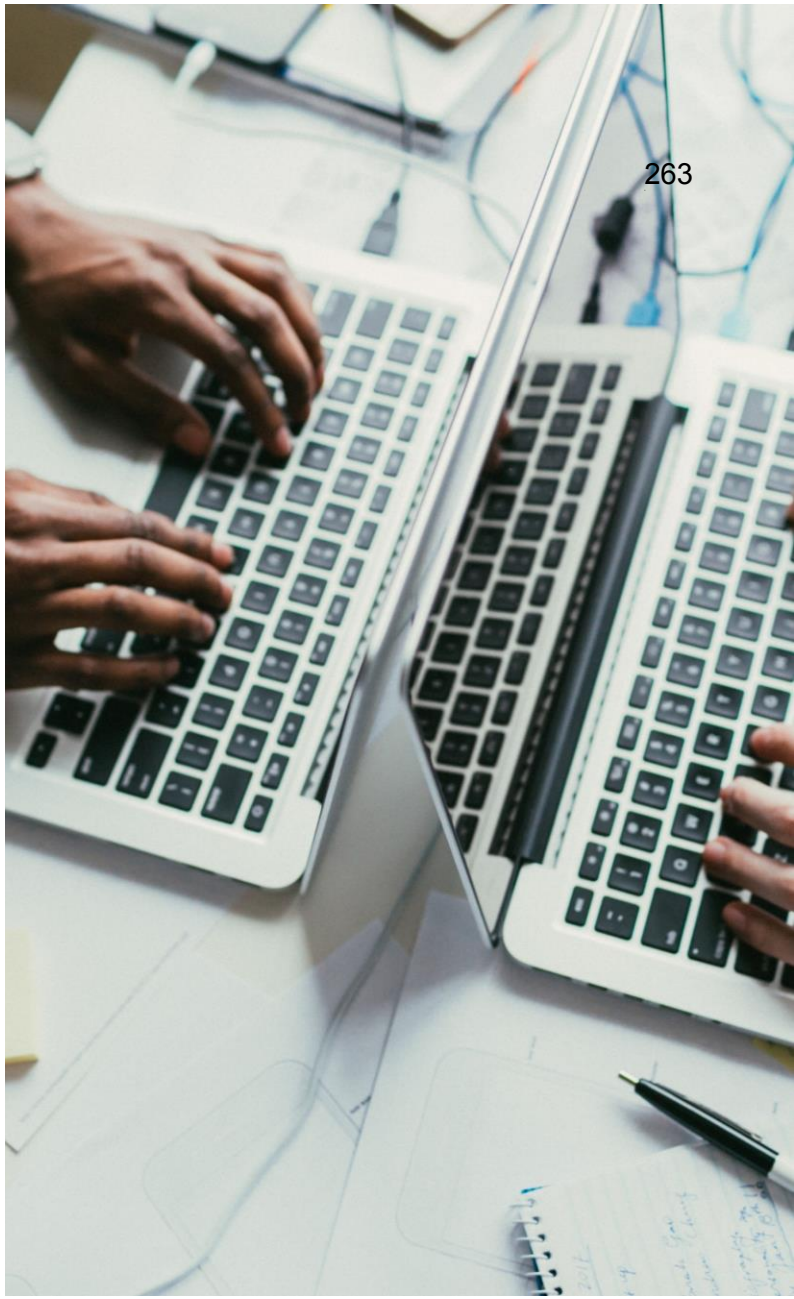
Nämnderna ska löpande följa upp att den interna kontrollen är tillräcklig samt att kontroller dokumenteras samt att uppföljning sker och återrapporteras till nämnden.

Samtliga avslutade investeringsprojekt ska slutredovisas till den egna nämnden. I slutredovisningen ska uppföljning ske av de uppgifter som fanns i det projektblad som låg till grund för investeringsbeslutet. Om det har uppkommit avvikelser under projektets genomförande ska de utredas och beskrivas. Slutredovisning ska ske inom 7 månader efter att projektet slutförts.

Projekt överstigande 10 Mkr återrapporteras även till KS även under året. Det är dock nämnderna som har det huvudsakliga ansvaret att följa upp och rapportera avvikelser.

Vi har tagit del av en återrapportering av pågående projekt till Teknik- och fritidsnämnden för 2023. Av rapporten framgår pågående investeringsprojekt. För varje projekt redovisas projektbudget, projektutfall och prognos. I de fall avvikelser finns eller projekten inte utförs som planerats kommenteras detta.

VI har även tagit del av projektblad och slutredovisning för ett projekt ”Ny förskola Rydaholm” för att se hur redovisning sker av avvikelser mot ursprunglig budget till nämnden.

Iakttagelser

Hur sker rapportering till nämnd?

Fem gånger per år får kommunstyrelsen en uppföljning av pågående investeringsprojekt. Detta sker vid tre budgetuppföljningar i mars, april och oktober som ett led i kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Uppföljningen sker i systemet Hypergene. En rapport finns som visar budget, utfall och prognos på projektnivå.

Utöver detta sker redogörelser i delårs- och årsbokslut.

Vi har tagit del av budgetuppföljningarna i april 2023 och oktober 2023.

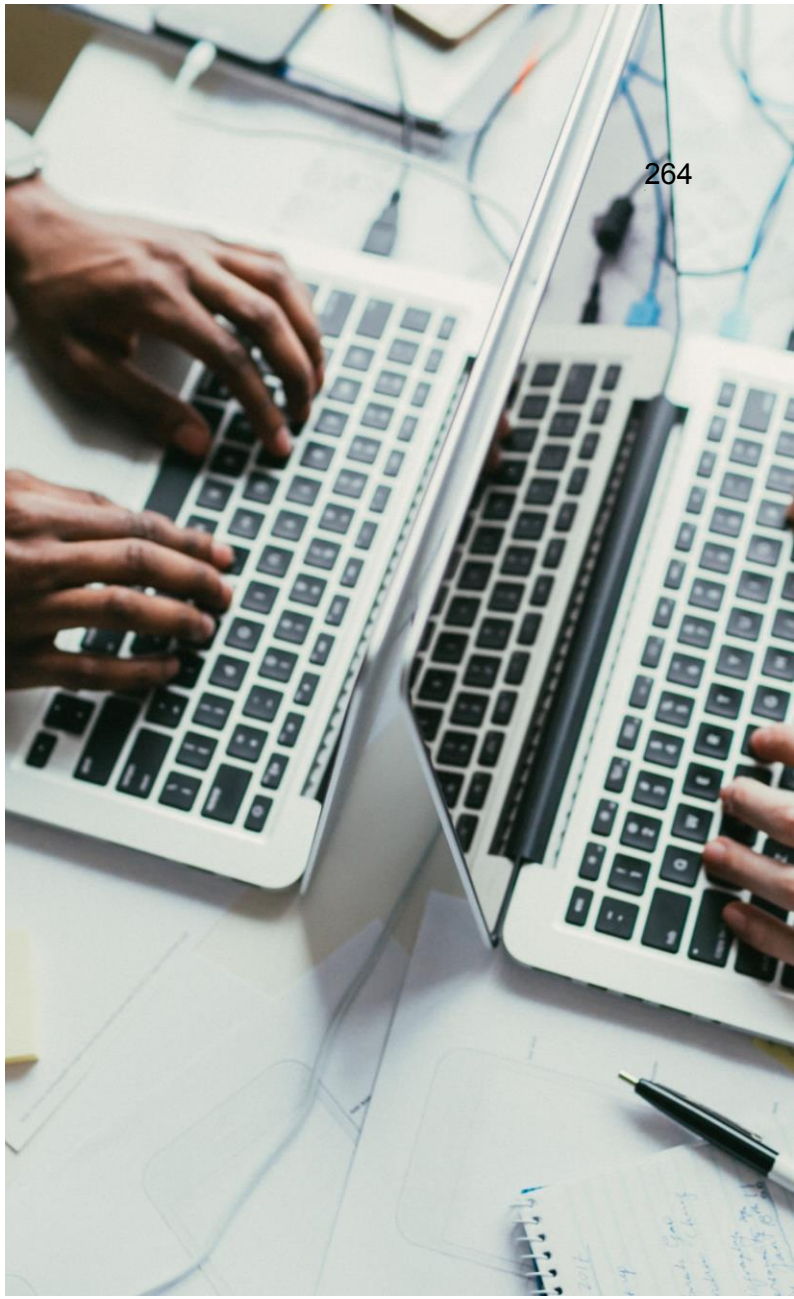
Uppföljningen i april innehåller en detaljerad redovisning per projekt där man ser budget per projekt, utfall samt prognos samt avvikelser mellan budget och prognos för helåret. Redogörelsen innehåller även kommentarer per nämnd kring större avvikelser.

Budgetuppföljningen i oktober är på en mer övergripande nivå och varje särskilt projekt redovisas inte. Större avvikelser kommenteras i rapporten.

Enligt uppgift har rapporterna i stödsystemet Hypergene arbetats om och i fortsättningen kommer information om varje projekt lämnas i kommande budgetuppföljningar.

Slutsats:

Det finns fastställda rutiner för återrapportering av projekt till nämnd respektive kommunstyrelsen.

Iakttagelser

Finns riktlinjer för när och med vilket innehåll löpande uppföljning av investeringsprojekt ska ske?

I granskningen har inte framkommit att det finns särskilda instruktioner eller checklistor avseende hur uppföljning ska ske under projekttiden.

Det är varje nämnd som ska se till att den interna kontrollen för investeringsprojekt är tillräcklig.

Enligt Teknik- och Fritidsförvaltningen är slutbesiktningsprotokollet samt slutbesked från samhällsbyggnadsförvaltningen dokument som säkerställer att byggnationen av bygglovspliktiga projekt utförts så som upphandlats och enligt gällande byggregler.

Vid slutbesiktningen kontrolleras att allt som är beställt enligt förfrågningsunderlaget levererats och fungerar.

Ändringar i byggnationen mot kontraktet noteras i byggmötesprotokoll.

En kontrollansvarig är utsedd och upprättar en kontrollplan som fastställs i det tekniska samrådet med byggnadskontoret.

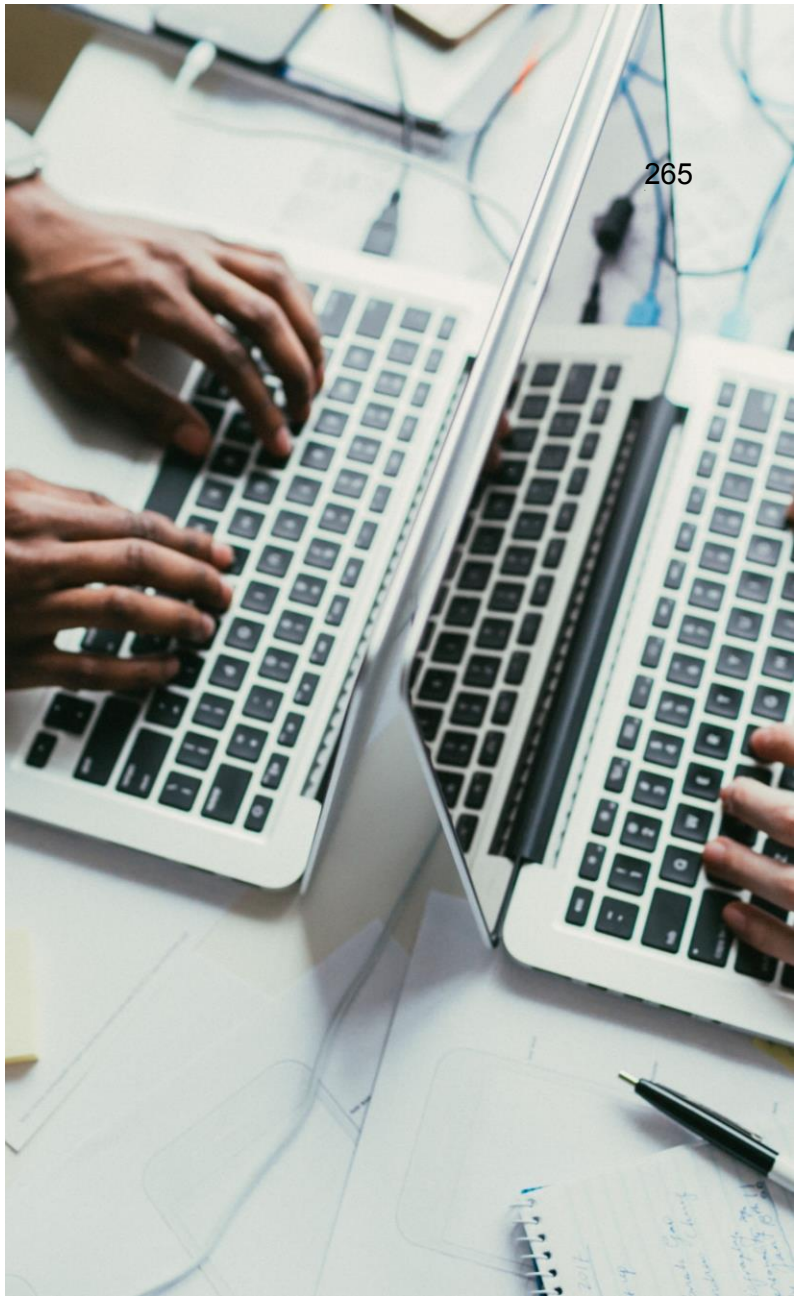
Det sker ett antal platsbesök av kontrollansvarig och byggnadsinspektör för att se att byggnationen utförs enligt gällande byggregler. Besöken protokollförs och aktiviteter i kontrollplanen signeras. Byggmöten hålls minst en gång i månaden.

Slutbesiktning utförs av en upphandlad oberoende besiktningsman.

Slutsats:

Investeringsprojekten är av olika omfattning och vissa hanteras inte av Teknik- och Fritidsförvaltningen enligt modellen ovan.

Kommunen bör överväga om det finns behov av att förtydliga vad intern kontroll för investeringsprojekt innebär praktiskt. Det bör i efterhand gå att se vilka kontroller som är utförda för att säkerställa att investeringsprojektet hanteras med god intern kontroll.

Iakttagelser

Hur hanteras avvikelser från beslutsunderlag och kalkyler?

Investeringsförslag ska innehålla en tillförlitlig bedömning av den totala utgiften.

Om en bedömning görs före start att investeringen blir mer än 10% högre än investeringsbudgeten ska omprövning ske. Det finns ett mindre belopp hos KS som kan användas för ökning av anslag, akuta nya investeringar mm

Det är nämnderna som har ansvar för den interna kontrollen under investeringsprojektet och att återrapportera till nämnden.

Det sker en löpande uppföljning av pågående projekt. Projekten finns inlagda i ett administrativt system. Uppföljningen sker dock via excelmodeller. Det pågår ett arbeta att införa projektredovisning för att minimera manuell hantering.

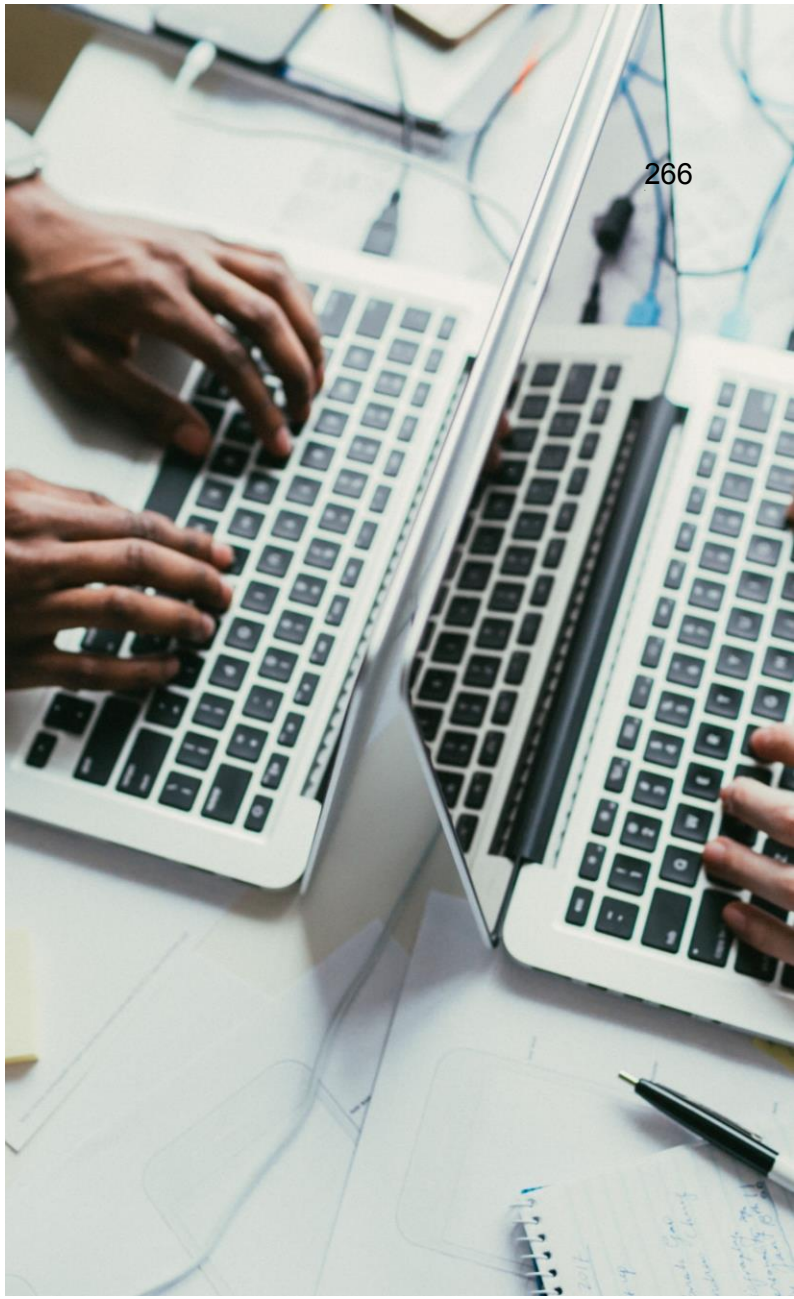
Under 2023 har avvikelserna enligt uppgift, från ekonomiavdelningen, mellan kalkyl och utfall varit begränsade. En del projekt har visat överskott och andra underskott. I kalkylen ingår poster för oförutsedda kostnader som har kunnat täcka prisökningar och andra förändringar.

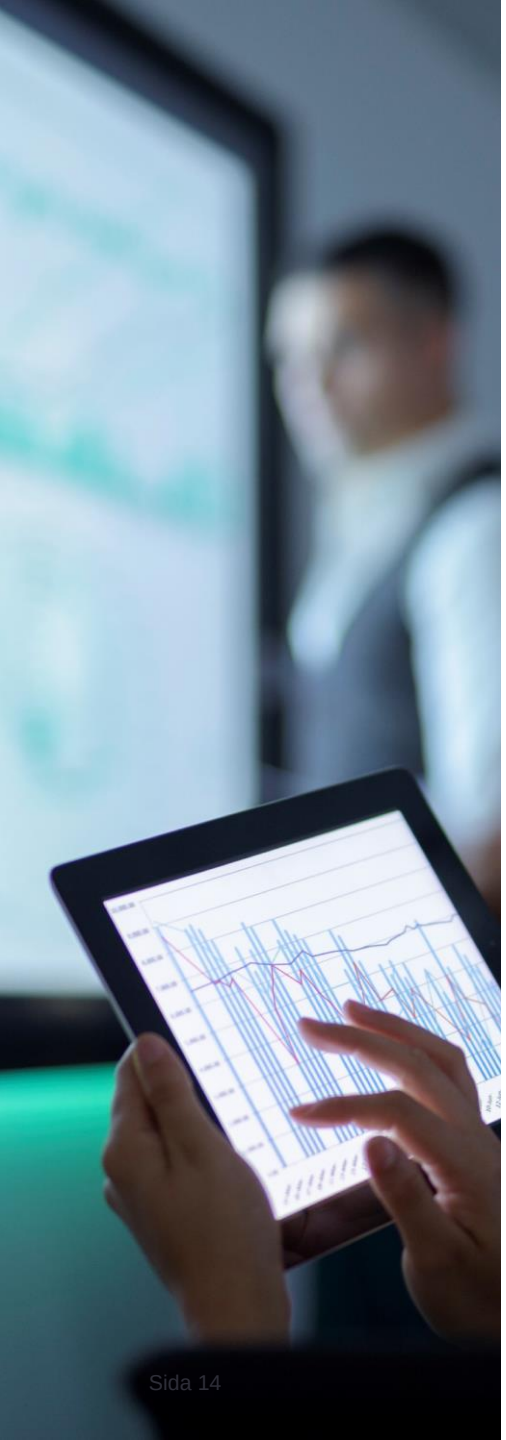
När investeringsbeslut och kalkyl fastställs är det svårt att i efterhand ändra inriktningen. Processen bygger på att det finns väl underbyggda kalkyler och korrekt redovisning av nedlagda kostnader. Skulle ett projekt redovisas stora avvikelser är behöver beslut fattas om tilläggsbudget. Det har inte funnits några sådan projekt under 2023.

Slutsats:

Det finns rutiner för att följa upp avvikelser mellan kalkyler och utfall.

Idag är stor del av rutinen manuell vilket ökar risken för oavsiktliga fel. Det är positivt att kommunen arbetar med att ta fram ett systemstöd, vilket bör förbättra den interna kontrollen i processen.

Iakttagelser

Hur bedöms värde och nedskrivningsbehov på befintliga anläggningar?

Enligt RKRs rekommendation nr 6 Nedskrivningar ska nedskrivningar ske av anläggningstillgångar som vid räkenskapsårets utgång har ett lägre värde än det redovisade värdet. Värdenedgången ska vara bestående.

Indikationer på nedskrivningsbehov är:

- *"Tillgången används inte och beslut har fattats om att avveckla tillgången*
- *Tekniska eller legala förändringar har gjort att tillgången inte längre kan användas för sitt ursprungliga ändamål.*
- *Tillgången har åsamkats fysiska skador som sänker dess värde och årliga servicepotential".*

Ekonomiavdelningen gör löpande analyser över om det finns behov av nedskrivningar. Det kan vara projekt som inte blir av eller tillgångar som förlorat i värde. Under 2023 uppgår nedskrivningarna till 2,3 mnkr.

Inför bokslutet och även löpande under året frågar ekonomiavdelningen verksamheterna i kommunen om det finns nedskrivningsbehov. Förvaltningarna kontaktar även centrala ekonomiavdelningen om de anser att tillgångar ska utrangeras eller skrivas ner. Det sker även inventeringar av fordon, maskiner och datorer. Dessa är dock inte systematiska utan utförs vid olika tillfällen då man ser behov av det.

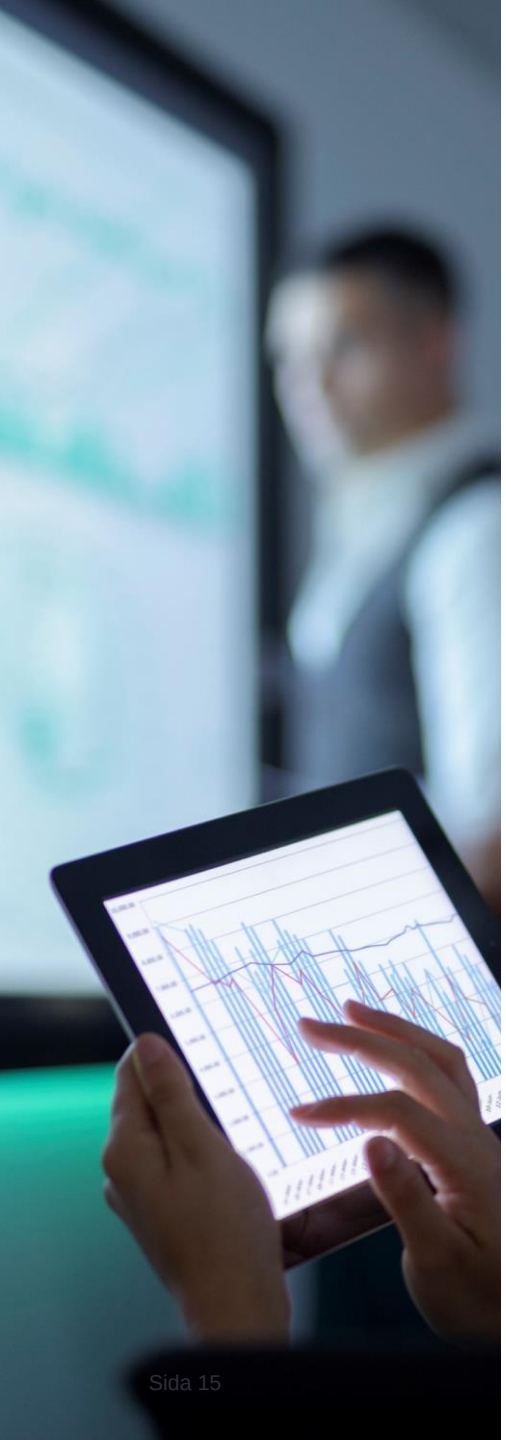
Alla nedskrivningar hanteras av centrala ekonomiavdelningen.

Slutsats/rekommendation:

Vid vår granskning har det inte framkommit några indikationer på att det finns nedskrivningsbehov.

Löpande analys av anläggningsregistret och kommunikation med berörda nämnde är viktigt för att få korrekt information om tillgångarnas värde. Med fördel kan denna analys dokumenteras så att det framgår att kontrollen är gjord.

Vi rekommenderar även att en rutin införs som säkerställer att det sker systematiska och dokumenterade inventeringar av anläggnings-tillgångarna.

Iakttagelser

Hur fastställs avskrivningstider för olika anläggningar?

Kommunen har en vägledning som anger lämpliga avskrivningstider. Den utgår från rekommendation från Rådet för kommunal redovisning och är anpassad till Värnamo.

Exempel på avskrivningstider är:
Datorer 4 år
Möbler 5-10 år
Ledningar 50-80 år
Bilar/transportmedel 5-20 år

Fastigheter delas upp i komponenter som har olika livslängd. Det finns detaljerade riktlinjer över vilka komponenter som ska användas och respektive komponents avskrivningstid. Avskrivningstiden för olika komponenter varierar mellan 3 – 80 år.

En individuell prövning sker för varje projekt om det finns särskilda förutsättningar som gör att komponenternas livslängd avviker från standardtiderna. I så fall anpassas avskrivningstiden för att bättre spegla den verkliga livslängden.

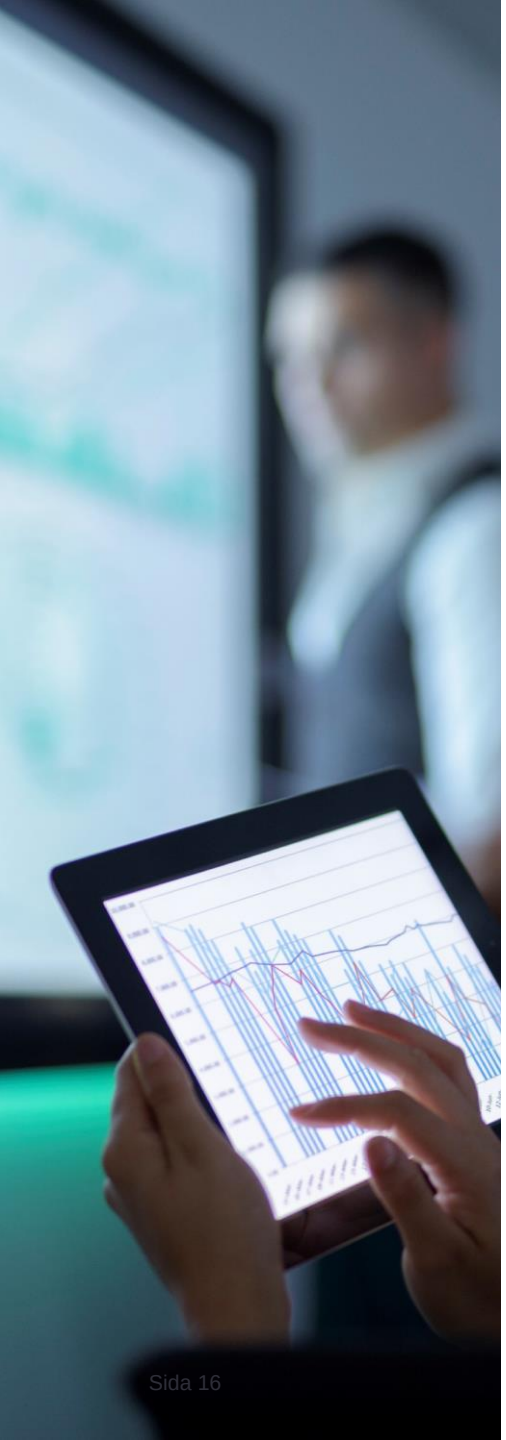
Det sker omprövningar av avskrivningstiderna. Avskrivningstiden för t ex VA-ledningar har ökat från 50 år för gamla ledningar till 80 år för nya ledningar.

Vi har vid analysen av anläggningsregistret följt upp avskrivningstider för olika anläggningstyper.

Vår bedömning är att avskrivningstiderna ligger inom det intervall som framgår i kommunens vägledning.

Vi har även följt upp anläggningar som inte skrivits av alls under 2023 och stickprovsvis granskat mot underlag. De poster som inte är avskrivna består t ex av "gatukroppar" dvs mark under vägarbete och asfaltering samt brandbilar som man bedömer har ett marknadsvärde i nivå med bokfört värde.

Slutsats:
Avskrivningar sker i allt väsentligt enligt god redovisningssed och kommunens egna riktlinjer.

Iakttagelser

Hanteras anläggningsregistret på ett tillfredsställande sätt?

Anläggningsregistret består av ca 26.000 olika investeringar/rader. Vi har analyserat samtliga investeringar med hjälp av ett revisionsverktyg.

I vår analys av anläggningsregistret per 231231 har vi inte funnit några väsentliga avvikelser.

Eftersom kommunens verksamhet har funnits i många år och man tidigare inte hade möjlighet att via IT-stöd hantera anläggningsregistret på samma sätt som idag kan det finnas äldre investeringar som inte har hanteras helt i enlighet med nuvarande rutiner.

Samtliga transaktioner i anläggningsregistret har analyserats med hjälp av IT-verktyg.

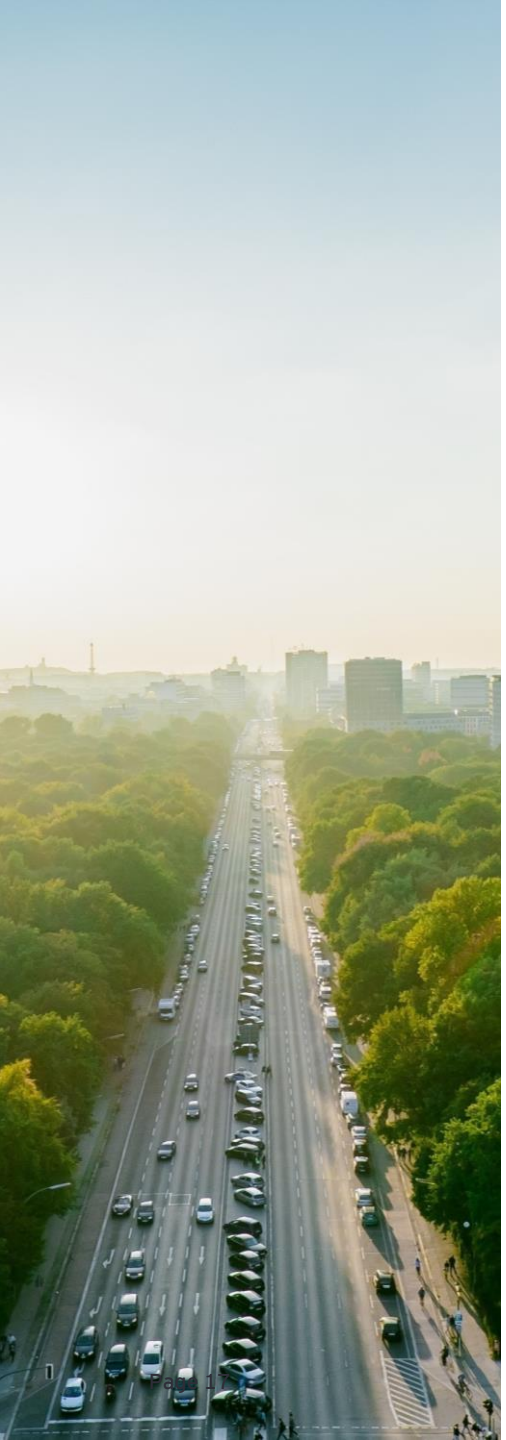
Det som vi har analyserat är bl. a.

- Kontrollsummering av anläggningsregister
- Avstämning mot huvudbok
- Analys av avvikande avskrivningstider
- Analys om det finns anläggningar som inte skrivs av

Granskningsresultaten har i stora delar kommenterats under föregående revisionsfrågor.

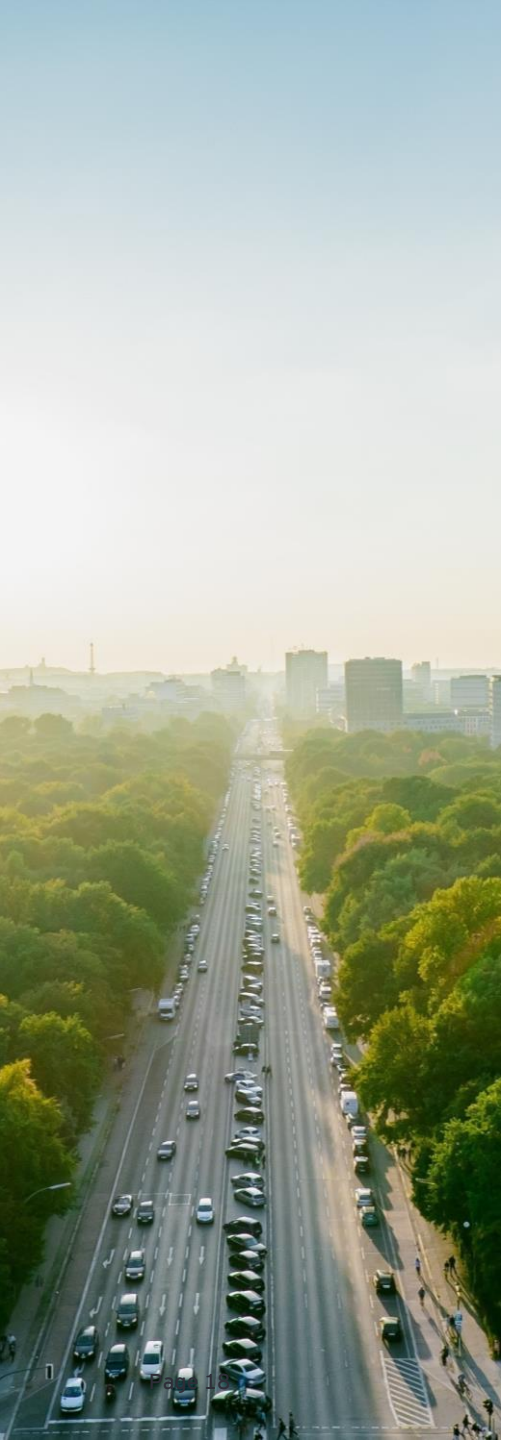
Slutsats:

Vid vår granskning har inte framkommit något som visar på brister i hantering av anläggningsregistret.

Slutsatser

- **Sker budgetering och redovisning så att uppföljning kan ske av genomförda investeringar?**
  - Vår bedömning är att investeringsbudgeten är så utformad och detaljerad att uppföljning kan ske av genomförda investeringar.
- **Finns tydliga riktlinjer för hur investeringar och underhåll ska redovisas så att en fördelning kan ske mellan investering och driftskostnad? Följs riktlinjerna?**
  - Det finns tydliga riktlinjer för hur investeringar och underhåll ska redovisas.
  - Baserat på vår analys och stickprov är sammanlagda bedömningen att kommunen följer riktlinjerna för hur investeringar och underhåll ska redovisas.
- **Hur hanteras egen tid i investeringsprojekten?**
  - Baserat på våra stickprov är vår bedömning är att Värnamo kommun följer rekommendationen och att de timpriser som används är rimliga.
- **Hur sker rapportering till nämnd?**
  - Det finns fastställda rutiner för återrapportering av projekt till nämnd respektive kommunstyrelsen.
  - Samtliga avslutade investeringsprojekt ska slutredovisas till den egna nämnden. I slutredovisningen ska uppföljning ske av de uppgifter som fanns i det projektblad som låg till grund för investeringsbeslutet. Om det har uppkommit avvikelser under projektets genomförande ska de utredas och beskrivas. Slutredovisning ska ske inom 7 månader efter att projektet slutförts.
- **Finns riktlinjer för när och med vilket innehåll löpande uppföljning av investeringsprojekt skall ske?**
  - I granskningen har inte framkommit att det finns särskilda instruktioner eller checklistor avseende hur uppföljning ska ske under projekttiden.
  - Kommunen bör överväga om det finns behov av att förtydliga vad intern kontroll för investeringsprojekt innebär praktiskt. Det bör i efterhand gå att se vilka kontroller som är utförda för att säkerställa att investeringsprojektet hanteras med tillräcklig god intern kontroll.

Slutsatser

- **Hur hanteras avvikelser från beslutsunderlag och kalkyler?**
  - Det finns rutiner för att följa upp avvikelser mellan kalkyler och utfall.
  - Idag är stor del av rutinen manuell vilket ökar risken för oavsiktliga fel. Det är positivt att kommunen arbetar med att ta fram ett systemstöd, vilket bör förbättra den interna kontrollen i processen.
- **Hur bedöms värde och nedskrivningbehov på befintliga anläggningar?**
  - Löpande analys av anläggningsregistret och kommunikation med berörda nämnde är viktigt för att få korrekt information om tillgångarnas värde. Med fördel kan denna analys dokumenteras så att det framgår att kontrollen är gjord.
  - Vi rekommenderar även att en rutin införs som säkerställer att det sker systematiska och dokumenterade inventeringar av anläggnings-tillgångarna.
  - Vid vår granskning har det inte framkommit några indikationer på att det finns nedskrivningsbehov.
- **Hur fastställs avskrivningstider för olika anläggningar?**
  - Kommunen har en vägledning som anger lämpliga avskrivningstider. Den utgår från rekommendation från Rådet för kommunal redovisning och är anpassad till Värnamo kommun.
  - Avskrivningar sker i allt väsentligt enligt god redovisningssed och kommunens egna riktlinjer.
- **Hanteras anläggningsregistret på ett tillfredsställande sätt?**
  - Vid vår granskning har inte framkommit något som visar på brister i hantering av anläggningsregistret.

Källförteckning

Intervjuer och avstämning

- Ekonomichef
- Redovisningsekonom ansvarig för redovisning i anläggningsregister
- Avstämning av information från Teknik- och Fritidsförvaltningen.

Dokumentation/övriga källor

- Policy för investeringsprocessen
- Vägledning vid beslut om avskrivningstider
- Beskrivning av komponenter för Fastighet, Gata och Park, Fritid, Affärsverksamhet och övrigt
- RKR Rekommendation 4 Materiella anläggningstillgångar
- RKR Rekommendation 6 Nedskrivningar
- Projektuppföljning 2023 från Teknik- och fritidsförvaltningen
- Projektblad och slutredovisning avseende förskola i Rydaholm
- Verksamhetsberättelse Teknik- och fritidsnämnden 2023
- Budgetuppföljningsrapport april 2023
- Budgetuppföljningsrapport oktober 2023
- Investeringsbudget 2023
- Anläggningsregistret per 2023-12-31

Building a better working world

Värnamo Kommun
Kommunrevisionen

16 april 2024

Till:

Omsorgsnämnden
Kommunstyrelsen

För kännedom till:

Fullmäktige

Granskning av inköp av konsulttjänst

EY har på vårt uppdrag biträtt i rubricerad granskning. På revisionsmöte den 26 mars 2024 har vi i egenskap av revisorer fått en genomgång av revisionsrapporten från EY och härmed lämnar vi över revisionsrapporten till omsorgsnämnden och kommunstyrelsen för yttrande.

Den sammanfattande bedömningen är att det föreligger risk att omsorgsnämnden inte har upphandlat konsulttjänst kopplat till förändringsarbetet LEIF i enlighet med LEIF och att inköpen kan komma att bedömas som en otillåten direktupphandling. Vidare har omsorgsnämnden inte säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende den granskade upphandlingen/inköpet. Omsorgsnämnden har inte i tillräcklig utsträckning hållit sig informerad om vad arbetet med LEIF handlat om, resulterat i eller kostat.

Vidare förstärks bristerna av otydlig ansvarsfördelning på kommunövergripande nivå och/eller otydlig ansvarsfördelning mellan olika utskott/nämnder. Lika så att brister bedöms finnas även i de kommunövergripande processerna lämnas kommunstyrelsen rekommendation om att uppdatera och tydliggöra styrdokument för upphandling inklusive direktupphandling avtalsuppföljning/avtalsförlängning.

Kommunrevisionen[1], önskar skriftligt svar av omsorgsnämnden och kommunstyrelsen på de rekommendationer som framgår av revisionsrapporten senast den 15 augusti 2024.

Värnamo som ovan

Östen Sjölin
Vice ordförande

[1] Susanne Andersson har anmält jäv och deltog därför inte i diskussion eller beslut

Penneo dokumentnyckel: 4WPM8-ZZPYQ-GLK0T-ID6WE-ELLCP-GOOJB

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ÖSTEN SJÖLIN
Undertecknare
Serienummer: d64798930b00d7872ec85b23068ed16d8c[illegible]xx
IP: 92.244.xxx.xxx
2024-04-16 20:11:06 UTC

Penneo dokumentnyckel: 4WPM8-ZZPYQ-GLK0T-ID6WE-ELLCP-GOOJB

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com.** Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**

Granskning av inköp av konsulttjänst

Värnamo kommun

Building a better working world

Innehåll

1. Sammanfattning 2

2. Inledning 3
2.1. Bakgrund 3
2.2. Syfte och revisionsfrågor 3
2.3. Genomförande och avgränsning 4
2.4. Revisionskriterier 4

3. Bakgrund: Upphandling av konsult 2021 5
3.1. Värnamo kommuns upphandlingsorganisation 5

4. LEIF 2023 9
4.1. Utvecklingen av LEIF 2023 9
4.2. Organisation och styrdokument 11
4.3. Bedömning 14

5. Slutsats och rekommendationer 15

6. Källförteckning 17

Bilaga 1. Revisionskriterier 19

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat om omsorgsnämnden har upphandlat en konsulttjänst kopplat till förändringsarbetet LEIF i enlighet med LOU samt i enlighet med kommunens interna styrdokument för upphandling och inköp. Däri har även ingått att granska om omsorgsnämnden säkerställt en ändamålsenlig intern kontroll avseende upphandlingsområdet.

Den sammanfattande bedömningen är att det föreligger risk att omsorgsnämnden inte har upphandlat konsulttjänst kopplat till förändringsarbetet LEIF i enlighet med LOU och att inköpen kan komma att bedömas som en otillåten direktupphandling. Vidare har omsorgsnämnden inte säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende den granskade upphandlingen/inköpet. När avtal väl tecknats och arbetet med konsulterna pågår är bedömningen att omsorgsnämnden inte i tillräcklig utsträckning hållit sig informerad om vad arbetet handlat om, resulterat i eller kostat. Detta bedöms som en brist i omsorgsnämndens ansvar att enligt kommunallagen se till att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.

Den kommunövergripande policyn bedöms innehålla oklarheter om ansvaret för upphandlingar. Därtill bedöms omsorgsnämnden brista i uppföljning av avtalet. Det finns också brister i den interna kontrollen inom upphandlingsområdet.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi omsorgsnämnden att:

- Genomföra riskbedömningar och stärka den intern kontrollen inom ekonomi- och upphandlingsområdet.
- Säkerställa att avtalsuppföljning och om aktuellt även avtalsförlängning sker enligt gällande lagar och interna policys. En förutsättning för att detta ska fungera är att alla avtal registreras.
- Säkerställa att all personal har tillräcklig kunskap om upphandling, avtalsuppföljning och attestering av fakturor.

Då flera av bristerna förstärks av otydlig ansvarsfördelning på kommunövergripande nivå och/eller otydlig ansvarsfördelning mellan olika utskott/nämnder samt att brister bedöms finnas även i de kommunövergripande processerna lämnas följande rekommendation till kommunstyrelsen:

- Uppdatera och tydliggöra styrdokument för upphandling inklusive direktupphandling och avtalsuppföljning/avtalsförlängning.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Offentlig verksamhet lyder under lagen om offentlig upphandling (LOU) (2016:1145) som reglerar inköp och upphandlingar. Inköpsprocessen i en kommun måste därför anpassas till lagens krav och reglering samt utformas för att vara effektiv. Utöver detta krävs att inköpsorganisationen genomför ett förarbete inför upphandling som syftar till att identifiera relevanta behov, begränsningar och förutsättningar inför inköpet. Värnamo kommun köper varor, tjänster och entreprenader enligt LOU för cirka 500 miljoner kronor årligen[1].

Inom den kommunala organisationen är det vanligt att det finns ett stort antal personer som kan göra inköp. Kunskap och kompetens kan variera stort beroende på vilken verksamhet som avses och hur ofta inköp genomförs. Det är därför viktigt att det finns information och stöd på olika nivåer som säkerställer att inköp genomförs på ett korrekt sätt. En ytterligare aspekt av detta är uppföljning av villkor i avtalet gällande uppdragets omfattning, innehåll och mål samt tidplan för uppdraget.

Revisorerna har tagit del av information avseende en upphandling av en konsulttjänst kopplat till förändringsarbetet "LEIF" inom omsorgsförvaltningen. Enligt uppgifter gjordes en upphandling 2021 med ett anbud på 2,8 miljoner kronor. Projektet har fortsatt och det totala beloppet uppgår nu till 7,7 miljoner kronor. Projektet har också pågått utöver överenskommen tidsperiod. Enligt uppgift har ingen ny upphandling företagits eller nytt kontrakt tecknats.

Mot bakgrund av ovanstående har kommunrevisionen beslutat att genomföra en granskning avseende upphandlingen och inköpet.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om omsorgsnämnden har upphandlat konsulttjänst kopplat till förändringsarbetet LEIF i enlighet med LOU samt kommunens interna styrdokument för upphandling och inköp, samt säkerställt en ändamålsenlig intern kontroll avseende upphandling och inköp.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- Har nämnden i fråga om upphandling av konsult till förändringsarbetet LEIF följt lagen om offentlig upphandling och kommunens policy med tillhörande riktlinjer?
- Finns det rutiner som säkerställer en ändamålsenlig upphandlingsprocess?
- Genomförs tillräcklig intern kontroll inom upphandlingsområdet?

[1] https://kommun.varnamo.se/naringsliv-och-arbete/upphandling-och-inkop/upphandlingar.html

2.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen avser enbart omsorgsnämndens upphandling av konsulttjänst och revisionsåret 2023 och har genomförts under perioden november 2023 till och med mars 2024.

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer. För att genomföra granskningen har underlag avseende upphandlingen som genomfördes 2021 analyserats. Lika så har omsorgsnämndens protokoll från januari 2021 – februari 2024 granskats för att följa vilken information nämnden har tagit emot och efterfrågat gällande konsulttjänsten. Enskilda intervjuer har genomförts med omsorgsnämndens presidium, tillförordnad förvaltningschef, administrativ chef, verksamhetschefer samt kommunens inköpschef. För fullständig källförteckning se kapitel 6.

Samtliga intervjuade har getts möjligheten att sakgranska rapportutkastet. Detta för att säkerställa att revisionsrapporten innehåller korrekt fakta och uttalanden.

Denna revisionsrapport avser omsorgsnämndens ansvar under revisionsåret 2023. Den nu aktuella upphandlingen beslutades av den dåvarande upphandlingsnämnden 2021 och omfattas inte av denna granskning. Däremot framgår bakgrundsinformation för att kunna beskriva och bedöma omsorgsnämndens agerande under 2023. Detta finns återgivet under kapitel 3 Bakgrund.

2.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier, läs mer i bilaga 1.

- Kommunallagen (2017:725) 6 kap. § 6
- Lagen om offentlig upphandling (2016:1145)
- Kommunens policy för upphandling och inköp
- Kommunstyrelsens och omsorgsnämndens reglemente
- Reglemente för intern kontroll

3. Bakgrund: Upphandling av konsult 2021

3.1. Värnamo kommuns upphandlingsorganisation

Under föregående mandatperiod (2018–2022) fanns i Värnamo kommun en upphandlingsnämnd som enligt dåvarande reglemente ansvarade för kommunens upphandlingsverksamhet samt att upphandlingar genomfördes enligt gällande lagstiftning. Upphandlingsnämndens förvaltningsorgan utgjordes av kommunledningsförvaltningen genom en upphandlingsavdelning med ansvarig upphandlingschef. Upphandlingsnämnden upphörde 31 december 2022.

Bakgrund till upphandling

En genomgång av omsorgsnämndens protokoll från 2021 visar att nämnden den 28 april 2021 beslutade om en åtgärdsplan för budget i balans där en åtgärd var en "extern översyn och förslag på åtgärder för en effektiv, flexibel bemanning/schemaläggning utifrån beslutade insatser".

Av nämndens verksamhetsberättelser från såväl 2020 som 2021 förklaras det ekonomiska underskott bland annat av en kostsam planering inom hemtjänst, boende för vuxna enligt LSS samt för ledning och administration. Enligt verksamhetsberättelsen 2021 påbörjade förvaltningen under året processen "förändrat arbetssätt" där syftet beskrivs vara att utifrån individens behov skapa en realistisk planering oavsett verksamhetsområde där individens behov är högsta prioritet och bemanning/schema därmed sekundär.

Upphandlingsprocessen

Vi har tagit del av de administrativa föreskrifterna där kommunen inbjuder till anbudsgivning gällande *"Organisationskonsult hemtjänst & funktionshinderomsorg"*. Av detta framgår att kommunen behöver stöd i ett omfattande utvecklingsarbete inom hemtjänst och funktionshinderområdet. Bakgrunden och syftet beskrivs vara att förvaltningen behöver se över processer för en hälsosam planering, resursfördelning, ekonomi och kvalité inom hemtjänst och funktionshinderomsorgen. Uppdraget beräknas vara 1 år.

Av de administrativa föreskrifterna framgår vidare att kommunen kommer att anta det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utvärderat på grunden *"bäst förhållande mellan pris och kvalitet"*. Bedömningen görs på anbudspresentation och konsultintervju, projektets genomförande samt resurser och erfarenhet.

Vi har också tagit del av den upphandlingsannons som publicerats på E-avrop[2]. Av annonsen framgår att benämningen på upphandlingen är *"Organisationskonsult hemtjänst & funktionshinderomsorg"*. I den generella beskrivningen är avgränsningen till hemtjänst och funktionshinderomsorg borttagen. Däremot hänvisar bakgrunden återigen till hemtjänst och funktionshinderomsorg. Syftet beskrivs emellertid vara att *"införa en hälsosam planering inom omsorgsförvaltningen"*. Av annonsen framgår att det uppskattade värdet är 2,5 mkr och att uppdraget beräknas pågå under 1 år.

I såväl de administrativa föreskrifterna som i upphandlingsannonsen hänvisas till bilaga 2 för mer information om uppdraget. Vi har tagit del av en reviderad version av bilaga 2 i vilken kommunen beskriver en *"referenskommun som vi har haft dialog med"*. Referenskommunen har startat upp arbetet inom hela socialtjänsten och inkluderar även ledningsgruppen och stödprocesser. Referenskommunen i fråga har använt den leverantör som Värnamo sedermera upphandlar.

Upphandlingen omfattade hela omsorgsförvaltningen

Leverantörer har alltid möjlighet att ställa frågor om upphandlingen. Av underlaget där samtliga frågor och kommunens svar finns framgår att kommunen har förtydligat gällande omfattningen av uppdraget:

"Uppdraget gäller hela omsorgsförvaltningen i Värnamo kommun, ca 1000st medarbetare. Förvaltningen är uppdelad på 24 chefsområden."

Kommunen har därefter fått en fråga om det utvidgade uppdraget påverkar det uppskattade värdet. Kommunen svarar att det utvidgade uppdraget inte påverkar det uppskattade värdet av upphandlingen.

Anbudspresentation och konsultintervju

Av utvärderingsprotokollet framgår att kommunen fick sex inkomna anbud varav ett diskvalificerades med motiveringen att det var ett onormalt lågt anbud.

De fem leverantörer med godkända anbud bjöds den 6 och 7 september 2021 in till en anbudspresentation och konsultintervju enligt de redovisade meddelanden vi har tagit del av. Tabellen nedan sammanställer vilka datum anbudspresentationer hölls, de inkomna anbuden samt jämförelsetalet efter kommunens utvärdering (det vill säga efter det prisavdrag som anbudet kunde erhålla efter presentation och kvalitetsbedömning). Av de personer vi har intervjuat är det ingen som känner till hur anbudspresentationerna genomfördes. Det framgår inte heller av underlaget vem som har medverkat.

[2] Ett upphandlingsverktyg som kopplar ihop offentliga inköpare och privata leverantörer som även fungerar som kommunens avtalsdatabas.

Tabell 1. Sammanställning över anbud

Leverantör	Anbudspresentation	Anbud	Jämförelsetal
1	7 september	2 500 000	2 000 000
2	6 september	1 965 000	1 965 000
3	7 september	2 565 000	2 565 000
4	6 september	1 995 000	1 995 000
5	7 september	2 800 000	1 800 000
6	Diskvalificerad	983 970	-

Källa 1. Anbudssammanställning, utvärderingsprotokoll och redovisade meddelanden

Upphandlingsnämndens beslut

Kommunledningsförvaltningen, via upphandlingsavdelningen, inkom med en tjänsteskrivelse till upphandlingsnämnden den 6 september 2021.

I tjänsteskrivelsens ärendebeskrivning hänvisas till ett omställningsarbete inom hemtjänst och funktionshinderomsorg och att uppdraget beräknas vara 1 år och att upphandlingens totala värde uppskattas till 2,5 mkr. Därtill framgår anbudsprisen från de sex olika anbuden med hänvisning till utvärderingsprotokollet. Det framgår inte av utvärderingsprotokollet vem som har medverkat vid anbudspresentationerna, när de har hållits eller motiveringarna till jämförelsetalen.

Upphandlingsnämnden beslutade den 15 september 2021 att anta leverantör 5 (som vi kallar leverantören) för leverans av organisationskonsult hemtjänst och funktionshinderomsorg till en kostnad av 2,8 mkr.

Upphandlingen överklagandes

Två anbudsgivare skickade in varsin begäran om överprövan av tilldelningsbeslutet till förvaltningsrätten i Jönköping. Förvaltningsrätten avslog båda ansökningar om överprövning i beslut från den 12 november 2021. Ett av ärendena överklagades till Kammarrätten som inte meddelade prövningstillstånd enligt beslut från 21 januari 2022.

Priset enligt avtalet var 2,8 mkr

I avtalet som kommunen ingick med leverantören framgår av omfattningen att avtalet inkluderar successiva leveranser av organisationskonsult hemtjänst och funktionshinderomsorg. Likaså hänvisar bakgrunden till ett omställningsarbete inom hemtjänst och funktionshinderomsorg. Syftet formuleras till att *"införa en hälsosam planering inom omsorgsförvaltningen"*.

Avtalsperioden gäller från och med 2022-02-07 till och med 2023-02-06. Att avtal inte tecknades förrän då, trots att upphandlingen genomfördes under augusti/september, berodde på de överklaganden som vi redogjort för ovan.

Totalpris för uppdraget är 2,8 mkr och det inkluderar, enligt avtalet, samtliga kostnader för uppdragets genomförande om inte annat framgår av prisbilaga. Det framgår inte av avtalet om en prisbilaga finns för detta avtal. Vidare står att säljaren inte har rätt till ytterligare ersättning om det inte är skriftligt överenskommet mellan parterna. Någon sådan prisbilaga eller skriftlig överenskommelse har inte uppvisats.

Av avtalets rubrik för ändringar/tillägg framgår att ändringar och tillägg till avtal endast kan göras genom en skriftlig handling av behöriga företrädare. Någon sådan skriftlig handling har inte uppvisats.

Uppföljning till omsorgsnämnden 2021

Omsorgsnämnden godkände den 24 november 2021 information om åtgärdsplan för budget i balans. Av ärendebeskrivningen framgår att det är av största vikt att förvaltningen jobbar på bästa sätt med bemanning och schemaläggning och att ett konsultbolag har anlitats och ett långsiktigt omställningsarbete påbörjats.

Enligt informationsärendet vid sammanträdet har omsorgschefen informerat om omställningsarbetet med bemanning och schemaläggning.

Utöver de två ärendena ovan framgår det inte av protokollen från 2021 att omsorgsnämnden har fått någon information om upphandlingsnämndens beslut eller på annat sätt hållit sig informerad om upphandlingen, överklagandet eller arbetet med konsultuppdraget.

4. LEIF 2023

I detta avsnitt beskriver vi arbetet under revisionsåret 2023 och besvarar de tre revisionsfrågorna: om upphandlingen av konsulten följt LOU och kommunens policy med tillhörande riktlinjer, om det finns rutiner som säkerställer en ändamålsenlig upphandlingsprocess och om det genomförs tillräcklig intern kontroll.

4.1. Utvecklingen av LEIF 2023

I nämndens verksamhetsberättelse 2022 framgår att förvaltningen arbetat med LEIF processen med syfte att skapa goda förutsättningar för god och hållbar kvalitet, arbetsmiljö och ekonomisk hushållning av resurser. Nämnden godkände verksamhetsberättelsen den 22 februari 2023.

I nämndens verksamhetsplan för 2023 beskrivs arbetet med omställningen och det nya arbetssättet präglat av individens behov i centrum som påbörjats under 2022 och fortsätter under hela planperioden (2018–2023). Processen omnämns detta läge inte som LEIF utan beskrivs i mer allmänna ordalag som ett förändringsarbete. Verksamhetsplanen för 2023 antogs den 6 april 2023.

Uppfattningen var att avtalet gällde två år

Intervjuade uppger att uppfattningen inom förvaltningen var att avtalet gällde två år och att den planerade slutredovisningen av projektet skulle ske i december 2023. Med anledning av att uppfattningen var att avtalet gällde två år uppger intervjuade att det inte var någon som faktiskt kontrollerade avtalets giltighet eller omfattning.

I leverantörens slutrapport som lämnats till kommunen i december 2023 går att läsa att kommunen upphandlade ett stöd för ett utvecklingsarbete i hemtjänst och funktionshinderomsorg vilket vidgades innan start för att även innefatta särskilda boenden för äldre. Något skriftligt tillägg till avtalet finns inte och utvidgningen är inte heller upphandlad genom annonsering eller motsvarande förfarande.

Vidare framgår av slutrapporten att förvaltningen valde att under hösten 2023 fasa ut stödet tidigare än planerat.

Fler avtal har saknats

Enligt den kommunövergripande upphandlingspolicyn ska alla medarbetare i kommunen hålla sig informerade om de avtal som upphandlats och som berör deras verksamhetsområde. Intervjuade uppger att bristande avtalsuppföljning är ett problem inom förvaltningen och att det har saknats en god översyn över upphandlingar. Vidare beskrivs att det saknas kunskap om vem som har rätt att teckna avtal.

Inom ramen för granskningen har det framkommit att det saknats avtal även för andra inköpta tjänster så som interims chefer och avtal för Kuben. Detta faktum har dock inte varit föremål för fördjupad granskning inom ramen för denna rapport.

Under 2023 har förvaltningen använt sig av interimschefer vilket framgår av bland annat delårsrapporten 2023. Enligt uppgift saknas det avtal för interimschefer under 2021–2023. En ny upphandling gjordes under hösten 2023.

Vidare tecknades ett abonnemangsavtal för Kuben med en leverantör för perioden 2020-11-01 till och med 2021-10-31. Enligt uppgift flyttades däremot projektet fram och har genomförts under 2023 och fortsätter under 2024. Kuben beskrivs som ett verktyg för att översätta individens behov av hjälp och stöd till resursfördelning i form av bemanningsbehov och budgetfördelning. Vi har inte tagit del av något ytterligare avtal som gäller för den innevarande perioden.

Kostnaderna uppgår till 7,7 mkr

Vi har tagit del av en sammanställning av de fakturor som betalats till leverantören mellan 2021 och 2023 vilket framgår av tabellen nedan.

Tabell 2. Sammanställning av kostnader

Tidsperiod	Belopp
2021-05-27 – 2021-11-26 (avser fakturor innan avtalsperiod)	316 342
2022-03-30 – 2023-02-28 (avser fakturor under avtalsperiod)	3 732 500
2023-03-26 – 2023-11-28 (avser fakturor efter avtalsperiod)	3 710 000
Total kostnad inklusive moms	**7 758 842**

Källa 2. Omsorgsförvaltningen

Innan avtalet tecknas och avtalsperioden börjar löpa har cirka 300 000 kronor betalas till leverantören. För denna del finns inget avtal. Från sammanställning av fakturor kan vi se att det rör sig om exempelvis inläsning av material och möte med enhetschefer inom SÄBO.

Under avtalsperioden har kommunen betalat leverantören totalt 3,7 mkr enligt 11 olika fakturor. Enligt avtalet var totalpriset för uppdraget under avtalsperioden 2,8 mkr vilket inkluderade samtliga kostnader inklusive resekostnader och traktamenten. Enligt avtalet har leverantören inte rätt till ytterligare ersättning om det ej är skriftligen överenskommet mellan parterna. En sådan skriftlig överenskommelse har inte kunnat uppvisas.

Efter avtalsperioden har leverantören fakturerat ytterligare 3,7 mkr för 8 fakturor.

Konkurrensverket har under hösten 2023 inlett ett tillsynsärende mot Värnamo kommun utifrån den aktuella situationen. Vi har varit i kontakt med aktuell

handläggare på Konkurrensverket för besked om när beslut väntas och beskedet är att beslut kommer att fattas under 2024 då verket har tidsramar att förhålla sig till om det är aktuellt att fatta beslut om upphandlingsskadeavgift[3].

Det har inte varit fråga om en direktupphandling

Enligt LOU (19 a kap. 2§) kan direktupphandling användas om värdet av upphandlingen beräknas understiga 700 000 kronor.

Lika så framgår av kommunens riktlinjer för direktupphandling att förutsättningar för att en tjänst ska kunna ses som en direktupphandling gällande LOU är att det inte finns existerande och lämpliga avtal som ska användas och att värdet inte överstiger 700 000 kronor.

Intervjuade uppger att en förlängning av ett avtal om en till två månader skulle kunna godkännas men en förlängning om ett år kräver en ny upphandling.

4.2. Organisation och styrdokument

Kommunfullmäktige beslutade i november 2022 att upphandlingsnämnden upphör från den 31 december 2022. Från och med 1 januari 2023 har istället kommunstyrelsen, enligt reglementet, ansvar för att leda och samordna kommunens inköps- och upphandlingsverksamhet Vidare framgår att det är näringsutskottet som ansvarar för beredning av inköps- och upphandlingsverksamheten.

Kommunövergripande policy och rutiner

Enligt den kommunövergripande policyn ska samtliga upphandlade avtal finnas tillgängliga i kommunens avtalsdatabas på kommunens intranät. Enligt uppgift avser detta avtalsdatabasen E-avrop[4].

Upphandlingsavdelningen har en huvudrutin för upphandling och inköp som omfattar hela Värnamo kommun. Vi har tagit del av två versioner, daterade 19 december 2020 respektive 25 oktober 2022. Gällande avtalsadministration och uppföljningsarbete har informationen i stort inte förändrats. Av båda versioner av huvudrutinen framgår att:

- Nya avtal publiceras på Nettan av inköpshandläggare,

[3] En myndighet som har gjort en otillåten direktupphandling kan få betala en upphandlingsskadeavgift, ett slags böter som utdöms av domstol och betalas till staten. Otillåten direktupphandling är exempelvis när en upphandlande myndighet har ingått ett avtal med en leverantör utan att följa kraven på annonsering i upphandlingslagstiftningen.

[4] Ett upphandlingsverktyg som kopplar ihop offentliga inköpare och privata leverantörer som även fungerar som kommunens avtalsdatabas.

- Nya ramavtal och rabattavtal publiceras i avtalsdatabasen som finns i upphandlingssystemet E-avrop,
- Upphandlare (enligt 2020-12-19) eller inköpare (enligt 2022-10-25) ansvarar för att avtalsuppföljning ska ske minst en gång per år och/eller enligt avtal.

Avtalet har inte följts upp

Av huvudrutinen framgår inte om att skulle finns några undantag gällande att avtalsuppföljning ska ske minst en gång per år. Intervjuade uppger att det är respektive nämnds ansvar att följa upp avtal men att det finns ett behov av att förtydliga ansvarsfördelningen mellan nämnderna och inköps- och upphandlingsavdelningen.

Det finns inte en rutin för avtalsuppföljning i kommunen. Enligt uppgift beror det på att avtalen är så olika och att det därmed är svårt att hantera uppföljning som en rutin. Uppfattningen vid intervjuerna är att det är respektive verksamhet som behöver säkerställa att fakturor stämmer överens med ingångna avtal.

Rutin för avtalsförlängning

Kommunledningsförvaltningen har en rutin för avtalsförlängning daterad 22 april 2021. Av den framgår att systemstödet E-avrop sänder påminnelse om avtalsförlängning som upphandlaren ska agera på. Upphandlaren ska då kontakta beställaren/avtalsansvarig om eventuell förlängning.

Om det ska förlängas ska en leverantörskontroll göras, bland annat ska totalbeloppet under det senaste året/under avtalsperioden kontrolleras. Om det närmar sig 2 mkr ska det kontrolleras vem som fattade beslutet i upphandlingen. Om det inte ska förlängas ska inköpshandläggare meddelas för att avsluta i Evolution[5].

Hantering av fakturor

Reglemente och riktlinjer för ekonomiska transaktioner

Kommunstyrelsen antog 2009 ett reglemente för kontroll av ekonomiska transaktioner. Tillhörande riktlinjer reviderades av kommunstyrelsen 2017.

Enligt såväl reglementet som riktlinjerna är det nämnden som ansvarar för den interna kontrollen och tillser att tillämpliga attestmoment utförs. Attester ska utformas så att den interna kontrollen inom nämnden är tillräcklig. Transaktioner ska attesteras innan de utförs utifrån kontroll mot leverans/prestation, matematisk kontroll samt kontroll mot underlag/beställning/beslut, villkor och anslag. Den utbetalande enheten ska kontrollera behörighet och verkställande av utbetalning.

[5] Sedan 2016 har kommunen använt Evolution som dokument och ärendehanteringssystem.

Attestering av fakturor

Av omsorgsnämndens delegationsordning framgår att beslut om attestanter är delegerat på lägsta nivå till ekonom inom nämndens verksamhetsområde. Beslutet ska anmälas till nästkommande nämndssammanträde. Vid sammanträdet den 14 december 2022 redovisades delegationsbeslutet om attestanter för 2023. Av delegationsbeslutet framgår att följande funktioner utsetts till beslutsattestanter inom nämndens verksamhetsområde:

- Omsorgschef med ett maxbelopp på 1 mkr per faktura.
- Avdelningschef administration/ekonomi, ekonom, förvaltningsekonom och controller med ett maxbelopp på 1 mkr per faktura.
- Avdelningschef kvalitet och utveckling med ett maxbelopp på 300 000 kronor per faktura.
- Verksamhetshef och biträdande verksamhetschef med maxbelopp på 600 000 kronor per faktura.
- Enhetschefer inom hälso- och sjukvård med maxbelopp på 600 000 kronor per faktura.
- Enhetschefer och biträdande enhetschefer inom övriga verksamhetsområden med maxbelopp på 100 000 kronor per faktura.

Intervjuade uppger att samtliga fakturor alltid attesteras av två funktioner.

Intern kontroll

Enligt kommunens reglemente för intern kontroll ska nämnden tillse att regler och anvisningar antas för den interna kontrollen. Nämnden har inte antagit några regler eller anvisningar dock har man fattat beslut om intern kontrollplan för 2023.

I nämndens interna kontrollplan för 2023 framgår följande risk samt beskrivning och metod:

- Risk vid köp av varor och tjänster utanför upphandlade avtal: har vi köpt varor och tjänster utifrån avtal samt är de inhandlade varorna och tjänsterna upphandlade?

Kontroll ska genomföras av ekonom, ansvarig är administrativ chef och det ska redovisas i november 2023. Det framgår inte på vilket sätt kontrollen ska ske.

Nämnden godkände i februari 2024 uppföljning av intern kontroll 2023. I uppföljningen konstateras att det förekommer fall under 2023 där varor och tjänster har köpts utanför upphandlade avtal. Vidare går det att läsa i uppföljningen att upprättande, vidareutveckling av checklistor, rutinbeskrivningar samt uppdateringar av styrdokument bör ses över. Det framgår inte vilka kontrollmoment som har utförts.

Risken kvarstår i nämndens interna kontrollplan för 2024 vilket antogs av nämnden i december 2023. Ett tillägg har gjorts avseende beskrivning och metod där det

framgår att två gånger per år ska inköp över 25 000 kronor kontrolleras via inköpsanalyssystemet. Kontrollen ska genomföras av ekonom. Administrativ chef är ansvarig och det ska redovisas till nämnden i december.

4.3. Bedömning

Vår bedömning är att omsorgsnämnden i fråga om upphandling av konsult till förändringsarbetet LEIF under inköpen som avser 2023 har flera brister i förhållande till lagen om offentlig upphandling och kommunens policy med tillhörande riktlinjer. Det finns en risk att inköpen kan komma att bedömas som en otillåten direktupphandling av tillsynsmyndigheten Konkurrensverket.

Avtalet som kommunen ingick med leverantören löpte från och med den 7 februari 2022 till och med den 6 februari 2023. Enligt vår bedömning förefaller det vara risk att transaktionerna mellan kommunen och leverantören bedöms vara en s.k. otillåten direktupphandling. Detta beroende på att avtal under större delen av 2023 inte förelåg och att kostnaderna för beställaren är väsentligt högre än tillåtna gränsvärden för att genomföra en direktupphandling (som också måste konkurrensutsättas). Enligt uppgift synes också en ej dokumenterad utvidgning av projektet vara genomförd. Denna del har inte ingått i den upphandlade tjänsten.

Vår bedömning är att det inte finns rutiner inom omsorgsnämnden som säkerställt en ändamålsenlig och korrekt genomförd upphandling av konsulttjänst under 2023 kopplat till nämndens förändringsarbete. Vi grundar vår bedömning bland annat på att den övergripande policyn innehåller flera oklara beskrivningar av ansvaret för upphandlingar – inte minst i ansvaret mellan upphandlande beslutsorgan och facknämnderna. Att upphandlingsnämnden har kunnat fatta beslut om en upphandling och avtal utan att berörd nämnd har gett dem i uppdrag att göra så, eller på annat sätt godkänt att så sker, måste ses som en brist och är ett av flera exempel på den oklara ansvarsfördelningen som råder i kommunen. Vidare hänvisar policyn till upphandlingsnämnden som sedan 2023 inte längre existerar.

Vidare bedömer vi att omsorgsnämnden brister i efterlevnaden av den rutin som föreskriver att alla avtal ska följas upp minst en gång per år. Även här bedöms ansvarsfördelningen mellan upphandlande beslutsorgan och facknämnder som otydlig och bedöms ha bidragit till att uppföljning inte genomförts.

Slutligen är bedömningen att nämnden inte har en tillräcklig intern kontroll inom upphandlingsområdet. Risken är identifierad 2023 men vår bedömning är att formulering av kontrollmomentet brister och att den interna kontrollen inte är effektivt utformad. Det är positivt att risken kvarstår i 2024 års plan men då behöver riskvärderingen spegla de verkliga riskerna och kontrollmomenten utgöras av verkliga och effektiva kontroller.

5. Slutsats och rekommendationer

Den sammanfattande bedömningen är att omsorgsnämnden i fråga om upphandling av konsult till förändringsarbetet LEIF under inköpen som avser 2023 har flera brister i förhållande till lagen om offentlig upphandling och kommunens policy med tillhörande riktlinjer. Det finns en risk att inköpen kan komma att bedömas som en otillåten direktupphandling av tillsynsmyndigheten Konkurrensverket. Vidare är vår bedömning att nämnden inte säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende aktuell upphandling.

Vår slutsats är att redan under 2021 fanns flera oklarheter i upphandling, avtal och omfattning av det konsultstöd som upphandlades. Att upphandlingsnämnden har kunnat fatta beslut om en upphandling och avtal utan att berörd nämnd har gett dem i uppdrag att göra så, eller på annat sätt godkänt att så sker, bedöms som en brist och är ett exempel på den oklara ansvarsfördelningen.

När avtal väl tecknats och arbetet med konsulterna pågår är bedömningen att nämnden inte i tillräcklig utsträckning hållit sig informerad om vad arbetet handlat om, resulterat i eller har kostat. Detta bedöms som en brist i nämndens ansvar att enligt kommunallagen se till att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.

Baserat på granskningens resultat, utifrån upphandling och inköp av aktuell konsulttjänst bedöms omsorgsnämnden behöva utveckla sitt arbete med intern kontroll för att säkerställa att risker fångas upp och att lagar och regler följs. Nämnden behöver arbeta mer aktivt med riskbedömning och riskhantering gällande upphandlingsverksamheten. Riskerna ska spegla verklighetens risker och måste kontinuerligt uppdateras och omvärderas. I arbetet behöver nämnden också besluta om kontrollmoment som fokuserar på att hitta och hantera de brister som finns.

Bilden av en icke fullt ut fungerande upphandlingsverksamhet inom omsorgsnämndens ansvarsområde förstärks av att vi inom ramen för granskningen uppfattat att även inköp av interrimschefer under 2023 till stora delar skett utan giltiga avtal. Vidare saknas enligt uppgift giltigt avtal för vårdtyngdsmätningar med hjälp av verktyget Kuben.

Då flera av problemen förstärks av otydlig ansvarsfördelning på kommunövergripande nivå och/eller otydlig ansvarsfördelning mellan olika utskott/nämnder samt att brister bedöms finnas även i de kommunövergripande processerna lämnas också kritik mot kommunstyrelsen. Detta utifrån bristande beredning av den kommunövergripande policyn som bedöms innehålla brister och otydligheter samt kritik utifrån bristande ansvar i förhållande till reglementets uppdrag att leda och samordna kommunens inköps- och upphandlingsverksamhet.

I tabellen nedan sammanfattas svaren på granskningens tre revisionsfrågor.

Revisionsfråga	Svar
▸ **Har nämnden i fråga om upphandling av konsult följt lagen om offentlig upphandling och kommunens policy med tillhörande riktlinjer?**	Nej. Det finns flera brister i förhållande till lagen om offentlig upphandling och kommunens policy med tillhörande riktlinjer, Det finns en risk att inköpen kan bedömas som en otillåten direktupphandling av Konkurrensverket.
▸ **Finns det rutiner som säkerställer en ändamålsenlig upphandlingsprocess?**	Nej. De rutiner som vi tagit del av i samband med granskningen av nu aktuell upphandling bedöms som inaktuella och otydliga. Vidare brister efterlevnaden avseende uppföljning och eventuell förlängning av ingångna avtal.
▸ **Genomförs tillräcklig intern kontroll inom upphandlingsområdet?**	Nej. Bedömningen är att kontrollmomenten behöver utvecklas och den interna kontrollen stärkas.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi omsorgsnämnden att:

- Genomföra riskbedömningar och stärka den intern kontrollen inom ekonomi- och upphandlingsområdet.
- Säkerställa att avtalsuppföljning och om aktuellt även avtalsförlängning sker enligt gällande lagar och interna policys. En förutsättning för att detta ska fungera är att alla avtal registreras.
- Säkerställa att all personal har tillräcklig kunskap om upphandling, avtalsuppföljning och attestering av fakturor.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Uppdatera och tydliggöra styrdokument för upphandling inklusive direktupphandling och avtalsuppföljning/avtalsförlängning.

Värnamo den 26 mars 2024

Hanna Ericsson
Certifierad kommunal yrkesrevisor
EY

Charlotte Ahlström
Verksamhetsrevisor
EY

6. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- Ordförande omsorgsnämnden
- Förste vice ordförande omsorgsnämnden
- Tf. förvaltningschef
- Administrativ chef
- Inköpschef kommunledningskontoret

Analyserade dokument

Kommunövergripande

- Policy för upphandling och inköp, antagen av fullmäktige 2022-01-27
- Riktlinje för direktupphandling, fastställd av näringsutskottet 2023-04-24
- Allmänt nämndreglemente, antaget av fullmäktige 2023-03-27
- Kommunfullmäktige sammanträdesprotokoll 2022-11-24 § 153 och 2022-12-15 § 211
- Rutin avtalsförlängning, kommunledningsförvaltningen 2021-04-22
- Kommunstyrelsens reglemente, antaget av kommunfullmäktige 2023-11-30
- Reglemente för intern kontroll, antagen av kommunfullmäktige 2017-10-26
- Reglemente för kontroll av ekonomiska transaktioner, antaget av fullmäktige 2009-10-09
    - Riktlinjer till reglemente för kontroll av ekonomiska transaktioner 2017-03-07
- Upphandlingsavdelningens huvudrutin inköp och upphandling 2020-12-19
- Upphandlingsavdelningens huvudrutin inköp och upphandling 2022-20-25
- Upphandlingsnämndens reglemente, antaget av kommunfullmäktige 2017-04-27
- Verksamhetsplan för upphandlingsnämnden 2022–2024, antagen av upphandlingsnämnden 2021-04-08

Omsorgsnämnden

- Delegationsordning 2019-11-20
- Reglemente, antaget av kommunfullmäktige 2019-04-25
- Verksamhetsberättelse 2020, 2021 samt 2022
- Verksamhetsplan 2023
- Intern kontrollplan 2023 samt uppföljning av intern kontroll

- Intern kontrollplan 2024
- Protokoll januari 2021 – januari 2024
- Delegationsbeslut om attestanter 2023

Underlag avseende LEIF

- Administrativa föreskrifter för upphandling av organisationskonsult hemtjänst & funktionshinderomsorg
- Anbudssammanställning
- Frågor och svar till "organisationskonsult hemtjänst & funktionshinderomsorg"
- Upphandlingsannons för upphandling med tillhörande bilaga 1 och bilaga 2 (Information till uppdraget)
- Upphandlingsnämndens protokoll 2021-09-15 samt tillhörande tjänsteskrivelse daterad 2021-09-06
- Utvärderingsprotokoll
- Slutrapport LEIF
- Sammanställning av fakturor
- Beslut från Förvaltningsrätten i Jönköping
- Beslut från Kammarrätten i Jönköping
- Avtal "organisationskonsult hemtjänst & funktionshinderomsorg"
- Upphandlingsnämndens sammanträdesprotokoll 2021-09-15 med tillhörande tjänsteskrivelse daterad 2021-09-06

Bilaga 1. Revisionskriterier

Kommunallagen (2017:725)

Kommunallagens 6 kap 6 § anger att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.

Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig.

Kommunstyrelsens och nämndernas reglemente

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens inköp, ekonomi och verksamheter enligt § 1 i reglementet. I styrelsens ledningsfunktion ligger även att ansvara för, leda och samordna kommunens inköps- och upphandlingsverksamhet enligt § 4. Av § 9 framgår att det är näringsutskottet som ansvarar för beredning av inköps- och upphandlingsverksamhet.

Enligt det allmänna nämndreglementet och omsorgsnämndens reglemente ska nämnden se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt och föreskrifter i lag och författning.

Kommunövergripande policy för upphandling

Policy för upphandling och inköp antogs av kommunfullmäktige 2022-01-27 och har varit den gällande policy mellan 2022-02-04 och 2024-01-25. Av policyn framgår att:

- Upphandling är en strategisk uppgift där upphandlingsnämnden har ansvaret.
- Respektive nämnd/utskott ansvarar för att upphandling/inköp sker i enlighet med policyn.
- Berörd nämnd/förvaltning ska informeras, beredas tillfälle att yttra sig och/eller närvara vid behandlingen av ärenden i upphandlingsnämnden.
- Alla medarbetare i kommunen ska hålla sig informerade om de avtal som upphandlats och som berör deras verksamhetsområde.
- Samtliga upphandlade avtal finns tillgängliga i avtalsdatabasen på kommunens intranät.

Upphandlingsnämnden upphörde 31 december 2022. Policyn reviderades inte under 2023. Kommunfullmäktige beslutade om en revidering av policyn 2024-01-25.

Reglemente för intern kontroll

Kommunfullmäktige antog reglemente för intern kontroll 2017-10-26. Reglementet syftar till att säkerställa att nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll, det vill säga att med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet,
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten,
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Den interna kontrollen ska utgå från en analys av sannolikhet och konsekvens av risker i verksamheten.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunen.

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen och ska tillse att en organisation upprättas samt att regler och anvisningar antas för den interna kontrollen.

Lagen om offentlig upphandling (2016:1145)

Lagen om offentlig upphandling (LOU) gäller för all offentlig upphandling av varor och tjänster av statlig eller kommunal myndighet (upphandlande myndighet).

Av de allmänna bestämmelserna framgår att principerna för offentlig upphandling är att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt, icke-diskriminerande och öppet sätt. Vidare får en upphandling inte utformas i syfte att begränsa konkurrensen så att vissa leverantörer gynnas eller missgynnas på ett otillbörligt sätt (4 kap. 2 §).

Om en anbudssökande eller anbudsgivare har deltagit i förberedelserna av en upphandling, ska de andra anbudssökandena eller anbudsgivarna informeras om vilka upplysningar av relevans för upphandlingen som har lämnats i det sammanhanget (4 kap. 8 §).

En upphandlande myndighet ska tilldela den leverantör ett kontrakt vars anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga för myndigheten (16 kap. 1 §). Anbudet ska utvärderas på någon av följande grunder:

- Bästa förhållande mellan pris och kvalitet,
- Kostnad, eller
- Pris.

Genomförandet av en upphandling ska löpande dokumenteras av den upphandlande myndigheten (12 kap. 14 §). Dokumentationen ska vara tillräcklig för att myndigheten ska kunna motivera sina beslut under upphandlingens samtliga skeden.

Direktupphandling avser ett förfarande för tilldelning av kontrakt eller ingående av ramavtal utan krav på att den upphandlande myndigheten först ska informera om sin avsikt att upphandla (19 a kap. 1 §). Direktupphandling får användas om värdet

av upphandlingen beräknas understiga 700 000 kronor (19 a kap. 2 §). En upphandlande myndighet ska löpande dokumentera genomförandet om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor (19 a kap. 11 §).

Underlag till tjänsteskrivelse, ärende till kommunstyrelsen

Ärende:
SÅM:s förslag till verksamhetsbudget 2025 samt investeringsplan 2025-2027

Förslag till beslut:
Att godkänna informationen angående SÅM:s upprättade förslag till verksamhetsbudget 2025 och investeringsplan 2025-2027.

Beslutsunderlag:
Utdrag ur protokoll från SÅM:s direktion 2024-04-11
Förslag verksamhetsbudget 2025 SÅM
Budgetjämförelse 2025-2024 SÅM
Förslag investeringsplan 2025-2027 SÅM

Ärendeframställan:
Enligt §12 i förbundsordningen för SÅM ska direktionen årligen, senast vid april månads utgång, uppta samråd med förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser kring ett av direktionen upprättat förslag till budget. Förslaget ska i tillämpliga delar utformas i enlighet med intentionerna i förbundsmedlemmarnas regler för ekonomistyrning. Förbundsdirektionen fastställer därefter, senast vid utgången av november månad, kommunalförbundets budget för nästkommande verksamhetsår. Budgeten ska innehålla en investerings- och finansieringsplan för den kommande treårsperioden.

Verksamhetsbudget 2025
SÅM har upprättat ett förslag till verksamhetsbudget för 2025. Budgetförslaget är framtaget med nollresultat som mål. I budgetförslaget har både intäkter och kostnader ökat med cirka 9 miljoner kronor jämfört med budget för 2024. En stor del av intäktsökningen kopplas till den ersättning som SÅM från och med 2024 erhåller från förpackningsproducenterna, men i intäktsökningen ingår även höjning av vissa avgifter i avfallstaxan samt intäkter från försäljning inom ÅVC. Kostnadsökningen till 2025 förväntas framförallt bero på högre kostnader inom befintliga entreprenader (indexökning i avtalen), ökade insamlingskostnader kopplat till införandet av obligatorisk matavfallssortering och FNI, högre ränte- och avskrivningskostnader på grund av ökad investeringstakt samt ökade personalomkostnader kopplat till utökat verksamhetsansvar.

Från och med 2024 övertog SÅM, efter en lagändring, ansvaret för insamlingen av förpackningsavfall från hushåll. Denna förpackningsinsamling ska i grunden finansieras av förpackningsproducenterna vilket medför att SÅM från och med 2024 erhåller ekonomisk ersättning i avsevärt större utsträckning än tidigare år. SÅM har sedan hösten 2023 infört FNI hos alla villor och fritidshus inom GGVV-regionen. Den ekonomiska ersättningen från producenterna för FNI-insamlingen medför sannolikt att SÅM inte behöver höja avgifterna för villor och fritidshus till 2025 trots att obligatorisk FNI medför både ökade insamlingskostnader och sänkta

intäkter. Budgetförslaget inkluderar således ingen taxehöjning för villor och fritidshus till 2025.

När det gäller flerbostadshus så har SÅM ingen FNI-insamling hos dem i dagsläget och ersättningen från producenterna för sådan insamling förväntas inte täcka hela kostnadsökningen när den väl införs under 2025-2026. SÅM behöver därför höja avgifterna kopplat till flerbostadshusen för att förebygga att den verksamhetsgrenen inte blir underfinansierad med tiden.

Kostnadsökningen i samhället har varit omfattande under en period och detta har även påverkat SÅM till exempel genom högre indexhöjningar i avtal, högre transportkostnader, höjda räntor mm. SÅM räknar därför med att avgifterna kopplade till flerbostadshus, verksamheter och enskilda avlopp mm kommer att behöva höjas med 5 % till 2025. I budgetförslaget finns denna avgiftshöjning medräknad som en ökad intäkt.

Investeringsplan 2025-2027
SÅM har upprättat ett förslag till investeringsplan för 2025-2027. Det totala investeringsutrymmet under treårsperioden har planerats till 60 miljoner kronor för SÅM i förbundets nuvarande omfattning. Den årliga investeringstakten är således satt till cirka 20 miljoner kronor i likhet med tidigare investeringsplan för perioden 2024-2026.

I investeringsplanen ingår även en kolumn avseende anslutning av Hylte kommuns avfallsverksamhet till SÅM. Det pågår just nu en utredning kring möjligheten att ansluta Hylte kommun till SÅM och beslut förväntas tas under hösten/vintern 2024. I det fall Hylte inträder i SÅM så planeras inträdet till 2026. Ett sådant inträde medför att SÅM behöver köpa loss Hyltes anläggningstillgångar utifrån dess bokförda värde. Enligt nytt lagkrav så ska FNI bli obligatoriskt för alla hushåll senast under 2026. Vid Hyltes inträdande behöver SÅM således även införskaffa, montera och ställa ut fyrfackskärl inom Hylte kommun till en kostnad motsvarande cirka 15 miljoner kronor. Utöver detta krävs inköp av en ny hjullastare till Hylte återvinningscentral och eventuellt även ombyggnation av Hyltes omlastningsstation. Hyltes inträde i SÅM förväntas därför kräva ytterligare investeringar motsvarande minst 30 miljoner kronor under 2026. Den totala summan under planperioden 2025-2027 kan således bli 90 miljoner kronor förutsatt att Hylte anslutas till SÅM utan att påverka SÅM:s befintliga verksamheter och planerade investeringstakt.

Fokus i investeringsplanen ligger på investering och reinvestering i SÅM:s återvinningscentraler som i dagsläget är delvis eftersatta. I Gislaved och Värnamo föreligger det behov av att separera tung lastbilstrafik från besökarna då de tunga transporterna i anslutning till återvinningscentralerna tenderar att öka. Både i Gislaved och Värnamo krävs även viss ombyggnad av ytor, materialfickor, trafikflöden mm för att förbättra ÅVC:ernas funktion och besökarnas upplevelse.

Återvinningscentralen i Smålandsstenar ligger på dålig mark och kommunen har tidigare planerat att flytta anläggningen till en bättre plats. I och med Hyltes förväntade anslutning till SÅM så har detta projekt dock skjutits på framtiden och Smålandsstenars ÅVC kommer istället få en mindre ansiktslyftning under 2024 efter att vissa investeringsmedel har kunnat omfördelas.

Gnosjö återvinningscentral kommer under 2025 att genomgå en mindre ombyggnation med bland annat utökad yta, asfaltering, ny miljöstation samt ny modul för personalutrymmen. Projektet har försenats och flyttats fram till 2025.

Under treårsperioden är det önskvärt att SÅM ordnar självservice-ÅVC som ett test för att utöka tillgängligheten till mindre återvinningscentraler. Denna åtgärd har dock skjutits fram ett par år i detta utkast till investeringsplan med anledning av andra tillkommande investeringskostnader.

Investeringen i nya sopkärl kopplat till införandet av FNI och matavfallssortering hos flerbostadshusen behöver utökas och omfattar nu 8 miljoner kronor under planperioden.

SÅM:s kontor i Skillingaryd är underdimensionerat och rymmer inte tillräckligt många kontorsplatser. Idag sitter all kontorspersonal i delade kontorsrum och läget är inte optimalt ur arbetsmiljöaspekt. Nuvarande kontor omfattar ca 300 kvm och efter uträkning bör dagens yta egentligen vara minst 500 kvm. Under 2024 kommer därför en tillfällig lösning att ordnas genom att ett externkontor hyrs i närheten av huvudkontoret. Långsiktigt behöver dock en ny kontorslösning ordnas så att kontorsverksamheten återigen kan samordnas under ett gemensamt tak. Utredning pågår kring hur ett nytt kontor ska kunna anordnas och nybyggnation är ett av de alternativ som utreds. I investeringsplanen finns en post för investering i ny kontorslokal med för att påvisa behovet, men ingen faktisk kostnad är satt i planen. Om utredningen visar på ett behov av nybyggnation så kommer en sådan investering troligen hamna utanför planperioden 2025-2027.

Föreslagen investeringstakt kommer att medföra att SÅM behöver utöka sitt låneutrymme. Avskrivningstakten är i dagsläget lägre än investeringstakten i och med den långa nyttjandeperioden i komponentavskrivningen för flera av de större investeringarna. Idag ligger avskrivningstakten på ca 13 miljoner kronor per år, att jämföra med föreslagen investeringstakt.

I och med att avfallsbranschen i dagsläget utvecklas och förändras snabbt så är det även viktigt att påpeka att SÅM:s investeringsplan kan behöva förändras under planperioden för att möta nya behov.

Förslag budget SÅM 2025	SÅM 2025
Hushållsavfall	94 000 000
Slam och fettavskiljare	9 500 000
ÅVC, miljöstationer och gröntippar	8 000 000
Förpackningar, FNI och ÅVS inkl. returpapper	36 100 000
Ränteintäkter	200 000
Summa Intäkter	147 800 000
Konstnader administration	
Summa kostnader administration	26 319 000
Hushållsavfall inkl. containertömning och latrin	
Summa kostnader Hushållsavfall	59 149 000
Slam- och fettömning	
Summa kostnader slamtömning	9 189 000
Behandling (förbränning-matavfall-omlastning)	
Summa kostnader behandling renhållning	13 380 000
Återvinningscentraler, ÅVC	
Summa kostnader återvinningscentraler	28 180 000
Miljöstationer	
Summa kostnader miljöstationer	1 500 000
Gröntippar	
Summa kostnader gröntippar	2 252 000
Återvinningsstationer, ÅVS	
Summa kostnader återvinningsstationer	7 831 000
Summa totala kostnader	147 800 000
Beräknat utfall	0

Ver. 2024-04-02

Budgetjämförelse 2025-2024	SÅM 2025	SÅM 2024	Diff 2025-2024	Kommentar
Hushållsavfall	94 000 000	92 200 000	1 800 000	Taxeökning 5 % för flerbostadshus och verksamheter.
Slam och fettavskiljare	9 500 000	9 200 000	300 000	Taxeökning 5 % för tömning av enskilda avlopp.
ÅVC, miljöstationer och gröntippar	8 000 000	6 500 000	1 500 000	Försäljning av ÅVC-kort (1,0 milj.), trä (0,5 milj.) samt annat inom ÅVC.
Förpackningar, FNI och ÅVS inkl. returpapper	36 100 000	30 843 000	5 257 000	Beräknad ökad ersättning från förpackningsproducenterna.
Ränteintäkter	200 000	150 000	50 000	
Summa Intäkter	147 800 000	138 893 000	8 907 000	
Konstnader administration				
Summa kostnader administration	26 319 000	24 692 000	- 1 627 000	Ytterligare två medarbetare på grund av utökat verksamhetsansvar, arbetsledare ÅVC samt ekonom. Ökade lönekostnader i lönerevision 2025.
Hushållsavfall inkl. containertömning och latrin				
Summa kostnader Hushållsavfall	59 149 000	53 580 000	- 5 569 000	Indexökning i befintliga avtal, ökade insamlingskostnader efter införande av obligatorisk FNI, högre kostnader för matavfallspåsar.
Slam- och fettömning				
Summa kostnader slamtömning	9 189 000	8 422 000	- 767 000	Indexökning i befintliga avtal samt ökade behandlingsavgifter.
Behandling (förbränning-matavfall-omlastning)				
Summa kostnader behandling renhållning	13 380 000	13 224 000	- 156 000	Indexökning för transporter, sänkt kostnad för matavfallsbehandling.
Återvinningscentraler, ÅVC				
Summa kostnader återvinningscentraler	28 180 000	26 600 000	- 1 580 000	Högre avskrivningskostnader på grund av ökad investering, ökade lönekostnader i lönerevision 2025.
Miljöstationer				
Summa kostnader miljöstationer	1 500 000	1 734 000	234 000	Lägre behandlingsavgifter för farligt avfall efter ny upphandling.
Gröntippar				
Summa kostnader gröntippar	2 252 000	2 569 000	317 000	Något lägre beräknat underhållsbehov jämfört med 2023-2024.
Återvinningsstationer, ÅVS				
Summa kostnader återvinningsstationer	7 831 000	8 072 000	241 000	Lägre underhållskostnader och arrendeavgifter än beräknat från början.
Summa totala kostnader	147 800 000	138 893 000	- 8 907 000	
Beräknat utfall	0	0		

Ver. 2024-04-02

Plats och tid	Skillingehus, den 11 april, kl. 13:00 – 15:00
Beslutande	Marie Johansson, Ordf. (S), Gislaved Gert Jonsson, (M), Vaggeryd Lars-Åke Magnusson, (KD) ersätter Kristine Hästmark, (M), Gnosjö Klas Gustavsson, (EMP), Vaggeryd Kjell Örtlund, (MiG), Gislaved Bo Svedberg, (S), ersätter Anetté Myrvold, (S), Värnamo Camilla Karlsson (S), Gnosjö
Övriga deltagande	Jonatan Rosenquist, förbundsdirektör, SÅM Ewa Nilsson, förbundsadministratör, SÅM
Utses att justera	Camilla Karlsson
Justeringens plats och tid	

Underskrifter

Sekreterare

.....

Ewa Nilsson

Ordförande

.....

Marie Johansson

Justerande

.....

Camilla Karlsson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organisation	Förbundsdirektion SÅM
	Paragrafer
Datum för anslags uppsättande	Datum för anslags nedtagande
Förvaringsplats för protokollet	SÅM Skillingaryd

Underskrift

.....

Ewa Nilsson

Utdragsbestyrkande

SAMMANFATTNING

Mötet är det andra mötet för år 2024 med förbundsdirektion för kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning och Miljö).

Mötet öppnas, Ewa Nilsson utses till sekreterare och Camilla Karlsson till justerare av protokollet.

Ärendeförteckning:

Föredragande: Jonatan Rosenquist = JR

Beslutsärenden:

§17 Förlag verksamhetsbudget 2025 för SÅM (JR)
§18 Förslag investeringsplan 2025-2027 för SÅM (JR)

Informationsärende:

§19 Revisionsberättelse 2023 (JR)
§20 Lönerevision 2024 (JR)
§21 Avstämning likviditet (JR)
§22 Miljörapportering för 2023 (JR)
§23 Personalärenden (JR)
§24 Insamling av fett (JR)
§25 Hylte Kommun (JR)

Övriga ärenden:

§17 Dnr: SÅM 2024/002-2

Förslag verksamhetsbudget 2025 för SÅM

Ärendebeskrivning

Enligt förbundsordningen ska direktionen årligen, senast vid april månads utgång, uppta samråd med förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser kring ett av direktionen upprättat förslag till budget. Förslaget ska i tillämpliga delar utformas i enlighet med intentionerna i förbundsmedlemmarnas regler för ekonomistyrning. Förbundsdirektionen fastställer därefter, senast vid utgången av november månad, kommunalförbundets budget för nästkommande verksamhetsår. Budgeten ska innehålla en investerings- och finansieringsplan för den kommande treårsperioden.

SÅM har upprättat ett förslag till verksamhetsbudget för 2025. Budgetförslaget är framtaget med nollresultat som mål. I budgetförslaget har både intäkter och kostnader ökat med cirka 9 miljoner kronor jämfört med budget för 2024. En stor del av intäktsökningen kopplas till den ersättning som SÅM från och med 2024 erhåller från förpackningsproducenterna, men i intäktsökningen ingår även höjning av vissa avgifter i avfallstaxan samt intäkter från försäljning inom ÅVC. Kostnadsökningen till 2025 förväntas framförallt bero på högre kostnader inom befintliga entreprenader (indexökning i avtalen), ökade insamlingskostnader kopplat till införandet av obligatorisk matavfallssortering och FNI, högre ränte- och avskrivningskostnader på grund av ökad investeringstakt samt ökade personalomkostnader kopplat till utökat verksamhetsansvar.

Från och med 2024 övertog SÅM, efter en lagändring, ansvaret för insamlingen av förpackningsavfall från hushåll. Denna förpackningsinsamling ska finansieras av förpackningsproducenterna vilket medför att SÅM från och med 2024 erhåller ekonomisk ersättning i avsevärt större utsträckning än tidigare år. SÅM har sedan hösten 2023 infört FNI hos alla villor och fritidshus inom GGVV-regionen. Den ekonomiska ersättningen från producenterna för FNI-insamlingen medför sannolikt att SÅM inte behöver höja avgifterna för villor och fritidshus till 2025 trots att obligatorisk FNI medför både ökade insamlingskostnader och sänkta intäkter. Budgetförslaget inkluderar således ingen taxehöjning för villor och fritidshus till 2025.

När det gäller flerbostadshus så har SÅM ingen FNI-insamling hos dem i dagsläget och ersättningen från producenterna för sådan insamling förväntas inte täcka kostnadsökningen när den väl införs under 2025-2026. SÅM behöver därför höja avgifterna kopplat till flerbostadshusen för att förebygga så att den verksamhetsgrenen inte blir underfinansierad med tiden.

Kostnadsökningen i samhället har varit omfattande under en period och detta har även påverkat SÅM till exempel genom högre indexhöjningar i avtal, högre transportkostnader, höjda räntor mm. SÅM räknar därför med att avgifterna kopplade till flerbostadshus, verksamheter och enskilda avlopp mm kommer att behöva höjas med 5 % till 2025. I budgetförslaget finns denna avgiftshöjning medräknad som en ökad intäkt.

Beslutsunderlag

Förslag verksamhetsbudget 2025 SÅM, daterad 2024-04-02
Budgetjämförelse 2025-2024 SÅM, daterad 2024-04-02

Förbundsdirektionen beslutar

att godkänna upprättat förslag till verksamhetsbudget för 2025.

att uppdra till förbundsdirektören att överlämna upprättat budgetförslag till kommunstyrelsen i respektive medlemskommun enligt förbundsordningen för SÅM.

§18 Dnr: SÅM 2024/002-2

Förslag investeringsplan 2025-2027 för SÅM

Ärendebeskrivning

Ett förslag till investeringsplan för 2025-2027 är framtaget. Det totala investeringsutrymmet under treårsperioden har planerats till 60 miljoner kronor för SÅM i dess nuvarande omfattning. Den årliga investeringstakten är således satt till cirka 20 miljoner kronor i likhet med tidigare investeringsplan för perioden 2024-2026.

I investeringsplanen ingår även en kolumn avseende anslutning av Hylte kommuns avfallsverksamhet till SÅM. Det pågår just nu en utredning kring möjligheten att ansluta Hylte kommun till SÅM och beslut förväntas tas under hösten/vintern 2024. I det fall Hylte inträder i SÅM så planeras inträdet till 2026. Ett sådant inträde medför att SÅM behöver köpa loss Hyltes anläggningstillgångar utifrån dess bokförda värde. Enligt nytt lagkrav så ska FNI bli obligatoriskt för alla hushåll senast under 2026. Vid Hyltes inträdande behöver SÅM således även införskaffa, montera och ställa ut fyrfackskärl inom Hylte kommun till en kostnad motsvarande cirka 15 miljoner kronor. Utöver detta krävs inköp av en ny hjullastare till Hylte återvinningscentral och eventuellt även ombyggnation av Hyltes omlastningsstation. Hyltes inträde i SÅM förväntas därför kräva ytterligare investeringar motsvarande minst 30 miljoner kronor under 2026. Den totala summan under planperioden 2025-2027 kan således bli 90 miljoner kronor förutsatt att Hylte anslutas till SÅM utan att påverka SÅM:s befintliga verksamheter och planerade investeringstakt.

Fokus i investeringsplanen ligger på investering och reinvestering i SÅM:s återvinningscentraler som i dagsläget är delvis eftersatta. I Gislaved och Värnamo föreligger det behov av att separera tung lastbilstrafik från besökarna då de tunga transporterna i anslutning till återvinningscentralerna tenderar att öka. Både i Gislaved och Värnamo krävs även viss ombyggnad av ytor, materialfickor, trafikflöden mm för att förbättra ÅVC:ernas funktion och besökarnas upplevelse.

Återvinningscentralen i Smålandsstenar ligger på dålig mark och kommunen har tidigare planerat att flytta anläggningen till en bättre plats. I och med Hyltes förväntade anslutning till SÅM så har detta projekt dock skjutits på framtiden och Smålandsstenars ÅVC kommer istället få en mindre ansiktslyftning under 2024 efter att vissa investeringsmedel har kunnat omfördelas.

Gnosjö återvinningscentral kommer under 2025 att genomgå en mindre ombyggnation med bland annat utökad yta, asfaltering, ny miljöstation samt ny modul för personalutrymmen. Projektet har försenats och flyttats fram till 2025.

Under treårsperioden är det önskvärt att SÅM ordnar självservice-ÅVC som ett test för att utöka tillgängligheten till mindre återvinningscentraler. Denna åtgärd har dock skjutits fram ett par år i detta utkast till investeringsplan med anledning av andra tillkommande investeringskostnader.

Investeringen i nya sopkärl kopplat till införandet av FNI och matavfallssortering hos flerbostadshusen behöver utökas och omfattar nu 8 miljoner kronor under planperioden.

SÅM:s kontor i Skillingaryd är underdimensionerat och rymmer inte tillräckligt många kontorsplatser. Idag sitter all kontorspersonal i delade kontorsrum och läget är inte optimalt ur arbetsmiljöaspekt. Nuvarande kontor omfattar ca 300 kvm och efter uträkning bör dagens yta egentligen vara minst 500 kvm. Under 2024 kommer därför en tillfällig lösning att ordnas genom att ett externkontor hyrs i närheten av huvudkontoret. Långsiktigt behöver dock en ny kontorslösning ordnas så att kontorsverksamheten återigen kan samordnas under ett gemensamt tak. Utredning pågår kring hur ett nytt kontor ska kunna anordnas och nybyggnation är ett av de alternativ som utreds. I investeringsplanen finns en post för investering i ny kontorslokal med för att påvisa behovet, men ingen faktisk kostnad är satt i planen. Om utredningen visar på ett behov av nybyggnation så kommer en sådan investering troligen hamna utanför planperioden 2025-2027.

Föreslagen investeringstakt kommer med tiden medföra att SÅM behöver utöka sitt låneutrymme. Avskrivningstakten är lägre än investeringstakten i och med komponentavskrivning kopplat till den höga nyttjandeperioden för flera av de större investeringarna.

Beslutsunderlag

Förslag investeringsplan 2025-2027 SÅM, daterad 2024-04-02

Förbundsdirektionen beslutar

att godkänna upprättat förslag till investeringsplan för 2025-2027.

att uppdra till förbundsdirektören att överlämna upprättad investeringsplan till kommunstyrelsen i respektive medlemskommun enligt förbundsordningen för SÅM.

VÄRNAMO KOMMUN

2024-05-07

308

Kommunledningsförvaltningen
KS. 2024.187

Klimat- och näringslivsdepartementet

Remissvar över betänkandet SOU 2023:103 Utredningen om ändamålsenliga undantag från strandskyddet för de areella näringarna.

Vi instämmer i utredningens förslag om ändringar i miljöbalken.

Utredningens förslag att ge Naturvårdsverket, i samråd med andra berörda myndigheter, i uppdrag att ta fram vägledning, gällande vad som innefattas i termerna jordbruket, fisket, vattenbruket, skogsbruket och renskötseln i 7 kap. 16 § 1 miljöbalken, bör utökas så att det även omfattar en vägledning gällande termen småskaliga förvärvsverksamheter i 7 kap. 18 d § miljöbalken.

I tjänsten

Conny Eskilson
Kvalificerad utredare/kommunekolog

Postadress
Kommunledningsförvaltningen
Värnamo kommun
331 83 Värnamo

Kontaktcenter
Stadshuset, Kyrktorget 1, Värnamo
Telefon: 0370-37 70 00
Telefax: 0370-37 77 11

E-post
kontaktcenter@varnamo.se
Webbplats
kommun.varnamo.se

Organisationsnummer
212000-0555
Bankgiro
141-7195

Ärendenummer: 2024KC11172
Utskriftsdatum: 2024-02-27

Ärenderubrik

Remiss Betänkandet Areella näringar vid vatten (SOU 2023:103) - Svar senast 21 maj 2024

Ärendebeskrivning

Betänkandet Areella näringar vid vatten (SOU 2023:103)

Remissinstanserna framgår av bifogat remissmissiv.

Frågor under remisstiden besvaras av Stefan Henriksson, stefan.henriksson@regeringskansliet.se

Remissvaren ska ha kommit in till Klimat- och näringslivsdepartementet **senast den 21 maj 2024**. Svaren bör lämnas per e-post till kn.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till kn.nm@regeringskansliet.se. Ange diarienummer KN2024/00156 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Om remissen är begränsad till en viss del av betänkandet, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Betänkandet kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se - Areella näringar vid vatten - Regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av betänkandet via ett beställningsformulär hos Elanders Sverige AB.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss (SB PM 2021:1). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Fredrik Hannerz
Departementsråd

Med vänlig hälsning

Liisa Viinamäki
Enhetsassistent

Klimat- och näringslivsdepartementet
Naturmiljöenheten
103 33 Stockholm
Tfn 08-405 27 34
liisa.viinamaki@regeringskansliet.se
www.regeringen.se

Kundinfo

Förnamn:
Efternamn:
Personnummer:
Gatuadress:
Postnr:

Ort:
Hemtelefon:
Mobiltelefon:
Arbetstelefon:
E-post: kn.nm@regeringskansliet.se
Traktnamn:

onsdag 2024-02-21 16:36

Inkommande mail

Till: Liisa Viinamäki <liisa.viinamaki@regeringskansliet.se>
Från: KN Nm <kn.nm@regeringskansliet.se>
Skickat: 16:36

Bilagor: image001.png;KN2024_00156.pdf;areella-naringar-vid-vatten-sou-2023103.pdf

Remiss Betänkandet Areella näringar vid vatten (SOU 2023:103) - Svar senast 21 maj 2024

Betänkandet Areella näringar vid vatten (SOU 2023:103)

Remissinstanserna framgår av bifogat remissmissiv.

Frågor under remisstiden besvaras av Stefan Henriksson, stefan.henriksson@regeringskansliet.se

Remissvaren ska ha kommit in till Klimat- och näringslivsdepartementet **senast den 21 maj 2024**. Svaren bör lämnas per e-post till kn.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till kn.nm@regeringskansliet.se. Ange diarienummer KN2024/00156 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Om remissen är begränsad till en viss del av betänkandet, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Betänkandet kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se - Areella näringar vid vatten - Regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av betänkandet via ett beställningsformulär hos Elanders Sverige AB.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss (SB PM 2021:1). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Fredrik Hannerz
Departementsråd

Med vänlig hälsning

Liisa Viinamäki
Enhetsassistent

Klimat- och näringslivsdepartementet
Naturmiljöenheten
103 33 Stockholm
Tfn 08-405 27 34
liisa.viinamaki@regeringskansliet.se
www.regeringen.se

Regeringskansliet

Finansdepartementet

Statskontorets rapport Koncentration av viss länsstyrelseverksamhet

Remissinstanser

1. Alvesta kommun
2. Arbetsgivarverket
3. Domstolsverket
4. Eskilstuna kommun
5. Fackförbundet ST
6. Falu kommun
7. Försvarsmakten
8. Försäkringskassan
9. Gislaved kommun
10. Gotlands kommun
11. Gävle kommun
12. Hallstahammar kommun
13. Härnösand kommun
14. Kalmar kommun
15. Karlshamns kommun
16. Kristinehamns kommun
17. Krokoms kommun
18. Köpings kommun
19. Laholms kommun

Telefonväxel: 08-405 10 00

Webb: www.regeringen.se

Postadress: 103 33 Stockholm
Besöksadress: Jakobsgatan 24
E-post: fi.registrator@regeringskansliet.se

20. Lantmäteriet
21. Leksands kommun
22. Länsstyrelsen i Blekinge län
23. Länsstyrelsen i Dalarnas län
24. Länsstyrelsen i Gotlands län
25. Länsstyrelsen i Gävleborgs län
26. Länsstyrelsen i Hallands län
27. Länsstyrelsen i Jämtlands län
28. Länsstyrelsen i Jönköpings län
29. Länsstyrelsen i Kalmar län
30. Länsstyrelsen i Kronobergs län
31. Länsstyrelsen i Skåne län
32. Länsstyrelsen i Stockholms län
33. Länsstyrelsen i Södermanlands län
34. Länsstyrelsen i Uppsala län
35. Länsstyrelsen i Värmlands län
36. Länsstyrelsen i Västerbottens län
37. Länsstyrelsen i Västernorrlands län
38. Länsstyrelsen i Västmanlands län
39. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
40. Länsstyrelsen i Örebro län
41. Länsstyrelsen i Östergötlands län
42. Länsstyrelsen Norrbottens län
43. Malmö kommun
44. Malå kommun
45. Melleruds kommun
46. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
47. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
48. Naturvårdsverket
49. Nora kommun

50. Norrköpings kommun
51. Nyköpings kommun
52. Ovanåkers kommun
53. Piteå kommun
54. Polismyndigheten
55. Region Norrbotten
56. Region Skåne
57. Region Stockholm
58. Region Västernorrland
59. Region Örebro
60. Region Östergötland
61. Skogsstyrelsen (bilaga 3, avsnittet Allmänningsskogar)
62. Stockholms kommun
63. Socialstyrelsen
64. Svenskt näringsliv
65. Sveriges Allmänningsskogars Förbund (bilaga 3, avsnittet Allmänningsskogar)
66. Sveriges Kommuner och Regioner
67. Tierps kommun
68. Ulricehamns kommun
69. Umeå kommun
70. Uppsala kommun
71. Värnamo kommun
72. Västra Götalandsregionen
73. Östersunds kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet **senast den 2 september 2024**. Svaren bör lämnas per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till fi.ofa.sfo@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2023/02517 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen i kapitel 4 och respektive författningsförslag i avsnitt 5.1.1. och 5.2. Rapportens övriga förslag avser förändrad ansvarsfördelning mellan länsstyrelserna för verksamhet vilken redan är koncentrerad till ett färre antal länsstyrelser (se Ds 2007:28). Statskontorets förslag om ändrad ansvarsfördelning för dessa verksamheter bereds i Regeringskansliet.

Om remissen i övrigt är begränsad till en viss del av rapporten, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss (SB PM 2021:1). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Johan Ndure
Departementsråd

Återbruk av möbler

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade den 7 november 2023, § 349 att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att senast sista maj 2024 återkomma med förslag på hur återbruk av möbler skulle kunna öka till förmån för minskade inköp.

Kommunledningsförvaltningen inväntar en utredning för aktivitetsplikt som skulle vara klart runt den 4 april 2024 men som har blivit fördröjd. I utredningen bör det finnas en fingervisning hur kommunerna kan tänka när det gäller ökade eller minskade anvisningstal till AME (arbetsmarknadsenheten), som är en nyckelspelare för uppdraget. AME är för tillfället i analysläge och håller på att se över vilka uppdrag som passar den arbetskraft de har. Med anledning av detta begärs förlängd svarstid till sista december 2024.

Beslutsförslag

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att förlänga svarstiden till och med sista december 2024.

Martina Palm
Miljöstrateg

Ulf Svensson
Kommundirektör

§ 349 Dnr: KS.2023.875

Återbruk av möbler

Beslut
Kommunstyrelsen beslutar
att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att senast sista maj 2024 återkomma med förslag på hur återbruk av möbler skulle kunna öka till förmån för minskade inköp.

Ärendebeskrivning
Kommunledningsförvaltningen har i skrivelse 30 oktober 2023 anfört följande. Sedan ett antal år tillbaka har Värnamo kommun haft ett internt upplägg för återbruk av möbler och inventarier. Sedan 2023 tydliggjordes en inköpsordning som prioriterar återbruk i kommunens miljöplan. Trots detta har antalet artiklar som cirkuleras internt minskat med åren. Samtidigt görs stora inköp av nya möbler. Att återbruka möbler har ett stort miljömässigt värde, men ger även en ekonomisk vinst. För att effektivisera hanteringen av möbler föreslås att en översyn görs och att förslag på ny modell för inköp och återbruk av möbler tas fram. Alternativen ska redogöra för vilka ekonomiska, sociala och klimatmässiga vinster och konsekvenser förslagen kan leda till och tydliggöra hur en intern/extern organisation skulle se ut.

Förslag till beslut
Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta
att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att senast sista maj 2024 återkomma med förslag på hur återbruk av möbler skulle kunna öka till förmån för minskade inköp.

Yrkanden
Ordföranden yrkar, enligt tidigare utskickat beslutsförslag,
att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunledningsförvaltningens förslag till beslut.

Beslut skickas till:
Kommunledningsförvaltningen, miljöstrateg